

# OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA

## Odbor starostlivosti o životné prostredie

Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Nám, Ľ. Štúra č. 1, 974 05 Banská Bystrica

---

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, podľa § 1 ods. 1 písm. b) a § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 55 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva na základe výsledkov procesu posudzovania v súlade s § 14 podľa tohto zákona

## Z Á V E Ř Ć N Ě S T A N O V I S K O

číslo: OU-BB-OSZP1-000511

### ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

**1. Názov.**

Banskobystrický samosprávny kraj

**2. Identifikačné číslo.**

37 828 100

**3. Adresa sídla.**

Námestie SNP č. 23, 974 01 Banská Bystrica

**4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.**

Ing. Ján Lunter

Predseda BBSK

Námestie SNP č. 23

974 01 Banská Bystrica

tel.: 048/4325111

e-mail: predseda@bbsk.sk

### I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

**1. Názov.**

Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja "Envirostratégia BBSK".

**2. Charakter.**

Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja "Envirostratégia BBSK" (ďalej len "Envirostratégia BBSK") vychádza z strategického dokumentu Zelenšie Slovensko –

Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030. Tento dokument bol schválený uznesením vlády č. 87/2019 zo dňa 27. 02. 2019.

Spracovanie Envirostratégie BBSK bolo schválené na 27. Zastupiteľstve BBSK uznesením ZBBSK č. 483/2020.

Envirostratégia BBSK je východiskom pre:

- ďalšie strategické plánovanie a rozhodovanie na regionálnej a lokálnej úrovni;
- efektívne nastavenie finančných nástrojov;
- spoluprácu s cieľom zlepšovať stav životného prostredia a kvalitu života obyvateľov kraja.

ENVIROSTRATÉGIA BBSK má byť prvým komplexným plánom pre manažment všetkých zložiek životného prostredia kraja a východiskom pre Adaptačnú stratégiu kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, Nízkouhlíkovú stratégiu BBSK, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) a Integrovanú územnú stratégiu BBSK; územnoplánovacím podkladom pre nový územný plán regiónu, podkladom pre územné plánovanie a vypracovanie verejných politík samospráv, rozhodovanie a efektívne nastavenie finančných nástrojov. Zároveň bude platformou pre spoluprácu rôznych aktérov a umožní nám reagovať na výzvy a problémy životného prostredia spoločne a efektívne.

Navrhovaný strategický dokument predstavuje víziu zeleného kraj pre budúce generácie, ktorý bude pripravený na prebiehajúcu zmenu klímy. Ochranou prírodných hodnôt a zdrojov a udržateľným obehovým hospodárstvom dosiahne vysokú kvalitu životného prostredia, vďaka čomu bude atraktívnym miestom pre život. Ochrana životného prostredia a udržateľná spotreba budú súčasťou všeobecného povedomia obyvateľov kraja aj tvorcov politík.

Envirostratégia BBSK je určená pre orgány štátnej správy s územnou pôsobnosťou v BBK, dotknuté samosprávy, odborné organizácie štátnej správy, školy a iné vzdelávacie inštitúcie, vedecko-výskumné inštitúcie, podnikateľský sektor, mimovládne organizácie a verejnosť.

Územie pôsobnosti strategického dokumentu:

Kraj: Banskobystrický

Okresy: Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Detva, Krupina, Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom

Mestá: Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Detva, Dudince, Filakovo, Hnúšťa, Hriňová, Jelšava, Kremnica, Krupina, Lučenec, Modrý Kameň, Nová Baňa, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Sliac, Tisovec, Tornaľa, Veľký Krtíš, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom

Obce: Badín, Baláže, Brusno, Čerín, Dolná Mičiná, Dolný Harmanec, Donovaly, Dúbravica, Harmanec, Hiadeľ, Horná Mičiná, Horné Pršany, Hrochoť, Hronec, Kordíky, Králiky, Kynceľová, Ľubietová, Lučatín, Malachov, Medzibrod, Moštenica, Motyčky, Môlča, Nemce, Oravce, Podkonice, Pohronský Bukovec, Poniky, Povrazník, Priechod, Riečka, Sebedín – Bečov, Selce, Slovenská Ľupča, Staré Hory, Strelníky, Špania Dolina, Tajov, Turecká, Vlkanová, Baďan, Banská Belá, Banský Studenec, Beluj, Dekýš, Ilija, Kozelník, Močiar, Počúvadlo, Podhorie, Prenčov, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Vysoká, Bacúch, Beňuš, Braváčovo, Bystrá, Čierny Balog, Dolná Lehota, Drábsko, Heľpa, Horná Lehota, Hronec, Jarabá, Jasenie, Lom nad Rimavicou, Michalová, Mýto pod Ďumbierom, Nemecká, Osrblie, Podbrezová, Pohorelá, Pohronská Polhora, Polomka, Predajná, Ráztoka, Sihla, Šumiac, Telgárt, Valaská, Valčkovňa, Závadka nad Hronom, Detvianska Huta, Dúbravy, Horný Tisovník, Klokoč, Korytárky, Kriváň, Látky, Podkriváň, Slatinské Lazy, Stará Huta, Stožok, Víglaš, Víglašská Huta – Kalinka, Bzovík, Cerovo, Čabradský Vrbovok, Čekovce, Devičie, Dolné Mladonice, Dolný Badín, Domaníky, Drážovce, Drienovo, Hontianske Moravce, Hontianske Nemce, Hontianske Tesáre, Horné Mladonice, Horný Badín, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Kráľovce – Krnišov, Lackov, Ladzany, Lišov, Litava, Medovarce, Rykynčice, Sebechleby, Selce, Senohrad, Sudince, Súdovce, Terany, Trpín, Uňatín, Zemiansky Vrbovok, Žibritov, Ábelová, Belina, Biskupice, Boľkovce, Budiná, Bulhary, Buzitka, Čakanovce, Čamovce, Divín, Dobroč, Filakovské Kováče, Gregorova Vieska, Halič, Holiša, Jelšovec, Kalonda, Kotmanová, Lehôtka, Lentvora, Lipovany, Lovinobaňa, Ľuboreč, Lupoč, Mašková, Mikušovce, Mučín, Mýtna, Nitra nad Ipľom, Panické Dravce, Píla, Pleš, Podrečany, Polichno, Praha, Prša, Radzovce, Rapovce, Ratka, Ružiná, Stará Halič, Šávoľ, Šiatorská Bukovinka, Šíd, Šurice, Točnica,

Tomášovce, Trebeľovce, Trenč, Tuhár, Veľká nad Ipľom, Veľké Dravce, Vidiná, Breznička, Cinobaňa, České Brezovo, Ďubákovo, Hradište, Hrnčiarska Ves, Hrnčiarske Zalužany, Kalinovo, Kokava nad Rimavicou, Krná, Málinec, Mládzovo, Nové Hony, Ozdín, Pinciná, Rovňany, Selce, Sušany, Šoltýska, Uhorské, Utekáč, Veľká Ves, Zlatno, Držkovce, Gemer, Gemerská Ves, Gemerské Teplice, Gemerský Sad, Hrlica, Hucín, Chvalová, Chyžné, Kameňany, Leváre, Levkuška, Licince, Lubeník, Magnezitovce, Mokrú Lúka, Muráň, Muránska Dlhá Lúka, Muránska Huta, Muránska Lehota, Muránska Zdychava, Nandraž, Otročok, Ploské, Polina, Prihradzany, Rákoš, Rašice, Ratková, Ratkovské Bystré, Revúcka Lehota, Rybník, Sása, Sirk, Skerešovo, Šivetice, Turčok, Višňové, Žiar, Abovce, Babinec, Barca, Bátka, Belín, Blhovce, Bottovo, Budikovany, Cakov, Čerenčany, Čierny Potok, Číž, Dolné Zahorany, Dražice, Drienčany, Drňa, Dubno, Dubovec, Dulovo, Figa, Gemerček, Gemerské Dechtáre, Gemerské Michalovce, Gemerský Jablonec, Gortva, Hajnáčka, Hodejov, Hodejovec, Horné Zahorany, Hostice, Hostišovce, Hrachovo, Hrušovo, Hubovo, Husiná, Chanava, Chrámec, Ivanice, Janice, Jesenské, Jestice, Kaloša, Kesovce, Klenovec, Kociha, Konrádovce, Kráľ, Kraskovo, Krokava, Kružno, Kyjatice, Lehota nad Rimavicou, Lenartovce, Lenka, Lipovec, Lukovištia, Martinová, Neporadza, Nižný Skálnik, Nová Bašta, Orávka, Ožďany, Padarovce, Pavlovce, Petrovce, Poproč, Potok, Radnovce, Rakytník, Ratkovská Lehota, Ratkovská Suchá, Riečka, Rimavská Baňa, Rimavská Seč, Rimavské Brezovo, Rimavské Janovce, Rimavské Zalužany, Rovné, Rumince, Slizké, Stará Bašta, Stránska, Studená, Sútor, Šimonovce, Širkovce, Španie Pole, Štrkovec, Tachty, Teplý Vrch, Tomášovce, Uzovská Panica, Valice, Včelince, Večelkov, Veľké Teriakovce, Veľký Blh, Vieska nad Blhom, Vlkyňa, Vyšné Valice, Vyšný Skálnik, Zádor, Zacharovce, Žíp, Balog nad Ipľom, Bátorová, Brusník, Bušince, Čebovce, Čeláre, Čelovce, Červeňany, Dačov Lom, Dolinka, Dolná Strehová, Dolné Plachtince, Dolné Strháre, Ďurkovce, Glabušovce, Horná Strehová, Horné Plachtince, Horné Strháre, Hrušov, Chrastince, Chrťany, Ipeľské Predmostie, Kamenné Kosihy, Kiarov, Kleňany, Koláre, Kosihovce, Kosihy nad Ipľom, Kováčovce, Lesenice, Ľuboriečka, Malá Čalomija, Malé Straciny, Malé Zlievce, Malý Krtíš, Muľa, Nenince, Nová Ves, Obeckov, Olováry, Opatovská Nová Ves, Opava, Pôtor, Pravica, Príbelce, Sečianky, Seľany, Senné, Sklabiná, Slovenské Ďarmoty, Slovenské Kľačany, Stredné Plachtince, Sucháň, Suché Brezovo, Širákov, Šuľa, Trebušovce, Veľká Čalomija, Veľká Ves nad Ipľom, Veľké Straciny, Veľké Zlievce, Veľký Lom, Vieska, Vinica, Vrbovka, Záhorce, Závada, Zombor, Želovce, Babiná, Bacúrov, Breziny, Budča, Bzovská Lehôtka, Dobrá Niva, Dubové, Hronská Breznica, Kováčová, Lešť (vojenský obvod), Lieskovec, Lukavica, Michalková, Očová, Ostrá Lúka, Pliešovce, Podzámčok, Sása, Sielnica, Trnie, Turová, Veľká Lúka, Zvolenská Slatina, Železná Breznica, Brehy, Hodruša – Hámre, Horné Hámre, Hradičov, Hronský Beňadik, Kľak, Malá Lehota, Orovnica, Ostrý Grúň, Píla, Rudno nad Hronom, Tekovská Breznica, Veľká Lehota, Veľké Pole, Voznica, Župkov, Bartošova Lehôtka, Bzenica, Dolná Trnávka, Dolná Ves, Dolná Ždaňa, Hliník nad Hronom, Horná Ves, Horná Ždaňa, Hronská Dúbrava, Ihráč, Janova Lehota, Jastrabá, Kopernica, Kosorín, Krahule, Kremnické Bane, Kunešov, Ladomerská Vieska, Lehôtka pod Brehmi, Lovča, Lovčica – Trubín, Lúčky, Lutila, Nevoľné, Pitelová, Prestavky, Prochot, Repište, Sklené Teplice, Slaská, Stará Kremnička, Trnavá Hora a Vyhne.

### 3. Hlavné ciele.

Envirostratégia BBSK je zameraná na 12 strategických oblastí, pričom 10 strategických oblastí kopíruje zameranie tematických pracovných skupín, 2 tematické oblasti vyšli ako prierezové témy z pracovných skupín, a týkajú sa dát a výskumného a inovačného prostredia. Strategické oblasti obsiahnuté v Envirostratégii BBSK sú nasledovné:

- ochrana a využívanie vôd,
- ochrana prírody, krajiny a biodiverzity,
- ochrana a využívanie pôdy,
- ochrana a využívanie lesov,
- využívanie nerastných surovín a geohazardy,
- zmena klímy,
- kvalita ovzdušia,

- obehové hospodárstvo,
- energetika a emisie skleníkových plynov,
- environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета,
- strategické plánovanie a rozhodovanie,
- výskumné a inovačné prostredie.

Envirostratégia BBSK obsahuje analytické výstupy a strategické nastavenie pre jednotlivé strategické oblasti (strategické a špecifické ciele), odporúčané opatrenia na dosiahnutie cieľov, ktoré môžu realizovať rôzni aktéri pôsobiaci na území kraja a akčný plán aktivít, ktoré bude realizovať priamo Banskobystrický samosprávny kraj.

Obsahuje návrh odporúčaných opatrení, ktorých realizácia prispeje k napĺňaniu jednotlivých špecifických cieľov a príslušných aktérov, pôsobiach na území kraja. Navrhované opatrenia presahujú rámec kompetencií Banskobystrického samosprávneho kraja.

Pri väčšine oblastí je spracovaná aj prioritizácia opatrení, ktorá vychádza najmä z metodiky Prioritizácia investičných projektov v rezorte MŽP SR, Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027, Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží, Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021 - 2025 alebo reflektuje výstupy z jednotlivých tematických pracovných skupín. Hlavným princípom prioritizácie opatrení je súlad s hlavnými politikami národnej úrovne v oblasti životného prostredia a efektívne nakladanie s finančnými zdrojmi.

Zahŕňa akčný plán Banskobystrického samosprávneho kraja do roku 2026. Ide o aktivity, ktorých realizáciu budú v uvedenom časovom horizonte zabezpečovať príslušné organizačné útvary Ú-BBSK a Rozvojová agentúra BBSK, n. o. v spolupráci s ďalšími partnermi. Akčný plán obsahuje 41 aktivít. Pri každej aktivite je určený súlad so špecifickými cieľmi Envirostratégie BBSK, názov aktivity, popis aktivity, zodpovedný riešiteľ a indikátor plnenia.

Navrhovaný strategický zahŕňa popis implementácie a plán monitoringu plnenia indikátorov strategických cieľov a plnenia indikátorov aktivít akčného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja.

V kapitole Záver je zhrnutý charakter Envirostratégie BBSK ako dokumentu, ktorý presahuje rámec kompetencií Banskobystrického samosprávneho kraja. Kapitola sumarizuje strategické ciele Envirostratégie BBSK.

V ENVIROSTRATÉGIi BBSK bolo na realizáciu navrhnutých strategických a špecifických cieľov navrhnutých veľké množstvo opatrení. Navrhované opatrenia majú rôzny charakter od logisticko-organizačných, informačných, rozhodovacích, dopravných až po návrh výstavby a inštalácie novej infraštruktúry. Dokument nešpecifikuje lokalizáciu jednotlivých opatrení na realizáciu alebo rekonštrukciu rôznych typov infraštruktúry.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že organizačné a logistické opatrenia a opatrenia s návrhom novej infraštruktúry, ktoré budú prednostne navrhnuté v zastavaných územiach obcí a miest. Na druhej strane, medzi návrhmi sú aj opatrenia ktorých lokalizácia aj mimo zastavané územia miest a obcí (napr. dostavba Kostrovej siete cyklotrás BBSK, návrhy na výstavbu / dobudovanie kanalizačnej a vodovodnej infraštruktúry a podobne).

#### **4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu.**

##### **STRATEGICKÁ ČASŤ: OCHRANA A VYUŽÍVANIE VÔD**

##### **Strategický cieľ 1.: Chrániť a udržateľne využívať vodné zdroje s ohľadom na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy ako sú povodne, sucha a nedostatok vody**

*Špecifický cieľ 1.1.: Zabezpečiť efektívnu ochranu a integrovaný manažment vodných zdrojov*

Cieľový stav:

- Vodné zdroje a súvisiace ekosystémy sa budú chrániť a využívať sa budú len do tej miery, aby sa nezhoršila ich odolnosť a aby bolo možné dosiahnuť/udržať aspoň dobrý ekologický stav vodných útvarov povrchových vôd, resp. dobrý kvantitatívny a chemický stav podzemných vôd.

- Za účelom efektívneho manažmentu vodných zdrojov sa bude zavádzať integrované plánovanie a manažment na úrovni povodí. Za účelom predchádzať konfliktom vo využívaní vôd bude rozvíjaná spolupráca medzi rôznymi inštitúciami v dlhodobom horizont (samosprávy, vodohospodársky, podnikateľský sektor, organizácie ochrany prírody, akademický sektor a pod.), vrátane prizývania verejnosti. Manažment vôd sa bude opierať o aktuálne poznatky vedy a výskumu v oblasti ochrany a využívania vôd a relevantné dáta.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zaviesť a podporovať integrovaný prístup k ochrane a využívaniu vôd	správca toku, kontrolné orgány, znečisťovatelia (obyvatelia, priemyselné prevádzky, pôdohospodárske subjekty, správcovia dopravnej infraštruktúry)
Posilniť spoluprácu zodpovedných aktérov za účelom zjednotiť požiadavky na ochranu a hospodárske využívanie vôd	správca toku, samosprávy, verejnosť, sociálno-ekonomickí aktéri, organizácie ochrany prírody, verejnosť
Ukotvenie opatrení vyplývajúcich z integrovaného plánovania, ochranné pásma vodárenských zdrojov a mapy plánov manažmentu povodňového rizika a plánov manažmentu povodí do územnoplánovacích dokumentácií a strategických dokumentov	lokálna a regionálna samospráva
Povoliť a následne realizovať len také činnosti a investície, ktoré ak majú vplyv na kvalitu a kvantitu vôd, musia byť zlepšovať, alebo aspoň nezhoršovať stav/potenciál dotknutých vodných útvarov, s výnimkou odôvodnených investícií v zmysle Rámcovej smernice o vode. Rozhodovať na základe relevantných dát	rozhodujúce orgány
Nároky na odber vôd prispôbiť reálnym možnostiam a potenciálu územia, so zohľadnením očakávaných dopadov zmeny klímy (majú byť spracované v ÚPD miest a obcí)	rozhodujúce orgány, potenciálny a súčasný odberatelia vody, samosprávy
Zabezpečiť funkčný krízový manažment pre obdobie sucha a nedostatku vody	lokálna a regionálna samospráva, okresné úrady, hasiči
Rozvíjať vedecko-výskumné činnosti v oblasti ochrany a využívania vôd, vrátane popularizácie vedy a aplikácie poznatkov a inovácií do praxe	univerzity, vysoké školy, vedecko-výskumné inštitúcie, inovačné inštitúcie, start-upy, a pod.
Témy súvisiace s ochranou a udržateľným využívaním vôd zahrnúť do portfólia environmentálnej výchovy a vzdelávacích a osvetových aktivít. vzdelávania	poskytovatelia formálneho a neformálneho environmentálneho vzdelávania

*Špecifický cieľ 1.2.: Zlepšiť stav vôd prostredníctvom eliminácie znečistenia a obnovy riečnych ekosystémov*

Cieľový stav:

- Dosiahne sa/udrží sa aspoň dobrý ekologický a chemický stav vodných útvarov povrchových vôd, resp. dobrý kvantitatívny a chemický stav podzemných vôd.
- Zníži sa znečistenie povrchových vôd a podzemných vôd ľudskou činnosťou.
- Z hľadiska znečistenia dusičnanmi z poľnohospodárskej činnosti budú dôsledne uplatňované opatrenia v súlade s programom hospodárskych činností, ktoré sú uvedené v zákone o hnojivách.
- Zvýši sa pripojenie obyvateľov na systémy odvádzania komunálnych odpadových vôd a zvýši sa podiel čistených komunálnych odpadových vôd tak, aby sa v maximálnej možnej miere prispelo k národnému cieľu - do roku 2030 aglomerácie s viac ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi dosiahnu 100 % a aglomerácie s nižším počtom ekvivalentných obyvateľov 50 % podiel odvádzaných a čistených odpadových vôd.
- Stav vôd sa zlepší aj vďaka komplexnej obnove riečnej krajiny - revitalizačnými opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie schopnosti povodí zadržiavať vodu a spomalenie straty biodiverzity - živé rieky. Priaznivý stav vôd pozitívne ovplyvní aj možnosti ich rekreačného využitia obyvateľmi.

## Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zabraňovať znečisteniu vôd, udržať, resp. zlepšiť stav vôd vo všetkých vodných útvaroch, akceptácia stanovísk správcu toku	správca toku, kontrolné a povoloňacie orgány, znečisťovatelia (obyvatelia, priemyselné prevádzky, poľnohospodárske subjekty, drevospracujúci priemysel, dopravná infraštruktúra....)
Eliminovať znečistenie z priemyslu, dôsledne zavádzať najlepšie dostupné techniky na čistenie priemyselných odpadných vôd (BAT v súlade s referenčnými dokumentmi BREF) v priemyselných prevádzkach	priemyselné prevádzky
Eliminovať znečistenie komunálnymi odpadovými vodami	samosprávy, vodárenské spoločnosti, vlastníci stavieb
Stanoviť pravidlá, spôsob a rozsah využitia okolia tokov a nádrží s cieľom eliminovať znečistenie vody a brehov ľudskou činnosťou (kúpanie, rekreácia, vodné športy, rybolov a zakrmovanie rýb)	Správca toku, samospráva, dotknuté subjekty
Realizovať opatrenia na zníženie znečistenia povrchových vôd plávajúcim odpadom, osobitne plastami	samosprávy, správca toku
Zachovávať a dôsledne sa starať o brehovú vegetáciu na vodných tokoch a vytvárať prírode blízke opatrenia v okolí vodných tokov, ktoré zabránia znečisteniu z plošných zdrojov znečistenia	správca toku, pôvodcovia plošného znečistenia
Zavádzať šetrné postupy hospodárenia v poľnohospodárstve s dôrazom na minimalizáciu erózie pôdy a riziko splachov hnojív a pesticídov do vôd	hospodáriace subjekty v poľnohospodárstve
Zavádzať šetrné postupy v lesnom hospodárstve s dôrazom na elimináciu erózie pôdy a zanášanie korýt tokov sedimentami, a narúšanie prameňov a korýt tokov pri lesohospodárskych činnostiach	hospodáriace subjekty v sektore lesníctva
Zlepšiť systém kontroly zo strany kontrolných orgánov	Kontrolné orgány
V súvislosti s rizikom masového množenia tzv. povodňových druhov komárov v riečnych nivách zaviesť systematický program regulácie ich populácií, využívať postupy a prípravky s minimálnym negatívnym vplyvom na mokradňové ekosystémy (napr. environmentálny manažment, biologická kontrola)	správca toku, samospráva
Minimalizovať používanie látok, ktoré ohrozujú alebo poškodzujú ekosystémy, znečisťujú podzemné vody a/alebo povrchové vody pri odstraňovaní invázií a iných neželaných organizmov	správca toku, majiteľ/správca pozemku
Sanácia environmentálnych záťaží, ktoré ohrozujú vodné zdroje	povinná osoba podľa zákona o environmentálnych záťažiach
Podporovať komplexné revitalizácie vodných tokov prírode blízky spôsobom pri procesoch ako je krajinné plánovanie, pozemkové úpravy, tvorba územno-plánovacej dokumentácie, strategickom plánovaní a rozhodovacích konaniach	MŽP SR, orgány štátnej a verejnej správy
Realizovať projekty komplexnej revitalizácie tokov : Odstraňovať, resp. spriechodňovať migračné bariéry na vodných tokoch s cieľom obnoviť priechodnosť vodných tokov pre ichyofaunu, cieľové druhy rýb a v neposlednom rade aj zlepšenie prenosu živín a sedimentov. Obnoviť prírodný charakter koryta toku a príľahlého územia.	správca toku, majiteľ pozemku, resp. prekážky v toku, iné subjekty ako partner, iniciátor
Modernizovať a rekonštruovať existujúce vodné elektrárne a súvisiace vodné stavby (hydroenergetické systémy) s dôrazom na elimináciu negatívnych vplyvov na životné prostredie, najmä migráciu rýb a manažment sedimentov a možnosti zvyšovania cestovaného ruchu (využívanie tokov vodákmi).	prevádzkovatelia vodných elektrární a hydroenergetických sústav
Realizácia alternatívnych spôsobov čistenia odpadových vôd (napr. koreňové čistiarne) a dôsledná kontrola existujúcich zariadení (žumpy, septiky atď.)	znečisťovatelia, orgány štátnej vodnej správy

### Špecifický cieľ 1.3.: Zadržiavať vodu v krajine a riešiť príčiny povodní

#### Cieľový stav:

- Odolná krajina schopná zadržiavať vodu a zmierňovať negatívne dôsledky zmeny klímy, a vytvárať zdroje vody požadovanej kvality pre udržateľné využívanie obyvateľmi. Všetky zásahy v krajine sú realizované s ohľadom na zadržiavanie vody v krajine a riziká vyplývajúce zo zmeny klímy: sucho, nedostatok vody a extrémne zrážky. Prioritou sú preventívne a adaptačné opatrenia, ktoré zvyšujú odolnosť krajiny, pred riešením následkov a negatívnych dopadov zmeny klímy. Na realizácii opatrení sa podieľajú všetky subjekty hospodáriace v krajine (majitelia/správovia/obhospodarovatelia pozemkov).

## Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zpracovanie území, vyznačených na základe všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia a map povodňového rizika do územnoplánovacej dokumentácie a jej dodržiavanie v rozhodovacích konaniach	regionálna a miestna samospráva
Podporovať environmentálne vhodné spôsoby zachytávania a udržiavania vody v krajine v rámci integrovaného manažmentu krajiny	všetky zapojené subjekty
Ochrana a starostlivosť o „kostru“ zelenej infraštruktúry: sieť území Natura 2000, chránené územia v národnej sieti v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z., prvky územného systému ekologickej stability a ďalšie oblasti mimo chránených území (najmä lesy, lúky, nelesná drevinová vegetácia).	MŽP SR, orgány ŠOP SR, správy NP, majitelia/správcovia/užívatelia pozemkov, iné subjekty ako partneri (napr. poľovné združenia, rybárske združenia, organizácie ochrany prírody a pod.)
Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry mimo zastavaného územia obce (napr. zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie, revitalizácia mokradí a rašelinísk, revitalizácia sádov, viníc, obnova brehových porastov a pod.	samosprávy, majitelia/ správcovia/ užívatelia pozemkov mimo zastavaného územia obce, iné subjekty ako partneri (napr. poľovné združenia, rybárske združenia, organizácie ochrany prírody a pod.)
Zavádzanie šetrných hospodáriacich postupov a realizácia vodozádržných opatrení na poľnohospodárskej pôde: napr. zavádzať také postupy, technológie a zariadenia, ktoré minimalizujú nadmerné zhutnenie pôdy (bezorbóvé postupy), zavádzanie agro-lesníckych systémov, vytváranie environmentálnych prvkov na podporu biodiverzity a zmenšovanie výmery plôch pôdnych blokov, realizovať vodozádržné opatrenia napr. zatravnovaný vsakovací pás, infiltračná priekopa, prielohová terasa (prieloh), terasa, terasovanie, odvodnenie poľnej cesty a následné zadržanie vody a ďalšie	hospodáriace subjekty v poľnohospodárstve, iné subjekty ako partner/iniciátor
Zvýšenie retenčnej kapacity hydromelioračných kanálov, resp. ich revitalizácia (v nadväznosti na prehodnotenie ich stavu, funkčnosti a potenciálu)	správca majetku (Hydromeliорácie, š. p.), iné subjekty ako partner/iniciátor
Zavádzanie šetrných hospodáriacich postupov a realizácia vodozádržných opatrení v lesnej pôde. Prehodnotiť drevinové zloženie a vo vzťahu k adaptačným opatreniam na zmenu klímy a pri obnove lesa upraviť aj smerom k zvyšovaniu odolnosti porastov voči suchu a znižovaniu zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi	hospodáriace subjekty v lesnom hospodárstve, iné subjekty ako partner/iniciátor

### Špecifický cieľ 1.4.: Zabezpečiť udržateľný manažment vody v sídlach a riešiť príčiny povodní

#### Cieľový stav:

- Mestá a obce, ktoré aktívne pristupujú k úlohe zadržiavať a opätovne využívať vodu na svojom území v kontexte konceptu „špongiového mesta“. Takéto mesto v čase extrémnych zrážok zadrží čo najviac a využije v období, keď je zrážok menej. Zadržiavanie vody sa nebude týkať len verejných priestorov, ale bude na nej aktívne participovať aj obyvateľstvo na svojich záhradách, domoch a tiež ďalšie subjekty, ktoré vlastní, využívajú alebo spravujú pozemky a nehnuteľnosti v meste/obci. Zabezpečený bude prístup k čistej pitnej vode pre všetkých obyvateľov a domácnosti vrátane sociálne vylúčených, znevýhodnených a marginalizovaných skupín, prioritne v oblastiach so zhoršenou kvalitou vody zo studní.
- Zabezpečiť ochranu života a zdravia ľudí, ich majetku, životného prostredia, kultúrneho dedičstva a hospodárskych činností pred povodňami, suchom a nedostatkom vody s využitím všetkých dostupných opatrení a prostriedkov. Škodám sa bude predchádzať zmierňovaním príčin ich vzniku a tiež dodržiavaním zásad v územiach ovplyvnených povodňou, ktoré sú v územných plánoch vyznačené na základe všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia.

## Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Komplexné plánovanie opatrení na zlepšenie manažmentu vôd v sídlach vychádzajúce z urbanistických štúdií, pasportizácie zelene, analýzy rizík a hodnotenia zraniteľnosti voči dopadom zmeny klímy na dané územie a ďalších, uplatňované prostredníctvom územného plánovania, urbanizmu a architektúry	samospráva, dotknuté subjekty ako partneri
Zpracovanie opatrení na zlepšenie manažmentu vôd a plánov manažmentu povodňového rizika do územnoplánovacej dokumentácie a jej dodržiavanie v rozhodovacích konaniach	regionálna a miestna samospráva, MŽP SR, správca toku, samospráva, orgány štátnej správy
Realizovať prvky na zlepšenie manažmentu vody v sídlach ako súčasť všetkých rozvojových projektov	rozhodovacie orgány, predkladatelia a realizátori rozvojových projektov
Minimalizácia strát vody v rozvodných sieťach	vodárenské spoločnosti
Šetrenie vodou spotrebiteľmi	spotrebiteľia pitnej a úžitkovej vody
Rekonštrukcia a dobudovanie verejných vodovodov a ďalšej infraštruktúry súvisiacej so zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou	vodárenské spoločnosti
Identifikácia deficitných oblastí z hľadiska zásob pitnej vody	regionálna a miestna samospráva ako iniciátor, v spolupráci s národnou úrovňou a rezortnými odbornými organizáciami MŽP SR, vedecko-výskumnými inštitúciami a univerzitami
Identifikácia rizikových oblastí z hľadiska sucha a nedostatku vody	regionálna a miestna samospráva ako iniciátor, v spolupráci s národnou úrovňou a rezortnými odbornými organizáciami MŽP SR, vedecko-výskumnými inštitúciami a univerzitami
Krízové plánovanie pre dlhodobé suchu v rizikových oblastiach	regionálna a miestna samospráva, správca toku, samospráva, orgány štátnej správy, orgány civilnej ochrany
Zachytávanie a využívanie odpadovej „šedej“ vody v budovách	majitelia/správcovia/užívatelia budov
Zachytávanie a využívanie dažďovej vody (dažďové záhrady, vsakovacie a retenčné plochy, nádrže na zachytávanie zrážkovej vody, zelené strechy a ďalšie)	majitelia/správcovia/užívatelia pozemkov
Minimalizácia podielu nepriepustných povrchov a ich náhrada priepustnými povrchmi	samospráva, majitelia/správcovia/užívatelia pozemkov
Zabezpečenie dostatočnej kapacity prietoku kanalizačnej sústavy	samospráva, správca kanalizačnej sústavy
Rozdelenie kanalizačného systému na splaškovú a zrážkovú vodu	samospráva, správca kanalizačnej sústavy
Realizácia prvkov zelenej infraštruktúry v sídlach v rámci verejnej zelene, vyhradenej zelene, zelených striech a vegetačných striech na súkromných a verejných objektoch a ďalšie	samospráva, majitelia/správcovia/užívatelia pozemkov/budov.
Preferencia suchu odolných druhov vegetácie a prírode blízka údržba zelene	samospráva, majitelia/ správcovia/ užívatelia pozemkov
Citlivá úprava tokov v intravilánoch, zabezpečenie funkčných brehových porastov	správca tokov, samospráva
Realizácia protipovodňových opatrení podľa Plánu manažmentu povodňového rizika	správca tokov, majitelia pozemkov, samospráva, iné subjekty ako partner, iniciátor
Kombinovať zelené a technické opatrení ako súčasť systému ochrany pred povodňami - tam, kde je to možné efektívne spomaliť odtok vody z krajiny, zvýšiť retenčnú schopnosť povodia a podporiť prirodzenú akumuláciu vody, využiť územia vhodné na transformáciu povodňovej vlny	správca toku, iné subjekty ako partner, iniciátor
Dobudovať potrebnú infraštruktúru a navrhnuť ďalšie opatrenia na základe vyhodnotenia účinnosti zelenej a technickej infraštruktúry. Z hľadiska udržateľnosti dlhodobu zabezpečiť údržbu doteraz vybudovaných opatrení bez negatívneho environmentálneho vplyvu na okolie	správca toku, iné subjekty ako partner, iniciátor
Vybudovanie a údržba monitorovacieho a predpovedného systému, cezhraničné systémy - tok lpeľ	SHMU, správca toku, samospráva

## STRATEGICKÁ ČASŤ: OCHRANA PRÍRODY, KRAJINY A BIODIVERZITY

### Strategický cieľ 2.: Zlepšiť ochranu prírody, biodiverzity a krajiny



### Špecifický cieľ 2.1.: Zabezpečiť účinnú ochranu prírody a krajiny

Cieľový stav:

- Ochrana a manažment chránených území sa zlepší. Základom územnej a druhovej ochrany bude zohľadňovanie cieľov ochrany prírody - v územných plánoch a projektoch pozemkových úprav budú plne zohľadnené požiadavky vyplývajúce z územných systémov ekologickej stability.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Vypracovať a realizovať programy starostlivosti chránených území, prioritne území sústavy NATURA 2000	ŠOP SR, správy národných parkov
Zavádzať hodnotenie ekosystémových služieb do praxe, najmä pri hľadaní kompromisov medzi využívaním a ochranou prírodných zdrojov využívať hodnotenie ekosystémových služieb	ŠOP SR, správy národných parkov
Dokončiť prehodnotenie a zonáciu národného parku Nízke Tatry v súlade s kritériami IUCN	MŽP SR, správy národných parkov
Uplatňovať integrovaný koncept ochrany krajiny	orgány štátnej správy
Definovať ohrozenia chránených území súvisiace s turistickými, športovými, rekreačnými a ďalšími aktivitami a zohľadňovať tieto ohrozenia pri zabezpečovaní manažmentu chránených území a príprave dokumentácie ochrany prírody	ŠOP SR, správy národných parkov, samosprávy, verejnosť
Rozvíjať prioritne udržateľný cestovný ruch, najmä prírodný turizmus	samospráva, subjekty zapojené do rozvoja cestovného ruchu

### Špecifický cieľ 2.2.: Spomaliť stratu biodiverzity

Cieľový stav:

- Spomalenie straty biodiverzity a zamedzenie zhoršovaniu stavu druhov a biotopov.
- Zlepšenie poznania a stavu biotopov európskeho a národného významu v súlade so strategickými dokumentmi SR a záväzkami vyplývajúcimi z členstva v EÚ (smernica o biotopoch) a medzinárodných dohovorov.
- Spomalenie šírenia invázných druhov.
- Obnovené vybrané degradované ekosystémy.
- Udržateľne kultivovaná krajina so zvýšeným podielom plošnej, líniovej a rozptýlenej vegetácie.
- Obce a mestá, ktoré v rámci zastavaného územia obce alebo katastra podporujú a budujú prvky zelenej a modrej infraštruktúry.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Spracované a realizované programy starostlivosti a programy záchrany (manažmentové opatrenia na zachovanie alebo zlepšenie stavu biotopov a ich celistvosti), realizácia manažmentových opatrení na genofondových lokalitách chránených druhov	ŠOP SR, správy národných parkov, obhospodarovatelia/vlastníci/správcovia pozemkov, neziskové organizácie
Obnova degradovaných ekosystémov	ŠOP SR, správy NP, samospráva, OU v sídle kraja obhospodarovatelia/vlastníci/správcovia pozemkov, neziskové organizácie
Zabezpečiť ochranu pralesov, mokradí a trávinnobylinných biotopov a nelesnej drevinovej vegetácie	ŠOP SR, správy národných parkov, obhospodarovatelia/vlastníci/správcovia pozemkov
Citlivo navrhovať a hodnotiť plány alebo projekty, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmety ochrany.	navrhovatelia, rozhodovacie a dotknuté orgány
Spracovať, aktualizovať a schváliť územné systémy ekologickej stability (RÚSES) a rešpektovať ich pri územnom plánovaní a povoľovaní stavieb a činností v krajine.	OU, OU v sídle kraja, SAŽP, MŽP SR
Systematický monitoring výskytu invázných organizmov a ich plošné odstraňovanie	ŠOP SR, správy národných parkov, obhospodarovatelia/vlastníci/správcovia pozemkov, samosprávy, verejnosť
Opatrenia na podporu biodiverzity mimo chránených území poľnohospodárskej krajiny, lesnom hospodárstve a sídlach.	obhospodarovatelia/vlastníci/správcovia pozemkov, samosprávy
Opatrenia na zabezpečenie priechodnosti krajiny pre migráciu živočíchov	obhospodarovatelia/vlastníci/správcovia

Opatrenie	Zodpovední aktéri
(ekodukty, navádzacia zeleň a pod.)	pozemkov, samosprávy
Zelená a modrá infraštruktúra v krajine so zameraním na pôvodné druhy drevín	obhospodarovatelia/vlastníci/správcovia pozemkov, samosprávy
Podpora mestskej zelene so zameraním na pôvodné druhy drevín	samospráva, obyvatelia

*Špecifický cieľ 2.3.: Zlepšiť komunikáciu a spoluprácu v území za účelom zabezpečenia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny*

Cieľový stav:

- Do roku 2030 sa zlepši spolupráca a komunikácia medzi všetkými zainteresovanými skupinami, vrátane samospráv a ich združení, vlastníkov, užívateľov a správcov pozemkov, podnikateľského sektora a akademickej obce pri dosiahnutí celospoločenskej dohody o význame a potrebe ochrany prírody, biodiverzity a krajiny a jej presadzovaní ako priority v najbližších desaťročiach.
- Zvýši sa povedomie obyvateľov a návštevníkov o prírodných hodnotách, čo bude viesť k tomu, že budú vnímať prírodu, biodiverzitu a krajinu ako dôležité pre naše zdravie, životnú úroveň, pohodu, prosperitu a kvalitu života.
- Verejnosť bude informovaná o zámeroch a cieľoch ochrany prírody, biodiverzity a krajiny.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Komunikácia a spolupráca medzi zainteresovanými aktérmi a ich zapájanie do rozhodovania	orgány ŠOP SR, správy NP, samosprávy, vlastníci/správcovia/obhospodarovatelia pozemkov, neziskové organizácie, verejnosť, súkromný sektor, akademický sektor
Vybudovať a prevádzkovať zariadenia/infraštruktúru na realizáciu výchovy v ochrane prírody, biodiverzity a krajiny s cieľovým stavom porovnateľným so štandardom európskych krajín a tvorba nových vzdelávacích programov.	orgány ŠOP SR, správy NP, regionálna a miestna samospráva, neziskové organizácie, verejnosť,
Realizácia pilotných projektov spolupráce medzi aktérmi v CR a ochrane prírody	OOOCR, RA BBSK, ŠOP SR, správy CHÚ, samosprávy, súkromný sektor
Vytvorenie pilotnej koncepcie budovania infraštruktúry pre návštevníkov CHÚ	RA BBSK, ŠOP SR, správy CHÚ, samosprávy, súkromný sektor

## STRATEGICKÁ ČASŤ: OCHRANA A VYUŽÍVANIE PÔDY

**Strategický cieľ 3.: Chrániť a udržateľne na pôde hospodáriť s dôrazom na produkciu regionálnych potravín, odolnosť voči zmene klímy a rozvoj bioekonomiky na vidieku**

*Špecifický cieľ 3.1.: Stabilizovať výmeru chránených pôd a zabezpečiť jej ochranu*

Cieľový stav:

- Zabezpečí sa ochrana pôdy - výmera chránených pôd bude stabilizovaná a nebude dochádzať k jej záberu mimo nevyhnutných prípadov a v odôvodnenom rozsahu.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Vypracovanie a schválenie územných plánov	samosprávy
Prioritne chrániť najkvalitnejšiu pôdu v rozhodovacích konaniach	rozhodujúce orgány
Revitalizácia brownfieldov	samosprávy, sociálno-ekonomickí aktéri

*Špecifický cieľ 3.2.: Zlepšiť kvalitu poľnohospodárskej pôdy, znížiť emisie z poľnohospodárstva a zvýšiť jeho odolnosť na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*

Cieľový stav:

- Transformácia intenzívneho poľnohospodárstva na udržateľné využívanie pôdy, ktoré je kľúčové pre produkciu potravín, obnovu biodiverzity v poľnohospodárskej krajine a odolnosť na extrémne prejavy počasia súvisiace so zmenou klímy.
- Zlepši sa kvality pôdy a spomalí sa jej degradácia v postihnutých oblastiach.

- Zdravá pôda, plná života, prospešných pôdných mikroorganizmov, ktorá lepšie zadržiava vlahu, lepšie čelí obdobiam bez zrážok a je úložiskom uhlíka (príspevok k zmierňovaniu zmeny klímy), pretože len v zdravej a biologicky aktívnej pôde dochádza k dostatočnej tvorbe humusu.
- Vyššia diverzifikácia pestovaných plodín a orientácia na produkciu potravín prispeje k potravinovej sebestačnosti Slovenska.
- V horských a podhorských oblastiach sa zvýši podiel extenzívnych chovov na pašiach na úkor intenzívnych chovov.
- V oblastiach z nízkym zastúpením TTP sa v intenzívnych chovoch aplikujú kvalitné technológie.
- Dôležité je vytvorenie pestrej mozaiky stanovišť v poľnohospodárskej krajine a tým zvýšiť jej biodiverzitu.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Precízne farmárčenie a uplatňovanie šetrných technologických postupov, vrátane uplatňovania digitálnych a inovatívnych technológií	hospodáriace subjekty
Využívať organické hnojivá - najmä maštalný hnoj, kompostu	hospodáriace subjekty
Rozvíjať extenzívne chovy a zlepšovať životné podmienky zvierat	hospodáriace subjekty
Realizovať prírodné prvky, ktoré budú chrániť pôdu pred vetrom a vodou, podporovať biodiverzitu a vodný režim krajiny	samosprávy, verejnosť, majitelia a užívatelia pozemkov

*Špecifický cieľ 3.3.: Zvýšiť konkurencieschopnosť a udržateľnosť poľnohospodárstva ako súčasti bioekonomiky vidieka a prispieť k potravinovej sebestačnosti*

Cieľový stav:

- Zabezpečovať produkciu potravín s ohľadom na životné prostredie, zmenu klímy a kvalitu života ľudí na vidieku.
- Viac mladých ľudí pracujúcich v poľnohospodárstve, ktorí sú súčasťou regionálnej bioekonomiky vidieka.
- Podporovať lokálny trh s potravinami.
- Dôležitá je podpora stredného odborného poľnohospodárskeho školstva a zvýšenie povedomia verejnosti o dôležitosti správneho využívania pôdy v procese produkcie potravín.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zabezpečiť kontinuitu a modernizáciu vzdelávania v poľnohospodárskych odboroch	BBSK ako zriaďovateľ stredných škôl, súkromné školy
Preferovať lokálne produkty a podporovať tak regionálny trh potravín	spotrebitelia
Pri prenájme pôdy hospodáriacim subjektom vyžadovať zavádzanie šetrných postupov	majitelia pôdy
Modernizácia výroby/produkcie s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie	poľnohospodárske subjekty (farmári)

## STRATEGICKÁ ČASŤ: OCHRANA A VYUŽÍVANIE LESOV

### Strategický cieľ 4.: Zdravé polyfunkčné lesy, odolné voči zmene klímy

*Špecifický cieľ 4.1.: Zvýšiť odolnosť lesných ekosystémov na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*

Cieľový stav:

- Lesné hospodárstvo zamerané na ochranu a zvyšovanie odolnosti lesov na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.
- V rámci lesného hospodárstva budú používané environmentálne šetrné postupy, používané moderné a environmentálne šetrné technológie a realizované adaptačné opatrenia na zlepšenie vekovej a druhovej štruktúry lesy, zlepšenie vodného režimu lesov a zníženia pôdnej erózie.
- Kľúčovým opatrením bude zavádzanie prírody blízkeho obhospodarovania lesov, prostredníctvom ktorého sa bude postupne realizovať prebudova zraniteľných porastov - na odolnejšie lesy.
- Bude zavedený efektívny manažment raticovej zveri.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Podporovať prebudovu na odolnejšie lesy (vnášanie chýbajúcich pôvodných drevín a drevín budúcej klímy - asistovaná migrácia)	hospodáriace subjekty, MPRV SR, MŽP SR, okresné úrady, samosprávy
Realizovať primerané adaptačné vodozádržné opatrenia na lesných pozemkoch	hospodáriace subjekty, správcovia vodných tokov, samosprávy, OU
Zvýšiť podiel lesov obhospodarovaním PBHL	hospodáriace subjekty
Zabezpečiť efektívnu reguláciu stavov raticovej zveri a zlepšiť monitoring spôsobených škôd	poľovné združenia, na základe spolupráce s hospodáriacimi subjektami, OU, MPRV SR
Vedecko-výskumná činnosť - projekty skúmajúce vplyv zmeny klímy na lesné ekosystémy s cieľom navrhnuť vhodné adaptačné opatrenia	NLC, TU vo Zvolene, Ústav ekológie lesa a ďalší partneri.
Podieľať sa na monitorovaní a vyhodnocovaní dopadov zmeny klímy na lesné ekosystémy	obhospodarovatelia lesa, OU, BBSK, NLC, MPRV SR, MŽP SR, ŠOP SR

**Špecifický cieľ 4.2.: Eliminovať negatívne antropogénne vplyvy na lesy**

Cieľový stav:

- Zodpovedné územné plánovanie a vytvorenie integrovaného manažmentu krajiny (krajinného plánovania) stanovujú limity rozvoja pre rozvojové aktivity.
- V exponovaných oblastiach sa zefektívni kontrola priamych antropogénnych vplyvov (nelegálnych jász), a stanovujú sa limity návštevnosti v oblastiach preexponovaných masovým turizmom najmä prostredníctvom efektívneho krajinného plánovania.
- V oblastiach ohrozených energetickou chudobou sa vytvorí systém efektívneho využívania „bielych plôch“ na pestovanie palivového dreva napr. v rámci agrolesníckych systémov.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Minimalizovať zníženie výmery lesného pôdneho fondu	okresné úrady, samosprávy, stavebné úrady
V exponovaných oblastiach zaviesť efektívnu kontrolu priamych antropogénnych vplyvov	obhospodarovatelia lesa, polícia, OU, BBSK, MŽP SR - stráž prírody, integrovaná stráž
Vytvoriť systém na elimináciu energetickej chudoby	obhospodarovateľ lesa, obce, kraj
Vytvoriť systém integrovaného manažmentu krajiny - krajinného územného plánovania a zodpovedného územného plánovania	vláda, ministerstvá, štátny správa, samosprávy

**Špecifický cieľ 4.3.: Prispôsobiť sa spoločenským požiadavkám na lesy**

Cieľový stav:

- Lesy v BBSK plnia okrem produkčnej funkcie aj mimo produkčné funkcie - vodozádržná funkcia, sekvestrácia uhlíka, ochrana pôdy, podpora biodiverzity, rekreácia....
- Ocenenie ekosystémových služieb lesa je integrálnou súčasťou lesného hospodárstva a krajinného plánovania (integrovaného manažmentu krajiny).
- Strety záujmov a zohľadnenie požiadaviek verejnosti je riešené efektívnou komunikáciou a participáciou verejnosti na príprave strategických dokumentov.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Oceniť ekosystémové služby lesa (v nadväznosti na nové poznatky)	MŽP SR, NLC, TU, ŠOP SR
Identifikovať disproporcie pri platbách za ESL	MŽP SR, NLC, okresné úrady
Vytvoriť mechanizmy platieb za ESL	MŽP SR
Identifikovať požiadavky spoločnosti na lesné ekosystémy v kraji na všetkých úrovniach	samosprávy, BBSK, TU, NLC, MŽP SR, MPRV SR
Vytvoriť platformu pre participáciu aktérov	samosprávy, BBSK, MŽP SR
Prinášať témy lesníctva a starostlivosti o les širokej verejnosti prostredníctvom programov lesnej pedagogiky	poskytovatelia EVVO, SAŽP.

**Špecifický cieľ 4.4.: Zvýšiť konkurencieschopnosť a udržateľnosť lesného hospodárstva ako súčasť bioekonomiky**

Cieľový stav:

- Do roku 2030 budú prijaté opatrenia, ktoré posilnia udržateľnosť a konkurencieschopnosť lesnícko-drevárskeho sektora, pričom zásadným krokom bude zharmonizovať - pestovanie - ťažbu a

spracovanie dreva, s ohľadom na prognózy dopadov zmeny klímy a tvorbu pracovných miest vo vidieckych oblastiach.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Investovať do vytvárania a udržiavania pracovných miest v lesnom hospodárstve s dôrazom na podporu PBHL a realizáciu adaptačných opatrení na zmenu klímy	zadávatelia výziev a samosprávy, BBSK
Investície do rozvoja kapacít na spracovanie dreva do produktov s vyššou pridanou hodnotou na domácom trhu a zvyšovanie zamestnanosti v lesnícko-drevárskom sektore.	podnikateľský sektor, vláda, príslušné ministerstvá
Podporovať vzdelávanie a rekvalifikáciu v oblasti udržateľného lesného hospodárstva (prispôbiť sa v trendom v LH)	BBSK, TU Zvolen, NLC, OU, MŽP SR
Realizovať prírodné riešenia na obhospodarovanie krajiny (podpora PBHL, certifikácie lesov)	obhospodarovatelia lesa, akademický a výskumný sektor, samosprávy
Rozvoj inovačného potenciálu a zavádzanie inovácií do praxe	akademický sektor, podnikateľský sektor, príslušné ministerstva a samosprávy ako partner

## STRATEGICKÁ ČASŤ: VYUŽÍVANIE NERASTNÝCH SUROVÍN A GEOHAZARDY

### Strategický cieľ 5.: Chrániť a udržateľne využívať nerastné suroviny

*Špecifický cieľ 5.1.: Minimalizovať dopady geohazardov*

Cieľový stav:

- Geohazardy budú zohľadňované v územnoplánovacích dokumentáciách a pri terénnych a stavebných zásahoch do krajiny bude rešpektovaná geologická stavba územia.
- Zároveň budú zosuvy monitorované a sanované s ohľadom na nepriaznivé prejavy zmeny klímy.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Regulovať rozvoj územia v miestach potenciálnych geohazardov prostredníctvom územnoplánovacej dokumentácie	BBSK, obce, Úrad pre územné plánovanie (z pozície rozhodujúceho orgánu)
Zlepšiť monitoring geohazardov, najmä zosuvov, realizovať geologické prieskumy v miestach potenciálnych zosuvov v blízkosti ľudských aktivít prioritne v miestach plánovaného rozvoja	samosprávy, OÚ, MŽP SR, ŠGÚDŠ,
Sanácia zosuvov na základe Programu prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 - 2029)	MŽP SR, štátna správa, samospráva, vlastníci zasiahnutých nehnuteľností

*Špecifický cieľ 5.2.: Eliminovať dopady envirozátiaží (EZ)*

Cieľový stav:

- Systematicky budú eliminované dopady najrizikovejších environmentálnych záťaží, pričom okresný úrad v sídle kraja bude určovať povinné osoby, vrátane harmonogramu prác sanácie environmentálnych záťaží.
- Pri záťažích kde nie je možné určiť povinnú osobu preberie zodpovednosť štát.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Vyžadovať od povinných osôb plnenie plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže	okresné úrady, inšpekcia ŽP
Určiť držiteľa (pôvodcu) environmentálnej záťaže	okresné úrady, MŽP SR

*Špecifický cieľ 5.3.: Racionálne využívať horninové prostredie a znížiť potrebu surovín/zdrojov ich opätovným využívaním*

Cieľový stav:

- V zmysle prechodu k obehovému hospodárstvu sa zamerať na efektívne využívanie surovín, ich spätné získavanie z výrobkov a odpadov a znižovať tak spotrebu primárnych zdrojov a ňou spojených negatívnych vplyvov na životné prostredie.
- Pri ťažbe nerastných surovín využívať najlepšie dostupné technológie a povoľovať ťažobné činnosti s ohľadom na ochranu prírody a krajiny.
- Z tohto hľadiska je dôležité mať fungujúci systém manažmentu krajiny (nad rámec obce).
- V kraji je aktívne využívaný potenciál geotermálnej energie.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Povoľovanie banskej a ťažobnej činnosti len s podmienkou použitia najlepších dostupných technológií (BAT)	MŽP, HBÚ, OÚ
Zlepšiť znalostnú bázu potenciálu územia pre racionálne využitie nerastných surovín	MŽP, OU, HBÚ, súkromný sektor
Zmapovať haldy a odkaliská z hľadiska ich potenciálu opätovného využitia	MŽP, OU, HBÚ, akademický sektor
Opätovne využiť odpad z hald a odkalísk a podporovať princípy obehovej ekonomiky v oblasti využívania nerastných surovín	MŽP SR, HBÚ, Rudné bane š.p., akademický sektor, samospráva
Využiť potenciál lomov na hrubú kamenársku výrobu	akademický a súkromný sektor
Motivovať súkromný sektor k racionálnemu využitiu surovín (pridaná hodnota)	poskytovatelia grantov
Podporovať geologický prieskum a možnosti využitia geotermálnej energie v geotermálnych oblastiach kraja	MŽP SR, MH SR, súkromný sektor
Prehodnotiť aktuálny stav dobývacích priestorov v nadväznosti na obmedzenia, ktoré vyplývajú pre územie zo statusu dobývacieho priestoru	MŽP SR, MH SR, BBSK, samospráva
Vytvoriť podporný systém pre samosprávu a tretí sektor na zabezpečenie a krajinársku úpravu opustených lomov	OU, MŽP SR, MH SR
Využiť potenciál biotopov vznikajúcich po ťažobnej činnosti na ochranu prírody a biodiverzity	MŽP SR, MH SR, samospráva

## STRATEGICKÁ ČASŤ: ZMENA KLÍMY

### Strategický cieľ 6.: Spoločne reagovať na zmenu klímy vo všetkých oblastiach života

*Špecifický cieľ 6.1.: Vytvoriť podmienky pre reakciu na zmenu klímy*

Cieľový stav:

- Spolupráca všetkých aktérov a rozhodovanie s cieľom spomaliť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť regiónu na jej nepriaznivé prejavy.
- Rozhodovať na základe relevantných podkladov - územných a krajinných plánov, do ktorých sú premietnuté klimatické riziká.
- Kontinuálne zvyšovať povedomie širokej odbornej aj laickej verejnosti o zmene klímy, informovať o environmentálnych, ekonomických a sociálnych dopadoch zmeny klímy a šíriť príklady dobrej praxe.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Vypracovať regionálne a subregionálne štúdie a stratégie, ktoré umožnia efektívne rozhodovanie a prioritizáciu mitigačných a adaptačných opatrení (napr. analytické štúdie, nízkouhlíkové, adaptačné stratégie, a pod.)	regionálna a miestna samospráva, v spolupráci s vedecko-výskumnými organizáciami, odbornou verejnosťou
Integrovať vypracované štúdie a stratégie do územných a rozvojových plánov, a ich striktné dodržiavanie	regionálna, miestna samospráva, rozhodovacie a dotknuté orgány
Vzdelávacia a informačné aktivity o zmene klímy pre všetky cieľové skupiny, vrátane šírenia príkladov dobrej a zlej praxe	poskytovatelia environmentálnej výchovy a osvetu, realizátori mitigačných a adaptačných opatrení

*Špecifický cieľ 6.2.: Všetky zásahy a aktivity v krajine a sídlach plánovať za účelom zvyšovania odolnosti regiónu na zmenu klímy*

Cieľový stav:

- Realizovať budeme len také projekty a činnosti, ktoré majú pozitívny príspevok k zvyšovaniu odolnosti kraja voči zmene klímy.

- Riešenie klimatickej krízy sa bude využívať ako príležitosť pre rozvoj regionálnej udržateľnej a zelenej ekonomiky.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
V reakcii na zmenu klímy vhodne kombinovať mitigačné a adaptačné opatrenia	samosprávy, hospodáriace subjekty, majitelia/užívatelia/správcovia budov a pozemkov
Podporovať miestnu, regionálnu a nadregionálnu spoluprácu aktérov pri príprave a realizácii mitigačných a adaptačných opatrení	regionálna a miestna samospráva, hospodáriace subjekty, sociálno-ekonomickí aktéri, verejnosť, odborné organizácie, univerzity a ďalší
Nové investície plánovať a posudzovať z hľadiska ich príspevku k uhlíkovej neutralite a tiež zníženiu zraniteľnosti dotknutého územia voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy	aktéri podieľajúci sa na regionálnom rozvoji, rozhodujúce orgány
Diverzifikácia regionálnej ekonomiky investíciami do rozvoja zelenej ekonomiky a tvorby zelených pracovných miest	sociálno-ekonomickí aktéri

*Špecifický cieľ 6.3.: Zabezpečiť ochranu zdravia a majetku obyvateľstva voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy*

Cieľový stav:

- Záchranne zložky a poskytovanie zdravotnej a sociálnej starostlivosti optimalizované na základe rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy pre dotknuté územie.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Identifikácia vývoja rizík, určenie spôsobov prevencie, zavádzanie postupov a opatrení na pripravenosť a reakciu na katastrofy spôsobené zmenou klímy	samosprávy a nimi zriadené záchranne zložky, v spolupráci vedecko-výskumnými a ďalšími odbornými organizáciami a expertmi.
Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof	samosprávy a nimi zriadené jednotky civilnej ochrany
Budovanie a modernizácia systémov včasného varovania a vyznamievania	samosprávy a nimi zriadené jednotky civilnej ochrany
Zohľadňovať riziká vyplývajúce z negatívnych prejavov zmeny klímy na zraniteľné skupiny obyvateľstva pri zabezpečovaní dostupnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti	inštitúcie poskytujúce zdravotnú a sociálnu starostlivosť

## STRATEGICKÁ ČASŤ: KVALITA OVZDUŠIA

### Strategický cieľ 7.: Zlepšiť kvalitu ovzdušia

*Špecifický cieľ 7.1.: Znížiť znečistenie ovzdušia z vykurovania v domácnostiach*

Cieľový stav:

- Do roku 2030 sa znečistenie ovzdušia tuhými časticami sa zníži, počet prekročení limitných hodnôt bude mať medziročne klesajúci trend.
- Obyvatelia majú vďaka štátnej podpore možnosť vymeniť si zastaralé vykurovacie zariadenia za technológie, ktoré spĺňajú prísne emisné limity.
- Systematická a adresná je aj podpora komplexnej obnovy rodinných domov, s dôrazom na zraniteľné skupiny obyvateľstva, prioritne v oblastiach s riadenou kvalitou ovzdušia.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Napojenie sa na centrálny zdroj vykurovania, je jedným z najlepších riešení, samozrejme len v prípade, ak je táto možnosť dostupná v blízkosti nehnuteľnosti.	samospráva, stavebné úrady, vlastníci bytov, správcovské spoločnosti
Používanie výlučne kvalitného paliva, ktorým je suché drevo, drevené brikety alebo pelety. Palivové drevo je potrebné sušiť na vetranom mieste aspoň dva roky	obhospodarovatelia lesa, sociálne podniky, domácnosti
Zateplenie strechy a obvodového plášťa domu, osadenie kvalitných okien a dverí	domácnosti, správcovia bytov

Opatrenie	Zodpovední aktéri
za účelom zníženia energetických strát ušetrí množstvo tepla, ktoré je potrebné na vykurovanie	
Výmena zastaraných zdrojov tepla, ktoré pomôžu ušetriť nielen financie, pretože majú nižšiu spotrebu, ale efektívnejším spaľovaním prispejú k tomu, že z dymovodu je emitovaných	domácnosti, správcovia bytov
Zriadenie sociálnych podnikov pre výrobu kvalitného paliva z OZE (spracovanie dreva, biomasy, bioodpadov)	samosprávy

**Špecifický cieľ 7.2.: Riešiť problém veľkých a stredných stacionárnych zdrojov znečistenia**

**Cieľový stav:**

- Zodpovední prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečistenia pristupujú k environmentálnym limitom s prioritou na zdravie obyvateľstva a priaznivý stav ekosystémov za výraznej a dostupnej podpory SR a EU.
- Obyvatelia v blízkosti priemyselných podnikov veľmi krehko vnímajú akékoľvek zmeny, či rozšírenie prevádzky a preto je potrebné citlivo a dôrazne komunikovať jednotlivé plánované a navrhované procesy.

**Odporúčané opatrenia:**

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečistenia musia dbať na dodržiavanie emisných limitov a technických požiadaviek na zdroje znečisťovania ovzdušia.	okresné úrady, samospráva, stavebné úrady, prevádzkovatelia podnikov
Zo zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia im tiež vyplýva povinnosť zavádzať najlepšie dostupné techniky (BAT - Best Available Techniques).	SHMÚ, SIŽP, OU, prevádzkovatelia
K mimoriadnym situáciám môže dôjsť počas skúšobnej prevádzky alebo pri poruchách prevádzkového cyklu. Vtedy by mali v reálnom čase zodpovední upozorniť obyvateľstvo na hroziace riziká	SHMÚ, SIŽP, OU, prevádzkovatelia
Zavádzanie BAT technológií vs. BAU	vláda, ministerstvá, štátna správa, samospráva

**Špecifický cieľ 7.3.: Znížiť znečistenie ovzdušia z dopravy**

**Cieľový stav:**

- Pre obyvateľov a návštevníkov kraja je časovo aj ekonomicky výhodné používať verejnú dopravu, presúvať sa do práce a za kultúrou pešo, či na bicykli po jasne vyznačených a bezpečných trasách. V mestách sú vybudované záchytné parkoviská a systém P+R, pešie zóny majú jasný zoznam rezidentov a vjazdy sú maximálne kontrolované.

**Odporúčané opatrenia:**

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zdieľanie jász (carpooling), používanie verejnej dopravy namiesto osobného auta, alebo použitie bicykla na kratšie vzdialenosti pri presunoch mestom často šetrí nielen ovzdušie, ale aj čas na hľadanie parkovacieho miesta.	okresné úrady, samospráva, dopravný inšpektorát,
Budovanie bezpečnej infraštruktúry udržateľnej mobility (znižovanie počtu parkovacích miest).	okresné úrady, samospráva, dopravný inšpektorát,
Čistenie komunikácií a výsadba vhodne zvolenej uličnej zelene, ktorá môže ovplyvňovať kvalitu ovzdušia v blízkosti ciest tým, že zachytáva znečisťujúce látky. Týmto spôsobom je možné vytvárať aj atraktívne koridory pre chodcov.	Regionálna správa ciest, samosprávy,
Vytvoriť systém integrovaného manažmentu krajiny - krajinného územného plánovania a zodpovedného územného plánovania.	samosprávy, poľnohospodárske subjekty, akademické subjekty

**Špecifický cieľ 7.4.: Zníženie znečistenia ovzdušia z poľnohospodárstva**

**Cieľový stav:**

- Veľkí aj malí farmári si uvedomujú krehkosť stability ekosystému poľnohospodárskej krajiny. Realizujú výsadbu vsakovacích pásov, biokoridorov v podobe remízok a alejí. Vysievajú travobylinné zmesi vhodné pre opeľovače, dodržiavajú odporúčané oranie po vrstevnici a výsev medziplodín.



Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Farmári by mali dodržiavať kódex správnej farmárskej praxe, ktorý rešpektuje špecifické podmienky spojené s hospodárením s dusíkom, so správnym kŕmením a s ustajnením zvierat. Môžu tak prispieť k zníženiu emisií amoniaku, zvlášť v prípade ošipáných a hydiny, nízkoemisným spôsobom hnojenia, uskladňovaním hnojív a obmedzovaním emisií amoniaku používaním minerálnych hnojív	OÚ, poľnohospodárske subjekty, SIŽP
Meranie zápachu a markerov zápachu (H <sub>2</sub> S a merkaptanov, NH <sub>3</sub> ) z poľnohospodárstva, bioplynových staníc, čistiarni odpadových vôd, skládok odpadov, v urbánnom prostredí napr. okolia veľkých výrobných a energetických podnikov, malých lakovní, prípadne ďalších zdrojov zápachu a pri sťažnostiach obyvateľov na zápach	SIŽP, OU, polícia SR
Prašnosť poľnohospodárskej pôdy je vhodné znižovať striedaním plodín, úhorovaním, využívaním protideflačnej funkcie rastlinného krytu, no najmä zmenšovaním osevných blokov obnovou a výsadbou remíz, alejí a vetrolamov, ktoré ovplyvňujú prúdenie vetra a ukladanie prachových častíc.	OU, akademické subjekty, poľnohospodárske podniky
Výskum vplyvu poľnohospodárskej krajiny a čistoty ciest na sekundárnu prašnosť	samospráva, poľnohospodárske subjekty, akademické subjekty

*Špecifický cieľ 7.5.: Realizovať udržateľný urbanizmus a krajinotvorné opatrenia za účelom zlepšovania kvality ovzdušia vo všetkých regiónoch kraja*

Cieľový stav:

- o Územné plánovanie a tvorba krajiny sú plnohodnotne rešpektované a na základe ich limitov sa realizujú ekostabilizačné opatrenia, ktoré prispievajú k zlepšovaniu kvality ovzdušia.
- o Urbanisti a projektanti, zodpovední za územné plány, komunikujú problematiku so samosprávami a investormi.
- o Vhodným zapojením verejnosti participatívnych procesoch sa lepšie komunikujú problematické postoje a rozhodnutia, ktoré môžu byť nevhodne interpretované, či zle vysvetlené.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Pri plánovaní rôznych funkčných plôch je potrebné brať do úvahy reliéf krajiny a smer prevládajúcich vetrov. Najmä priemyselné prevádzky môžu byť zdrojom znečisťujúcich látok alebo zápachu rovnako ako veľkofarmy, bioplynové stanice a pod. To isté platí pre dobývacie priestory alebo odkaliská. Ich orientáciu a vzdialenosť voči obytným zónam je potrebné zvažovať podľa lokálnych podmienok a najmä so zapojením a informovaním verejnosti.	okresné úrady, samospráva, akademické inštitúcie, dotknuté inštitúcie
Pri umiestňovaní horeuvedených činností je vždy potrebné zvažovať aj faktor prepravy materiálov, ktorá by nemala nadmerne zaťažovať obyvateľstvo.	okresné úrady, samospráva, akademické inštitúcie, dotknuté inštitúcie
Dopravné koridory - diaľnice a rýchlostné cesty je potrebné umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón a tiež s ohľadom na prevládajúci smer vetra.	samosprávne kraje, dopravný inšpektorát, SHMÚ
Plochy s prioritnou funkciou zelene, biocentrá a biokoridory môžu nielen ovplyvniť prúdenie vzduchu, ale aj plniť významnú úlohu z pohľadu rozptylu a usadzovania znečisťujúcich látok, preto je potrebné počítať s nimi v urbanizovanej aj voľnej krajine v dostatočnom rozsahu a množstve.	okresné úrady, samospráva, akademické inštitúcie, dotknuté inštitúcie
Výskum vplyvu zmien zelene v urbánnom a vidieckom prostredí na sekundárnu prašnosť a kvalitu ovzdušia.	NGO, akademické subjekty, urbanisti

*Špecifický cieľ 7.6.: Zlepšiť systém monitorovania kvality ovzdušia*

Cieľový stav:

- o Optimálny počet automatických monitorovacích staníc v rizikových oblastiach kraja a pilotné župné monitorovacie vozidlo.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Rozšíriť oblasti monitorovania a informovania verejnosti o úrovni znečistenia ovzdušia nielen o stacionárne stanice ale aj o mobilné stanice, ktoré vybavením simulujú stacionárne a umožnia kombinovať monitorovacie vybavenie v zmysle požiadaviek. Mobilné stanice budú zároveň slúžiť ako pohotovostné monitorovacie zariadenia v prípade havárii chemického alebo prašného charakteru. Kontinuálny analyzátor ťažkých kovov skráti čas informovania o ich koncentráciách v ovzduší aspoň na jednom odberovom mieste.	okresné úrady, samospráva, SHMÚ
Okrem kontinuálneho automatického monitoringu úrovne znečistenia ovzdušia, SHMÚ zabezpečí aj indikatívne merania znečisťujúcich látok v okolitom ovzduší. Pre zabezpečenie zníženia znečisťovania ovzdušia a zlepšenia jeho kvality je potrebné, aby znečisťujúce látky, ktoré majú stanovenú limitnú hodnotu, boli merané v požadovanom rozsahu a kvalite.	okresné úrady, samospráva, SHMÚ
Zriadiť originálny prieskumný monitoring kvality ovzdušia prenosnými analyzátormi.	oprávnené osoby

### Špecifický cieľ 7.7.: Zvyšovanie povedomia obyvateľstva o kvalite ovzdušia

#### Cieľový stav:

- Osvetovou činnosťou a pozitívnou motiváciou sa napomôže k zmene správania obyvateľstva kraja nielen v oblasti kvality ovzdušia ale vo všetkých zložkách životného prostredia.
- Obyvatelia budú pristupovať k vykurovaniu zodpovednejšie, osvoja si správne techniky vykurovania a poznajú zásady znižovania energetickej náročnosti budov.
- Uvedomia si negatívne dôsledky zlej kvality ovzdušia na ľudské zdravie a budú poznať nástroje, ako riešiť problém.

#### Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Osvetové kampane a vzdelávacie programy na podporu opatrení v oblasti kvality ovzdušia a zvyšovanie povedomia o význame kvality ovzdušia (konferencie, workshopy, informačné dni, študijné cesty)	samospráva, BBSK, SAŽP, MŽP SR, NGO
Komunikácia výstupov verejnosti: stránka samosprávneho kraja bbsk.sk, stránka projektu www.populair.sk, webová https://dnesdycham.populair.sk a mobilná aplikácia (Dnes Dýcham), mediálne výstupy, informačné materiály, tranzitná reklama a reklama v supermarketoch, online reklama	SAŽP, OU, BBSK, MŽP SR, NGO
Pilotné projekty zamerané na vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti pre dopravné riešenia na zlepšenie kvality ovzdušia vo vybraných mestách	samospráva, SAŽP, akademické subjekty
Mobilný a informatívny monitoring kvality ovzdušia a monitorovanie implementovaných opatrení	štátna správa, samospráva, SHMÚ

## STRATEGICKÁ ČASŤ: OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO

### Strategický cieľ 8.: Prechod k obehovému hospodárstvu

#### Špecifický cieľ 8.1.: Vytvoriť podmienky na prechod k obehovému hospodárstvu

#### Cieľový stav:

- Do roku 2030 sa zvýši povedomie o koncepte obehového hospodárstva u širokej verejnosti a medzi podnikateľmi.
- Aktívne bude rozvíjaná spolupráca aktérov - súkromného a verejného sektora, vrátane oblasti výskumu a inovácií. Tieto aktivity budú zamerané na zavádzanie princípov obehového hospodárstva a vytváranie obehových obchodných modelov.
- V kraji budú k dispozícii potrebné poradenské služby v tejto oblasti.
- Zvýši sa zavádzanie dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky, prípadne ekvivalentných nástrojov dostupných na trhu.
- Rozvíjajúce sa obehové hospodárstvo prinesie nové možnosti na zavádzanie inovácií, tvorbu atraktívnych pracovných miest a zvyšovanie konkurencieschopnosti a udržateľnosti regionálnej ekonomiky.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Realizovať vzdelávacie a informačné aktivity o koncepte obehového hospodárstva pre rôzne cieľové skupiny - samosprávy, deti a mládež, širokú verejnosť, odbornú verejnosť, podnikateľský sektor - a využitím rôznych foriem	MŽP SR, MH SR, SAZP, organizácie venujúce sa obehovému hospodárstvu, organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV)
Vytvoriť informačné materiály a informačné platformy na šírenie praktických informácií uplatniteľných pri prechode na obehové hospodárstvo (napr. katalóg produktov vhodných pre zelené verejné obstarávanie, zoznamy recyklátorov a potenciálnych partnerov pre vytváranie priemyselných symbióz, zoznam kľúčových aktérov v regióne pri podpore obehového hospodárstva, zoznam dostupných podporných nástrojov a služieb v prechode na cirkulárnu ekonomiku...)	MŽP SR, MH SR, SAZP, organizácie venujúce sa obehovému hospodárstvu
Prepájať a podporovať aktérov z viacerých sektorov, vrátane prepájania s výskumným a neziskovým sektorom, samosprávami akademickou obcou, za účelom podpory vzniku spoluprác, cirkulárnych pilotných projektov, zavádzania ekoinovácií, šírenia know-how, transferu poznatkov, osvedčených postupov a technológií a pod.	MŽP SR, MH SR, SAZP, súkromný sektor, klastre, samosprávy, výskumné inštitúcie
Zavádzať motivačné nástroje pre podnikateľský sektor a nastavenie finančnej politiky s ohľadom na návrhy Cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo <sup>284</sup> v oblasti ekonomických nástrojov, ktoré tvoria jednu zo štyroch sledovaných oblastí	MŽP SR, MH SR, MF SR
Zavádzať obehové obchodné modely a integrovať princípy obehového hospodárstva v podnikateľskom sektore, vrátane poradenstva pri ich zavádzaní	MŽP SR, MH SR, SAZP, súkromný sektor, klastre, organizácie poskytujúce environmentálne a podnikateľské poradenstvo
Uplatňovať dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky (napr. zelené verejné obstarávanie, environmentálne označovanie výrobkov,...), prípadne ekvivalentné nástroje dostupné na trhu (napr. ISO štandardy, komerčné certifikačné schémy ako BCorp, Cradle2Cradle a pod.)	štátna a verejná správa, súkromný sektor
Zavádzať ekologické inovácie	súkromný sektor
Integrovať obehové hospodárstvo do rozvojových politík regionálneho a miestneho významu	tvorcovia politik

Špecifický cieľ 8.2.: Predchádzať vzniku odpadov

Cieľový stav:

- V oblasti odpadového hospodárstva bude dôraz kladený na predchádzanie vzniku odpadu a opätovné použitie s cieľom čo najvyššieho opätovného využitia materiálov a to najmä systémovou osvetou verejnosti, samospráv a súkromného sektora.
- Dôraz sa bude klásť na predchádzanie vzniku odpadu už pri návrhu výrobkov a služieb, s dôrazom na celý životný cyklus výrobkov.
- Bude vybudovaná dostatočná infraštruktúra, ktorá umožňuje veci zdieľať, požičiavať, opravovať a opätovne využívať.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Realizovať vzdelávacie a informačné aktivity v téme odpadového hospodárstva a predchádzania vzniku odpadov (predchádzanie odpadov, minimalizácia odpadov, opätovné využívanie, recyklácia, zhodnocovanie, zneškodňovanie, problematika voľne pohodeného odpadu,...) pre rôzne cieľové skupiny - samosprávy, deti a mládež, širokú verejnosť, odbornú verejnosť, podnikateľský sektor - a rôznou formou	MŽP SR, MH SR, SAZP, organizácie venujúce sa obehovému hospodárstvu a odpadovému hospodárstvu, organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV)
Podporovať ekodizajn výrobkov a aplikovanie obehových biznis modelov predlžujúcich životnosť výrobkov a ich používanie	súkromný sektor, organizácie poskytujúce environmentálne poradenstvo
Opätovne využívať rezíduá z výroby priamo v prevádzkach alebo podporiť priemyselnú symbiózu za účelom uzatvárania materiálových tokov	súkromný sektor, organizácie poskytujúce environmentálne poradenstvo
Vytvárať potravinové banky na elimináciu potravinového odpadu	verejný sektor, súkromný sektor, MVO
Vytvárať centrá opätovného používania a centrá zdieľaného používania, ktoré	MŽP SR, samosprávy, združenia obcí,

Opatrenie	Zodpovední aktéri
budú zároveň slúžiť širokej verejnosti na zvyšovanie osvedy a praktických zručností pri opravovaní, repasovaní, upcyklácii výrobkov a pod.	súkromný sektor, MVO
Vytvárať cirkulárne mapy miest a regiónov	samosprávy, súkromný sektor, MVO
Organizovať verejné podujatia s ohľadom na minimalizáciu odpadov	organizátori podujatí
Zriaďovať zariadenia na predaj potravín nevhodných na konzumáciu na iné účely (krmovina – okrem prikrmovania voľne žijúcich živočíchov, kompostovanie, energetické zhodnotenie)	súkromný sektor

**Špecifický cieľ 8.3.: Odkloniť odpady zo skládok, zvýšiť mieru recyklácie komunálnych odpadov a znížiť mieru ich skládkovania**

Cieľový stav:

- Do roku 2030 by sa podľa národného cieľa mala zvýšiť miera prípravy na opätovné použitie a recyklácia komunálneho odpadu na 60 % a do roku 2035 by sa mala znížiť miera jeho skládkovania na 10 %.
- Pre efektívne fungovanie množstvového zberu komunálneho odpadu budú samosprávami vytvorené jednoduché možnosti triedenia a vybudovaná infraštruktúra, vrátane informovanosti obyvateľstva. Za týmto účelom bude posilnená technická infraštruktúra v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni samospráv, s dôrazom na nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadom.
- Rovnako bude posilnená infraštruktúra pre nakladanie s ďalším odpadmi, vrátane priemyselných a nebezpečných odpadov.
- Budú vytvorené recyklačné kapacity pre tie komodity, kde sú kapacity nedostatočné alebo chýbajú.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Realizovať vzdelávacie a informačné aktivity, zamerané na triedenie odpadov s dôrazom na BRKO	MŽP SR, SAŽP, samosprávy, poskytovatelia EV
Vytvárať technickú infraštruktúru pre nakladanie s KO na mestách a obciach	samosprávy, združenia obcí,
Vytvárať technickú infraštruktúru pre nakladanie s ďalšími odpadmi, vrátane nebezpečných odpadov	súkromný sektor samosprávy, súkromný sektor
Zavádzať množstvový zber	samosprávy
Realizovať preventívne opatrenia proti vzniku čiernych skládok	samosprávy
Analyzovať recyklačné kapacity pre komunálne aj priemyselné odpady, vrátane nebezpečných odpadov	MŽP SR
Vytvárať nové recyklačné kapacity pre komunálne aj priemyselné odpady, vrátane nebezpečných odpadov	MŽP SR, súkromný sektor
Zavádzať nové recyklačné technológie pre komunálne aj priemyselné odpady, vrátane nebezpečných odpadov	MŽP SR, súkromný sektor

## STRATEGICKÁ ČASŤ: ENERGETIKA A EMISIE SKLENÍKOVÝCH PLYNOV

### Strategický cieľ 9.: Smerom k uhlíkovo neutrálnemu regiónu

**Špecifický cieľ 9.1.: Vytvoriť podmienky pre udržateľné energetické plánovanie**

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zriadenie Regionálnych centier udržateľnej energetiky (RCUE)	BBSK, MH SR, SIEA
Zriadenie Krajského energetického centra v BBSK	SIEA, MH SR
Vzdelávanie a odborná príprava pre prechod k dekarbonizácii	stredné školy, vysoké školy, univerzity
Koncepcná optimalizácia energetického manažmentu samospráv a súkromného sektora (napr. stratégia energetického manažmentu, nízkouhlíková stratégia,...)	súkromný sektor, verejný sektor

**Špecifický cieľ 9.2.: Dekarbonizovať energetický priemysel a zvyšovať mieru využívania obnoviteľných zdrojov energie šetrne k prírode**

Cieľový stav:

- V roku 2030 sa zníži podiel emisii v sektore energetického priemyslu.
- Zároveň sa zvýši podiel vyrobenej energie s OZE.

- Využívanie energie bude v súlade s energetickým plánovaním založeným na využívaní komunitnej energetiky.
- Využívanie zdrojov, aj tých obnoviteľných si vyžaduje dôkladné zhodnotenie, nie len ekonomických, ale aj environmentálnych aspektov, pričom je dôležité zohľadňovať aj najnovšie vedecké poznatky, kontrolovať a monitorovať možné vplyvy na životné prostredie.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov	súkromný sektor, verejný sektor
Zriadenie Regionálnych centier udržateľnej energetiky (RCUE)	BBSK, MH SR, SIEA

*Špecifický cieľ 9.3.: Dekarbonizovať priemysel a rozvíjať zelenú regionálnu ekonomiku*

Cieľový stav:

- Zníženie emisií v existujúcich odvetviach priemyslu a diverzifikácia regionálnej ekonomiky o nové nízko-emisné formy.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Využívanie najlepších dostupných techník (BAT) a politík v priemysle za účelom znížovania emisií	priemyselné subjekty
Realizácia environmentálne zodpovedných projektov a podpora vzniku zelených pracovných miest	súkromný sektor, verejný sektor
Vytvoriť podmienky pre energetické plánovanie a zvyšovanie energetickej sebestačnosti v kraji	samosprávy, SIEA, MH SR
V oblasti regionálnej ekonomiky potreba investovať do jej diverzifikácie o nízkoemisné formy, predovšetkým prechod na obehové hospodárstvo	samosprávy, SIEA, MH SR

*Špecifický cieľ 9.4.: Dekarbonizovať sektor budov*

Cieľový stav:

- Do roku 2030 sa zvýši podiel komplexne obnovených budov - verejných budov, rodinných domov, bytových domov, a ostatných budov.
- Výsledkom bude zvýšenie ich energetickej efektívnosti, zníženie emisií skleníkových plynov a príspevok k zmierňovaniu zmeny klímy.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Komplexná obnova budov	majitelia/správcovia/užívatelia budov
Behaviorálne a technické opatrenia na zníženie spotreby energií	spotrebitelia energií

*Špecifický cieľ 9.5.: Znížiť emisie z dopravy*

Cieľový stav:

- Vyšší počet cestujúcich vo vlakoch, autobusoch, na bicykli a peších v mestách, čo bude znamenať menej ľudí v autách a nižšie emisie z cestnej automobilovej dopravy.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Minimalizovať potrebu dopravy, využívať digitálne technológie (napr. telekonferencie, práca z domu)	zamestnanci, zamestnávateľa
Redukovať použitie individuálnej automobilovej dopravy, využívanie verejnej dopravy, zdieľania áut, bicyklov	obyvatelia
Rozvíjať mestá priaznivo pre cyklo dopravu a pešiu dostupnosť	samosprávy, ďalšie subjekty ako partneri
Rozvíjať a dekarbonizovať verejnú autobusovú dopravu v kontexte IDS	samosprávy, dopravné spoločnosti
Rozvoj a dekarbonizácia MHD v kontexte IDS	samospráva
Vytvoriť krajský informačný systém pre IDS	samospráva
Pripraviť a realizovať pilotné projekty IDS s potenciálom rozširovania a vzájomného prepájania	samospráva

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Rozvíjať infraštruktúru pre udržateľnú elektromobilitu	samospráva
Rozvoj a modernizácia železničnej dopravy	ŽSR, MD SR
Opatrenia na zvýšenie odolnosti a adaptačnej kapacity dopravnej infraštruktúry na nepriaznivé prejavy zmeny klímy	samospráva

**Špecifický cieľ 9.6.: Znížiť množstvo emisií v sektore poľnohospodárstva**

**Cieľový stav:**

- Zastaviť trend nárastu emisií z poľnohospodárstva a zvýšiť kvalitu pôdy a jej schopnosť zachytávať uhlík.
- Zavádzať opatrenia, ktoré budú na jednej strane podporovať zamestnanosť na vidieku, zvyšovať produkčnú sebestačnosť v živočíšnej výrobe, ale tiež znižovať emisie amoniaku a metánu zo živočíšnej výroby.
- Zavedené opatrenia budú zároveň podporovať biodiverzitu a obnovu krajinných štruktúr, ako súčasť kultúrneho a prírodného dedičstva kraja.

**Odporúčané opatrenia:**

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zavádzanie šetrných poľnohospodárskych postupov a precízne poľnohospodárstvo	hospodáriace subjekty
Preferovať extenzívny chov hospodárskych zvierat, v prípade intenzívneho chovu využívať najlepšie dostupné techniky (BAT) na prevenciu a zníženie emisií amoniaku a metánu.	hospodáriace subjekty
Modernizácia a digitalizácia poľnohospodárstva	hospodáriace subjekty

**STRATEGICKÁ ČASŤ: ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA, VZDELÁVANIE A OSVETA**

**Strategický cieľ 10.: Environmentálna výchova a vzdelávanie pre všetkých**

**Špecifický cieľ 10.1.: Zlepšiť a rozvíjať podmienky pre poskytovanie environmentálnej výchovy vo formálnom a neformálnom vzdelávaní**

**Cieľový stav:**

- V roku 2030 budú v Banskobystrickom kraji vytvorené dostatočné podmienky pre systematický rozvoj environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu na všetkých úrovniach, pre všetky cieľové skupiny a v rôznorodých témach, za účelom viesť obyvateľov kraja k environmentálne zodpovednému správaniu a posilniť ich vzťah k prírode.

**Odporúčané opatrenia:**

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Koncepcne a metodicky nastaviť rozvoj EVVO na rôznych úrovniach	MŽP SR, MŠVVaM SR, SAŽP, regionálne a miestne samosprávy
Zabezpečiť pozíciu koordinátora EV na školách a zabezpečiť systematickú koordináciu EV	zriaďovateľ stredných, základných a materských škôl
Viesť evidenciu koordinátorov EV a umožniť koordinátorom relevantné vzdelávanie	zriaďovateľ
Zaviesť environmentálne štandardy škôl, komunikovať pripravované a realizované aktivity	zriaďovateľ
Zabezpečiť potrebnú infraštruktúru a materiálno-technické zabezpečenie výučby EV	zriaďovateľ
Zlepšiť spoluprácu so samosprávou, školami v okolí, poskytovateľmi EV, regionálnymi aktérmi a verejnosťou	školy, zriaďovatelia, ŠOP SR, SAŽP, MVO, subjekty lesného hospodárstva...
Realizovať výskumy cielene zamerané na efektívnosť výučby environmentálnej výchovy	zriaďovatelia škôl, štátna školská inšpekcia
Využívať portál environmentálnej výchovy EWOBOS ako priestor pre zdieľanie, čerpanie informácií, vzájomné prepájanie sa	koordinátori EV, poskytovatelia EV
Vytvoriť a realizovať atraktívnu ponuku vzdelávacích programov s využitím vhodných aktivizujúcich a zážitkových foriem a metód, informačných a digitálnych technológií s dôrazom na lokálne a regionálne environmentálne problémy a dopady globálnych problémov na regionálnej a lokálnej úrovni	poskytovatelia EV

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Grantovými mechanizmami podporiť aktívnu angažovanosť škôl a verejnosti v environmentálnej oblasti	rezortné orgány, verejná správa, MVO
Zaradiť pracovníka EVVO do Národnej sústavy kvalifikácií	MŽP SR, SAŽP
Posilniť inštitucionálno-personálne kapacity pre koordináciu rozvoja EVVO v kraji	MŽP SR, MŠVVaM SR, SAŽP, regionálne a miestne samosprávy
Vytvoriť envirocentrá, strediská environmentálnej výchovy, vrátane pobytových, porovnateľných so štandardom európskych krajín	MŽP SR, SAŽP, regionálna a miestna samospráva, MVO, ...

*Špecifický cieľ 10.2.: Zabezpečiť prípravu učiteľov pre poskytovanie environmentálnej výchovy*

Cieľový stav:

- V roku 2030 bude v Banskobystrickom kraji súčasťou stredoškolského a vysokoškolské štúdia budúcich učiteľov environmentálne minimum a budú dostupné programy ďalšieho vzdelávania v oblasti environmentálnej výchovy pre učiteľov.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zabezpečiť environmentálne minimum budúcich učiteľov (začlenenie kurzov zameraných na poznatky - nevyhnutný tematický obsah, ciele, metódy výučby a odporúčané aktivity v environmentálnej výchove, ale aj praktické zručnosti a návyky, medzi štandardný obsah štúdia pedagogiky)	stredné školy, univerzity a vysoké školy s učiteľskými študijnými odbormi
Zabezpečiť programy ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti EV	MŽP SR, MŠVVaM SR, SAŽP, MVO, správy národných parkov

*Špecifický cieľ 10.3.: Zabezpečiť odborné kapacity pre zelenú transformáciu regiónu*

Cieľový stav:

- V roku 2030 budú v Banskobystrickom kraji postačujúce odborné kapacity pre povolania v kľúčových odvetviach súvisiacich so zelenou transformáciou regiónu (obehové hospodárstvo, udržateľná energetika, poľnohospodárstvo, stavebníctvo,...).

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Transformovať študijné odbory na stredných odborných školách, ktoré zanikajú alebo sú prebytočné na odbory súvisiace s prípravou odborníkov v oblasti zelenej ekonomiky, ochrany a tvorby životného prostredia (nové odbory, inovovať existujúce vzdelávacie odbory, resp. vytvoriť systém rekvalifikácií v príslušnej oblasti)	zriaďovatelia stredných škôl
Transformovať študijné odbory na vysokých školách a univerzitách	zriaďovatelia
Pripraviť a realizovať duálne vzdelávanie	zriaďovatelia, súkromný sektor
Pripraviť a realizovať stáže, odbornú prax a zavádzať motivačné nástroje, ako sú napr. štipendiá	zriaďovatelia, firmy, štátne a verejné organizácie, MVO
Zvýšiť atraktivitu a informovanosť uchádzačov o trendoch a potrebách trhu práce	zriaďovatelia, regionálne centrá kariéry
Zadávať vysokým školám a univerzitám výskumné úlohy a školské práce podľa potrieb praxe	súkromný sektor, štátne a verejné organizácie, MVO

*Špecifický cieľ 10.4.: Zvýšiť environmentálne povedomie a zlepšiť spoluprácu regionálnych aktérov podieľajúcich sa na manažmente životného prostredia a regionálnom rozvoji vrátane verejnosti*

Cieľový stav:

- Zástupcovia samospráv Banskobystrického kraja majú dostatočné povedomie o udržateľnom manažmente životného prostredia a uplatňujú ho pri rozhodovaní. Pri hľadaní najlepších riešení spolupracujú s inými orgánmi a dôležitými aktérmi vrátane informovanej verejnosti.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Programy vzdelávania v regionálnych environmentálnych témach pre sociálno-	SAŽP, súkromný sektor, MVO,

Opatrenie	Zodpovední aktéri
ekonomických aktérov	správy národných parkov
Programy pre verejnosť, vrátane verejnosti aktívnej v komunite, v regionálnych environmentálnych témach	samosprávy, SAŽP, súkromný sektor, MVO, správy národných parkov
Využívanie nástrojov spoločného rozhodovania ako participácia	tvorcovia politik a prijímatelia rozhodnutí
Prepájanie samospráv, podnikateľov, MVO a verejnosti pri riešení environmentálnych tém a problémov na lokálnej úrovni	samosprávy, podnikatelia, MVO, verejnosť, správy národných parkov
Sprostredkovanie environmentálneho vzdelávania a osvetu obyvateľom kraja, vrátane osvetových aktivít realizovaných ako súčasť projektov a rozvojových aktivít v oblasti ŽP, v kombinácii s využitím participácie a dobrovoľníctva	SAŽP, samosprávy, správy národných parkov, MVO
Vytvorenie a udržanie odborných kapacít pre poradenstvo v oblasti manažmentu životného prostredia pre samosprávy a aktérov zodpovedných za implementáciu opatrení v jednotlivých oblastiach ŽP	regionálna samospráva, združenia obcí, ZMOS, SAŽP, MPaRV SR, regionálne centrá MIRRI

*Špecifický cieľ 10.5.: Využiť potenciál prírodného a kultúrneho dedičstva na zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov a návštevníkov kraja*

Cieľový stav:

- V kraji je vybudovaná a rozvíjaná infraštruktúra na realizáciu výchovy k ochrane prírody, biodiverzity a krajiny a kultúrneho dedičstva.
- Existuje pestrá ponuka produktov udržateľného cestovného ruchu, ktorá prispieva k poznaniu prírodných a kultúrnych hodnôt kraja.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Vytvorenie návštevníckych centier v chránených územiach porovnateľných so štandardom európskych krajín	ŠOP SR, správy národných parkov, RA BBSK n. o. vrátane iných aktérov
Modernizácia výstavných a múzejných priestorov	zriaďovatelia výstavných a múzejných inštitúcií
Modernizácia foriem prezentácie prírodných a kultúrnych hodnôt kraja	zriaďovatelia výstavných a múzejných inštitúcií, kultúrno- osvetové strediská
Produkty udržateľného cestovného ruchu, vrátane prírodného cestovného ruchu a sprevádzaných produktov a kultúrno- poznávacieho cestovného ruchu	poskytovatelia služieb v CR,

## **STRATEGICKÁ ČASŤ: STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE A ROZHODOVANIE V OBLASTI ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**

### **Strategický cieľ 11.: Lepšie dáta pre lepšie plánovanie a rozhodovanie**

*Špecifický cieľ 11.1.: Nastaviť systém manažmentu dát a aktívne ich využívať pri strategickom plánovaní a rozhodovaní*

Cieľový stav:

- Rozsah, granularita a kvalita dát, ktorá umožňuje zodpovedne vyhodnotiť východiskový stav, nastaviť ciele, opatrenia, vyhodnotiť ich plnenie a rozhodovať o plánovaných a existujúcich infraštruktúrnych projektoch a činnostiach a ich vplyve na životné prostredie, čím sa zvýši popularizácia a využívanie výstupov základných a prierezoých údajov o životnom prostredí.
- Stratégie a opatrenia v oblasti životného prostredia na úrovni regiónov, miest a obcí budú navrhované jednotne na základe analýz a modelov, ktoré vychádzajú z presných údajov. Tento prístup bude jedným zo základných predpokladov pre udržateľný regionálny rozvoj a implementáciu princípov inteligentných miest a regiónov.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Budovanie odborných kapacít zodpovedných za tvorbu, spracovanie, využívanie a prepájanie dát	všetci aktéri disponujúci relevantnými dátami pre oblasť manažmentu životného prostredia, najmä verejná a štátna správa
Zber, vyhodnocovanie a zverejňovanie otvorených dát	všetci aktéri disponujúci relevantnými dátami pre oblasť manažmentu



Opatrenie	Zodpovední aktéri
	životného prostredia, najmä verejná a štátna správa
Budovanie odborných kapacít zodpovedných za strategické plánovanie a zodpovedné rozhodovanie	verejná a štátna správa, a iní aktéri v dotknutých odvetviach
Využívanie dátových analýz v procesoch strategického plánovania, rozhodovania a prioritizácie investícií a rozvojových aktivít	verejná a štátna správa, a iní aktéri v dotknutých odvetviach
Riešenie výziev v oblastiach životného prostredia ako súčasť rozvoja inteligentných miest a regiónov	verejná a štátna správa, a iní aktéri v dotknutých odvetviach, verejnosť

*Špecifický cieľ 11.2.: Zlepšiť spoluprácu dotknutých aktérov a zapájať verejnosť do rozvojových aktivít a rozhodovania o životnom prostredí na regionálnej a miestnej úrovni*

Cieľový stav:

- o Zlepšenie spolupráce medzi zodpovednými a dotknutými aktérmi a zvýšená miera účasti verejnosti. Regionálny rozvoj, ktorý zohľadňuje princípy ochrany a udržateľného využívania prírody, zdrojov, a zachovanie kultúrnych a spoločenských hodnôt.

Stratégia:

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Zlepšenie informovanosti a spolupráce medzi zodpovednými aktérmi a dotknutými subjektami, vrátane zavádzania participatívnych procesov	všetci aktéri regionálneho rozvoja, vrátane verejnosti
Zapájanie sa verejnosti do procesov súvisiacich s ochranou a tvorbou životného prostredia (účasť dotknutej verejnosti v procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie, územného plánovania, dobrovoľnícka činnosť)	odborná a laická verejnosť

## STRATEGICKÁ ČASŤ: VÝSKUMNÉ A INOVAČNÉ PROSTREDIE

**Strategický cieľ 12.: Posilniť a prepojiť výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy**

*Špecifický cieľ 12.1.: Budovanie kapacít pre výskumné a inovačné prostredie v oblasti životného prostredia*

Cieľový stav:

- o Zlepšenie podmienok pre výskum a inovácie a ich zavádzanie do spoločenskej a hospodárskej praxe v rôznych oblastiach súvisiacich s problematikou životného prostredia.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Budovanie kapacít pre výskumné a inovačné prostredie, vrátane ľudských zdrojov a potrebnej infraštruktúry	vedecko-výskumné inštitúcie
Zlepšovanie súvisiacich podmienok pre rozvoj vedy, výskumu a inovácií, ktoré podporujú udržateľný sociálny a hospodársky rozvoj kraja	všetci aktéri regionálneho rozvoja

*Špecifický cieľ 12.2.: Prepájať vedecko-výskumné inštitúcie s podnikmi a samosprávami za účelom vývoja a implementácie udržateľných riešení*

Cieľový stav:

- o Vytvorenie medzisektorových inovačných partnerstiev, ktoré podporujú komplexné a multidisciplinárne vedecko-výskumné a inovačné projekty (vrátane komplementárnych vedecko-výskumných a inovačných aktivít v relevantných oblastiach spoločenských a humanitných vied) s dôrazom na aktivity realizované vo verejnom záujme.
- o Výsledkom rozvoja tejto oblasti bude regionálny príspevok k ekoinovačnému indexu Slovenska.

Odporúčané opatrenia:

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Vznik medzisektorových inovačných partnerstiev pre oblasti súvisiace so životným prostredím. Implementácia ďalších opatrení v súlade so Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 - 2027, Regionálnou inovačnou stratégiou Banskobystrického samosprávneho kraja 2023 - 2025, Koncepcie SMART a iných	vedecko-výskumné, inovačné inštitúcie, štátna a verejná správa, záujmové združenia, podnikateľský sektor

Opatrenie	Zodpovední aktéri
Rozvíjanie nadregionálnej spolupráce s dôrazom na transfer poznatkov v medzinárodnom prostredí	vedecko-výskumné, inovačné inštitúcie, štátna a verejná správa, záujmové združenia, podnikateľský sektor vrátane zahraničných partnerov

Banskobystrický samosprávny kraj bude implementovať Envirostratégiu BBSK prostredníctvom aktivít vo vlastnom akčnom pláne, ktorý je plánovaný do roku 2026. Počas roku 2026 začne Ú- BBSK, oddelenie územného plánovania a životného prostredia obstarávať aktualizáciu akčného plánu pre roky 2027 - 2028 a následne 2029 - 2030. Aktualizovaný akčný plán bude spracovaný spolu s monitorovacou správou za rok 2026 a 2028. V rámci podpory spolupráce medzi organizáciami bude akčný plán do roku 2028 a roku 2030 nastavovaný v spolupráci s relevantnými aktérmi v pôsobiacimi v Banskobystrickom kraji.

Akčný plán:

Súvis so ŠC	1.2.   2.1.   3.1.   4.2.   5.1.   5.2.   5.3.   11.1.
Aktivita 1	<b>Urbanistická štúdia únosnosti územia UNESCO - Banská Štiavnica a okolie</b>
Popis aktivity	Obstaranie urbanistickej štúdie ako podkladu pre územný plán regiónu s ohľadom na únosnosť územia a potenciál rekreačného využitia
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, Ing. arch. Iveta Kúšová
Časový horizont	2024 - 2026
Indikátor	Spracovaná a prerokovaná štúdia

Súvis so ŠC	1.2.   2.1.   3.1.   4.2.   5.1.   5.2.   5.3.   11.1.
Aktivita 2	<b>Urbanistická štúdia rozvoja turizmu - Bystrianska dolina</b>
Popis aktivity	Obstaranie urbanistickej štúdie ako podkladu pre územný plán regiónu s ohľadom na únosnosť územia z hľadiska turizmu, ochrany prírody, limitov technickej infraštruktúry
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, Ing. arch. Iveta Kúšová
Časový horizont	2024 - 2026
Indikátor	Spracovaná a prerokovaná štúdia

Súvis so ŠC	1.2.   2.1.   3.1.   4.2.   5.1.   5.2.   5.3.   11.1.
Aktivita 3	<b>Urbanistická štúdia Lučenec a okolie</b>
Popis aktivity	Obstaranie urbanistickej štúdie ako podkladu pre územný plán regiónu vo väzbe na cezhraničný priestor Novohrad - Nógrad a potenciál jeho využitia
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, Ing. arch. Iveta Kúšová
Časový horizont	2024 - 2026
Indikátor	Spracovaná a prerokovaná štúdia

Súvis so ŠC	1.2.   2.1.   3.1.   4.2.   5.1.   5.2.   5.3.   11.1.
Aktivita 4	<b>Obstaranie nového Územného plánu regiónu Banskobystrického kraja</b>
Popis aktivity	Obstaranie nového územného plánu regiónu kraja (Konceptcia rozvoja regiónu) s ohľadom na spracované ÚŠ a aktuálne požiadavky
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, Ing. arch. Miroslava Valková
Časový horizont	2025 - 2026
Indikátor	Schválený ÚPN-R, vyhlásené VZN

Súvis so ŠC	1.2.   2.1.   4.2.   5.3.   11.2.
Aktivita 5	<b>Interaktívne zverejnenie RÚSESov</b>
Popis aktivity	Vytvorenie interaktívnej mapy spracovaných RÚSES a jej publikovanie prostredníctvom mapového portálu (minimálne výkres opatrení)
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, Mgr. Tomáš Štrba, PhD.
Časový horizont	2024 - 2026
Indikátor	Publikované RÚSES prostredníctvom interaktívnej mapy.

Súvis so ŠC	11.1.   11.2.
Aktivita 6	<b>Dostupné dáta ÚPN VÚC BBK</b>
Popis aktivity	Zverejnenie dátových sád a mapových služieb Územného plánu Veľkého územného celku Banskobystrický kraj (BBSK ako povinná osoba), prostredníctvom registra priestorových informácií alebo Open data portálu BBSK.
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, Mgr. Tomáš Štrba, PhD.
Časový horizont	2024 - 2026

Indikátor	Zverejnené mapové služby za 4 výkresy ÚPN VÚC BSK, a údajové sady kde je BBSK ako povinná osoba (napr. návrh a výhľad ciest II. a III. triedy, stav ÚPD v kraji, Cirkulárna mapa ...)
-----------	---

Súvis so ŠC	3.3.   4.2.   5.1.   11.2.
Aktivita 7	<b>Dostupnosť ÚPD miest a obcí BBSK</b>
Popis aktivity	Spracovanie informácií o stave ÚPD miest a obcí BBSK s prelinkom na jednotlivé ÚPD prostredníctvom interaktívnej mapy
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPZP, Mgr. Tomáš Štrba, PhD.
Časový horizont	2024 - 2026
Indikátor	Zverejnená aktuálna interaktívna mapa s každoročnou aktualizáciou

Súvis so ŠC	5.3.
Aktivita 8	<b>Iniciovať proces vysporiadania sa s dedičstvom po ťažbe v Bani Dolina (Veľký Krtíš)</b>
Popis aktivity	V súvislosti s ukončením ťažby v uhoľnej panve Veľkého Krtíša je potreba vykonania nového výpočtu zásob (zreálnenie) a následná úprava chránených ložiskových území a dobývacieho priestoru. BBSK ako iniciátor procesu.
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPZP, Mgr. Tomáš Štrba, PhD.
Časový horizont	2024 - 2026
Indikátor	Nový výpočet zásob a úprava DP a CHLÚ. Zníženie administratívnych obmedzení.

Súvis so ŠC	8.2.   10.1.   11.2.
Aktivita 9	<b>Cirkulárna mapa Banskobystrického kraja</b>
Popis aktivity	Spracovanie cirkulárnej mapy Banskobystrického kraja (GIS), ktorá bude dostupná na webe Ú-BBSK, do procesu prípravy mapy môžu byť zahrnutí študenti stredných škôl
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, RNDr. Alexandra Jóbová
Časový horizont	2024 - 2025
Indikátor	Cirkulárna mapa Banskobystrického kraja dostupná na webe Ú-BBSK

Súvis so ŠC	8.1.   8.2.   8.3.   9.4.   11.1.
Aktivita 10	<b>Zavedenie „Environmentálne zodpovedného manažmentu na Ú- BBSK“</b>
Popis aktivity	Zavedenie environmentálne zodpovedného manažmentu na Ú-BBSK má priamu nadväznosť na implementáciu „Konceptie uplatnenia SMART princípov v rozvoji verejných politík Banskobystrického samosprávneho kraja“ v oblasti cirkulárnej ekonomiky. Zahŕňa systematické nastavenie opatrení pre zlepšenie environmentálneho správania Ú-BBSK (v oblasti odpadového hospodárstva, verejného obstarávania,...)
Zodpovedný riešiteľ	ODDSA, Mgr. Eva Kimáková
Časový horizont	2024
Indikátor	Zhodnotenie východiskového stavu a súčasného stavu - správa Interná smernica „Zeleného úradovania“ Zavedenie zberu BRO na Ú-BBSK

Súvis so ŠC	7.7.   10.1.   10.2.   10.3.   10.4.   10.5.   11.2.
Aktivita 11	<b>Koncepcia environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu v BBSK</b>
Popis aktivity	Vypracovanie koncepcie EVVO, ktorá určí konkrétne opatrenia a aktivity v oblasti EVVO v zmysle kompetencií samosprávneho kraja, najmä v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania, vzdelávania širokej verejnosti a samospráv, využitia potenciálu prírodného a kultúrneho dedičstva
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, RNDr. Alexandra Jóbová
Časový horizont	2024
Indikátor	Schválená „Koncepcia EVVO v BBSK do roku 2030“

Súvis so ŠC	10.1.
Aktivita 12	<b>Krajská sieť envirocentier - projektová príprava prvého envirocentra</b>
Popis aktivity	V zmysle schváleného PHSR BBSK na roky 2022 - 2030 sa ako kľúčový projekt za oblasť životného prostredia navrhuje vybudovanie krajskej siete envirocentier. V prvom kroku bude realizovaná projektová príprava prevádzky prvého zo siete envirocentier. Na zabezpečenie tejto úlohy bude potrebné posilniť personálne kapacity na Ú-BBSK o manažéra prípravy envirocentier. Príprava spustenia prvého envirocentra zahŕňa: zabezpečenie odborného gestora a koordinátora/manažéra prípravy, stanovenie vízie, časového harmonogramu, obsahovej náplne, orientačného rozpočtu, príprava projektovej dokumentácie, príprava programov
Zodpovedný riešiteľ	ODDUPŽP, Ing. arch. Miroslava Valková
Časový horizont	2024 - 2026

<b>Indikátor</b>	Projektová príprava envirocentra
<b>Súvis so ŠC</b>	10.3.
<b>Aktivita 13</b>	<b>Odborná stáž na Ú-BBSK v oblasti územného plánovania a životného prostredia</b>
<b>Popis aktivity</b>	Odborná stáž na Ú-BBSK, ODDUPŽP pre poslucháčov vysokých škôl
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. arch. Miroslava Valková
<b>Časový horizont</b>	2024 - príprava propozícií a obsahovej náplne odbornej stáže pre poslucháčov VŠ 2024 - 2026 odborná stáž na Ú-BBSK, ODDUPŽP
<b>Indikátor</b>	Počet hodín na stáži (80 hodín ročne)

<b>Súvis so ŠC</b>	10.1.   10.4.   11.1.
<b>Aktivita 14</b>	<b>Monitoring a zverejňovanie príkladov dobrej praxe v oblastiach životného prostredia</b>
<b>Popis aktivity</b>	Zverejnenie príkladov dobrej praxe v rôznych oblastiach životného prostredia, v súlade s cieľmi Envirostratégie BBSK, na webe BBSK, následný monitoring a pravidelná aktualizácia týchto príkladov na webe BBSK
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, RNDr. Alexandra Jóbová ODDSA
<b>Časový horizont</b>	2024 - zverejnenie príkladov dobrej praxe, aktivít v súlade s cieľmi Envirostratégie BBSK, cez gis/powerBI aplikáciu na webe BBSK 2025 - 2026 - monitoring a každoročná aktualizácia príkladov dobrej praxe
<b>Indikátor</b>	Mapa „príkladov dobrej praxe“ zverejnená na webe

<b>Súvis so ŠC</b>	3.2.   7.3.   7.5.   7.7.
<b>Aktivita 15</b>	<b>Vypracovanie krajskej stratégie na zlepšenie kvality ovzdušia</b>
<b>Popis aktivity</b>	Krajská stratégia zlepšovania kvality ovzdušia bude strešným dokumentom pre obce a mestá v BBK, ktoré na základe monitorovania a modelovania SHMÚ spadajú do Rizikovej zóny, alebo aglomerácie. Načrtne kľúčové úlohy na riešenie a možnosti ich realizácie. Aktivita je závislá na schválení krajského programu na zlepšovanie kvality ovzdušia
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. Ladislav Bíro
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Schválená „Krajská stratégia na zlepšenie kvality ovzdušia“

<b>Súvis so ŠC</b>	2.2.   6.1.   6.2.
<b>Aktivita 16</b>	<b>Adaptačná stratégia BBSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy</b>
<b>Popis aktivity</b>	Spracovanie Adaptačnej stratégie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy bude prvým krokom k zvýšeniu odolnosti BBK voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy. Stratégia bude zahŕňať zhodnotenie zraniteľnosti územia BBSK na dôsledky zmeny klímy jednotlivých samospráv BBSK (sídla a voľnú krajinu) a následne nastavenie adaptačnej politiky regiónu (ako reagovať na zmenu klímy)
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. arch. Miroslava Valková
<b>Časový horizont</b>	2025 - 1. etapa: Komplexne posúdiť zraniteľnosť územia BBSK na rôzne dosahy zmeny klímy z hľadiska sídiel a krajiny a zvýšiť tak vedomosti o zmene klímy na území BBSK. 2026 - 2. etapa: Navrhnuť riešenia na zvyšovanie odolnosti územia podľa stupňa zraniteľnosti so zohľadnením typu krajiny (sídla, využívaná voľná krajina), hospodárskeho sektora, zodpovedných aktérov
<b>Indikátor</b>	Spracovaná „Adaptačná stratégia BBSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ (1. a 2. etapa)

<b>Súvis so ŠC</b>	2.2.   3.2.   6.2.   7.3.   7.4.   11.2.
<b>Aktivita 17</b>	<b>Spracovanie pasportizácie zelene ciest II. a III. triedy s programom starostlivosti</b>
<b>Popis aktivity</b>	Pasportizácia bude obsahovať popis zdravotného stavu a početnosti drevín, či ekostabilizačných prvkov popri cestách II. a III. triedy. Toto spracovanie môže byť vykonané aj v spolupráci s našimi SŠ (geodeti, záhradníci, ekológovia...). Pasportizácia bude zrealizovaná vo vybratých 5-ich celkoch/ lokalitách.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. Ladislav Bíro
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Pasportizácia zelene vo vybratých 5-tich celkoch

<b>Súvis so ŠC</b>	2.2.   3.2.   6.2.   7.3.   7.4.   11.2.
<b>Aktivita 18</b>	<b>Spracovanie pasportizácie zelene na majetku BBSK s programom starostlivosti</b>
<b>Popis aktivity</b>	Pasportizácia bude obsahovať popis zdravotného stavu a početnosti drevín, či ekostabilizačných prvkov na majetku BBSK (areály škôl a zariadenia seniorov). Toto spracovanie môže byť vykonané aj v spolupráci s našimi SŠ (geodeti, záhradníci, ekológovia...). Pasportizácia bude zrealizovaná v 5-tich areáloch.

<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. Ladislav Bíro
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Pasportizácia zelene na majetku BBSK (5 areálov)

<b>Súvis so ŠC</b>	2.2.   3.2.   6.2.   7.3.   7.4.   11.2.
<b>Aktivita 19</b>	<b>Realizácia programov starostlivosti z Aktivity 17 a z Aktivity 18</b>
<b>Popis aktivity</b>	Realizácia konkrétnych aktivít z programov starostlivosti spracovaných v zmysle Aktivity 17 a Aktivity 18 tohto akčného plánu - napr. arboristické ošetrovania drevín, spracovanie projektovej dokumentácie, výsadba a povýsadbová starostlivosť, monitoring
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. Ladislav Bíro
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Aktivity z programov starostlivosti realizované na 10 lokalitách

<b>Súvis so ŠC</b>	4.4.   11.2.   12.2.
<b>Aktivita 20</b>	<b>Platforma pre participáciu aktérov v drevárskom a lesníckom sektore</b>
<b>Popis aktivity</b>	Vytvorenie platformy (iniciačné stretnutie) pre participáciu hlavných aktérov v oblasti drevárskeho a lesníckeho sektora s cieľom prepájať jednotlivých aktérov a podporiť tak tvorbu projektov s vyššou pridanou hodnotou v rámci týchto sektorov.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Mgr. Tomáš Štrba, PhD. v spolupráci s RA BBSK
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Iniciačné stretnutie - vytvorenie priestoru na stretnutie

<b>Súvis so ŠC</b>	8.1.   8.2.   8.3.   9.2.   9.3.   10.1.   11.2.   12.1.   12.2.
<b>Aktivita 21</b>	<b>Realizácia misie BBSK pre vytvorenie „BioEconomy Valley“ ako nástroja pre hospodársky rast regiónov BBSK</b>
<b>Popis aktivity</b>	Vytvorenie Policy Lab-u pre ukotvenie inteligentnej špecializácie regiónu v oblasti biohospodárstva, tvorba stratégie pre zabezpečenie suroviny (biomasy), vrátane optimalizácie jej zberu, kumulácie a logistiky, budovanie výskumnej infraštruktúry a kapacít na realizáciu výskumných aktivít a transferu inovácií a vytváranie modelov sociálneho podniku v biohospodárstve a implementácia udržateľných environmentálnych riešení.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	RA BBSK v spolupráci s BioPark Slovakia, Ing. Daniel Kojnok, Ing. Simona Baldovská, PhD.
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2027
<b>Indikátor</b>	Etablovaný Police Lab v oblasti biohospodárstva Vytvorená stratégia pre zber biomasy Vybudovaná výskumná infraštruktúra

<b>Súvis so ŠC</b>	10.1.
<b>Aktivita 22</b>	<b>Sprievodca enviroprogramami pre stredné školy</b>
<b>Popis aktivity</b>	Pre školský rok 2023/2024 spracoval Ú-BBSK „Sprievodcu ponukou envirovzdelávania v Banskobystrickom kraji v školskom roku 2023/2024“, ktorý je určený najmä učiteľom a koordinátorom environmentálnej výchovy na SŠ. Zabezpečiť takéhoto sprievodcu aj do nasledujúcich školských rokov.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, RNDr. Alexandra Jóbová
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Spracovaný a distribuovaný sprievodca na šk. rok 2024/2025, 2025/2026

<b>Súvis so ŠC</b>	2.1   2.3   10.1   10.4   10.5   11.2   12.2
<b>Aktivita 23</b>	<b>Rozvoj zázemia v Novohrad-Nógrád geoparku - návštevnícke centrum Hajnáčka</b>
<b>Popis aktivity</b>	Úloha predstavuje koordinačné aktivity spojené s prípravou a implementáciou pilotného projektu návštevníckeho centra v zastavanom území obce Hajnáčka (obnovou Ebeczkého kúrie) a nadväzných aktivít využitia areálu na environmentálne vzdelávanie a výchovu rôznych cieľových skupín. Návštevnícke centrum má vytvoriť zázemie pre aktivity viacerých aktérov (BBSK, RABBSK, n. o., Správa CHKO Cerová vrchovina, Geopark Novohrad-Nógrád, z. p. o., KOČR, OOCR, obec Hajnáčka a ďalších).
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	BBSK - odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania - Ing. Anna Hriňová (riaditeľka odboru) v spolupráci s RABBSK - oddelením CR a KOČR Banskobystrický kraj Turizmus
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026 (s výhľadom do roku 2030)
<b>Indikátor</b>	Projekt návštevníckeho centra Hajnáčka

<b>Súvis so ŠC</b>	2.1   2.3   3.3   6.2   10.1   10.4   10.5   11.1   11.2
<b>Aktivita 24</b>	<b>Realizácia aktivít na podporu udržateľného cestovného ruchu</b>
<b>Popis aktivity</b>	Koordinačné a rozvojové aktivity zamerané na zlepšovanie podmienok na rozvoj cestovného ruchu v súlade so zásadami ochrany prírody a krajiny, zachovanie kultúrneho a prírodného dedičstva v

	<p>nadväznosti na schválené PHSR BBSK na roky 2022 až 2030. Vybrané aktivity akčného plánu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Návrh nových systémových nástrojov pre správne spravovanie destinácií a zvyšovanie ich odolnosti (komponentu v rámci konceptu SMART BBSK s komplexným návrhom zberu, vyhodnocovania a využívania dát v plánovaní a rozhodovaní),</li> <li>V spolupráci s partnermi v území (najmä správami CHÚ/ NP a CHKO) vytvorenie pilotnej koncepcie rozvoja doplnkovej infraštruktúry na trasách v prírodnom a vidieckom prostredí, t. j. konceptu malej drobnej infraštruktúry na peších turistických, cykloturistických, konských a i. trasách, tak, aby sa infraštruktúra budovala v súlade s architektonickým rázom krajiny a podporovala prezentáciu prírodných a kultúrnych hodnôt, uchovávanie kultúrneho dedičstva a identity a bola strategicko- plánovacích a realizačným podkladom pre túto oblasť,</li> <li>tvorbu nových a udržanie existujúcich zážitkových produktov v prírodnom, kultúrno-poznávacom a ďalších formách udržateľného cestovného ruchu (v spolupráci so Správami chránených území, kultúrnymi inštitúciami a i.),</li> <li>rozvoj projektu „regionálne pulty“, ktorý podporuje vytváranie krátkych spotrebiteľských reťazcov v regióne, konceptu spoločenskej zodpovednosti, vrátane zvyšovania environmentálneho povedomia a podpory odbytu regionálnej produkcie.</li> <li>realizácia projektov spolupráce a rozvoj a posilňovanie partnerstiev so Správami CHÚ a ďalšími aktérmi v regionálnom rozvoji a iné.</li> </ul>
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	RABBSK - oddelenie cestovného ruchu, KOČR Banskobystrický kraj Turizmus - Ing. Mgr. Daniela Volenská, PhD. (vedúca oddelenia a predsedníčka KOČR)
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026 (s výhľadom do roku 2030)
<b>Indikátor</b>	Nové a udržané zážitkové produkty zahrnuté v ponuke KOČR Banskobystrický kraj Turizmus Nové systémové nástroje (monitoringu návštevnosti a manažmentu návštevníka a i.).

<b>Súvis so ŠC</b>	2.1   2.2   2.3   10.1   10.4   10.5   11.2
<b>Aktivita 25</b>	<b>Revitalizácia historického Coburgovského parku v Pohorelskej Maši</b>
<b>Popis aktivity</b>	<p>Implementácia rozvojového projektu transformácie regiónu Národného parku Muránska Planina podporeného z mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti - Komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy, Investícia 1: Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na zadržiavanie vody, ochranu prírody a rozvoj biodiverzity (kód projektu: 05I01000022, schválený a financovaný od roku 2023).</p> <p>Projekt je zameraný na revitalizáciu historického prírodno-krajinárskeho Coburgovského parku v Pohorelskej Maši s dôrazom na zvýšenie odolnosti územia na nepriaznivé prejavy zmeny klímy a podporu biodiverzity a zachovania prírodných a kultúrnych hodnôt krajiny. Predmetom revitalizácie je rozľahlý park s významnou historickou hodnotou, ktorý predstavuje významný prvok zelenej a modrej infraštruktúry v území. Zároveň je súčasťou kultúrnej tematickej trasy Coburgovská železná cesta. Revitalizácia parku umožní jeho bezpečné využívanie širokou verejnosťou a návštevníkmi, popularizáciu kultúrneho dedičstva a zároveň bude súčasťou infraštruktúry na zvyšovanie environmentálneho povedomia a vzdelávania.</p>
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	RABBSK - oddelenie cestovného ruchu Ing. Mgr. Daniela Volenská, PhD. (vedúca oddelenia); Mgr. Jarmila Ocelová (koordinátorka Coburgovského parku)
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Komplexná obnova parku Vytvorené zázemie a partnerstvá pre realizáciu environmentálneho vzdelávania (s partnermi EVVO) Vytvorené produkty v prírodnom a kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu

<b>Súvis so ŠC</b>	2.1   2.3   10.1   10.3   10.4   10.5   11.1   11.2
<b>Aktivita 26</b>	<b>Udržateľný rozvoj cykloturistiky v chránených územiach</b>
<b>Popis aktivity</b>	<p>Príprava a implementácia pilotných projektov spolupráce v rozvoji cykloturistiky so Správami chránených území v kraji, ďalšími aktérmi v oblasti ochrany prírody a krajiny a aktérmi v regionálnom rozvoji zamerané na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>zabezpečenie súladu aktivít v cykloturistike so záujmami ochrany prírody a krajiny (udržateľný rozvoj cykloturistických trás a doplnkovej infraštruktúry, ich správa a údržba a tvorba produktov zameraných na zvyšovanie environmentálneho povedomia a zodpovedného správania sa),</li> <li>monitoring dopadov a s tým súvisiaca realizácia aktivít na znižovanie neprimeraného zaťaženia, ktoré ohrozujú rozvoj biodiverzity, resp. jej stratu a ďalšie nástroje v oblasti manažmentu návštevníka.</li> </ul> <p>Vybrané aktivity:</p> <p>1. Implementácia rozvojového projektu transformácie regiónu Národného parku Muránska Planina „Udržateľný rozvoj cykloturistiky v Národnom parku Muránska planina“ podporeného z mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti - Komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy, Investícia 1: Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na zadržiavanie vody, ochranu prírody a rozvoj biodiverzity (kód projektu: 05I01000034, schválený a financovaný od roku 2023).</p> <p>Príprava a implementácia nových pilotných projektov a riešení, ktoré podporujú integrované aktivity a spoluprácu so správami chránených území</p>

<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	(vrátane rozvoja dátových nástrojov a aktivít v oblasti manažmentu návštevníka). RABBSK - oddelenie cestovného ruchu - Ing. Mgr. Daniela Volenská, PhD. (vedúca oddelenia); Mgr. Peter Krušínský (manažér pre cykloturizmus) BBSK/Oddelenie cyklo dopravy - Ing. Michal Vráb (krajský cyklokoordinátor)
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026 (s výhľadom do roku 2030)
<b>Indikátor</b>	Aktívne pracovné skupiny pre udržateľný rozvoj cykloturistiky v chránených územiach. Príprava a realizácia udržateľných trás (vrátane obnovy, správy a údržby) v súlade so zásadami ochrany prírody a krajiny. Vytvorenie dátovej základne pre manažment správy, údržby a monitorovania cykloturistickej infraštruktúry a manažment návštevníka NP Muránska planina a ďalších chránených území.

<b>Súvis so ŠC</b>	9.1.   9.4.
<b>Aktivita 27</b>	<b>Energetický manažment BBSK - zníženie spotreby energií v organizáciách BBSK</b>
<b>Popis aktivity</b>	Aktivita zahŕňa v uvedenom časovom horizonte viacero úloh, ktoré smerujú k zníženiu spotreby energií v organizáciách zriadených BBSK. Ide o zabezpečenie pravidelného energetického reportingu, komplexného informačného systému - energetického pasportu budov, vypracovanie energetických auditov budov, vypracovanie Konceptia energetiky BBSK na obdobie do roku 2035 s výhľadom do roku 2050.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDE, Ing. Juraj Šípula
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Pravidelný energetický reporting o spotrebe energií v budovách BBSK komplexný informačný systém - energetický pasport budov Energetické audity budov (ročne 30) Konceptia energetiky BBSK na obdobie do roku 2035 s výhľadom do roku 2050

<b>Súvis so ŠC</b>	9.1.   9.4.
<b>Aktivita 28</b>	<b>Energetický manažment BBSK - zníženie finančných nákladov na energie v organizáciách BBSK</b>
<b>Popis aktivity</b>	Aktivita zahŕňa v uvedenom časovom horizonte: <ul style="list-style-type: none"> <li>spracovanie registra budov vo vlastníctve BBSK, na ktoré je vhodné nainštalovať fotovoltaické alebo fototermitické zdroje, resp. využívať geotermálny potenciál pre ich vykurovanie,</li> <li>vytvorenie metodiky nákupu energií (Ú-BBSK a organizácií zriadených Ú-BBSK vrátane BBRSC).</li> </ul>
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDE, Ing. Juraj Šípula
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Projektová dokumentácia pre realizáciu lokálneho fotovoltaického zdroja (6 objektov) Register budov vhodných na inštaláciu vybraných OZE Metodika nákupu energií pre BBSK

<b>Súvis so ŠC</b>	9.1.   9.3.
<b>Aktivita 29</b>	<b>Regionálne centrá udržateľnej energetiky (RCUE) - etablovanie regionálneho plánovania rozvoja udržateľnej energetiky</b>
<b>Popis aktivity</b>	<b>V rámci národného projektu Kapacity pre regióny budú vznikáť Regionálne centrá udržateľnej energetiky (RCUE). Ich hlavnou úlohou bude plánovať a koordinovať dekarbonizáciu regiónov a usmerňovať rozvoj regionálnej energetiky tak, aby sa posilnila ich sebestačnosť. RCUE budú administratívne zastrešované samosprávnymi krajinami.</b> Podaktivity vytvorenia a činnosti RCUE a úlohy BBSK: Podaktivita 1.1: Vytvorenie RCUE - vhodné priestorové, technické, materiálne a komunikačné vybavenie a zariadenie pre efektívnu činnosť odborného personálu RCUE a zabezpečenie plnej administratívnej podpory odbornému personálu v mestách Banská Bystrica, Lučenec a Zvolen (odborná činnosť odborného personálu RCUE bude metodicky riadená SIEA prostredníctvom KEC). Podaktivita 1.2: Vypracovanie regionálnej stratégie rozvoja udržateľnej energetiky a dekarbonizácie Podaktivita 1.3: Podpora implementácie regionálnej stratégie rozvoja udržateľnej energetiky a dekarbonizácie Podaktivita 1.4: Monitoring, hodnotenie, aktualizácia regionálnej stratégie rozvoja udržateľnej energetiky a dekarbonizácie Podaktivita 1.5: Komunikácia a transfer dobrej praxe.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDE, Ing. Juraj Šípula ODDIP, Katarína Balážová
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026 (celkovo je projekt nastavený do roku 2029)
<b>Indikátor</b>	Počet vytvorených regionálnych centier udržateľnej energetiky (počet) - 3 Počet odporúčaní a podnetov RCUE integrovaných do miestnych politík a rozpočtov samospráv (počet) - 115

<b>Súvis so ŠC</b>	3.1.
<b>Aktivita 30</b>	<b>Osmička - revitalizácia budovy bývalého gymnázia na sídlisku Sekier vo Zvolene</b>

<b>Popis aktivity</b>	Zabezpečenie financovania a realizácia revitalizácie bývalého gymnázia Mateja Bela na sídlisku Sekier vo Zvolene, od roku 2013 nevyžívaného a chátrajúceho, na multifunkčné centrum s dominanciou sociálnych služieb a komerčnej občianskej vybavenosti, s doplnkovými verejnoprospešnými službami pre obyvateľov sídliska Sekier - Lipovec.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	SRB s.r.o., PhDr. Juraj Haško, ODDR, Mgr. Juraj Havlík
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Revitalizovaná budova

<b>Súvis so ŠC</b>	3.1.
<b>Aktivita 31</b>	<b>Aktualizácia inventarizácie nevyužívaných objektov vhodných na revitalizáciu</b>
<b>Popis aktivity</b>	Spracovanie aktualizácie inventarizácie nevyužívaných objektov v majetku BBSK z pohľadu možnosti ich revitalizácie formou participácie. Výsledkom bude zoznam objektov vhodných na revitalizáciu.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDR, Ing. arch. Hana Kasová
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Zoznam nevyužívaných objektov vhodných na revitalizáciu

<b>Súvis so ŠC</b>	3.1.
<b>Aktivita 32</b>	<b>Rekonštrukcia objektu a areálu bývalého SOU stavebného na Komenského ulici v Banskej Bystrici</b>
<b>Popis aktivity</b>	Realizácia rekonštrukcie objektu na administratívne priestory pre časť úradu BBSK s cieľom vytvorenia priaznivého pracovného prostredia pre zamestnancov BBSK, zníženia energetickej náročnosti objektu aj s použitím OZE (fotovoltaika) a jeho debarierizácia.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDR, Mgr. Juraj Havlík
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Revitalizovaná budova

<b>Súvis so ŠC</b>	3.1.
<b>Aktivita 33</b>	<b>Revitalizácia Domu kultúry v Banskej Bystrici na centrum kultúry, vedy a inovácií</b>
<b>Popis aktivity</b>	Realizácia nevyhnutných zabezpečovacích prác, nastavenie partnerskej spolupráce na projekte, participácie s odbornou a laickou verejnosťou, definovanie zadania a projektová príprava revitalizácie a obnovy Domu Kultúry v Banskej Bystrici.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDR, Ing. arch. Hana Kasová
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Zadanie pre projektovú prípravu revitalizácie

<b>Súvis so ŠC</b>	3.1.
<b>Aktivita 34</b>	<b>Povrazník - konverzia areálu bývalej SOŠ na ulici Špitálskej v Banskej Štiavnici</b>
<b>Popis aktivity</b>	Projektová príprava, zabezpečenie financovania a realizácia konverzie časti areálu na Špitálskej ulici na zariadenie sociálnych služieb a presun časti klientov z priestorov bytového domu na ul. L. Svobodu. Objekt je od roku 2013 nevyžívaný a chátra.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDR, Ing. arch. Hana Kasová
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Počet opätovne využívaných m2

<b>Súvis so ŠC</b>	9.5.
<b>Aktivita 35</b>	<b>Územno-plánovacia príprava cyklo dopravných projektov</b>
<b>Popis aktivity</b>	Územnoplánovacia príprava cyklo dopravných projektov, ktorých cieľom je zabezpečiť cyklo dopravné prepojenie medzi okresnými mestami a obcami v rámci širšej kostry cyklistických komunikácií v Banskobystrickom kraji. V uvedenom časovom horizonte zahŕňa spracovanie spracovaných podkladov vybraných cyklo dopravných projektov v rámci cyklotrás „Banská Bystrica - Brusno“, „Zvolen - Hronská Breznica“, „Zvolen - Vígľaš“ a „Zvolen - Dobrá Niva“ do územných plánov príslušných obcí
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. arch. Iveta Kúšová ODDC, Ing. arch. Daniela Háaszová
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Schválené územné plány (ÚPN) regiónu a obcí, alebo ich zmeny a doplnky (ZaD) s verejnoprospešnými stavbami cyklo dopravné siete (Kostrová sieť cyklokomunikácií BB kraja) v záväznej časti ÚPN ako: <ul style="list-style-type: none"> <li>• ÚPN VÚC Banskobystrického kraja - ZaD č. 6. <ul style="list-style-type: none"> <li>• Trasa „Banská Bystrica - Brusno“ - ÚPN obcí Banská Bystrica, Lučatín, Slovenská Ľupča, Medzibrod, Brusno.</li> <li>• Trasa „Zvolen - Hronská Breznica“ - ÚPN obcí Zvolen, Budča, Ostrá Lúka, Hronská Breznica, Hronská Dúbrava.</li> <li>• Trasa „Zvolen - Vígľaš“ - ÚPN obcí Lieskovec, Zvolenská Slatina, Vígľaš.</li> <li>• Trasa „Zvolen - Dobrá Niva“ - ÚPN obcí Podzámčok, Dobrá Niva.</li> </ul> </li> </ul>



Súvis so ŠC	9.5.
Aktivita 36	<b>Implementácia IDS (integrováný dopravný systém) - integrácia jednotlivých druhov dopravy v Banskobystrickom kraji</b>
Popis aktivity	Hlavnou úlohou IDS je zjednotiť, integrovať a prepojiť jednotlivé prepravné módy, vrátane nemotorovej dopravy. To by malo viesť k menšiemu využívaniu áut, odbremeneniu cestnej siete a zníženiu negatívnych vplyvov na životné prostredie a život ľudí v mestách. K 01.01.2024 vstúpili do platnosti nové zmluvy na zabezpečovanie prímestskej autobusovej dopravy na obdobie 01.01.2024 - 31.12.2033 s dopravcami zabezpečujúcimi VOD na území BBSK. Súčasťou nových zmlúv, vydaných dopravných licencií a taktiež strategických plánov BBSK je zavedenie integrovaného dopravného systému na území BBSK. Implementácia IDS na území BBSK do roku 2027 zahŕňa najmä prepravnú a tarifnú integráciu medzi jednotlivými druhmi dopravy na území kraja za účelom vytvorenia jednotného, funkčného a inteligentného systému pre odbavovanie cestujúcich a plánovanie dopravnej obsluhy. Súčasne je snahou začlenenie do integrovaného dopravného systému systémy mestskej hromadnej dopravy tak, aby bolo možné na základe jednotnej tarify a podmienok cestovať v rámci každodenného dochádzania za využívania kombinácie mestskej a prímestskej dopravy na jeden cestovný lístok v rámci prestupov. Rokovania o pristúpení k IDS BBSK prebiehajú taktiež s dopravcom ZSSK, ktoré by mali časom priniesť začlenenie (najmä regionálnej) vlakovej dopravy do IDS. Integrácia zahŕňa zoptimalizovanie cestovných poriadkov, digitalizáciu v oblasti predaja cestovných lístkov a informovania verejnosti, zavedenie novej tarify od roku 2024. V roku 2024 vytvorenie metodiky na prieskumy spokojnosti cestujúcich so službami VOD a úvodné prieskumy.
Zodpovedný riešiteľ	ODVD, Ing. Dávid Tiššan
Časový horizont	2024 - 2027
Indikátor	Zvýšenie počtu prepravených cestujúcich v PAD od roku 2024 do roku 2027 o 10 % Zvýšenie spokojnosti cestujúcich so službami VOD

Súvis so ŠC	9.4.
Aktivita 37	<b>Femina DSS Veľký Blh - rekonštrukcia domu v Jesenskom pre ZPB</b>
Popis aktivity	Komplexná obnova budovy vrátane vykurovania, s úsporou energie na prevádzku za účelom vytvorenia podporovaného bývania pre 12 klientov.
Zodpovedný riešiteľ	ODDPS, Ing. Peter Mišura
Časový horizont	2024 - 2026
Indikátor	Komplexne obnovená budova

Súvis so ŠC	9.4.
Aktivita 38	<b>SOŠ IT Banská Bystrica - Vzdelávanie pre budúcnosť Industry 4.0</b>
Popis aktivity	Vybudovanie nadstavby za účelom vytvorenia nových priestorov školy, komplexná rekonštrukcia obálky budovy a interiéru vrátane vykurovania. Vybudovanie fotovoltiky.
Zodpovedný riešiteľ	ODDPS, Ing. Matúš Kutlák
Časový horizont	2025 - 2026
Indikátor	Komplexne obnovená budova

Súvis so ŠC	9.4.
Aktivita 39	<b>Školský internát pri Strednej odbornej škole lesníckej Banská Štiavnica - zníženie energetickej náročnosti objektu hlavnej budovy</b>
Popis aktivity	Komplexná obnova budovy vrátane vykurovania. Zateplenie, výmena otvorových konštrukcií, rekonštrukcia strechy, zabudovanie rekuperácie, použitie OZE (tepelné čerpadlo, fotovoltika a fototermika).
Zodpovedný riešiteľ	ODDPS, Ing. arch. Petra Hrubjaková
Časový horizont	2024 - 2025
Indikátor	Komplexne obnovená budova

Súvis so ŠC	9.4.
Aktivita 40	<b>Stredná odborná škola drevárska vo Zvolene - podpora infraštruktúry a rozvoja zvyšovania kvality odborného vzdelávania</b>
Popis aktivity	Komplexná obnova budovy vrátane vykurovania. Zateplenie, výmena otvorových konštrukcií (strecha je zrekonštruovaná). Kompletná rekonštrukcia vnútorných priestorov.
Zodpovedný riešiteľ	ODDPS, Marek Gero
Časový horizont	2025 - 2026
Indikátor	Komplexne obnovená budova

Súvis so ŠC	9.4.
Aktivita 41	<b>Rekonštrukcia administratívnej budovy Komenského ulica, Banská Bystrica - Úrad BBSK</b>

<b>Popis aktivity</b>	Komplexná obnova budovy vrátane vykurovania. Zateplenie, výmena otvorových konštrukcií, rekonštrukcia strechy. Kompletná rekonštrukcia vnútorných priestorov. Vybudovanie fotovoltiky na streche.
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDPS, Ing. Martin Túry
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2025
<b>Indikátor</b>	Komplexne obnovená budova

<b>Súvis so ŠC</b>	1.3.   6.1.   6.2.   7.4.   7.5.
<b>Aktivita 42</b>	<b>Príprava schémy dotačnej podpory opatrení na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy a ekostabilizačných opatrení v BSK</b>
<b>Popis aktivity</b>	Príprava dotačnej podpory adaptačných a ekostabilizačných opatrení v banskobystrickom kraji (zameraný na prípravu, projektovanie a realizáciu adaptačných opatrení v sídelnej aj voľnej krajine, ekostabilizačných opatrení v krajine, vrátane osvetových aktivít).
<b>Zodpovedný riešiteľ</b>	ODDUPŽP, Ing. arch. Miroslava Valková
<b>Časový horizont</b>	2024 - 2026
<b>Indikátor</b>	Vypracovanie a schválenie VZN BBSK o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov BBSK účelovo určených na podporu opatrení na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy a ekostabilizačných opatrení v BSK

## 5. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Envirostratégia BBSK vychádza z strategického dokumentu Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030. Tento dokument bol schválený uznesením vlády č. 87/2019 zo dňa 27. 02. 2019 a rovnako tak súvisí s nasledovnými strategickými dokumentmi:

- na regionálnej úrovni regiónu:
  - Územný plán Veľkého územného celku Banskobystrický kraj a jeho Zmeny a doplnky a územné plány miest a obcí a ich Zmeny a doplnky v Banskobystrickom kraji,
  - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022 – 2030 a rozvojové plány miest a obcí v Banskobystrickom kraji,
  - Konceptia rozvoja prírodného cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji do roku 2030,
  - Regionálna surovinová politika pre oblasť nerastných surovín Banskobystrického kraja, 2006,
  - Plány manažmentu povodňového rizika,
  - Konceptia uplatnenia SMART princípov v rozvoji verejných politík Banskobystrického samosprávneho kraja,
  - Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja,
  - Konceptia rozvoja školstva Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025,
  - Stratégia rozvoja práce s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025,
  - Regionálna inovačná stratégia Banskobystrického samosprávneho kraja 2023 – 2025.
- na národnej úrovni:
  - Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SP SPP) na roky 2023 – 2027,
  - Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky,
  - Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje aj Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja,
  - Národný program Slovenskej republiky na vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES,
  - HODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody,
  - Financovanie rozvoja verejných vodovodov (s dôrazom pre obce do 2 000 obyvateľov) a verejných kanalizácií (s dôrazom pre obce v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov) v SR pre roky 2020 – 2030,
  - Stratégia pre implementáciu rámcovej smernice o vode v Slovenskej republike
  - Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky SR do roku 2027,
  - Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja,
  - Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030, s výhľadom do roku 2050.
  - Zelenšie Slovensko; Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030,

- Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030,
  - Národná stratégia regionálneho rozvoja SR,
  - Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy a Akčný plán pre implementáciu,
  - Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR,
  - Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050,
  - Národný program znižovania emisií,
  - Stratégia rozvoja elektromobility v Slovenskej republike a jej vplyv na národné hospodárstvo Slovenskej republiky,
  - Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029),
  - Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027),
  - Program prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z opustených a uzavretých ložísk ťažobného odpadu na roky 2014 – 2020,
  - Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025,
  - Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 – 2025,
  - Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2022,
  - Národný lesnícky program SR 2022 – 2030 „Lesy pre spoločnosť“,
  - Koncepcia prírody blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenskej republiky
  - Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2023 – 2027,
  - Rezortná koncepcia environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu do roku 2025,
  - Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií do 2030,
  - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 – 2027.
- na medzinárodnej úrovni:
- Rio+20,
  - Európa 2020 - Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu,
  - Dohovor o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier,
  - Protokol o vode a zdraví k Dohovoru o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier,
  - Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje,
  - Koncepcia na ochranu vodných zdrojov Európy,
  - Stratégia EÚ pre Dunajský región,
  - Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy,
  - Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva,
  - Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát a jeho protokoly (Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov, Protokol o zachovaní a trvalo udržateľnom využívaní biologickej a krajinej diverzity),
  - Biela kniha - Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení,
  - Rámcový dohovor OSN o zmene klímy,
  - Udržateľná Európa pre lepší svet: Stratégia EÚ pre udržateľný rozvoj,
  - Zelená infraštruktúra - Zveľaďovanie prírodného kapitálu Európy.

## II. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

### 1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja "Envirostratégia BBSK"" strategickým dokumentom s regionálnym dosahom. Postup posudzovania návrhov strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona. Zákon zohľadňuje požiadavky Smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (tzv. smernica SEA).

Cieľom procesu SEA je zahrnúť výsledky posudzovania dopadov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie ľudí do schvaľovacieho procesu na úrovni kraja, so zohľadnením stanovísk dotknutých orgánov a obcí, organizácií a verejnosti.

Priebeh posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie:

- Predloženie oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom (listom zo dňa 23. 11. 2021)
- Rozposlanie oznámenia o strategickom dokumente príslušným orgánom schvaľujúcemu orgánu, dotknutým obciam (listy č. OU-BB-OSZP1-2021/029463-008 až OU-BB-OSZP1-2021/029463-021 zo dňa 06. 12. 2021 a OU-BB-OSZP1-2021/029463-022 zo dňa 06. 12. 2021) a dotknutým orgánom (listy č. OU-BB-OSZP1-2021/029463-006 zo dňa 03. 12. 2021 a OU-BB-OSZP1-2021/029463-022 zo dňa 06. 12. 2021) a jeho zverejnenie na <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/zeleny-kraj-strategia-environmentalnej-politiky-banskobystrickeho-samo> dňa 25. 11. 2021 a prostredníctvom obstarávateľa a dotknutých obcí
- Pripomienkovanie oznámenia o strategickom dokumente
- Rozsah hodnotenia pre navrhovaný strategický dokument, ktorý vydal Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie pod č. OU-BB-OSZP1-2022/004269 podľa § 8 zákona a bol zverejnený dňa 21. 04. 2022 na <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/zeleny-kraj-strategia-environmentalnej-politiky-banskobystrickeho-samo> a obstarávateľom
- doručenie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu Banskobystrickým samosprávnym krajom (list č. 11655/2024/ODDUPZP-2 43268/2024 zo dňa 03. 09. 2024) príslušnému orgánu obstarávateľom
- rozposlanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu Okresným úradom Banská Bystrica, odborom starostlivosti o životné prostredie, oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja dotknutým orgánom (listy č. OU-BB-OSZP1-2024/001238-154 a OU-BB-OSZP1-2024/001238-155 zo dňa 10. 09. 2024 a OU-BB-OSZP1-2024/001238-170 zo dňa 11. 09. 2024)
- rozposlanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu Okresným úradom Banská Bystrica, odborom starostlivosti o životné prostredie, oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja dotknutým obciam (listy č. OU-BB-OSZP1-2024/001238-156 až 161 zo dňa 10. 09. 2024, OU-BB-OSZP1-2024/001238-162 až 169 zo dňa 11. 09. 2024, OU-BB-OSZP1-2024/001238-171, OU-BB-OSZP1-2024/001238-175 a OU-BB-OSZP1-2024/001238-177 zo dňa 11. 09. 2024)
- zverejnenie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu na <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/zeleny-kraj-strategia-environmentalnej-politiky-banskobystrickeho-samo> dňa 09. 09. 2024 a prostredníctvom obstarávateľa a dotknutých obcí
- pripomienkovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu
- informácia o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu (list Banskobystrického samosprávneho kraja č. 11705/2024/ODDUPZP-I až 11705/2024/ODDUPZP-23 zo dňa 09. 09. 2024)
- zaslanie záznamu z verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu (list č. 11879/2024/ODDUPZP-1 zo dňa 25. 09. 2024) Banskobystrickým samosprávnym krajom a samotný záznam
- určenie príslušným orgánom spracovateľa odborného posudku v zmysle § 13 ods. 4 zákona listom č. OU-BB-OSZP1-2024-001238 zo dňa 15. 10. 2024 (spoločnosť EKOS PLUS s.r.o., so sídlom v Bratislave).
- doručenie odborného posudku príslušnému orgánu obstarávateľom v zmysle § 13 zákona listom č. 12901/2024/ODDUPZP-2 zo dňa 12. 12. 2024 obstarávateľom.

## **2. Orgán kompetentný na jeho prijatie.**

Zastupiteľstvo Banskobystrického samosprávneho kraja

## **3. Druh prijatia, rozhodnutia.**

Uznesenie Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja

#### **4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu.**

Obstarávateľ zabezpečil hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie v rozsahu určenom podľa prílohy č. 4 zákona a určeného rozsahu hodnotenia pre navrhovaný strategický dokument, ktorý vydal Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie pod č. OU-BB-OSZP1-2022/004269 podľa § 8 zákona. Pre ďalšie podrobnejšie hodnotenie vplyvu navrhovaného strategického dokumentu sa určil okrem dôkladného zhodnotenia nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neschválil) aj navrhovaný variant navrhovaného strategického dokumentu uvedený v oznámení o strategickom dokumente. Na základe informácií uvedených v oznámení o strategickom dokumente a zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente nevyplývala potreba v správe o hodnotení strategického dokumentu rozpracovať špecifické požiadavky s výnimkou vyhodnotenia prípadných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na záujmy ochrany prírody, vrátane hodnotenia významnosti vplyvov na územia sústavy Natura 2000 (podľa metodiky ŠOP SR, 2014, 2016). Uvedené hodnotenie tvorí samostatnú prílohu tejto správy o hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. Výsledok hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa uviedol v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Správu o hodnotení strategického dokumentu vypracoval v mesiaci august roku 2024 Mgr. Tomáš Černošous, Smolenická 3135/3, 851 05 Bratislava, odborne spôsobilá osoba zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Správa o hodnotení strategického dokumentu má 354 strán a 1 prílohu (Primerané hodnotenie významnosti vplyvov strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 vypracované autorizovanou osobou č. 03/2021 podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (Mgr. Rastislavom Rybaničom, PhD., Bernolákova 49, 919 43 Cífer) v rozsahu 67 strán.

#### **5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu.**

Príslušný orgán kraja určil v zmysle § 13 ods. 4 zákona za spracovateľa odborného posudku strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK““, ktorého obstarávateľom je Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, listom pod č. OU-BB-OSZP1-2024-001238 zo dňa 15. 10. 2024, spoločnosť EKOS PLUS s.r.o., so sídlom v Bratislave.

Odborný posudok k strategickému dokumentu: „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja "Envirostratégia BBSK"“ je spracovaný podľa § 13 zákona a v súlade s „Metodickou príručkou pre spracovateľa odborného posudku“, ktorú vydala Slovenská agentúra životného prostredia v roku 2020 a slúži ako podklad pre vydanie záverečného stanoviska. Predmetný odborný posudok obsahuje návrh záverečného stanoviska podľa § 14 zákona (samostatná príloha odborného posudku).

Spracovateľ odborného posudku v odbornom posudku vyhodnotil najmä úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu, stanoviská podľa § 12 zákona, úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií, varianty riešenia strategického dokumentu a návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu, pričom odporučil schváliť navrhovaný strategický dokument a navrhol opatrenia a podmienky na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu vo forme odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu.

#### **6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie.**

Príslušnému orgánu bolo ku správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu doručených 77 stanovísk a to:

- záväzné stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 3040/2024-6.3 66019/2024 zo dňa 28. 10. 2024)

- stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Sekcie majetku a infraštruktúry, Odboru správy nehnuteľného majetku štátu (list č. SEMal-EL13/2-II-973/2024 zo dňa 14. 09. 2024)
- stanovisko Ministerstva dopravy Slovenskej republiky (list č. 26275/2024/SSD/81234 zo dňa 27. 09. 2024)
- stanovisko Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorátu kúpeľov a žriediel (list č. 24870-2024-1KŽ-2 zo dňa 27. 09. 2024)
- stanovisko Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorátu kúpeľov a žriediel (list č. 24870-2024-1KŽ-4 zo dňa 30. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (list č. ÚVZSR/OHŽP/15071/37482/2024 zo dňa 10. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici (list č. RÚVZBB/OHŽPaZ/4286/12231/2024 zo dňa 09. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci (list č. RÚVZLC/OHŽPaZ/573/4036/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote (list č. RÚVZRS/OHŽPaZ/1770/8395/2024 zo dňa 19. 09. 2024)
- záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (list č. RÚVZZH/OHŽPZ/1329/5746/2024 zo dňa 18. 09. 2024)
- odpoveď Dopravného úradu (list č. 26248/2024/ROP-002-P/64650 zo dňa 16. 09. 2024)
- záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica (list č. S-PUSR-017210/2024 Z-PUSR-079117/2024/MAR zo dňa 24. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušného orgánu štátnej správy z hľadiska ochrany prírody a krajiny (list č. OU-BB-OSZP1-2024/039840-006 zo dňa 22. 10. 2024)
- vyjadrenie Okresného úradu Banská Štiavnica, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-BS-OSZP-2024/001222-002 zo dňa 07. 10. 2024)
- vyjadrenie k zaslaníu informácie o verejnom prekovaní správy o hodnotení Okresného úradu Veľký Krtíš, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu ochrany ovzdušia (list č. OU-VK-OSZP-2024/007327-002 zo dňa 10. 09. 2024)
- vyjadrenie Okresného úradu Brezno, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu ochrany ovzdušia (list č. OU-BR-OSZP-2024/009636-002 zo dňa 23. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve (list č. OU-DT-OSZP-2024/001168-002 zo dňa 01. 10. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-DT-OSZP-2024/001173-002 zo dňa 30. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-DT-OSZP-2024/001166-002 zo dňa 20. 09. 2024)
- vyjadrenie Okresného úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-LC-OSZP-2024/010898-007 zo dňa 26. 09. 2024)
- záväzné stanovisko Okresného úradu Rimavská Sobota, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-RS-OSZP-2024/017395-003 zo dňa 18. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Revúca, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej vodnej správy (list č. OU-RA-OSZP-2024/001004-002 zo dňa 27. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-ZH-OSZP-2024/013059-003 zo dňa 26. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-ZH-OSZP-2024/012551-004 zo dňa 26. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru krízového riadenia (list č. OU-DT-OKR-2024/001197-002 zo dňa 20. 09. 2024)

- list o zaslaní stanovísk doručených k správe o hodnotení obstarávateľovi (Banskobystrickému samosprávnemu kraju, Oddeleniu územného plánovania a životného prostredia) príslušnému orgánu (Okresnému úradu v sídle kraja) (list č. 11739/2024/ODDUPZP-16 zo dňa 09. 10. 2024)
- stanovisko Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici (list č. OBUBB\_2363-3695/2024-II zo dňa 11. 09. 2024)
- stanovisko Obvodného banského úradu v Košiciach (list č. OBUKE\_1077-2836/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko mesta Dudince (list č. 3424/2024 zo dňa 25. 09. 2024)
- stanovisko obce Drienovo (list zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Dubno (list č. K OcÚ/Dub-59/2024)
- stanovisko obce Dubovec (list č. 155/2024-01 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Dúbravy (list č. 1744/2024 zo dňa 20. 09. 2024)
- stanovisko obce Ďubákovo (list č. 20/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Gemer (list č. 28/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Gemerské Teplice (list č. OUGT 128-001/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Gemerský Jablonec (list č. 157/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Holiša (list č. OCUHOL2024/190/1 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Hronsek (list č. OÚ-HR-387/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Hrušov (list č. HRU-1295/60/2024-1614/2024 zo dňa 11. 10. 2024)
- stanovisko obce Hrušovo (list č. 223/2024 zo dňa 02. 10. 2024)
- stanovisko obce Hubovo (list č. OcÚ 128/2024-128 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Hucín (list č. OUH164/2024 doručené dňa 19. 09. 2024)
- stanovisko obce Chvalová (list č. 113/2024 zo dňa 05. 10. 2024)
- stanovisko obce Jestice (list č. Ucu/Jest - 149/2024 zo dňa 03. 10. 2024)
- stanovisko obce Kalonda (list č. OcU-69/2024-001 zo dňa 01. 10. 2024)
- stanovisko obce Konrádovce (list č. OcÚ/Kon - 230/2024 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Kováčovce (list č. 134/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Králiky (list č. 257/2024 zo dňa 13. 09. 2024)
- stanovisko obce Kráľ (list č. 85/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Lehôtka (list č. OcU 57/2024 zo dňa 08. 10. 2024)
- stanovisko obce Lenka (list č. 166/2024-282 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Licince (list č. 141-001/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko Lieskovec (R ...../ 2024 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Lubeník (list č. OCU LUB 433/2024-002 zo dňa 19. 09. 2024)
- stanovisko obce Lupoč (list č. OcÚ/092/2024-2 zo dňa 12. 09. 2024)
- stanovisko obce Ľuboreč (list č. OcU/156/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Mašková (list č. OcÚ/103/2024 zo dňa 12. 09. 2024)
- stanovisko obce Mokrú Lúka (list č. 1195/2024 zo dňa 19. 09. 2024)
- informácia obce Môlča (list č. D2024/000186 zo dňa 03. 10. 2024)
- stanovisko obce Muráň (list č. 534/2024-003 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Nandraž (list č. OcÚNAN-102-002/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Otročok (list č. 121/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Otročok (list č. 152/2024 doručené dňa 20. 09. 2024)
- stanovisko obce Ploské (list č. 40/2024 Plc zo dňa 18. 09. 2024)
- stanovisko obce Prihradzany (list č. 89/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Rákoš (list č. OcÚRák-236/2024-003 zo dňa 02. 10. 2024)
- stanovisko obce Ratková (list č. 227/2024 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Ratkovská Lehota (list č. 66/24 doručené dňa 25. 09. 2024)
- stanovisko obce Riečka (list č. OCÚ/24/2024 zo dňa 17. 09. 2024)

- stanovisko obce Riečka (list č. S 190/2024 zo dňa 02. 10. 2024)
- stanovisko obce Rimavské Brezovo (list č. 141/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Ružiná (list č. R 481-2 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Rybník (list č. 68/24 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Selce (list č. OCÚSelce-75/2024-001 zo dňa 18. 09. 2024)
- stanovisko obce Sirk (list č. OcUSi-146-006/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Studená (list č. 2024/018 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Šoltýska (list č. 160/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Terany (list č. 96/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Veľká Lúka (list č. 1812/2024 zo dňa 25. 09. 2024)
- stanovisko obce Višňové (list č. 42/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Voznica (list č. OcÚ-158/2024-2 zo dňa 18. 10. 2024)

V žiadnom stanovisku nebola uvedená požiadavka, že by pripomienkujúci subjekt nesúhlasil so schválením navrhovaného strategického dokumentu, resp. by neodporúčal chválenie navrhovaného strategického dokumentu, pričom doručené stanoviská boli súhlasné, zväčša bez pripomienok, ale aj s pripomienkami. Iba v stanovisku Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako orgánu štátnej správy z hľadiska ochrany prírody a krajiny (list č. OU-BB-OSZP1-2024/039840-006 zo dňa 22. 10. 2024) bolo uvedené, že k správe o hodnotení strategického dokumentu prakticky nemožno zaujať jednoznačné stanovisko. Dôvodom bol všeobecný charakter navrhnutých cieľov, nekonkrétne aktivity nepremietnuté do správy o hodnotení strategického dokumentu ako aj výhrady uvedené v stanovisku, v časti Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody. Uvedené stanovisko bolo vyhodnotené (stanovisko č. 12 – vid' nasledujúci text). Formálne aj vecné náležitosti stanovísk, ako pripomienky a požiadavky, nie sú uvádzané v plnom znení. Znenie a rozsah bol z dôvodu prehľadnosti v texte upravený/skrátený tak, aby zostal zachovaný ich význam.

Doručené stanoviská ku správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu a ich vyhodnotenie:

**1. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 3040/2024-6.3 66019/2024 zo dňa 28. 10. 2024**

Podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. vydalo súhlasné záväzné stanovisko, ktorým súhlasí so strategickým dokumentom v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Listom č. 3040/2024-6.3, 62249/2024 zo dňa 18. 09. 2024 požiadalo Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica (ďalej len „ŠOP SR“) a územne príslušné správy národných parkov o vypracovanie odborného stanoviska k predmetnej žiadosti. V odborných stanoviskách bolo konštatované, že z dôvodu všeobecného charakteru strategického dokumentu, nie je možné špecifikovať ani vyhodnotiť možné vplyvy strategického dokumentu na záujmy ochrany prírody.

Správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná všeobecne, nakoľko posudzovaný dokument neobsahuje konkrétne údaje o nárokoch na priestor, záber plôch, na stavebný alebo iný materiál, na energie, pracovné sily a podobne. V kapitole IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia nie sú uvedené predpokladané vplyvy konkrétnych činností, ale predpoklad vplyvov jednotlivých strategických cieľov na záujmy ochrany prírody a krajiny.

Pre strategický dokument bolo vypracované Primerané hodnotenie strategického dokumentu (Rybanič, 2024). Primerané hodnotenie sa venuje primárne rozvoju cykloturistiky a budovaniu a plánovaniu cyklotrás, nakoľko ide o jediné z predmetných činností, ktorú možno lokalizovať. V závere je konštatované, že na strategickej úrovni a s úrovňou dostupných podrobností o realizácii navrhnutých opatrení nie je možné podrobne identifikovať a vyhodnotiť vplyvy na dotknuté druhy a biotopy v



dotknutých územiach európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Do strategickej časti predmetného dokumentu odporúča zapracovať nasledovné zásady, strategické ciele a predbežné opatrenia, ktoré budú pri realizácii Envirostratégie BBSK zohľadňovať záujmy ochrany prírody a krajiny:

- Rešpektovať a zachovávať lokality vymedzené na základe cieľov právne záväzného dokumentu Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o obnove prírody, schváleného 17. 06. 2024 ministrom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky Ing. Mgr. Tomášom Tarabom a Radou Európskej únie, s cieľom zmierniť prejavy zmeny podnebia a účinky prírodných hrozieb a rizík.
- Vylučovať urbanizované plochy a stavebné objekty zo záplavových území a plne rešpektovať prirodzené inundačné plochy a alúviá nivy vodných tokov ako nezastaviteľné územia, ktoré sú vymedzené záplavovou čiarou minimálne  $Q_{500}$ .
- Stavebne nezasahovať do lokalít s výskytom mokradí v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z., vzhľadom na zachovanie vodného režimu a prírodných procesov v aluviálnych porastoch.
- V rámci revitalizácii vodných tokov rešpektovať záväzné ciele z čl. 6. Živé rieky dokumentu „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“ (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2022). Revitalizáciu vodných tokov odporúča realizovať formou obnovenia prirodzených fyzikálnych procesov, vedúcich k rozvoju prirodzených riečnych foriem a prvkov.

Na základe vyššie uvedeného konštatuje, že predložený strategický dokument neobsahuje technické špecifikácie a územné vymedzenia konkrétnych zámerov, preto nie je možné identifikovať vplyvy na európsku sústavu chránených území Natura 2000, ani na iné záujmy ochrany prírody a krajiny. Jednotlivé konkrétne aktivity vyplývajúce z predloženého strategického dokumentu bude potrebné posúdiť na úrovni jednotlivých projektov, kde bude zrejmé presné umiestnenie a technické riešenie jednotlivých projektov.

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny ministerstvo so závermi predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu súhlasí, nakoľko nepredpokladá, že navrhované strategické ciele, priority a opatrenia by predstavovali v tomto štádiu spracovania strategického dokumentu významný vplyv na integritu európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Posúdenie strategického dokumentu nenahrádza posúdenie jednotlivých investičných projektov z neho vyplývajúcich, a preto jednotlivé konkrétne plány a projekty vyplývajúce z predloženého strategického dokumentu bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach (ako napr. EIA/SEA, DÚR, DSP) a v prípade plánov a projektov, ktoré by pravdepodobne mohli mať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 aj v zmysle platnej legislatívy podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z., resp. aj podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Navrhované aktivity v rámci stanovených priorít a opatrení strategického dokumentu odporúča realizovať tak, aby nedochádzalo k stretom so záujmami ochrany prírody a krajiny.

### **Vyhodnotenie:**

*Stanovisko bolo zaslané po termíne, pričom pripomienky a odporúčania v ňom uvedené boli zahrnuté do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska primerane charakteru navrhovaného strategického dokumentu a to vo vzťahu k aktivitám uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie.*

**2. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia majetku a infraštruktúry, Odbor správy nehnuteľného majetku štátu (list č. SEMal-EL13/2-II-973/2024 zo dňa 14. 09. 2024)**

Ako organizačná zložka oprávnená vydávať záväzné stanoviská Ministerstva obrany Slovenskej republiky podľa § 7 zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, podľa § 125 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a podľa § 8 odst. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné

prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemá pripomienky. Konkrétne požiadavky na jednotlivé projekty, zadania alebo zmeny územných plánov miest a obcí je potrebné predložiť na posúdenie osobitne.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné, bez pripomienok, pričom požiadavka aby konkrétne požiadavky na jednotlivé projekty, zadania alebo zmeny územných plánov miest a obcí boli predložené ich úradu na posúdenie osobitne vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa povoľovania navrhovaných činností a obstarávania zadania alebo zmeny územných plánov miest a obcí.*

**3. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (list č. 26275/2024/SSD/81234 zo dňa 27. 09. 2024)**

Predloženú správu o hodnotení strategického dokumentu berie na vedomie. Zároveň si dovoľuje upozorniť, aby sa v celom dokumente používala skratka „MD SR“ namiesto „MDaV SR“.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné, s pripomienkou technického charakteru, pričom uvedená požiadavka je vo všeobecnej rovine zahrnutá do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska.*

**4. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorát kúpeľov a žriediel (list č. 24870-2024-1KŽ-2 zo dňa 27. 09. 2024)**

Na území Banskobystrického samosprávneho kraja sa v súčasnosti nachádzajú prírodné liečivé zdroje v Brusné, Číži, Dudinciach, Sklených Tepliciach, Sliači a Kováčovej, prírodné minerálne zdroje v Čeríne, Filákovke, Klokoči, Maštinci a Tornaľi,

V súlade s ustanoveniami § 26, § 27 a § 28 zákona č. 538/2005 Z. z. sa ochrana prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov pred činnosťami, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť chemické, fyzikálne, mikrobiologické a biologické vlastnosti vody, jej zdravotnú bezchybnosť, množstvo vody a výdatnosť prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, sa zabezpečuje ochrannými pásmami prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, zabezpečuje ochrannými pásmami prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov. Ochranné pásma sa určujú v dvoch stupňoch. Ochranné pásmo I. stupňa chráni výverovú oblasť hydrogeologickej štruktúry, ochranné pásmo II. stupňa chráni hydrogeologický kolektor minerálnej vody, jeho tranzitno-akumulačnú, prípadne infiltračnú oblasť alebo ich častí. Podľa § 50 ods. 12 zákona č. 538/2005 Z. z. ochranné pásma III. stupňa určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma II. stupňa určené podľa tohto zákona.

Ochranné pásma sú ustanovené vyhláškami MZ SR, nasledovne:

- č. 17/2000 Z. z. pre lokalitu Brusno, č. 18/2000 Z. z. pre lokalitu Číž, č. 19/2000 Z. z. pre lokality Dudince, Santovka a Slatina, č. 57/2005 Z. z. pre lokalitu Sklené Teplice, č. 551/2005 Z. z. pre lokality Sliač a Kováčová, č. 554/2005 Z. z. pre lokalitu Čerín, č. 262/2003 Z. z. pre lokalitu Filákovko, č. 263/2003 Z. z. pre lokalitu Maštinec a č. 24/2010 Z. z. pre lokalitu Tornaľa.

Ochranné pásma pre lokalitu Klokoč sú ustanovené rozhodnutím MZ SR č. 373/98-A/IKŽ- 79.

Pre lokalitu Tornaľa sú pre prírodné minerálne zdroje vo vyššie citovanej vyhláške ustanovené zakázané činnosti (osobitne pre ochranné pásmo I. stupňa a osobitne pre ochranné pásmo II. stupňa). Vzhľadom na skutočnosť, že ostatné vyhlášky boli vydané pred účinnosťou zákona č. 538/2005 Z. z., platia zakázané činnosti podľa § 50 ods. 17 zákona č. 538/2005 Z. z.

Na území Banskobystrického samosprávneho kraja sú podľa § 35 ods. 5 zákona č. 538/2005 Z. z. vyhlásené kúpeľné územia kúpeľných miest Brusno, Číž, Dudince, Sklené Teplice, Sliač a Kováčová, ktorých rozsah je určený v štatúte kúpeľného miesta. Na kúpeľnom území s prírodnými liečebnými kúpeľmi a kúpeľnými liečebňami sa uplatňuje ochrana kúpeľného režimu. Podľa § 36 zákona č. 538/2005 Z. z. na kúpeľnom

území sú využívatelia a ďalší využívatelia prírodných liečivých zdrojov a klimatických podmienok vhodných na liečenie povinní vytvárať kúpeľné prostredie, ktorého súčasťou sú liečebne, kúpeľné liečebne, balneoterapie, parky, kolonády, spoločenské objekty, technické a balneotechnické zariadenia a primerane počtu lôžok podieľať sa na nákladoch s tým spojených.

Štatút kúpeľného miesta Brusno a kúpeľného miesta Číž boli schválené uznesením vlády SR č. 740/1995, štatút kúpeľného miesta Dudince a kúpeľného miesta Sklené Teplice boli schválené uznesením vlády SR č. 623/1998 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999, štatút kúpeľného miesta Sliač a kúpeľného miesta Kováčová boli schválené uznesením vlády SR č. 830/1997 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999.

Ministerstvo zdravotníctva SR - Inšpektorát kúpeľov a žriediel si Vám dovoľuje uviesť, že pri naplňovaní cieľov stratégie environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja - Envirostratégia BBSK je na území ochranných pásiem prírodných liečivých zdrojov, resp. prírodných minerálnych zdrojov a na kúpeľných územiach kúpeľných miest rešpektovať obmedzenia a zakázané činnosti podľa § 27 ods. 6, § 28 ods. 3, § 35 ods. 5 a § 50 ods. 17 zákona č. 538/2005 Z. z. ako aj vyhlášky MZ SR č. 24/2010 Z. z. (v ktorej sú ustanovené zakázané činnosti pre ochranné pásmo I. stupňa a ochranné pásmo II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Tornali).

Zároveň si Vám dovoľujeme uviesť, že Ministerstvo zdravotníctva SR - Inšpektorát kúpeľov a žriediel podporuje návrhy odporúčaných opatrení, ktorých realizácia prispeje k napĺňaniu jednotlivých špecifických cieľov s cieľom zlepšovať stav životného prostredia a kvalitu života obyvateľov kraja.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a podporné, pričom sa v ňom uvádzajú prírodné liečivé zdroje na území Banskobystrického samosprávneho kraja a požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov pred činnosťami, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť chemické, fyzikálne, mikrobiologické a biologické vlastnosti vody, jej zdravotnú bezchybnosť, množstvo vody a výdatnosť prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, pričom objasňuje aj vyhlásené ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov. Zároveň uvádza, ktorými všeobecne záväznými právnymi predpismi boli tie ktoré ochranné pásma ustanovené. Upozorňuje taktiež na zakázané činnosti v uvedených územiach a pásmach vo vzťahu k požiadavkám všeobecne záväzných právnych predpisov. V stanovisku sú taktiež uvádzané vyhlásené kúpeľné územia kúpeľných miest na území Banskobystrického samosprávneho kraja a uplatňovaná ochrana kúpeľného režimu v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov. Zároveň uvádza, ktorými všeobecne záväznými právnymi predpismi boli tie ktoré štatúty kúpeľného miesta ustanovené. Uvádza, že pri naplňovaní cieľov navrhovaného strategického dokumentu je na území ochranných pásiem prírodných liečivých zdrojov, resp. prírodných minerálnych zdrojov a na kúpeľných územiach kúpeľných miest potrebné rešpektovať obmedzenia a zakázané činnosti ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi. Uvedené je vo všeobecnej rovine zahrnuté do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska.*

**5. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (list č. ÚVZSR/OHŽP/15071/37482/2024 zo dňa 10. 10. 2024)**

So správou o hodnotení strategického dokumentu súhlasí. Uvádza, že pri hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované významné negatívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať zo schválenia navrhovaného strategického dokumentu. Na základe uvedených skutočností a čiastkových stanovísk dotknutých regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Banskobystrickom kraji sa vydal uvedené záväzné stanovisko.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné, bez pripomienok.*

**6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici (list č. RÚVZBB/OHŽPaZ/4286/12231/2024 zo dňa 09. 10. 2024)**

RÚVZ podľa § 13 ods. 3 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu vydalo súhlasné záväzné stanovisko.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné, bez pripomienok.*

**7. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci (list č. RÚVZLC/OHŽPaZ/573/4036/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní strategického dokumentu uvádza, že nemá vecné pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné, bez pripomienok.*

**8. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote (list č. RÚVZRS/OHŽPaZ/1770/8395/2024 zo dňa 19. 09. 2024)**

K strategickému dokumentu nemá ako orgán verejného zdravotníctva v rámci spádového územia RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote žiadne pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné, bez pripomienok.*

**9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (list č. RÚVZZH/OHŽPZ/1329/5746/2024 zo dňa 18. 09. 2024)**

Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. k predloženému návrhu vydáva súhlasné záväzné stanovisko.

Po preštudovaní žiadosti, správy o hodnotení a strategického dokumentu bolo zistené, že správa o hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu bola vypracovaná podľa prílohy č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a určeného rozsahu hodnotenia pre navrhovaný strategický dokument. Na vyhodnotenie prípadných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na záujmy ochrany prírody, vrátane hodnotenia významnosti vplyvov na územia sústavy Natura 2000 (podľa metodiky ŠOP SR, 2014, 2016) vyplynuli špecifické požiadavky. Uvedené hodnotenie tvorí samostatnú prílohu správy o hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. Envirostratégia BBSK vychádza zo strategického dokumentu Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030. Tento dokument bol schválený uznesením vlády č. 87/2019 zo dňa 27. 02. 2019.

Envirostratégia BBSK je východiskom pre ďalšie strategické plánovanie a rozhodovanie na regionálnej a lokálnej úrovni; efektívne nastavenie finančných nástrojov; spoluprácu s cieľom zlepšovať stav životného prostredia a kvalitu života obyvateľov kraja. Envirostratégie BBSK má byť prvým komplexným plánom pre manažment všetkých zložiek životného prostredia kraja a východiskom pre Adaptačnú stratégiu kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, Nízkouhlíkovú stratégiu BBSK, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) a Integrovanú územnú stratégiu BBSK; územnoplánovacím podkladom pre nový územný plán regiónu, podkladom pre územné plánovanie a vypracovanie verejných politík samospráv,

rozhodovanie a efektívne nastavenie finančných nástrojov. Zároveň bude platformou pre spoluprácu rôznych aktérov a umožní nám reagovať na výzvy a problémy životného prostredia spoločne a efektívne. Navrhovaný strategický dokument predstavuje víziu zeleného kraja pre budúce generácie, ktorý bude pripravený na prebiehajúcu zmenu klímy.

Envirostratégia BBSK obsahuje analytické výstupy a strategické nastavenie pre jednotlivé strategické oblasti (strategické a špecifické ciele), odporúčané opatrenia na dosiahnutie cieľov, ktoré môžu realizovať rôzni aktéri pôsobiaci na území kraja a akčný plán aktivít, ktoré bude realizovať priamo Banskobystrický samosprávny kraj. Obsahuje návrh odporúčaných opatrení, ktorých realizácia prispeje k napĺňaniu jednotlivých špecifických cieľov a príslušných aktérov, pôsobiacich na území kraja. Navrhované opatrenia presahujú rámec kompetencií Banskobystrického samosprávneho kraja. Navrhovaný strategický dokument zahŕňa popis implementácie a plán monitoringu plnenia indikátorov strategických cieľov a plnenia indikátorov aktivít akčného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja. V kapitole Záver je zhrnutý charakter Envirostratégie BBSK ako dokumentu, ktorý presahuje rámec kompetencií Banskobystrického samosprávneho kraja. Kapitola sumarizuje strategické ciele Envirostratégie BBSK. V Envirostratégii BBSK bolo na realizáciu strategických a špecifických cieľov navrhnutých veľké množstvo opatrení. Navrhované opatrenia majú rôzny charakter od logisticko - organizačných, informačných, rozhodovacích, dopravných až po návrh výstavby a inštalácie novej infraštruktúry. Dokument nešpecifikuje lokalizáciu jednotlivých opatrení na realizáciu alebo rekonštrukciu rôznych typov infraštruktúry. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že organizačné a logistické opatrenia a opatrenia s návrhom novej infraštruktúry, budú prednostne navrhnuté v zastavaných územiach obcí a miest. Na druhej strane medzi návrhmi sú aj opatrenia a aktivity, ktorých lokalizácia je aj mimo zastavané územia miest a obcí (napr. územnoplánovacia príprava Kostrovej siete cyklotrás BBSK, návrhy na výstavbu/dobudovanie kanalizačnej a vodovodne infraštruktúry a podobne).

Predpokladané potenciálne vplyvy prostredníctvom navrhovaného strategického dokumentu súvisia s cieľmi dokumentu. Z uvedeného vyplýva, že ide o vplyvy nepriame (priame vplyvy sa nepredpokladajú). Z hľadiska územného pôsobenia vplyv ide o vplyvy lokálne až regionálne. Z hľadiska trvania vplyvov, tak tie je možné rozdeliť na krátkodobé, strednodobé, dlhodobé a trvalé, resp. dočasné, pričom prevládajú pozitívne vplyvy nad negatívnymi. Z pohľadu kumulatívnych a synergických vplyvov možno hodnotiť navrhovaný strategický dokument tak, že bude prispievať zväčša k pozitívnym vplyvom, resp. bude zmierňovať vplyvy iných projektov, aktivít alebo činností.

Všetky strategické (spolu 12) a špecifické (spolu 45) ciele majú samostatne vyhodnotený vplyv na životné prostredie a zdravie BBSK.

Podľa predloženej správy o hodnotení bude vplyv navrhovaného strategického dokumentu na obyvateľstvo na národnej úrovni málo významný, na lokálnej a regionálnej úrovni bude vplyv významný. Neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by mohli mať závažný vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Monitorovanie plnenia Envirostratégie BBSK bude vykonávané Úradom BBSK, oddelením územného plánovania a životného prostredia v spolupráci s oddelením dátových analýz. Podklady pre monitorovanie indikátorov plnenia aktivít akčného plánu pripraví zodpovední riešitelia jednotlivých aktivít. Výsledok monitorovania bude spracovaný v monitorovacej správe. Monitorovacia správa bude vypracovaná vždy k 15. marcu za predchádzajúci kalendárny rok. Na konci plánovacieho obdobia bude spracovaná hodnotiacia správa pre vyhodnotenie plnenia strategických cieľov Envirostratégie BBSK.

Envirostratégia BBSK je rámcový dokument sumarizujúci širokú problematiku životného prostredia. Snaží sa rámcovo nájsť východiská s cieľom zlepšovať stav životného prostredia v kraji a kvalitu života jeho obyvateľov.

#### **Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné, bez pripomienok.*

Dopravný úrad, ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ustanovenia § 28 ods. 5 písm. d) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nemá k správe o hodnotení predmetného strategického dokumentu ani k samotnému návrhu strategického dokumentu žiadne zásadné pripomienky.

Pri realizácii strategických cieľov a opatrení však žiada v plnom rozsahu rešpektovať ochranné pásma letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení a infraštruktúru leteckej dopravy na území Banskobystrického samosprávneho kraja, ktoré sú súčasťou územnoplánovacej dokumentácie veľkého územného celku Banskobystrický kraj {Dopravnému úradu nebolo oznámenie o strategickom dokumente podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za účelom uplatnenia si požiadaviek na riešenie predmetného dokumentu zo strany Okresného úradu Banská Bystrica doručené}.

Stanovisko bolo vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva (nie z hľadiska záujmov dopravy na dráhach a vnútrozemskej plavby).

### **Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a s požiadavkami, ktoré sú zahrnuté do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska.*

<b>11. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (list č. S-PUSR-017210/2024 Z-PUSR-079117/2024/MAR zo dňa 24. 10. 2024)</b>
--

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica vecne a miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 11 ods. 1 a 9 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vydal podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona záväzné stanovisko o strategickom dokumente a súhlasí s predloženou správou o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vypracovanou podľa prílohy č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V prehľade strategických oblastí (častí) obsiahnutých v Envirostratégii BBSK cituje „modrou“ a príklady stretov (na príkladoch) s pamiatkovým fondom (uvádza „červenou“), pričom používa skratky ako UNESCO - Svetové kultúrne dedičstvo, EKD - Európske kultúrne dedičstvo PR - pamiatková rezervácia, PZ - pamiatková zóna, NKP - národná kultúrna pamiatka; OP - ochranné pásmo; AG - archeologická lokalita;

- ochrana a využívanie vôd**, - vodné zdroje - NKP-Turčekovský vodovod; chemický stav podzemných vôd - NKP - dedičné odvodňovacie štôlne; riečna krajina/prívodné a odvodňovacie jarky - vodné nádrže - lokalita UNESCO a NKP tajchy; ČOV a žumpy - výkop podmienený archeologickým výskumom; vodné kaskády (areál sv. Antone);
- ochrana prírody, krajiny a biodiverzity** - obmedzené/nehodné pozemkové úpravy v pamiatkovo chránených územiach - **PZ bankských diel v okolí Kremnice - Kremnické Bane** - pamiatková zóna krajinného charakteru; **Špania Dolina** - PR a NKP - halda; **Technické pamiatky v okolí Banskej Štiavnice - lokalita UNESCO**; samostatné usadlosti mimo zástavby sídiel, rozptýlená zástavba (bez negatívnych úprav - napr. plné murované ploty); NKP - parky súčasť kaštieľov;
- ochrana a využívanie pôdy**, = výsadba historických druhov - obilniny, gaštanové háje, vinohrady PR Sebechleby - Stará Hora; zachovávať záhrady za vidieckou zástavbou; - pamiatkové zóny - vidiecke - roľnícke **usadlosti**; zachovanie druhov (historických)- pasienky, terasy - polička;
- ochrana a využívanie lesov**, = druhy drevín v chránenom území a lesné škôlky, špecializované školstvo - „lesníctvo“ založené v B. Štiavnici v 18. storočí - UNESCO;
- využívanie nerastných surovín a geohazardy**, ťažba ale i ukončená ťažba = ložiská zlato- strieborných rúd, medi, - stredoslovenské bankské mestá - PR; staré bankské diela - poddolovanie území; (rizikové územia); environmentálne záťaž - haldy - NKP; ťažba: kamenné lomy - kremeň, ryolity - použitie prírodných dlažieb/obkladov;

6. **zmena klímy, spomaliť zmenu klímy** - zachytávanie vody v oblasti (napr. zo striech **v PZ v parku NKP**; pozemkové úpravy - historicky overené v krajine; **NKP - parky okolo kaštieľov**;
  7. **kvalita ovzdušia**, = súvisí so zmenou klímy, návrat k vykurovaniu a používaniu ohňa (krby/pece; spaľovanie) - **pamiatkovo chránené územia**; prezentovanie starých priemyselných areálov; **H - NKP- parná lokomotíva** na pohon parou - spaľovanie uhlia; **v pam. územiach (poddolovaných)** obmedzenie rozvodov plynu/elektriky a nahradenie lokálnym kúrením (spaľovaním);
  8. **obehové hospodárstvo**, - poľno - produkty - najmä **v rozvoľnenej krajine**; nevhodné - prestavby **usadlostí (NKP)** na rekreáciu; triedenie odpadu - odvoz; nevhodné netriedené skládky;
  9. **energetika a emisie skleníkových plynov**, = zmena klímy a využitie energie, solárne systémy a tepelné čerpadlá - **na NKP a v pamiatkových územiach - sú vylúčené, a obmedzené systémy**;
  10. **environmentálna výchova, vzdelávanie a osveta**, - v historických sídlach - zastarané názory; podporovať inovácie - vzdelávanie **o histórii,...** napr. *Urbanistická štúdia únosnosti územia UNESCO - Banská Štiavnica a okolie; Obstaranie nového Územného plánu regiónu Banskobystrického kraja; Revitalizácia historického Coburgovského parku v Pohorelskej Maši; Rekonštrukcia objektu a areálu bývalého SOU stavebného na Komenského ulici v Banskej Bystrici ; ... Aktivita 33 Revitalizácia Domu kultúry v Banskej Bystrici na centrum kultúry, vedy a inovácií, ...so špeciálnym cieľom - využiť potenciál prírodného a kultúrneho dedičstva na zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov a návštevníkov kraja (str. 63); s odporúčenými opatreniami ...*
  11. **strategické plánovanie a rozhodovanie**, = zlepšiť rozsah a kvalitu zbieraných údajov a to najmä v oblasti odpadov, vôd, ovzdušia a biodiverzity,... vyhodnocovanie a zverejňovanie otvorených dát;
  12. **výskumné a inovačné prostredie** = posilniť a prepojiť výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy; nedostatočná vedeckovýskumná infraštruktúra;
- text uvádza na str. 6 - 71 **prehľad strategických častí, strategických a špecifických cieľov, odporúčané opatrenia ENVIROSTRATÉGIE BBSK a indikátory plnenia strategického cieľa.**

Od str. 71 - do str. 288 **informácie o súčasnom stave životného prostredia; geomorfologickej charakteristike (s mapami kraja a opismi po okresoch), geologickom členení; informáciách ..., charakteristiky, o environmentálnych problémoch.** Od str. 289 **základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu;** od str. 317 - **navrhované opatrenia; opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie ...;** od str. 322 **návrh monitorovania environmentálnych vplyvov;** od str. 354 **informácie o ekologickej náročnosti a prílohy;** od str. 354 - **primerané hodnotenie vplyvov (str. 1 až 67), stupnicu významnosti vplyvov; metodika analýzy kumulatívnych vplyvov; opatrenia envirostratégie BBSK; vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany, návrh zmierňujúcich opatrení a záver; použité zdroje údajov (dokumentácie, projektové podklady a literatúra);**

I. Požaduje úpravu návrhu strategického dokumentu a doplnenie opatrení so zachovaním a stanovením špecifických podmienok ochrany pamiatkového fondu (podľa stupňa podrobnosti); so zapracovaním/doplnením PODKLADOV;

II. **zasiela informácie, upozornenia a PODKLADY:**

II./1. Ochrana pamiatkového fondu (ďalej len „PF“) je verejným záujmom, ktorý je deklarovaný aj **v článku 44 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.** Podmienky ochrany pamiatkového fondu stanovuje **zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu** v znení neskorších predpisov („ďalej len „**pamiatkový zákon**“). Ochrana pamiatkového fondu sa uskutočňuje v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná. Správnym orgánom štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v Banskobystrickom kraji je Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica.

II./2 **„Pamiatkový zákon upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná; (§ 1 ods. 1 pamiatkového zákona); „Ochrana a zachovanie pamiatkového fondu je verejným záujmom“; (§ 1 ods. 2 pamiatkového zákona);**

II./3 Podľa § 30 ods. 1 pamiatkového zákona **„Každý je povinný správať sa tak, aby svojím konaním**

**neohrozil základnú ochranu kultúrnych pamiatok podľa § 27 a základnú ochranu pamiatkových území podľa § 29 a nespôsobil nepriaznivé zmeny stavu pamiatkového fondu a stavu archeologických nálezísk.”**

- II./4 Podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona **Záväzné stanovisko** krajského pamiatkového úradu sa vyžaduje ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené týmto zákonom. Orgán štátnej správy a orgánu zemnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.“
- II./5 „Miestne príslušný krajský pamiatkový úrad je **dotknutým orgánom štátnej správy pri prerokovávaní (strategických) dokumentoch, pozemkových úpravách, terénnych, územných a stavebných konaniach** (mimo chránených území a ich ochranných pásmach podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona; - NKP, v chránených územiach a ochranných pásmach podľa § 32 pamiatkového zákona) **a územnoplánovacích dokumentácii** (regiónu, obce/mesta, či zóny - podľa § 29 ods. 4 pamiatkového zákona).
- II./6 Podľa § 13 pamiatkového zákona - **Samosprávny kraj** vo svojom územnom obvode utvára podmienky na ochranu pamiatkového fondu, vyjadruje sa o návrhoch na vyhlásenie a zrušenie pamiatkových území a spolupracuje s orgánmi štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu<sup>13)</sup> pri záchrane, obnove a využívaní kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.
- II./7 Pred vypracovaním záväzného stanoviska (podľa § 30 ods. 4 a § 32 pamiatkového zákona) a stanoviska (podľa § 29 ods. 4 pamiatkového zákona) je KPÚ Banská Bystrica povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci, sumarizovať dostupné podklady, aktualizovať podklady podľa platnej legislatívy.
- II./8 Pamiatkový úrad SR vedie Ústredný zoznam :
- register hnuteľných (národných) kultúrnych pamiatok (ďalej len „NhNKP“);
  - register nehnuteľných kultúrnych pamiatok; NKP
  - register pamiatkových rezervácií; (**PR**)
  - register pamiatkových zón (**PZ**).
- Pamiatkový úrad vyznačí v príslušnom registri, či sa NKP, PR alebo PZ nachádza v ochrannom pásme alebo má vyhlásené ochranné pásmo (**OP**), alebo je zapísaná v Zozname svetového dedičstva (**UNESCO**).
- II./9 V zmysle § 29 ods. 2 pamiatkového zákona KPÚ Banská Bystrica vypracoval pre jednotlivé vyhlásené **a evidované pamiatkové územia** (pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny) „Zásady ochrany ...“, ktoré sú podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie podľa osobitného predpisu a iných (strategických) dokumentov.
- II./10 Zoznam archeologických nálezísk (ďalej len „AG“) eviduje archeologický ústav v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk SR, ktorý poskytuje aktuálnu evidenciu a topografické údaje AG pamiatkovému úradu.
- II./11 Zoznam pamätihodností obcí - môže viesť a evidovať obec.
- II./12 Predmetné podklady z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom, t.j. ich **spôsob ochrany/obnovy, i** ako podkladom pre spracovanie jednotlivých stupňov územnoplánovacej dokumentácie, k riešeniu krajinnoekologických plánov, návrhov na využitie územia, pozemkových úprav, ekologických štúdií a ostatných rozvojových dokumentov na regionálnej a miestnej úrovni - t.j. KPÚ Banská Bystrica uvádza **PODKLADY** - základné okruhy zachovania/obnovy/úpravy/ prezentovania pamiatkového fondu.

III./ Požaduje rešpektovať/dodržiavať **Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 263/1998 Z. z.**, ktorou bola vyhlásená **záväzná časť územného plánu regiónu - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj**, ktorá bola zmenená Všeobecne záväzným nariadením BBSK č. 4/2004, VZN



BBSK č. 6/2007; VZN BBSK č. 14/2010, VZN BBSK č. 27/2014 a **VZN BBSK č. 55/2024** (právoplatná od 11.04.2024); najmä body (citujeme - „*modrou kurzívou*“)

**Poznámka:** predmet ochrany pamiatkového fondu - skratky: lokalita **UNESCO- Svetové kultúrne dedičstvo**, **EKD- Európske kultúrne dedičstvo** **PR- pamiatková rezervácia**, **PZ- pamiatková zóna**, **NKP- národná kultúrna pamiatka**; **OP - ochranné pásmo**; **AG- archeologická lokalita**; :

## I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

### 1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

#### 1.7.V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom

- 1.7.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
- 1.7.2. zachovať ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 1.7.5. vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v území Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

#### 1.10 V oblasti umiestňovania reklamných stavieb

- 1.10.1 pri umiestňovaní reklamných stavieb rešpektovať priehľady na urbanistické a krajinné dominanty,
- 1.10.2 reklamné stavby neumiestňovať mimo zastavané územie obce určené územným plánom obce, okrem reklamných stavieb náučno-vzdelávacieho charakteru.

#### 1.11 Povinnosť obstarania územného plánu majú obce, ktorých územie sa prelína s územiaми v 3. až 5. stupni ochrany predovšetkým na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajinskej oblasti Poľana, Chránenej krajinskej oblasti Cerová vrchovina ako aj obce, ktorým vyplýva povinnosť mať územný plán na splnenie medzinárodných záväzkov (územia UNESCO, NATURA 2000, Európskeho dedičstva) alebo na umiestnenie v územnom pláne regiónu plánovaného verejného dopravného vybavenia (rýchlostné cesty, cesty I. triedy) a technického vybavenia územia (hlavný skupinový vodovod, elektrické vedenie ZVN, tranzitný plynovod, VTL plynovod, diaľkový teplovod ...) regionálneho alebo celoštátneho významu.

### 3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1. Usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.1.1. vypracovať Generel cestovného ruchu v Banskobystrickom samosprávnom kraji, ako základného dokumentu rozvoja aktivít a tvorby manažmentu cestovného ruchu, obsahujúceho rozvojové a urbanistické štúdie regiónov cestovného ruchu: • č. 12. Ipeľského; • č. 13. Gemerského; • č. 14. Horehronského; ^ č. 15. Pohronského,
- 3.1.5. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:
  - **turistické centrá - Banská Bystrica PR+OP, Zvolen PZ, Banská Štiavnica PR+OP, Lučenec PZ, Rimavská Sobota PZ, Revúca, Brezno PZ, Kremnica PR+PZ;**
  - **liečebné kúpele - Sliač NKP, Kováčová, Brusno NKP, Dudince, Číž, Sklené Teplice NKP;**
  - **horské turistické aglomerácie a strediská:**

- **Špania Dolina PR-NKP/Šachtička - Selce/Čachovo**
  - **Staré Hory NKP - Turecká - Krížna**
  - **Banská Bystrica/Králiky - Kremnica/Skalka - Krahule - PR, PZ + NKP**
  - **Šumiac - Telgárt NKP**
  - **Lom nad Rimavicou NKP- Sihla - Drábsko NKP**
  - **Banská Štiavnica - Horná Roveň - smer Banská Hodruša - UNESCO - PR, PZ, NKP; AG**
    - strediská a aglomerácie pri vode: **Banská Štiavnica -Počúvadlianske jazero NKP; Štiavnické Bane - Vindšachtské jazero NKP, Banský Studenec, - Veľké Kolpašské jazero NKP, Hodruša - Hámre - Dolnohodrušské jazero NKP, Ružiná - , Teplý Vrch - vodná nádrž Teplý Vrch, Štiavnické Bane - Veľké Richňavské jazero NKP, Nová Baňa - Tajch, Zvolen - VN Môťová**
    - strediská a aglomerácie pri termálnych kúpaliskách (TK): Kováčová TK, Kremnica TK, Vyhne TK, Dudince TK, Rimavská Sobota - Kurinec, Tornaľa - Králik, Lučenec - Rapovce TK, Dolná Strehová, Sliač TK
    - vedomostno-poznávacie štruktúry:
  - **GEOPARKY - Banskoštiavnický, Banskobystrický, Novohradský**
  - **AGROPARKY - Horehronský, Podpoliansky, Hontianský, Poiplianský, Hornorimavský, Revúcky, Novobanský**
  - **UNESCO - Banská Štiavnica a okolie UNESCO, Stredoslovenský montánny park**
  - **areál Pustého hradu vo Zvolene NKP**
  - **areál kostola a kláštora sv. Benedikta v Hronskom Beňadiku NKP**
  - **areál dreveného artikulárneho kostola a drevenej zvonice v Hronseku NKP**
    - *mototuristické trasy:*
    - *pešie magistrály:*
    - *cyklomagistrály:*
    - *vodná turistická trasa: rieky Hron a Ipeľ...*
- 3.2. *Udržiavať a skvalitňovať podmienky a vybavenosť pre krátkodobú vnútromestskú a prímestskú rekreáciu:*
- 3.2.1. zabezpečiť **ochranu plošného rozsahu existujúcej' verejnej zelene a parkov v sídlach NKP a budovaním nových plôch zelene zabezpečiť zvyšovanie jej podielu na jedného obyvateľa a kvality životného prostredia,**
- 3.4. *Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu*
- 3.4.4. *zvyšovať kvalitu vybavenosti vyhlásených prírodných kúpalísk pri vodných nádržiach (vodná nádrž Ružiná v k. ú. obcí Divín, Ružiná, Vindšachtské jazero, Veľké Richnavské jazero, Počúvadlianske jazero, Veľké Kolpašské jazero a Dolno Hodrušské jazero UNESCO-NKP).*
- 3.6. *Umiestňovanie stavieb a využívanie územia za účelom rekreácie, turizmu a prechodného ubytovania v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v územiach s 3. až 5. stupňom ochrany predovšetkým na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajinnej oblasti Poľana, Chránenej krajinnej oblasti Cerová vrchovina, v lokalite Banská Štiavnica s technickými pamiatkami okolia (UNESCO) umožniť len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie v zmysle regulatívu 1.11.*
- 3.8. *Viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.*
- 3.9. *Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu medzinárodného a národného významu:*
- 3.9.1. *mesta Banská Štiavnica ako mesta zapísaného do Zoznamu svetového dedičstva (UNESCO),*
- 3.9.2. *mesta Banská Bystrica PR,OP+NKP ako centra turizmu medzinárodného významu,*
- 3.9.3. *mesta Zvolen PZ+NKP ako ťažiskového doprav. uzla a centra cestov. ruchu medzinár. významu,*

- 3.9.4. **mesta Brezno PZ+NKP** ako centra turizmu národ. významu v priestore južnej strany Nízkych Tatier,
- 3.9.5. **mesta Kremnica PR+PZ** ako centra turizmu národného významu v priestore Kremnických vrchov,
- 3.9.6. **mesta Lučenec PZ+NKP** ako centra turizmu národného významu v oblasti Novohradu,
- 3.9.7. *obce Donovaly, ako významného horského strediska turizmu medzinárodného významu na medzinárodnej trase spájajúcej Budapešť a Krakov,*
- 3.9.8. **mesta Detva NKP**, ako centra turizmu národného významu v oblasti Podpoľania
- 3.9.9. *kúpeľných miest Dudince, Brusno NKP, Číž, Sliač a Kováčová, národného až medzinár. významu,*
- 3.9.10. **mesta Rimavská Sobota PZ+NKP** ako centra turizmu nadregion. významu v oblasti Gemera,
- 3.9.11. **mesta Žiar nad Hronom NKP** ako centra turizmu nadregionálneho významu
- 3.10. Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu nadregionálneho a regionálneho významu: PZ+NKP ,OP NKP;
- 3.10.1. *Ipeľský región CR (12) - **Krupina, Veľký Krtíš, Dolná Strehová, Filákov, Poltár, Kokava nad Rimavicou,***
- 3.10.2. *Gemerský región CR (13) - **Tornaľa, Tisovec, Revúca***
- 3.10.3. *Horehronský región CR (14) - **Slovenská Ľupča, Čierny Balog, Heľpa, Telgárt,***
- 3.10.4. *Pohronský región CR (15) - **Hriňová, Štiavnické Bane, Sv. Anton, Preňčov, Sklené Teplice, Nová Baňa, Žarnovica.***
- 3.11. *Pri rozvoji rekreácie a turizmu na území chránených území a ich ochranných pásiem rešpektovať návštevný poriadok príslušného chráneného územia, platný v čase prípravy a realizácie rozvojových zámerov. UNESCO, PR, PZ, NKP, AG*
- 3.12. *Rozvíjať **kúpeľné mestá** - NKP: **Brusno, Číž, Dudince, Kováčová, Sliač a Sklené Teplice** za súčasného rešpektovania tvorby kúpeľného prostredia a ochrany kúpeľných území kúpeľných miest v súlade so Štatútmi kúpeľných miest a ich nasledujúcich zmien, schválených v uzneseniach vlády SR.*
- 3.17. *Zabezpečiť podmienky pre **vytvorenie komplexného informačného systému regiónu** ako neoddeliteľnej súčasti rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.*
- 3.20. *V strediskách cestovného ruchu, nachádzajúcich sa **v územiach chránených vodohospodárskych oblastí a v pásmach ochrany vodárenských zdrojov**, považovať za prioritu legislatívne stanovenú ochranu vodohospodárskych oblastí a vodárenských zdrojov, ktorej sa musia ostatné funkcie v území prispôbiť (Donovaly, Tále, Srdiečko, Králiky, Jasenie)- UNESCO Banská Štiavnica a okolie, Kremnica - Kremnické Bane - (Turček - vodovod)*
4. *V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu*
- 4.6. *Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, **hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo**, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, **na charakteristický vzhľad krajiny** a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie , obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny.*
- 4.7. *Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:*
- 4.7.1. *vylúčiť umiestňovanie **veterných elektrární a technických prvkov** s negatívnym (aj vizuálnym) vplyvom na krajinu v chránených územiach a na územiach sústavy NATURA 2000*
- 4.14. *Podporovať **dobývanie nerastov** len v území, na ktorom v súvislosti s dobývaním nedôjde k negatívnym sociálnym dopadom. V rámci využitia ložísk nerastov nepripustiť na území Banskobystrického kraja použitie technológie kyanidového lúhovania pri ich spracovaní, úprave a zušľachtovaní. (B. Štiavnica, Kremnica, Špania Dolina)*
- 4.15. *Zabezpečiť ochranu všetkých **vodných zdrojov** v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. (Kremnické Bane - Turčekovský vodovod - NKP);*
- 4.16. *Chrániť nerastné a prírodné bohatstvo a racionálne ho využívať pri organizácii priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a s*

požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, **zachovania terénneho reliéfu, kultúrneho dedičstva a súčasnej krajinnej štruktúry.**

4.18. Zabezpečiť trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržianiu významných alebo charakteristických črt krajiny **vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania** alebo ľudskej aktivity.

## **5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva**

**5.1. Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo**, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a **pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok**, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, **chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.**

**5.2. Trvale zabezpečovať ochranu, regeneráciu, vhodné využívanie a prezentáciu lokalít, evidovaných na Zozname svetového dedičstva UNESCO v zmysle Dohovoru o ochrane svetového a prírodného dedičstva:**

**5.2.1. Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky** v jeho okolí

**5.2.2. Drevené chrámy** v sloven. časti Karpats. oblúka - Evanj. artikulárny **kostol Hronsek** a zvonica

**5.2.3. Geopark Novograd - Nógrad**

**5.3** Utvárať podmienky na plnenie Dohovoru o ochrane **svetového kultúrneho a prírodného dedičstva a Európskeho dedičstva**, najmä na zachovanie urbanizovaného priestoru historického jadra Banskej Štiavnice a okolia, zachovanie existujúcich architektonických, umelecko-historických a technických pamiatok v ich pôvodnom prírodnom prostredí, na zabezpečenie obnovy a oživenia stredovekého historického mesta Banská Štiavnica pri súčasnom zachovaní jeho pôvodnosti a celistvosti. Pri spracovaní ÚPD nižšieho stupňa vyhodnotiť vplyv navrhovaného rozvoja na zachovanie pôvodného prírodného prostredia v okolí technických pamiatok a charakteristický vzhľad.

**5.4** Trvale podporovať a vytvárať podmienky na získanie značky „**Európske dedičstvo**“ pre významné kultúrne a historické lokality v kraji a pre takto evidované lokality zabezpečiť jej trvalú udržateľnosť s dôrazom na zvyšovanie hodnôt týchto lokalít, t.j. zabezpečenie ich inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu<sup>1</sup>.

**5.4.1. Mincovňa Kremnica** (označenie znakom Európskeho dedičstva: 24.2.2011).

**5.4.2. Stredoveké kostoly (zvonice, opevnenia kostolov)** na Gemeri: v Chyžnom, v Kameňanoch, v Rákoši, v Šiveticich, v Rimavskej Bani, v Rimavskom Brezove, v Kraskove, v Kyjaticiach a Stredoveké nástenné maľby **na Gemeri a v Malohonte**

**5.5.** Eliminovať **negatívne dôsledky ťažby pod povrchom historických banských miest**, ktoré najmä vo svojich vyšších ťažobných horizontoch ohrozujú stabilitu stavieb aj celých historických stavebných komplexov.

**5.6. Zabezpečiť ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu** pri záchrane, obnove a využívaní **nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území** a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

**5.6.1. zabezpečiť územnú ochranu pamiatkových území - pamiatkových rezervácií (PR)** vedených v registri Pamiatkového úradu Slovenskej republiky:

**Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Kremnica, Sebechleby, Špania Dolina, Štiavnické Bane,**

**5.6.2. zabezpečiť územnú ochranu pamiatkových území - pamiatkových zón (PZ)** vedených v registri Pamiatkového úradu Slovenskej republiky: **Babiná, Brezno, Čelovce, Dobrá Niva, Hodruša Hámre, Horné Plachtince, Jelšava, Banské diela v okolí Kremnice** (katastrálne územie Kremnica a Kremnické Bane), **Krupina, Lučenec, Polichno, Ratková, Rimavská Sobota, Rimavské Janovce, Sirk - Železník, Zvolen;**

**5.6.3. rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkových území (OP PR alebo OP PZ):** Pamiatková rezervácia Banská Bystrica; Pamiatková rezervácia Banská Štiavnica

**5.6.4. rešpektovať vyhlásené ochranné pásma nehnuteľných kultúrnych pamiatok (OP NKP):** t.j. kostolov, zvoníc, kláštorov, kaštieľov, kamenný most, pamiatky v obci, sochy, gymnázia, hrady

(viď konkrétne VZN)

- 5.6.5.** podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.
- 5.7.** Zabezpečiť ochranu evidovaných a výskumom potvrdených archeologických nálezísk a lokalít, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.8.** Rešpektovať **zásady ochrany pamiatkových území** vedených v registri Pamiatkového úradu Slovenskej republiky ( uvedené v bode 5.6.1. a 5.6.2. ). Podporovať územnú ochranu hodnôt v územiach historických jadier miest a obcí nepodliehajúcich ochrane pamiatkového fondu zo zákona, ako aj v častiach územia so zachovanou historickou urbanistickou štruktúrou a historickým stavebným fondom.
- 5.9.** Podporovať **ochranu vedeckých a technických hodnôt:** banské a hutnícke diela - šachty, štôlne, tajchy, huty, hámre, valkovne a pod., vybrané typické remeselnícke a priemyselné objekty, zariadenia železničnej dopravy - pôvodné stanice, charakteristické a unikátne úseky tratí, ako sú **Telgárt - Červená Skala, Brezno - Tisovec, Čiernohronská železnica, železničná trať Banská Bystrica - Diviaky, Hronská Dúbrava - Kremnica - hranica kraja (Vrútky); Hronská Dúbrava - Banská Štiavnica.**
- 5.10.** Podporovať ochranu
- areálov a historických objektov liečebných kúpeľov v kúpeľných miestach **Brusno, Dudince, Číž, Kováčová, Sliač, Sklené Teplice,**
  - hodnotných objektov a zachovaných **urbanistických štruktúr miest a obcí** z obdobia 19. a 20. storočia,
  - hodnotných **architektonicko-urbanistických celkov** lokalizovaných **mimo zastavaného územia sídiel** z obdobia 19. a 20. storočia
- 5.11.** Zabezpečiť ochranu historických **krajinných prvkov a komplexov (mestské parky, parky v areáloch kaštieľov a kúrií, kúpeľné parky, krajinné štruktúry vo voľnej krajine** a pod.).
- 5.12.** Zabezpečiť obnovu a zachovanie urbanisticky a architektonicky hodnotných areálov kalvárií, ako výrazného krajinnno-urbanistického prvku územia v súčasnej krajinskej štruktúre.
- 5.13.** Zabezpečiť ochranu a obnovu objektov pamiatkového fondu vo voľnej krajine (**objektov hradov, kaštieľov a ich ruín**) pri zachovaní ich pamiatkových hodnôt ako súhrnu významných historických, krajinných, spoločenských, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných, alebo umelecko-remeselných hodnôt. Vytvárať podmienky pre obnovu pamätihodností miest a obcí vo voľnej krajine ako nenahraditeľných prvkov pre zachovanie cieľovej kvality krajiny a historických panorám v krajine v súlade s Európskym dohovorom o krajine,
- 5.14.** Rešpektovať a **zachovať typické formy a štruktúry osídlenia** charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.15.** Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia územia kraja.
- 5.16.** Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.
- 5.17.** Spracovať pasportizáciu historických krajinných štruktúr na území Banskobystrického kraja a vypracovanie manažmentu ich ochrany a využívania s cieľom ich ochrany a prezentácie.
- 5.18.** V súlade s platnou legislatívou rešpektovať v podrobnejších dokumentáciách miest a obcí na území Banskobystrického kraja zásady ochrany pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a ochranných pásiem pamiatkových území a areálov národných kultúrnych pamiatok a ich ochranných pásiem, na zachovanie, údržbu a regeneráciu:
- **historického pôdorysu a parcelácie,**
  - **objektovej skladby,**
  - **výškového a priestorového usporiadania objektov,**
  - **charakteristických pohľadov, siluety a panorámy,**
  - **morfológie terénu archeologických nálezísk a ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt pamiatkového územia.**

**5.19.** Nové trasy nadradenej dopravnej infraštruktúry (cesty R, cesty I. triedy) a nadradenej technickej infraštruktúry (celoštátneho a regionálneho významu) **prioritne riešiť, mimo pamiatkového územia** pamiatkových rezervácií a **pamiatkových zón** a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

**5.20.** Rekonštrukciu pôvodných trás ciest II. a III. triedy prechádzajúcich cez pamiatkové územia realizovať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatok. **Nové trasy ciest II. a III. triedy, prioritne riešiť mimo pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.**

## **6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry**

**6.8.** Rekonštrukciu zariadení dopravnej infraštruktúry nachádzajúcich sa alebo prechádzajúcich cez pamiatkové územia realizovať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatok. Návrh nových zariadení dopravnej infraštruktúry, pokiaľ je to priestorovo možné, realizovať **prioritne mimo pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.**

**6.9.** V oblasti rozvoja infraštruktúry **cyklistickej dopravy** = 6.9.1., 6.9.2., 6.9.3., 6.9.4. a 6.9.5

**6.10** V oblasti integrácie druhov dopravy na území kraja umiestňovať zastávky a prestupové body podľa jednotlivých kategórií= 6.10.1

6.10.6 Pri jednotlivých prestupových uzloch umiestňovať zberné parkoviská, najmä v súvislosti s vylúčením resp. minimalizovaním individuálnej automobilovej dopravy v cieľoch intenzívnej dochádzky (napr. centrá miest, turistické a rekreačné areály),

## **7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry**

### **7.1. Vodné hospodárstvo**

7.1.8. vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkových povodiach Hrona, Ipľa a Slanej; úpravy na vodných tokoch realizovať tak, aby neboli dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou,

7.1.10. zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV...

7.1.14. akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade...

7.1.15. rešpektovať **Vodný plán Slovenska**, základných nástrojov na dosiahnutie cieľov vodného plánovania v správnych územiach povodí (čiastkových povodí Hron, Ipľa, Slaná). V súlade s Vodným plánom Slovenska vytvárať územno-technické predpoklady na:

- ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení,
- úpravu odtokových pomerov, kt. spomalia odtok vôd do vod. výtokov, zvýšia retenčnú kapacitu územia,
- úpravu vodných tokov, ich nevyhnutnú opravu a údržbu, prípadne ich revitalizáciu,
- výstavbu zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd,
- **zadržiavanie dažďových zrážok v urbanizovanom prostredí**, znižovanie odtoku vody v urbanizovanej krajine t.j. zvýšenie infiltrácie - vsakovania do podložja, zvýšenie výparu napr. zelené strechy, parky a zelené plochy, ....

**7.2.** Zásobovanie elektrickou energiou ..., 7.2.13. MVE umiestňovať ...

### **7.3. Zásobovanie plynom a teplom**

7.3.1. prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia

7.3.3. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných plynovodov, teplovodov a produktovodov,

7.3.4. rešpektovať ochranné pásma ropovodných potrubí - 300 m na obidve strany od krajného potrubia,

7.3.5. podporovať rozvoj využívania **obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnecnej, veternej a geotermálnej energie)**, ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom, STRED s PF

**7.4.** Pošta a telekomunikácie = 7.4.4. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných telekomunikačných vedení v ...

**7.5.** Návrh nových zariadení technickej infraštruktúry, pokiaľ je to priestorovo možné, **realizovať mimo**

**pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, v súlade so zásadami ich ochrany v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu.**

7.6. *Odpadové hospodárstvo ...*

**8.** *V oblasti sociálnej infraštruktúry*

8.1. *Školstvo; 8.2. Zdravotníctvo 8.3. Sociálna pomoc*

8.4. *Kultúra*

8.4.1. *vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami kultúrnych služieb a tým zvýšiť ich dostupnosť vo všetkých lokalitách kraja,*

8.4.2. *rozširovať sieť a štruktúru kultúrnych zariadení podľa potrieb okresov, ako neoddeliteľnej súčasti infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu,*

8.4.3. *podporovať inštitucionálny rozvoj a aktivity mimovládnych organizácií a záujmových združení v oblasti kultúry,*

8.4.4. *podporovať tvorivé a vzdelávacie aktivity obyvateľstva, prepojiť ponuky kultúrnych inštitúcií na výchovno-vzdelávací program škôl*

**9.** *V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, ...*

9.7. *Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlučnosťou, infrazvukom a vibráciami v*

9.9. *Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou ( hist. cintoríny)*

**10.** *V oblasti záujmov obrany štátu*

**11. Verejnoprospešné stavby**

1. *Cestná infraštruktúra, výhľadovo s obchvatom obce Podbrezová*

5. *Zásobovanie pitnou vodou*

6. *Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd*

7. *Odtokové pomery*

8. *Zásobovanie elektrickou energiou*

9. *Zásobovanie plynom*

*9.8. odbočka plynovodu*

10. *Telekomunikácie*

*I. Odpadové hospodárstvo*

**IV. V Banskobystrickom kraji sa nachádzajú:**

- **lokality svetového a európskeho kultúrneho dedičstva,**
- **pamiatkové územie** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona, PR, PZ;
- **národné kultúrne pamiatky** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona, NKP;
- **ochranné pásma NKP a ochranné pásma pamiatkového územia** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona, OP NKP; OP PZ, OP PR;
- **evidované archeologické nálezy a náleziská,**

ktoré sú predmetom tohto záväzného stanoviska/PODKLADOV, s požiadavkou o ich ochranu, zachovanie a primerané prezentovanie a zapracovanie v strategickom dokumente „Zelený kraj ....“ a ďalej uplatňovať pri stavenej a inej hospodárskej činnosti na území kraja

**V. KPÚ Banská Bystrica - podľa mierky územia/lokality vydá špecifikáciu pamiatkového fondu (podrobnosť) a strety, navrhované opatrenia.**

KPÚ Banská Bystrica, v zastúpení Ing. arch. Maršálkovej sa zúčastnila verejného prerokovania a v rámci diskusie upozornila nezapracovanie do návrhu hodnoty kultúrneho dedičstva a prípadné strety v jednotlivých častiach, bez vyhodnotenia vplyvov na kultúrne a historický pamiatkový fond, či predpokladané (neodkryté) archeologické nálezy a náleziská.

**B/ Z H R N U T I E k predloženému Návrhu:**

1. §§ 1. ods. 1 a ods. 2 pamiatkového zákona upravuje **podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk**; a ktorých zachovanie je verejným záujmom; KPÚ Banská Bystrica je dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese zámerov stavieb a zariadení;
2. k obnove NKP a **v bezprostrednom okolí NKP (10 m - od NKP)** je vlastník povinný vopred požiadať o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy NKP;
3. k úprave nehnuteľností v **pamiatkovom území** je vlastník povinný vopred požiadať o vydanie rozhodnutia o zámere úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovej zóne;
4. **bezprostredné okolie NKP, kde nemožno vykonávať činnosť je okruh - 10 metrov**, v zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona;
5. komplexné využívanie elektrickej energie s alternatívnymi zdrojmi **v pamiatkovom území** je obmedzené; **na NKP a archeologických lokalitách** je vylúčené;
6. nenarušiť priehľady/pohľady na historické urbanistické štruktúry a dominanty mesta, či priehľady do krajiny; t.j. vnímaných z bodov v mape, **s vyznačením diaľkových pohľadových kuželov na pamiatkové územie**.
7. „Umiestniť reklamu, reklamné, informačné, propagačné alebo technické zariadenie, v zmysle § 30 ods. 3 pamiatkového zákona; ktoré nie je stavbou, **na nehnuteľnej kultúrnej pamiatke** alebo v pamiatkovom území možno len na základe rozhodnutia krajského pamiatkového úradu. ... Ak umiestnenie reklamy, reklamného, informačného, propagačného alebo technického zariadenia povoľuje stavebný úrad, krajský pamiatkový úrad vydá záväzné stanovisko z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom a je v konaní stavebného úradu dotknutým orgánom; regulatív - bod 5. vyššie;
8. Pri prestavbe a novej výstavbe **v pamiatkovom území** uplatňovať charakteristické regionálne architektonické prvky, najmä výšku zástavby a šikmé strechy; t.j. rešpektovať najmä:
  - **historickú parceláciu a urbanistickú štruktúru, historický architektonický výraz** miestnej zástavby;
  - **regulatívy priestorového / výškového riešenia**, nenarušiť **diaľkové pohľady a rešpektovať historické dominanty**;
  - **regulatívy architektonického výrazu, tvar striech/sedlové**, sklon 35 alt. do 45 stupňov,
  - vylúčiť plytké strechy; obmedzené iné typy (podľa individuálneho posúdenia);
9. V zmysle § 14 ods. 1 pamiatkového zákona je **povinnosťou samosprávy** zachovať, chrániť, obnoviť a využívať pamiatkový fond na území kraja/sídla, t.j. **lokality UNESCO a EKD, pamiatkové územie, národné kultúrne pamiatky**, ich **bezprostredné okolie 10 metrov** (§ 27 ods. 2) , **archeologické nálezy a náleziská** a evidované pamätihodnosti obce, a utvárať pre to všetky potrebné podmienky.
10. Znenie Záväznej časti ÚPN VUC BBSK bola v roku 2020 v jednotlivých bodoch zmenená, prečíslovaná a schválená 04/2024; preto je nutné dodržiavať bod - **ZÁVÄZNÚ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU**.
11. V zmysle § 14 ods. 4 pamiatkového zákona obec/mesto môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie **pamätihodností obce**.
12. Pri zemných prácach v riešenom území, možných **archeologických náleziskách** v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je **KPÚ Banská Bystrica dotknutým orgánom štátnej správy** v každom konaní stavebného úradu týkajúceho sa stavebnej činnosti ako aj rekonštrukcie historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území; t.j. je potrebné vyžiadať si vopred od KPÚ Banská Bystrica vyjadrenie.
13. **V Banskobystrickom kraji sa nachádzajú:**
  - **lokality svetového a európskeho kultúrneho dedičstva**,
  - **pamiatkové územie** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona, PR, PZ;
  - **národné kultúrne pamiatky** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona, NKP;
  - **ochranné pásma NKP a ochranné pásma pamiatkového územia** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona, OP NKP; OP PZ, OP PR;
  - **evidované archeologické nálezy a náleziská**,

ktoré sú predmetom tohto záväzného stanoviska/PODKLADOV, s požiadavkou o ich ochranu, zachovanie a primerané prezentovanie a zapracovanie v strategickom dokumente „Zelený kraj ....“ a ďalej uplatňovať



pri stavenej a inej hospodárskej činnosti na území kraja. KPÚ Banská Bystrica konal podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona, vyhodnotil dostupné podklady i mierku ich podrobnosti na úrovni kraja predloženého Návrh strategického dokumentu v zmysle zákonom stanovených podmienok ochrany pamiatkového fondu, vyhodnotil súlad/rozpor a uviedol ich vo výrokovej časti tohto záväzného stanoviska s doplnením OPATRENÍ a CHÝBAJÚCICH ÚDAJOV, PODKLADOV a určil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti a v odôvodnení tohto záväzného stanoviska.

Ich záväzné stanovisko a v ňom uvedené podklady sú podkladom pre doplnenie Návrhu a ďalšie následné konania orgánov samosprávy a štátnej správy podľa príslušnej legislatívy, zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

### **Vyhodnotenie:**

*Stanovisko bolo doručené po stanovenom termíne určenom pre vyjadrenie. Stanovisko je súhlasné a s pripomienkami. Obsahuje podľa strategických oblastí (častí) obsiahnutých v navrhovanom strategickom dokumente príklady stretov na príkladoch s pamiatkovým fondom, s čím sa stotožňujeme. Ďalej požaduje úpravu návrhu strategického dokumentu a doplnenie opatrení so zachovaním a stanovením špecifických podmienok ochrany pamiatkového fondu (podľa stupňa podrobnosti), so zapracovaním/doplnením PODKLADOV a zasiela informácie, upozornenia a PODKLADY, v ktorých vychádzajú z požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov. Taktiež požaduje rešpektovať/dodržiavať príslušné územnoplánovacie dokumentácie platné na území Banskobystrického samosprávneho kraja, pričom uvedené požiadavky sú všeobecnej roviny premietnuté do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska. Vyhodnotenie prípadných stretov a vplyvov na predmety ochrany pamiatkového fondu, či predpokladané (neodkryté) archeologické nálezy a náleziská je súčasťou kapitoly IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska. Požiadavka na ochranu, zachovanie a primerané prezentovanie a zapracovanie lokalít svetového a európskeho kultúrneho dedičstva, pamiatkových území, pamiatkových objektov a ich ochranných pásiem a evidovaných archeologických nálezov a nálezísk na území Banskobystrického kraja v navrhovanom strategickom dokumente je premietnutá do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska a to pre realizáciu aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie, ako aj ostatné požiadavky uvedené v rámci zhrnutia v uvedenom záväznom stanovisku.*

**12. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušný orgán štátnej správy z hľadiska ochrany prírody a krajiny (list č. OU-BB-OSZP1-2024/039840-006 zo dňa 22. 10. 2024)**

Samotné hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody predloženej správy o hodnotení Envirostratégie BBSK je rozsiahle, absentujú v nej mapové prílohy, ktoré sú zrejme nahradené obrázkami. Obrázky vo veľmi málo podrobnej mierke však nenahrádzajú prehľadné zobrazenie jednotlivých prvkov. Tiež nemajú názvy, viaceré ani legendy, v podstate sú nečitateľné a preto zbytočné.

Európska sústava chránených území Natura 2000 sa uvádza ako NATURA 2000 napriek tomu, že to nie je skratka. Upozorňujeme, že v špecifickom ciele 10.4. Zvýšiť environmentálne povedomie a zlepšiť spoluprácu regionálnych aktérov podieľajúcich sa na manažmente životného prostredia a regionálnom rozvoji vrátane verejnosti sú ako zodpovední aktéri za záujmy ochrany prírody uvedené len správy NP, absentuje ŠOP SR.

V opatrení pre Špecifický cieľ 2.3. sú medzi zodpovednými aktérmi nesprávne uvedené „orgány ŠOP SR“. Navrhnuté opatrenia, ktoré by mali byť predmetom hodnotenia vplyvov, sú v drvivej väčšine všeobecné, nekonkrétne a niektoré dokonca nevhodné ako napr. „Zabezpečiť ochranu pralesov, mokradí a trávinnobylinných biotopov a nelesnej drevinovej vegetácie“ či „Citlivo navrhovať a hodnotiť plány alebo projekty, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmety ochrany“, uvedené opatrenia totiž riešia príslušné zákony.

Najnižšia úroveň predmetu hodnotenia t.j. aktivity v SoH absentujú napriek tomu, že predovšetkým z nich vyplývajú vplyvy. V časti Fauna, flóra a biotopy je nevhodne zaradené lesné hospodárstvo. Tabuľky o

mokradiach (bez názvu a čísla) nemajú žiadnu výpovednú hodnotu. Texty a tabuľky za podnadpisom Chránené vtáčie územie Nízke Tatry (str. 216 - 231) sú, s výnimkou skopírovaných častí príslušných vyhlášok, nezrozumiteľné, chaotické, nekompatibilné, bez výpovednej hodnoty. Časť Územné systémy ekologickej stability obsahuje výlučne obrázky nejakých máp z jednotlivých RÚSES-ov, ktoré nemajú názvy ani legendy, sú nečitateľné a teda zbytočné. Text časti 3. Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené nezodpovedá jej názvu.

V najdôležitejšej časti predloženej SoH „IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch“ ... sú namiesto predpokladaných vplyvov vymenované niektoré činnosti (t.j. opatrenia) na dosiahnutie uvedených cieľov.

Podľa nášho názoru je nesprávne hodnotiť vplyvy cieľov, vyhodnotiť sa majú vplyvy jednotlivých opatrení (t.j. činností) potrebných na dosiahnutie stanovených cieľov. Je veľmi pravdepodobné, že niektoré činnosti nebudú vykonané v plnom rozsahu a na plnenie viacerých nemá predložený strategický dokument dosah (napr. na vypracovanie a realizáciu programov starostlivosti o chránené územia). Opatrenie o citlivom navrhovaní a hodnotení plánov alebo projektov, ktorých realizácia môže mať negatívny vplyv na predmety ochrany (presnejšie a oveľa výstižnejšie na záujmy ochrany prírody) nemá oporu v legislatíve, preto ho považujeme za neuskutočniteľné. Predpokladáme tiež, že niektoré opatrenia budú v prípade ich konkretizácie v nesúlade so záujmami iných rezortov. Informácia o vypracovaní primeraného hodnotenia a jeho výsledky sú úplne nelogicky a nesprávne zaradené k vplyvu strategického cieľa 12.

Posilniť a prepojiť výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy. V tejto informácii sa uvádzajú len vplyvy ciest a cyklotrás, hoci takéto opatrenia v SoH absentujú.

Nemožno súhlasiť s celkovým jednoznačným vyhodnotením vplyvov strategického dokumentu, keď dokonca sám autor SoH uvádza „či a do akej miery budú pôsobiť negatívne vplyvy na tieto územia Natura 2000 a predmety a ciele ich ochrany“.

V primeranom hodnotení sú namiesto oficiálnych názvov chránených vtáčích území uvedené kódy, ktoré sa však nenachádzajú v ich vyhlasovacích predpisoch, tieto kódy nie sú uvedené ani v zozname skratiek.

Primerané hodnotenie rieši výlučne vplyvy cyklotrás (napriek tomu, že nie sú vôbec uvedené v SoH) a nezaobera sa inými opatreniami, činnosťami, aktivitami. Napriek tomu sa v jeho závere uvádza „Vyhodnotenie odhadovaného vplyvu dokumentu ENVIROSTRATÉGIA BBSK na dotknuté územia Natura 2000“, kde síce „Nebolo možné podrobne vyhodnotiť“ vplyvy ale napriek tomu „Odhadovaný vplyv ENVIROSTRATÉGIA BBSK na predmety ochrany“ je mierne negatívny.

Hodnotenie „Väčšina opatrení ENVIROSTRATÉGIE BBSK nebude mať negatívny vplyv na územia Natura 2000, v niektorých prípadoch sa očakávajú neutrálne alebo aj pozitívne vplyvy.

Vplyvy však nie je možné podrobnejšie kvantifikovať, pretože aj opatrenia s investičným charakterom nemajú špecifikovanú lokalizáciu“ nie je patrične odôvodnené a vysvetlené.

Hodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia ŠOP SR vo svojich stanoviskách č. ŠOP SR / 1581-010/2021 a ŠOP SR / 713-018/2022 navrhla 4 špecifické požiadavky, z nich sa však do rozsahu hodnotenia dostala len požiadavka na primerané hodnotenie, pripomienky k nemu sú uvedené vyššie.

Okresný úrad v sídle kraja k správe o hodnotení pre Zelený kraj - stratégiu environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja prakticky nemožno zaujať jednoznačné stanovisko. Dôvodom sú všeobecný charakter navrhnutých cieľov, nekonkrétne aktivity nepremietnuté do správy o hodnotení ako aj výhrady uvedené vyššie, v časti Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody tohto stanoviska. Pre aktivity/činnosti vyplývajúce zo strategického dokumentu Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja bude potrebné uplatňovať platnú legislatívu najmä v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a tiež zákona o posudzovaní vplyvov. Osobitné predpisy, ako aj ostatné ustanovenia zákona OPaK, ostávajú vydaním tohto vyjadrenia nedotknuté.

### **Vyhodnotenie:**

Mapy rozmiestnenia jednotlivých typov chránených území v hodnotenom území mal autor správy o hodnotení strategického dokumentu vložiť do mapových príloh namiesto obrázkov použitých v texte, čím by sa zväčšila ich čitateľnosť, avšak máme zato, že nahrádzajú zobrazenie jednotlivých typov chránených území. V súvislosti s chýbajúcimi názvami obrázkov a viacerých legend sa stotožňujeme s pisateľom stanoviska a práve vloženie máp by tento nedostatok čiastočne odstránilo. Európska sústava chránených území Natura 2000 je nahrádzaná slovným spojením NATURA 2000 napriek tomu, že to nie je skratka, ale vo všeobecnom ponímaní čitatelia správy o hodnotení strategického dokumentu tento typ chránených území poznajú práve pod touto skratkou. Upozornenia týkajúce sa špecifických cieľov 10.4. a opatrení pre špecifický cieľ 2.3. sú premietnuté do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska. Navrhované opatrenia „Zabezpečiť ochranu pralesov, mokradí a trávinnno-bylinných biotopov a nelesnej drevinovej vegetácie“ a „Citlivo navrhovať a hodnotiť plány alebo projekty, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmety ochrany“ vychádzajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov a teda sú duplicitné a preto ich navrhujeme odstrániť z navrhovaného strategického dokumentu (premietnuté do kapitoly č. VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska). Navrhnuté opatrenia, ktoré by mali byť predmetom hodnotenia vplyvov a sú napísané vo všeobecnej rovine, sú vzhľadom na charakter navrhovaného strategického dokumentu adekvátne. A to aj napriek tomu, že vychádzajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov a teda zahrňajú širšiu škálu opatrení, ako keby boli detailnejšie špecifikované. Vo vzťahu k rozsahu posudzovaného územia by naopak detailnosť mohla viesť ku stavu, že by sa na nejaké vhodné špecifické opatrenie mohlo zabudnúť. Tabuľky o mokradiach dávajú prehľad o výskyte mokradí na území Banskobystrického kraja, ako aj informácie o chránených územia a to hlavne z hľadiska predmetu ich ochrany. Uvedené informácie pochádzajú z overených verejne dostupných zdrojov a považujeme ich za adekvátne. Čo sa týka popisu prvkov ÚSES, tak ich čitateľnosť je nízka, pričom doplnenie aspoň základných informácií o nich by bolo vhodné spolu s čitateľnými mapovými výstupmi. Samotná nízka miera detailnosti, ktorá je rozporovaná vyššie uvedeným stanoviskom, je z pohľadu príslušného orgánu logická. Je však potrebné brať do úvahy, že prijímateľom samotného strategického dokumentu a správy o hodnotení je aj široká verejnosť, pre ktorú by naopak požadovaná miera detailnosti zvýšila neprehľadnosť. Hodnotenie jednotlivých opatrení na dosiahnutie stanovených cieľov je súčasťou kapitoly IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu tohto záverečného stanoviska. Konflikt záujmov v dotknutom území z pohľadu rôznych záujmov je prirodzená súčasť povoľovacích a schvaľovacích konaní, pričom existujú legislatívne postupy a požiadavky, ktoré to majú v tom ktorom konkrétnom prípade riešiť a taktiež sú dané kompetencie na úrovni jednotlivých orgánov, ktoré zabezpečujú povoľovacie a schvaľovacie procesy a teda v daných prípadoch je potrebné postupovať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Zároveň sa stotožňujeme s názorom, že na jednej strane dosah navrhovaného strategického dokumentu na niektoré opatrenia je obmedzený a na druhej strane zasa Envirostratégia BBSK zachytáva ciele a opatrenia, ktoré sú mnohokrát nad rámec kompetencií Banskobystrického samosprávneho kraja, avšak sú nevyhnutné pre dosiahnutie priaznivého stavu životného prostredia v kraji. Informácia o vypracovaní primeraného hodnotenia a jeho výsledky nie sú nesprávne zaradené, akurát nadväzujú v texte na vplyvy strategického cieľa 12. Posilniť a prepojiť výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy v rámci správy o hodnotení strategického dokumentu, avšak nevzťahujú sa explicitne k iba k tomuto strategickému cieľu. Z hľadiska vyhodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia máme za to, že správa o hodnotení strategického dokumentu ich naplnila. Z pohľadu detailnejších informácií je potrebné uviesť, že ide o strategický dokument na úrovni kraja. K tomu je prispôsobená detailnosť popisu a to vo vzťahu k mierke. Samotný proces schvaľovania tohto strategického dokumentu nenahrádza samotné povoľovanie navrhovaných činností podľa osobitných predpisov, resp. procesov podľa zákona o EIA, kde bude možné aktivity v súlade s požiadavkami zákona o EIA na napĺňanie cieľov strategického dokumentu podrobnejšie hodnotiť aj vo vzťahu ku konkrétnemu dotknutému územiu. Taktiež je potrebné navrhovaný strategický dokument vnímať vo svetle strategického zmysľania a smerovania aktivít v ňom navrhovaných pre jednotlivé oblasti. Bude slúžiť ako základ pre ďalšie strategické dokumenty, ktoré už budú spracované vo väčšom detaile. Pripomienkovanie návrhov strategického dokumentu je vhodným nástrojom na napĺňanie kompetencií jednotlivých pripomienkujúcich subjektov. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov je vo vzťahu ku navrhovanému strategickému dokumentu relevantné do tej miery, že pri akejkolvek činnosti alebo úkone je ich potrebné dodržiavať a to bez ohľadu na to, či bude

alebo nebude navrhovaný strategický dokument schválený.

**13. Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-BS-OSZP-2024/001222-002 zo dňa 07. 10. 2024)**

Orgán ochrany ovzdušia vydáva vyjadrenie podľa § 25 ods. 2 písm. d) zákona o ovzdušia v súlade s § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a to konkrétne, že okrem iného s navrhovanými strategickými cieľmi 6., 7. a 9. súhlasí a nemá ďalšie pripomienky k uvedenému.

Podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona o ovzduší je toto vyjadrenie, ktorým sa uplatňujú požiadavky a záujmy ochrany ovzdušia v predmetnom konaní, v ktorom má orgán ochrany ovzdušia postavenie dotknutého orgánu záväzným stanoviskom, ktorého obsah je záväzný pre správny orgán v konaní podľa osobitného predpisu, v tomto prípade podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie orgánu ochrany ovzdušia nenahrádza vyjadrenia (príp. stanoviská, súhlasy, povolenia, rozhodnutia a i.) iných orgánov štátnej správy v kompetencii odboru starostlivosti o životné prostredie na Okresnom úrade Banská Štiavnica.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a bez pripomienok.*

**14. Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgánu ochrany ovzdušia (list č. OU-BR-OSZP-2024/009636-002 zo dňa 23. 09. 2024)**

Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa §44 ods. 1 písm. 1 bod. 2a zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov nasledovné vyjadrenie:

správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu nie je v rozpore so záujmami ochrany ovzdušia v územnom celku okresu Brezno.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**15. Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve (list č. OU-DT-OSZP-2024/001168-002 zo dňa 01. 10. 2024)**

Po preskúmaní podkladov Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ňom neskorších predpisov a podľa § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako dotknutý orgán, dáva nasledovné stanovisko:

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve, k Správe o hodnotení - Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK“, nemá pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**16. Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-DT-OSZP-2024/001173-002 zo dňa 30. 09. 2024)**

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny k strategickému dokumentu nemá pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**17. Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-DT-OSZP-2024/001166-002 zo dňa 20. 09. 2024)**

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia k správe o hodnotení strategického dokumentu nemá pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**18. Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-LC-OSZP-2024/010898-007 zo dňa 26. 09. 2024)**

1. Štátna správa ochrany ovzdušia:

Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 3 ods. 1 písm. e) a § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. a podľa § 44 ods. 1 písm. 1) bod 2 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 272/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane ovzdušia“) dáva v zmysle § 25 ods. 2 písm. e) zákona o ochrane ovzdušia nemá námietky k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu.

2. Štátna vodná správa:

Vzhľadom na to, že pri plánovanom využití územia budú ovplyvňované aj povrchové a podzemné vody, požaduje aby pri ich riešení boli rešpektované požiadavky vodného zákona, vyhlášky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ostatných súvisiacich platných právnych predpisov a noriem, ako aj za rešpektovania oprávnených požiadaviek správcu povodia (SVP š.p., Povodie Hrona, OZ Banská Bystrica), verejného vodovodu a verejnej kanalizácie (StVPS a.s. Banská Bystrica) a hydromelioračných zariadení (Hydromeliorácie, š.p., Bratislava, prípadne príslušného poľnohospodárskeho subjektu).

3. Štátna správa odpadového hospodárstva:

Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy

odpadového hospodárstva dáva podľa 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov, k predloženému strategickému dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK“ dáva z hľadiska odpadového hospodárstva súhlasné stanovisko.

Podľa predloženého strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK“ sa neočakávajú významné negatívne vplyvy na životné prostredie.

Záver:

Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán podľa § 3 ods. 1 písm. e) a § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov na úsekoch odpadového hospodárstva, štátnej vodnej správy a ochrany ovzdušia zasiela v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. stanovisko k správe o hodnotení za územie v pôsobnosti tunajšieho úradu nemá námietky.

### **Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez námietok. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov je vo vzťahu ku navrhovanému strategickému dokumentu relevantné do tej miery, že pri akejkolvek činnosti alebo úkone je ich potrebné dodržiavať a to bez ohľadu na to, či bude alebo nebude navrhovaný strategický dokument schválený.*

**19. Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-RS-OSZP-2024/017395-003 zo dňa 18. 09. 2024)**

Pri hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované významné negatívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať zo schválenia navrhovaného strategického dokumentu. Základným opatrením na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia je schválenie navrhovaného strategického dokumentu a jeho dôsledná aplikácia v praxi, či už v podobe realizácie jednotlivých činností alebo aktivít, ktoré obsahujú jednotlivé strategické ciele, resp. v jeho zapracovaní do ostatných strategických dokumentov na úrovni kraja alebo lokálnej úrovni v Banskobystrickom kraji.

Záujem ochrany prírody bude presadzovaný ako verejný záujem v rozhodovacej činnosti orgánov verejnej a štátnej správy. Vo voľnej krajine a zastavaných územiach miest a obcí a v ich bezprostrednom okolí bude podpora biodiverzity realizovaná prostredníctvom ochrany, obnovy a plánovaním zelenej a modrej infraštruktúry, ako aj podporou ich využívania verejnosťou. Okrem ochrany starých stromov a výsadby novej stromovej vegetácie a druhovo bohatých trávinnobylinných porastov, rozvoja parkov a alejí, revitalizácie brehov a korýt tokov je možné tiež budovať takzvané „zelené“ strechy, zadržiavať vodu v dažďových záhradách a jazierkach a pod., ktoré okrem iného poskytujú priestory pre rôzne druhy hmyzu (vrátane opeľovačov) a stavovcov; prispievajú k zlepšovaniu mikroklimy. Opatrenia na podporu biodiverzity, ktoré zároveň zvyšujú odolnosť na nepriaznivé prejavy zmeny budú realizované aj na poľnohospodárskej a lesnej pôde.

Žiadne kumulatívne a synergicky pôsobiace vplyvy týmto strategickým dokumentom spolu s hodnoteným strategickým dokumentom na územia Natura 2000 neboli identifikované.

Na strategickej úrovni a s úrovňou dostupných podrobností o realizácii navrhnutých opatrení pri budovaní cyklotrás, nie je možné podrobne identifikovať a vyhodnotiť vplyvy na dotknuté druhy a biotopy v dotknutých územiach Natura 2000 (ÚEV a CHVÚ), pričom sa dá väčšinou očakávať mierne negatívny vplyv, ale nie je možné vylúčiť aj významne negatívne vplyvy pokiaľ nebudú pri návrhoch rešpektované územia Natura 2000. K podrobnému vyhodnoteniu vplyvov na predmety a ciele ochrany jednotlivých dotknutých území Natura 2000, nebolo možné na tejto strategickej úrovni hodnotenia pristúpiť.

Preto je potrebné pri realizácii modernizácie, rekonštrukcie alebo výstavby dopravnej infraštruktúry v rámci kostrovej siete cyklotrás BBSK, ktoré sa nachádzajú v území Natura 2000 a predpokladá sa

významný zásah do území Natura 2000, ktorý nie je možný zmierniť zmenou trasy, vypracovať primerané hodnotenie na úrovni jednotlivých realizačných projektov (alebo navrhnúť / zmeniť trasu mimo územia Natura 2000).

Na základe vyššie uvedeného tunajší úrad k správe o hodnotení strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK““ nemá pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je s pripomienkou, že pri realizácii modernizácie, rekonštrukcie alebo výstavby dopravnej infraštruktúry v rámci kostrovej siete cyklotrás BBSK, ktoré sa nachádzajú v území Európskej sústavy chránených území Natura 2000 a predpokladá sa významný zásah na Európsku sústavu chránených území Natura 2000, ktorý nie je možný zmierniť zmenou trasy, je potrebné vypracovať primerané hodnotenie na úrovni jednotlivých realizačných projektov (alebo navrhnúť / zmeniť trasu mimo územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000). V rámci akčného plánu navrhuje Envirostratégia BBSK vo väzbe na realizáciu KSK BBSK územnoplánovacie prípravu cyklodopravných projektov“ pre 4 trasy, čo predstavuje zapracovanie do ÚPN 15 obcí a do ÚPN VÚC BBK. Na územné plány, ich zmeny a doplnky, do ktorých majú byť tieto koridory zahrnuté, sa vzťahuje zákon o posudzovaní, časť SEA. Aktivita akčného plánu je teda územnoplánovacieho charakteru a nie budovanie jednotlivých úsekov. Na KSK má väzbu všeobecné opatrenie „rozvíjať mestá priaznivo pre cyklodopravu a pešiu dostupnosť“ v rámci špecifického cieľa 9.5.*

**20. Okresný úrad Revúca, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-RA-OSZP-2024/001004-002 zo dňa 27. 09. 2024)**

Z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá pripomienky k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**21. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-ZH-OSZP-2024/013059-003 zo dňa 26. 09. 2024)**

Štátny orgán odpadového hospodárstva k správe o hodnotení strategického dokumentu nemá námietky a súhlasí v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a bez pripomienok.*

**22. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-ZH-OSZP-2024/012551-004 zo dňa 26. 09. 2024)**

Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny nemá námietky k správe o hodnotení strategického dokumentu za predpokladu, že pri realizácii bude dodržaný zákon o ochrane ochranné prírody a krajiny a ustanovenia vykonávacej vyhlášky k zákonu o ochrane prírody a krajiny.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez námietok. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov je vo vzťahu ku navrhovanému strategickému dokumentu relevantné do tej miery, že pri akejkolvek činnosti alebo úkone je ich potrebné dodržiavať a to bez ohľadu na to, či bude alebo nebude navrhovaný strategický dokument schválený.*

**23. Okresný úrad Detva, odbor krízového riadenia (list č. OU-DT-OKR-2024/001197-002 zo dňa 20. 09. 2024)**

Okresný úrad Detva, odbor krízového riadenia k predloženej správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie z hľadiska záujmov civilnej ochrany nemá žiadne pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**24. Obvodný bankský úrad v Banskej Bystrici (list č. OBUBB\_2363-3695/2024-II zo dňa 11. 09. 2024)**

OBÚ v Banskej Bystrici ako vecne príslušný orgán štátnej správy podľa § 41 ods. 2 písm. 1) zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, miestne príslušný podľa § 1 písm. a) vyhlášky MH SR č. 146/2020 Z. z. ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti bankských úradov v platnom znení, podľa § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov ako dotknutý orgán oznamuje, že k správe o hodnotení nemá pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**25. Obvodný bankský úrad v Košiciach (list č. OBUKE\_1077-2836/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Uvádza, že v okrese Rimavská Sobota sa nachádzajú dobývacie priestory a chránené ložiskové územia v ktorými sa zabezpečuje ochrana výhradných ložísk nerastných surovín proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania a jeho využívanie.

Chránené ložiskové územia v okrese Rimavská Sobota:

1. Konrádovce
2. Konrádovce I
3. Husiná
4. Husiná I - kamenistá dolina
5. Rimavská Baňa
6. Hnúšťa - Mútník
7. Hnúšťa I - Samo
8. Kokava I
9. Rovné
10. Rovné - Burda
11. Tisovec
12. Tisovec I
13. Hrušovo
14. Hajnáčka

Dobývacie priestory v okrese Rimavská Sobota:

1. Konrádovce
2. Husiná
3. Husiná I - kamenistá dolina
4. Rimavská Baňa
5. Hnúšťa - Mútník
6. Rovné - Burda
7. Tisovec
8. Rovné II
9. Hajnáčka



V okrese Revúca sa nachádzajú dobývacie priestory a chránené ložiskové územia ktorými sa zabezpečuje ochrana výhradných ložísk nerastných surovín proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania a jeho využívanie.

Chránené ložiskové územia v okrese Revúca:

1. Ploské
2. Šivetice
3. Jelšava
4. Lubeník
5. Mokrú Lúka
6. Muráň I
7. Revúca
8. Revúcka
9. Behynce
10. Gemerská Ves
11. Kameňany

Dobývacie priestory v okrese Revúca:

1. Ploské
2. Šivetice
3. Jelšava
4. Lubeník
5. Mokrú Lúka
6. Muráň I
7. Revúca
8. Revúcka
9. Behynce

Predmetný strategický dokument obsahuje iba počet chránených ložiskových území a dobývacích priestorov a pripúšťa ich využívanie v budúcnosti v okresoch Rimavská Sobota a Revúca na (str. 51 v textovej časti).

Na základe hore uvedených skutočností úrad nemá pripomienky a netrvá na posudzovaní predmetného návrhu územného plánu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok, avšak upozorňuje, že správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje iba počet chránených ložiskových území a dobývacích priestorov a pripúšťa ich využívanie v budúcnosti v okresoch Rimavská Sobota a Revúca na str. 51 v textovej časti.*

**26. Mesto Dudince (list č. 3424/2024 zo dňa 25. 09. 2024)**

V zmysle § 12 ods. 1 zákona SEA, Mesto Dudince, zastúpené primátorom mesta, berie na vedomie predloženú správu o hodnotení strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**27. Obec Drienovo (list zo dňa 17. 09. 2024)**

Obec Drienovo v zastúpení starostkou Ing. Máriou Lukáčovou, v zmysle § 12 ods. 1 zákona SEA, oznamuje, že nemá žiadne pripomienky k Správe o hodnotení strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

Stanovisko je bez pripomienok.

### **28. Obec Dubno (list č. K OcÚ/Dub-59/2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Dubno (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

#### **Vyhodnotenie:**

Stanovisko je bez pripomienok.

### **29. Obec Dubovec (list č. 155/2024-01 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Dubno (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

#### **Vyhodnotenie:**

Stanovisko je bez pripomienok.

### **30. Obec Dúbravy (list č. 1744/2024 zo dňa 20. 09. 2024)**

Na základe výzvy o možnosti zasláť stanovisko dotknutého subjektu k strategickému dokumentu Obec Dúbravy zasiela nasledovné stanovisko:

Vzhľadom na niekoľkoročný súdny spor medzi obyvateľmi obcí, firmami z Podpoľania a ťažobnými spoločnosťami, ktoré bojujú o určenie dobývacieho priestoru v lokalite Biely vrch žiada do Bodu 3. Hlavné strategické ciele zaradiť: Vydávať záporné stanoviská k určeniu dobývacích priestorov v kraji s odôvodnením, že následná ťažba spôsobí vznik nových envirozátiaží, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu, pôdu a prírodu.

#### **Vyhodnotenie:**

Stanovisko je s požiadavkou, aby do bodu 3. Hlavné strategické ciele sa zaradil text: Vydávať záporné stanoviská k určeniu dobývacích priestorov v kraji s odôvodnením, že následná ťažba spôsobí vznik nových envirozátiaží, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu, pôdu a prírodu. Uvedenú požiadavku nie je možné zapracovať, nakoľko by zasahovala do právomocí iných štátnych orgánov, kde by im prikazovala vydávať záporné stanoviská bez ohľadu na obsah žiadosti vo veci určovania dobývacích priestorov v kraji a takéto znenie by predstavovalo neprimeraný zásah do rozhodovania orgánov štátnej správy v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

### **31. Obec Ďubákovo (list č. 20/2024 zo dňa 07. 10. 2024)**

Obec Ďubákovo nemá námietky voči uvedenému dokumentu.

#### **Vyhodnotenie:**

Stanovisko je bez pripomienok.

**32. Obec Gemer (list č. 28/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Gemer (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**33. Obec Gemerské Teplice (list č. OUGT 128-001/2024 zo dňa 07. 10. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Gemer (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**34. Obec Gemerský Jablonec (list č. 157/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Gemerský Jablonec (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**35. Obec Holiša (list č. OCUHOL2024/190/1 zo dňa 07. 10. 2024)**

Obec Holiša v zastúpení starostom obce oznamuje, že informácia o hodnotení strategického dokumentu bola vyvesená na úradnej tabuli obce od 16. 09. 2024 do 07. 10. 2024 a obec Holiša nemá výhrady voči Správe o hodnotení strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**36. Hronsek (list č. OÚ-HR-387/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Obec Hronsek súhlasí s doručenou správou o hodnotení strategického dokumentu a s návrhom strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a bez pripomienok.*

**37. Obec Hrušov (list č. HRU-1295/60/2024-1614/2024 zo dňa 11. 10. 2024)**

Obec Hrušov ako dotknutá obec nemá pripomienky k predloženému návrhu strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**38. Obec Hrušovo (list č. 223/2024 zo dňa 02. 10. 2024)**

Obec Hrušovo nemá k správe o hodnotení strategického dokumentu žiadne výhrady a plne súhlasí so znením strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a bez pripomienok.*

**39. Obec Hubovo (list č. OcÚ 128/2024-128 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Hubovo (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**40. Obec Hucín (list č. OUH164/2024 doručené dňa 19. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Hucín (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**41. Obec Chvalová (list č. 113/2024 zo dňa 05. 10. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Chvalová (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**42. Obec Jestice (list č. Ucu/Jest - 149/2024 zo dňa 03. 10. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Jestice (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a

doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**43. Obec Kalonda (list č. OcU-69/2024-001 zo dňa 01. 10. 2024)**

Obecný úrad Kalonda, ako dotknutý orgán, v zastúpení starostkou obce oznamuje, že nemá námietky voči strategickému dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**44. Obec Konrádovce (list č. Ocú/Kon - 230/2024 zo dňa 04. 10. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Konrádovce (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**45. Obec Kováčovce (list č. 134/2024 zo dňa 17. 09. 2024)**

Obec Kováčovce v zastúpení starostkou obce oznamuje, že k strategickému dokumentu nemá žiadne pripomienky.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**46. Obec Králiky (list č. 257/2024 zo dňa 13. 09. 2024)**

Obec Králiky, zastúpená starostom, zasiela podľa § 12 ods. 1 Zákona SEA súhlasné stanovisko k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a bez pripomienok.*

**47. Obec Král' (list č. 85/2024 zo dňa 07. 10. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Král' (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**48. Obec Lehôtka (list č. OcU 57/2024 zo dňa 08. 10. 2024)**

Na základe žiadosti a zároveň v súlade s § 12 ods. 1 zákona SEA Obec Lehôtka nemá výhrady voči predmetnej veci a to konkrétne k správe o hodnotení strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**49. Obec Lenka (list č. 166/2024-282 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Lenka (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**50. Obec Licince (list č. 141-001/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Licince (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**51. Obec Lieskovec (R ...../ 2024 zo dňa 04. 10. 2024)**

Oznamujeme, že správa o hodnotení strategického dokumentu bola zverejnená na informačnej tabuli od 12. 09. 2024 do 03. 10. 2024. Zároveň oznamujeme, že neboli vznesené žiadne stanoviská.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**52. Obec Lubeník (list č. OCU LUB 433/2024-002 zo dňa 19. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Lubeník (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**53. Obec Lupoč (list č. OcÚ/092/2024-2 zo dňa 12. 09. 2024)**

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zasiela stanovisko, že obec Lupoč nemá výhrady voči predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu a súhlasí s ich znením.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a bez pripomienok.*

**54. Obec Ľuboreč (list č. OcÚ/156/2024 zo dňa 17. 09. 2024)**

Obec Ľuboreč nemá výhrady voči predmetnej veci a to konkrétne správe o hodnotení strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**55. Obec Mašková (list č. OcÚ/103/2024 zo dňa 12. 09. 2024)**

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zasiela stanovisko, že obec Mašková nemá výhrady voči predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu a súhlasí s ich znením.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**56. Obec Mokrú Lúka (list č. 1195/2024 zo dňa 19. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Mokrú Lúka (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**57. Obec Muráň (list č. 534/2024-003 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Muráň (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**58. Obec Nandraž (list č. OcÚNAN-102-002/2024 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Nandraž (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**59. Obec Otročok (list č. 121/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Otročok (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**60. Obec Ploské (list č. 40/2024 Plc zo dňa 18. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Ploské (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**61. Obec Prihradzany (list č. 89/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Prihradzany (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**62. Obec Rákoš (list č. OcúRák-236/2024-003 zo dňa 02. 10. 2024)**

Obec Rákoš nemá žiadne pripomienky k správe o hodnotení.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**63. Obec Ratková (list č. 227/2024 zo dňa 04. 10. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Ratková (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a



doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**64. Obec Ratkovská Lehota (list č. 66/24 doručené dňa 25. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Ratkovská Lehota (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**65. Obec Riečka (list č. OCÚ/24/2024 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Riečka (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**66. Obec Riečka (list č. S 190/2024 zo dňa 02. 10. 2024)**

Obec Riečka, v zast. starostom obce oznamuje, že k strategickému dokumentu vydáva súhlasné stanovisko a zároveň potvrdzuje, že dokument bol vyvesený na úradnej tabuli obce dňa 11. 09. 2024 a zvesený dňa 02. 10. 2024.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je súhlasné a bez pripomienok.*

**67. Obec Rimavské Brezovo (list č. 141/2024 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Rimavské Brezovo (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**68. Obec Ružiná (list č. R 481-2 zo dňa 04. 10. 2024)**

Uvádza, že správa o hodnotení strategického dokumentu bola zverejnená na webovej stránke obce a na tabuli obce dňa 15. 09. 2024, teda v stanovenej lehote a nemá žiadne pripomienky a podklady k návrhu

strategického dokumentu, ani im neboli žiadne doručené od verejnosti.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**69. Obec Rybník (list č. 68/24 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Rybník (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**70. Obec Selce (list č. OCÚSelce-75/2024-001 zo dňa 18. 09. 2024)**

Obec Selce nemá žiadne výhrady k strategickému dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**71. Obec Sirk (list č. OcUSi-146-006/2024 zo dňa 16. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Rybník (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**72. Obec Studená (list č. 2024/018 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Studená (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**73. Obec Šoltýska (list č. 160/2024 zo dňa 07. 10. 2024)**

Obec Šoltýska nemá námietky voči správe o hodnotení strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**74. Obec Terany (list č. 96/2024 zo dňa 07. 10. 2024)**

V zmysle § 12 ods. 1 zákona SEA, obec Terany zastúpená starostkou obce, berie na vedomie predloženú správu o hodnotení strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**75. Obec Veľká Lúka (list č. 1812/2024 zo dňa 25. 09. 2024)**

Obec Veľká Lúka, v zastúpení starostkou, v zmysle §12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako dotknutá obec nemá námietky k správe o hodnotení strategického dokumentu a ani k návrhu strategického dokumentu.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**76. Obec Višňové (list č. 42/2024 zo dňa 17. 09. 2024)**

Po preštudovaní predloženej strategickej dokumentácie obec Višňové (ďalej len „obec“) vydáva v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko - obec nemá k predmetnej strategickej dokumentácii žiadne námietky, pripomienky či doplňujúce návrhy.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**77. Obec Voznica (list č. OcÚ-158/2024-2 zo dňa 18. 10. 2024)**

Obec Voznica nemá žiadne výhrady, námietky ani pripomienky ku správe o hodnotení strategického dokumentu a potvrdzuje, že informácia - Správa o hodnotení č. OU-BB-OSZP1- 2024/001238-169 bola zverejnená vyvesením na úradnej tabuli obce Voznica a na webovej stránke obce v časti úradná tabuľa od 16. 09. 2024 do 07. 10. 2024 vrátane.

**Vyhodnotenie:**

*Stanovisko je bez pripomienok.*

**7. Verejné prerokovanie a jeho závery.**

Banskobystrický samosprávny kraj ako obstarávateľ strategického dokumentu "Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja (Envirostratégia BBSK)" zabezpečil verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu v zmysle § 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dňa 18. septembra 2024 so začiatkom o 15:00 hod. v priestoroch Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja, Nám. SNP 23, Banská Bystrica. Verejného prerokovania sa zúčastnilo 10 účastníkov, a to zástupcovia obstarávateľa, spracovateľa správy o hodnotení strategického dokumentu, mesta Lučenec, obcí Poniky a Horná Mičiná a Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici. Verejnosť sa verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu nezúčastnila.

Dotknuté orgány a obce boli o termíne, čase a mieste konania verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu informovaný listami Banskobystrického samosprávneho kraja č. 11705/2024/ODDUPZP-I až 11705/2024/ODDUPZP-23 zo dňa 09. 09. 2024 a verejnosť prostredníctvom webstránky obstarávateľa a na <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/zeleny-kraj-strategia-environmentalnej-politiky-banskobystrickeho-samo>. A prostredníctvom dotknutých obcí spôsobom v mieste obvyklým.

Potvrdenie o zverejnení správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu bolo príslušnému orgánu doručené od nasledujúcich dotknutých obcí: mestá Dudince, Krupina, Nová Baňa, Revúca, Rimavská Sobota, Tisovec a Žarnovica a od obcí Abovce, Babiná, Bacúch, Badín, Barca, Beluj, Beňuš, Blhovce, Braväcovo, Brehy, Breziny, Buzitka, Bystrá, Bzovík, Čabradský Vrbovok, Čerenčany, Čerín, Dačov Lom, Divín, Dolinka, Dolné Strháre, Dolný Badín, Drienovo, Dulovo, Dúbravica, Ďubákovo, Ďurkovce, Filakovské Kováče, Gemerček, Gemerská Ves, Gemerské Teplice, Gemerský Jablonec, Glabušovce, Harmanec, Hiadeľ, Hliník nad Hronom, Hodejovec, Holiša, Hontianske Moravce, Hontianske Nemce, Horná Mičiná, Horná Ždaňa, Horné Pršany, Horné Strháre, Hrabíčov, Hradište, Hrochoť, Hronsek, Hronská Breznica, Hronský Beňadik, Hrušov, Hrušovo, Hubovo, Chrámec, Chvalová, Ilija, Ipeľské Predmostie, Janova Lehota, Jasenie, Jesenské, Jestice, Kalinovo, Kalonda, Kokava nad Rimavicou, Konrádovce, Kováčovce, Krahule, Králiky, Kráľ, Kremnické Bane, Kriváň, Krná, Kunešov, Kynceľová, Ladzany, Lehôtka, Lenka, Levkuška, Licince, Lieskovec, Litava, Lučatín, Lupoč, Ľuboreč, Ľuboriečka, Magnezitovce, Malý Krtíš, Mašková, Málinec, Michalová, Mikušovce, Moštenica, Moštenice, Môlča, Nandraž, Nemce, Nemecká, Nevoľné, Nové Hony, Obeckov, Očová, Opatovská Nová Ves, Oravce, Ozdín, Píla, Pôtor, Pliešovce, Príbelce, Prochot, Ratková, Ratkovské Bystré, Rákoš, Riečka, Rimavská Baňa, Rovňany, Rudno nad Hronom, Ružiná, Sása, Selce, Senné, Sielnica, Sirk, Sklené Teplice, Stará Huta, Strelníky, Studená, Šiatorská Bukovinka, Širákov, Šoltýska, Štrkovec, Tekovská Breznica, Terany, Točnica, Tomášovce, Trnavá Hora, Trnie, Turová, Uňatín, Včelince, Veľká Lúka, Veľká nad Ipľom, Veľké Zlievce, Veľký Blh, Víglaš, Vlkyňa, Voznica, Vyhne, Zádor a Zvolenská Slatina.

Zaslanie záznamu z verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu Banskobystrickým samosprávnym krajom príslušnému orgánu sa vykonalo listom č. 11879/2024/ODDUPZP-1 zo dňa 25. 09. 2024.

### **Záznam z verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu**

Dňa 18. septembra 2024 sa na Úrade BBSK, Nám. SNP 23, Banská Bystrica konalo verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja (Envirostratégia BBSK)“ (ďalej len „Envirostratégia BBSK“) v zmysle § 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o posudzovaní).

Verejné prerokovanie sa začalo 18. septembra 2024 o 15:00 hod a ukončené bolo o 16:02 hod. Prítomní: podľa priloženej prezenčnej listiny.

Verejné prerokovanie otvorila Ing. árch. Miroslava Valková, vedúca oddelenia územného plánovania a životného prostredia Ú-BBSK a zároveň gestorka Envirostratégie BBSK. Po úvodnom privítaní prítomných stručne zhrnula prípravu strategického dokumentu.

Následne RNDr. Alexandra Jóbová, odborná referentka oddelenia územného plánovania a životného prostredia Ú-BBSK a zároveň hlavná koordinátorka Envirostratégie BBSK predstavila jednotlivé kroky procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ktoré sú už ukončené a následne tie, ktoré obstarávateľa ešte čakajú. Po informáciách o procese SEA predstavila základné informácie o príprave strategického dokumentu a jeho členení (štruktúra dokumentu). Zdôraznila, že dokument má za cieľ premietnuť na regionálnu úroveň národnú Envirostratégiu 2030 a popisuje strategické a špecifické ciele v dvanástich tematických oblastiach, pričom opatrenia nie sú zamerané len na kompetencie Banskobystrického samosprávneho kraja, ale zahŕňajú aj ďalších aktérov. Aktivity, ktoré chce realizovať do roku 2026 priamo Banskobystrický samosprávny kraj sú zhrnuté v akčnom pláne.

Spracovateľ správy o hodnotení strategického dokumentu, Mgr. Tomáš Černoš, prítomných informoval, že správu o hodnotení vypracoval na základe rozsahu hodnotenia, ktorý vydal príslušný orgán OÚ BB a v zmysle prílohy č. 4 zákona o posudzovaní. Následne predstavil identifikované predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie, z hľadiska ich významnosti na národnej úrovni, regionálnej a lokálnej úrovni a z hľadiska charakteru vplyvov (pozitívne/negatívne, priame/nepriame). V závere konštatoval, že zo svojho pohľadu odporúča schváliť návrh strategického dokumentu, prevažujú pozitívne vplyvy nad negatívnymi. Z hľadiska špecifickej požiadavky rozsahu hodnotenia dodal, že na základe vykonaného primeraného hodnotenia strategického dokumentu možno konštatovať, že schválenie strategického dokumentu nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000 samostatne, ani v kombinácii s inými projektmi. Pri ďalšom schvaľovaní dokumentu je potrebné rešpektovať navrhované zmiernujúce opatrenia.

V následnej diskusii vystúpila Ing. arch. Jarmila Maršáľková z Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici (KPÚ), ktorá rozporovala prezentované vyhodnotenie vplyvu na kultúrne a historické pamiatky, a vplyvy na archeologické náleziská ako „bez vplyvu“. Diskusia sa venovala tomu, čo je mierkou prerokovávanej Envirostratégie BBSK a čo už je mierkou územnoplánovacích dokumentácií. Výsledkom posudzovania vplyvov majú byť aj odporúčania na prepracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu, samozrejme v súlade s jeho mierkou a tam kde je to z hľadiska vplyvov na ŽP relevantné. P. Jóbová požiadala p. Martšáľkovú o naformulovanie presných požiadaviek na úpravy textu do stanoviska, ktoré bude KPÚ k prerokovávanej správe o hodnotení vydávať. P. Maršáľková požiadala o zaslanie záznamu z verejného prerokovania na mail.

#### **Záver z verejného prerokovania:**

*Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu sa uskutočnilo dňa 18. septembra 2024 sa na Úrade BBSK, Nám. SNP 23, Banská Bystrica v zmysle § 11 zákona o EIA Dotknuté orgány a obce boli o termíne, čase a mieste konania verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu informovaný listami Banskobystrického samosprávneho kraja č. 11705/2024/ODDUPZP-I až 11705/2024/ODDUPZP-23 zo dňa 09. 09. 2024 a verejnosť prostredníctvom webstránky obstarávateľa a na <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/zeleny-kraj-strategia-environmentalnej-politiky-banskobystrickeho-samo>, ako aj prostredníctvom dotknutých obcí. Zaslanie záznamu z verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu Banskobystrickým samosprávnym krajom príslušnému orgánu sa vykonalo listom č. 11879/2024/ODDUPZP-1 zo dňa 25. 09. 2024. Podľa prezenčnej listiny sa verejného prerokovania zúčastnilo 10 účastníkov, a to zástupcovia obstarávateľa, spracovateľa správy o hodnotení strategického dokumentu, mesta Lučenec, obcí Poniky a Horná Mičiná a Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici. Verejnosť sa verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu nezúčastnila. V následnej diskusii vystúpila Ing. arch. Jarmila Maršáľková z Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici (KPÚ), ktorá rozporovala prezentované vyhodnotenie vplyvu na kultúrne a historické pamiatky, a vplyvy na archeologické náleziská ako „bez vplyvu“. Diskusia sa venovala tomu, čo je mierkou prerokovávanej Envirostratégie BBSK a čo už je mierkou územnoplánovacích dokumentácií. Výsledkom posudzovania vplyvov majú byť aj odporúčania na prepracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu, v súlade s jeho mierkou a tam kde je to z hľadiska vplyvov na ŽP relevantné. P. Jóbová požiadala p. Martšáľkovú o naformulovanie presných požiadaviek na úpravy textu do stanoviska, ktoré bude KPÚ k prerokovávanej správe o hodnotení vydávať. P. Maršáľková požiadala o zaslanie záznamu z verejného prerokovania na mail a následne bolo zo strany Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici zaslané stanovisko ku správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu. Uvedené stanovisko bolo zaslané po stanovenom termíne určenom pre vyjadrenie(po termíne). Na verejnom prerokovaní nebol vznesený nesúhlas zúčastnených s odporúčaním navrhovaného strategického dokumentu.*

#### **IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU**

Predpokladané potenciálne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu sa predpokladajú nepriame. Z hľadiska územného pôsobenia vplyvov ide o vplyvy lokálne až regionálne. Z hľadiska trvania vplyvov, tak tie je možné rozdeliť na krátkodobé, strednodobé, dlhodobé a trvalé, resp. dočasné, pričom prevládajú

pozitívne vplyvy nad negatívnymi. Z pohľadu kumulatívnych a synergických vplyvov možno hodnotiť navrhovaný strategický dokument tak, že bude prispievať zväčša k pozitívnym vplyvom, resp. bude zmiernovať vplyvy iných projektov, aktivít alebo činností.

*Hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu podľa navrhovaných strategických a špecifických cieľov, zadaného cieľového a východiskového stavu a z navrhovaných opatrení a aktivít.*

Keďže o jednotlivých aktivitách, opatreniach alebo činnostiach nie sú známe podrobné informácie z hľadiska stavebno-technického riešenia, resp. situovania do konkrétneho územia alebo iné podrobnosti, ktoré sú nevyhnutné pre adekvátne ich hodnotenie z hľadiska vplyvov na životné prostredie (uvedené by ani nemalo byť predmetom hodnotenia navrhovaných strategických dokumentov, nakoľko ide o problematiku posudzovania vplyvov navrhovaných činností a ich zmien z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, resp. ako duplicita posudzovania pre iné dotknuté strategické dokumenty), tak nasledujúce hodnotenie z hľadiska vplyvov navrhovaného strategického dokumentu sa zameriava na hodnotenie navrhovaných strategických a špecifických cieľov, cieľového stavu, resp. navrhovaných opatrení a aktivít.

Pri hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované významné negatívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z schválenia navrhovaného strategického dokumentu. Základným opatrením na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia je schválenie navrhovaného strategického dokumentu a jeho dôsledná aplikácia v praxi, či už v podobe realizácie jednotlivých činností alebo aktivít, ktoré obsahujú jednotlivé strategické ciele, resp. v jeho zapracovaní do ostatných strategických dokumentov na úrovni kraja alebo lokálnej úrovni v Banskobystrickom kraji.

Vo vzťahu k úspešnej implementácii navrhovaného strategického dokumentu je potrebné mať na zreteli, že závisí aj od finančného krytia jednotlivých navrhovaných aktivít a preto by bolo vhodné v rámci jednotlivých strategických cieľov uvádzať aj predpokladané finančné krytie, resp. zdroje, z ktorých budú financované jednotlivé aktivity a činnosti, ktorým má byť zabezpečený konkrétny strategický cieľ tak, aby sa dosiahol cieľový stav.

Z hľadiska možných stretov podľa strategických oblastí (častí) obsiahnutých v Envirostratégii BBSK s pamiatkovým fondom možno identifikovať nasledovné potenciálne vplyvy:

1. ochrana a využívanie vôd - vodné zdroje - NKP-Turčekovský vodovod; chemický stav podzemných vôd - NKP - dedičné odvodňovacie štôlne; riečna krajina/prívodné a odvodňovacie jarky - vodné nádrže - lokalita UNESCO a NKP tajchy; ČOV a žumpy - výkop podmienený archeologickým výskumom; vodné kaskády (areál sv. Antone);
2. ochrana prírody, krajiny a biodiverzity - obmedzené/nevhodné pozemkové úpravy v pamiatkovo chránených územiach - PZ banských diel v okolí Kremnice - Kremnické Bane - pamiatková zóna krajinného charakteru; Špania Dolina - PR a NKP - halda; Technické pamiatky v okolí Banskej Štiavnice - lokalita UNESCO; samostatné usadlosti mimo zástavby sídiel, rozptýlená zástavba (bez negatívnych úprav - napr. plné murované ploty); NKP - parky súčasť kaštieľov;
3. ochrana a využívanie pôdy - výsadba historických druhov - obilniny, gaštanové háje, vinohrady PR Sebechleby - Stará Hora; zachovávať záhrady za vidieckou zástavbou, - pamiatkové zóny - vidiecke - roľnícke usadlosti; zachovanie druhov (historických) - pasienky, terasy - políčka;
4. ochrana a využívanie lesov - druhy drevín v chránenom území a lesné škôlky, špecializované školstvo - „lesníctvo“ založené v B. Štiavnici v 18. storočí - UNESCO;
5. využívanie nerastných surovín a geohazardy, ťažba ale i ukončená ťažba - ložiská zlato- strieborných rúd, medi, - stredoslovenské banské mestá - PR; staré banské diela - poddolovanie území; (rizikové územia); environmentálne záťaž - haldy - NKP; ťažba: kamenné lomy - kremeň, ryolity - použitie prírodných dlažieb/obkladov;
6. zmena klímy, spomaliť zmenu klímy - zachytávanie vody v oblasti (napr. zo striech v PZ v parku NKP; pozemkové úpravy - historicky overené v krajine; NKP - parky okolo kaštieľov;
7. kvalita ovzdušia - súvisí so zmenou klímy, návrat k vykurovaniu a používaniu ohňa (krby/pece; spaľovanie) - pamiatkovo chránené územia; prezentovanie starých priemyselných areálov; H - NKP- parná lokomotíva na pohon parou - spaľovanie uhlia; v pam. územiach (poddolovaných) obmedzenie

- rozvodov plynu/elektriky a nahradenie lokálnym kúrením (spaľovaním);
8. obehové hospodárstvo - poľno - produkty - najmä v rozvoľnenej krajine; nevhodné - prestavby usadlostí (NKP) na rekreáciu; triedenie odpadu - odvoz; nevhodné netriedené skládky;
  9. energetika a emisie skleníkových plynov- zmena klímy a využitie energie, solárne systémy a tepelné čerpadlá - na NKP a v pamiatkových územiach - sú vylúčené, a obmedzené systémy;
  10. environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета - v historických sídlach - zastarané názory; podporovať inovácie - vzdelávanie o histórii,... napr. Urbanistická štúdia únosnosti územia UNESCO - Banská Štiavnica a okolie; Obstaranie nového Územného plánu regiónu Banskobystrického kraja; Revitalizácia historického Coburgovského parku v Pohorelskej Maši; Rekonštrukcia objektu a areálu bývalého SOU stavebného na Komenského ulici v Banskej Bystrici; ... Aktivita 33 Revitalizácia Domu kultúry v Banskej Bystrici na centrum kultúry, vedy a inovácií, ...so špeciálnym cieľom - využiť potenciál prírodného a kultúrneho dedičstva na zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov a návštevníkov kraja; s odporučenými opatreniami ...
  11. strategické plánovanie a rozhodovanie - zlepšiť rozsah a kvalitu zbieraných údajov a to najmä v oblasti odpadov, vôd, ovzdušia a biodiverzity,... vyhodnocovanie a zverejňovanie otvorených dát;
  12. výskumné a inovačné prostredie - posilniť a prepojiť výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy; nedostatočná vedecko-výskumná infraštruktúra;

Pre úspešné naplnenie zadaných cieľov, resp. cieľového stavu je potrebné pri príprave, schvaľovaní alebo povoľovaní činností a aktivít, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, resp. sú predmetom dosahovania cieľov zadaných navrhovaným strategickým dokumentom prostredníctvom opatrení, alebo sú zahrnuté ako aktivity v navrhovanom strategickom dokumente, aby sa uvedených procesov zúčastnili všetci relevantní aktéri a aby bolo zabezpečené adekvátne administratívne a technické podmienky a ľudské zdroje na jeho úspešnú implementáciu, resp. aby sa vytvorili aj podmienky, ktoré zabezpečia vhodnú informovanosť a pomoc pre jednotlivých aktérov, aby boli zabezpečené účinné nástroje, ktorými sa dá dosiahnuť nastolený cieľový stav.

### **Strategický cieľ 1.: Chrániť a udržateľne využívať vodné zdroje s ohľadom na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy ako sú povodne, sucho a nedostatok vody**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať pozitívny vplyv na vodné útvary, druhy a biotopy naviazané na ne a na obyvateľstvo a jeho zdravie a nepriamo aj na horninové prostredie a pôdu. Dosahovanie dobrého stavu a potenciálu vodných útvarov bude mať za následok aj obnovu riečnych ekosystémov. Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo sa zvýši počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodu a napojených na verejnú kanalizáciu s ČOV. Zavedením integrovaného prístupu k využívaniu a ochrane vôd budú naplňované požiadavky Rámcovej smernice o vodách, pričom stav vodných útvarov sa odzrkadlí aj na dotknutej biotickej zložke životného prostredia. Obnova riečnej krajiny revitalizačnými opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie schopnosti povodí zadržiavať vodu sa prejaví v spomalení straty biodiverzity a v pozitívnych vplyvoch na krajinu, jej štruktúru a scenériu. Budú využívané zelené opatrenia na zadržiavanie vody v krajine a v sídlach, zelené opatrenia budú spolu s nevyhnutnou technickou infraštruktúrou integrovanou súčasťou systému ochrany pred povodňami. Škodám sa bude predchádzať zmierňovaním príčin ich vzniku a tiež dodržiavaním územných plánov vytvorených na základe povodňových máp. Ide o cieľ, ktorý sa zameriava aj na dôsledky zmeny klímy a teda zmierňuje jej dôsledky vo vzťahu k dotknutému obyvateľstvu.

#### *Špecifický cieľ 1.1.: Zabezpečiť efektívnu ochranu a integrovaný manažment vodných zdrojov*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na vodné útvary, druhy a biotopy naviazané na ne a na obyvateľstvo a jeho zdravie a nepriamo aj na horninové prostredie a pôdu. Dosahovanie dobrého stavu a potenciálu vodných útvarov bude mať za následok aj obnovu riečnych ekosystémov. Využívanie vodných zdrojov len do tej miery, aby sa nezhoršila ich odolnosť a aby bolo možné dosiahnuť/udržať aspoň dobrý ekologický stav vodných útvarov povrchových vôd, resp. dobrý kvantitatívny a chemický stav podzemných vôd bude mať za následok udržateľnosť ich využitia, pričom bude taktiež limitujúcim faktorom rozvoja. Efektívny manažment vodných zdrojov pomocou integrovaného plánovania a manažmentu na úrovni povodí bude predchádzať konfliktom vo využívaní vôd, pričom základnou zásadou

takého to manažmentu bude v prvom rade zabezpečiť zdroje pitnej vody pre obyvateľstvo. Z hľadiska manažovania rozvoja je potrebné brať zreteľ aj na meniace sa stavy vodných útvarov v dôsledku klimatických zmien (znižovanie výdatnosti vodných zdrojov alebo extrémnejšie prejavy pri povodňových situáciách), čo má za následok ovplyvňovania obyvateľstva a jeho zdravia a majetku. Ochrana a využívanie vodných a vodárenských zdrojov bude zabezpečená dodržiavaním príslušných právnych predpisov a rešpektovaním ochranných pásiem vodárenských zdrojov a reguláciou ich využívania. Navrhované opatrenia budú premietnuté do územných plánov a dodržiavané. Realizované budú len také činnosti a investície, ktoré ak majú vplyv na kvalitu a kvantitu vôd, musia buď zlepšovať, alebo aspoň nezhoršovať stav/potenciál dotknutých vodných útvarov, s výnimkou odôvodnených investícií v zmysle RSV. Nároky a odbery vôd budú prispôbené reálnym možnostiam a potenciálu územia, so zohľadnením očakávaných dopadov zmeny klímy. V oblasti využívania vôd budú optimalizované odbery a hospodárenie s vodou sa bude efektívne. Vodné toky, ale aj vodné útvary vo všeobecnosti budú v rozhodovacích konaniach brané ako jeden z užívateľov/odberateľov a budú mať garantované právo na ekologicky dostatočné množstvo vody. Využitie podzemnej vody bude prednostne na pitné účely.

#### *Špecifický cieľ 1.2.: Zlepšiť stav vôd prostredníctvom eliminácie znečistenia a obnovy riečnych ekosystémov*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na vodné útvary, druhy a biotopy naviazané na ne a na obyvateľstvo a jeho zdravie, pôdu a krajinu a jej štruktúru a využitie a nepriamo aj na horninové prostredie. Dosahovanie dobrého stavu a potenciálu vodných útvarov bude mať za následok aj obnovu riečnych ekosystémov. Zvýšenie miery čistenia komunálnych odpadových vôd bude mať priaznivý vplyv na rozvoj osídlenia a kvalitu bývania. Vo vzťahu k druhej diverzite bude mať navrhovaný špecifický cieľ pozitívny vplyv na biodiverzitu a to z hľadiska využívaných postupov a prípravkov s minimálnym negatívnym vplyvom na mokraďové ekosystémy, keď dochádza v blízkosti obydli k premnoženiu komárov. Rovnako pri odstraňovaní invázných organizmov bude minimalizované používanie látok, ktoré ohrozujú alebo poškodzujú ekosystémy, znečisťujú podzemné vody a/alebo povrchové vody. Z hľadiska ochrany pôdy budú pozitívne vplývať aktivity v poľnohospodárstve - vegetačné pásy popri tokoch brániace splachom z polí a zavádzané šetrné obhospodarovacie postupy, vrátane minimalizácie používania hnojív a pesticídov. V lesnom hospodárstve bude kladený dôraz na ochranu pramenných oblastí, pobrežných porastov, riečnych koryt pri ťažbe a presunoch ťažkých mechanizmov. V súlade s cieľmi lesného hospodárstva budú zavádzané šetrné hospodáriace postupy a realizované vodozádržné opatrenia na lesných cestách. Revitalizáciou a renaturáciou tokov sa podporia samočistiace procesy, biodiverzita a zníži sa riziko povodní. Zvýši sa členitosť koryta vodného toku, spriechodnia sa migračné prekážky a bariéry, obnoví sa prepojenie koryta so záplavovým územím toku, jeho ramenami alebo zvyškami ramien. Špecifický cieľ bude mať aj pozitívny vplyv z hľadiska migrácie živočíchov (podpora migrácie rýb). Priaznivý stav vôd pozitívne ovplyvní aj možnosti ich rekreačného využitia obyvateľmi.

#### *Špecifický cieľ 1.3.: Zadržiavať vodu v krajine a riešiť príčiny povodní*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie a krajinu a jej štruktúru. Všetky zásahy v krajine budú realizované s ohľadom na zadržiavanie vody v krajine a riziká vyplývajúce zo zmeny klímy (sucho, nedostatok vody a extrémne zrážky). Prioritou sú preventívne a adaptačné opatrenia, ktoré zvyšujú odolnosť krajiny, pred riešením následkov a negatívnych dopadov zmeny klímy. Uvedený cieľ bude mať vplyv na usmerňovanie rozvoja územia a tvorbu krajiny. V rámci tohto opatrenia budú zavádzané šetrné hospodáriace postupy v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve a realizované opatrenia na zvyšovanie retenčnej kapacity lesnej a poľnohospodárskej pôdy. K naplneniu cieľa významne prispeje aj revitalizácia a renaturácia tokov, obnova mokradí a rašelinísk. Územia prilehlé k vodným tokom, ktoré sú zaplavované pri prietokoch presahujúcich kapacitu koryta toku, budú využívané tak, aby mali čo najvyššiu infiltračnú schopnosť. V takýchto územiach je potrebné nahradiť ornú pôdu stálou vegetačnou pokrývkou - premeniť na trávne porasty, alebo obnoviť aluviálne lesy (pozitívny vplyv na biotu – druhy a biotopy). Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry môže mať pozitívny vplyv na chránené územia a prvky ÚSES.

#### *Špecifický cieľ 1.4.: Zabezpečiť udržateľný manažment vody v sídlach a riešiť príčiny povodní*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie, biotu a krajinu a jej štruktúru a využívanie. Opatrenia na zlepšenie manažmentu vôd v sídlach budú vznikať na princípe



integrovaného manažmentu a budú zapracované do územnoplánovacej dokumentácie a ďalších rozvojových dokumentov samosprávy. Do územných plánov si samosprávy premietnu taktiež mapy povodňového rizika, čím sa zabezpečí, že nebudú povoľované stavby a nevhodné aktivity v území s povodňovým rizikom. Opatrenia na zlepšenie manažmentu vôd v sídlach a ďalšie adaptačné opatrenia budú súčasťou všetkých rozvojových projektov. V rámci cieľa bude rekonštruovaná a dobudovaná infraštruktúra potrebná na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou - verejná vodovodná sieť a súvisiaca infraštruktúra (úpravne vody, vodojemy a pod.). V obciach s chýbajúcou verejnou kanalizáciou bude budovanie vodovodov realizované s podmienkou súbežnej výstavby infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami. Prijaté budú opatrenia na minimalizáciu strát vody v distribučnej sieti. Spotrebitelia budú používať technológie a postupy na šetrenie vody. V obciach a mestách budú podľa potreby podporované opatrenia na zachytávanie a infiltráciu zrážkovej vody za pomoci prvkov zelenej infraštruktúry, ako aj prvkov technického charakteru (napr. výsadba vegetácie, vegetačné strechy a vegetačné steny, podzemné retenčné zásobníky na využívanie zrážkovej vody, podpovrchové vsakovanie prostredníctvom vsakovacích blokov, vsakovacích šácht, povrchové vsakovanie prostredníctvom vsakovacích prielohov, rigolov nádrží a dažďových záhrad, zachytávanie dažďových vôd formou zberných jazierok, sudov, mokradných systémov a pod.). Súčasťou opatrení bude aj znižovanie podielu nepriepustných povrchov. Špecifickým podmienkam vyplývajúcich z nastaveného manažmentu bude prispôbené aj druhové zloženie vegetácie a údržba zelene. Zachované a podporované budú zvyšky prírodných lokalít v urbanizovanom prostredí. V prípade vodných tokov v zastavaných územiach obcí a miest za podmienky rešpektovania ochrany pred povodňami budú realizované revitalizačné opatrenia a opatrenia na zatraktívnenie vodných tokov pre obyvateľov. Bude zabezpečená ochrana života a zdravia ľudí, ich majetku, životného prostredia, kultúrneho dedičstva a hospodárskych činností pred povodňami, suchom a nedostatkom vody s využitím všetkých dostupných opatrení a prostriedkov. Škodám sa bude predchádzať zmierňovaním príčin ich vzniku a tiež dodržiavaním zásad v územiach ovplyvnených povodňou, ktoré sú v územných plánoch vyznačené na základe všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia.

## **Strategický cieľ 2.: Zlepšiť ochranu prírody, biodiverzity a krajiny**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať pozitívny vplyv na biotu, biodiverzitu, chránené územia a prvky ÚSES, druhy a biotopy naviazané na ne a krajinu, jej scenériu a štruktúru, resp. využívanie.

### *Špecifický cieľ 2.1.: Zabezpečiť účinnú ochranu prírody a krajiny*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na biotu, biodiverzitu, chránené územia a prvky ÚSES, druhy a biotopy naviazané na ne a krajinu, jej scenériu a štruktúru, resp. využívanie. Ochrana a manažment chránených území salepší. Základom územnej a druhovej ochrany bude zohľadňovanie cieľov ochrany prírody - v územných plánoch a projektoch pozemkových úprav budú plne zohľadnené požiadavky vyplývajúce z územných systémov ekologickej stability. Za účelom dosiahnutia strategického cieľa budú vypracované a realizované programy starostlivosti chránených území, prioritne v územiach Európskej sústavy chránených území Natura 2000. Územné systémy ekologickej stability budú premietnuté do procesov územného plánovania a pozemkových úprav. Bude dokončené prehodnotenie a zonácia národného parku Nízke Tatry v súlade s kritériami IUCN. Pri hľadaní kompromisov medzi využívaním a ochranou prírodných zdrojov bude využívané hodnotenie ekosystémových služieb, uplatňovaný bude integrovaný koncept ochrany krajiny. V súvislosti s ohrozením chránených území turistickými, športovými, rekreačnými a ďalšími aktivitami budú vo vybraných oblastiach definované tieto ohrozenia a zohľadňované pri zabezpečovaní manažmentu chránených území a príprave dokumentácie ochrany prírody. Rozvíjané budú prioritne mäkké formy udržateľného cestovného ruchu, vrátane prírodného cestovného ruchu.

### *Špecifický cieľ 2.2.: Spomaliť stratu biodiverzity*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na biotu, biodiverzitu, druhy a biotopy. Za účelom naplnenia tohto cieľa budú realizované opatrenia zamerané na zabezpečenie starostlivosti o biotopy a druhy (realizované programy starostlivosti a programy záchrany), ako aj revitalizácia degradovaných

ekosystémov. Prioritne budú na podporu biodiverzity využívané aktívne (tradičné) formy obhospodarovania, využívajúce tradičné znalosti a citlivý prístup pri starostlivosti o zraniteľné biotopy a ich druhy. Zabezpečená bude ochrana pralesov, trávinnobylinných biotopov a mokradí. Za účelom ochrany biocentier a interakčných prvkov nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu budú spracované a aktualizované územné systémy ekologickej stability (ÚSES). Tieto budú následne rešpektované pri územnom plánovaní a povoľovaní stavieb a činností v krajine. Zabezpečená bude ochrana nelesnej drevinovej vegetácie - jej výskyt bude zohľadnený v územnoplánovacích dokumentáciách, MÚSES, RÚSES - ako významných krajinných prvkov, ktoré majú vodozadržnú a pôdoochrannú funkciu, zmiernujú vplyv zmeny klímy. Zohľadní sa výskyt roztrúsenej a skupinovej zelene ako prirodzenej súčasť lúk a pasienkov. V rámci tohto cieľa budú citlivo navrhované a hodnotené plány alebo projekty, ktorých realizácia môže mať negatívny vplyv na predmety ochrany, najmä vo vzťahu ku kumulatívne efektu rôznych plánov v území a s tým súvisiacim záberom alebo negatívnym vplyvom na druhy, biotopy a ekosystémy. Záujem ochrany prírody bude presadzovaný ako verejný záujem v rozhodovacej činnosti orgánov verejnej a štátnej správy. Vo voľnej krajine a zastavaných územiach miest a obcí a v ich bezprostrednom okolí bude podpora biodiverzity realizovaná prostredníctvom ochrany, obnovy a plánovaním zelenej a modrej infraštruktúry, ako aj podporou ich využívania verejnosťou. Okrem ochrany starých stromov a výsadby novej stromovej vegetácie a druhovo bohatých trávinnobylinných porastov, rozvoja parkov a alejí, revitalizácie brehov a korýt tokov je možné tiež budovať takzvané „zelené“ strechy, zadržiavať vodu v dažďových záhradách a jazierkach a pod., ktoré okrem iného poskytujú priestory pre rôzne druhy hmyzu (vrátane opeľovačov) a stavovcov; prispievajú k zlepšovaniu mikroklimy. Opatrenia na podporu biodiverzity, ktoré zároveň zvyšujú odolnosť na nepriaznivé prejavy zmeny budú realizované aj na poľnohospodárskej a lesnej pôde. A to predovšetkým udržateľným obhospodarovaním lesov, vrátane prírody blízkeho hospodárenia v lesoch a realizáciou adaptačných opatrení v lesoch, zavádzaním šetrných postupov v poľnohospodárstve, rozvojom ekologického poľnohospodárstva, podporou zavádzania agrolesníckych systémov, starostlivosťou o trvalé trávnaté porasty - najmä extenzívnej pastvy, využitím stabilizujúcich krajinných štruktúr a vodozadržných opatrení v poľnohospodárskej krajine. Nevyhnutné je rešpektovať chránené a citlivé územia s výskytom zraniteľných druhov pri využívaní hydroenergetického potenciálu tokov a budovaní tzv. sivej infraštruktúry (vrátane splavňovania tokov) a zabezpečiť kontinuitu riečnych ekosystémov pri prevádzke existujúcich hydroenergetických zariadení a vodných nádrží. Za účelom spomalenia šírenia invázných druhov budú tieto plochy odstraňované. Celkovo tak dôjde k spomaleniu straty biodiverzity a k zamedzeniu zhoršovania stavu druhov a biotopov, k zlepšeniu poznania a stavu biotopov európskeho a národného významu v súlade so strategickými dokumentmi SR a záväzkami vyplývajúcimi z členstva v EÚ (smernica o biotopoch) a medzinárodných dohovorov, k spomaleniu šírenia invázných druhov a budú obnovené vybrané degradované ekosystémy.

*Špecifický cieľ 2.3.: Zlepšiť komunikáciu a spoluprácu v území za účelom zabezpečenia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na biotu, biodiverzitu, druhy a biotopy a krajinu. Zlepši komunikáciu a spoluprácu v území za účelom zabezpečenia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny. Zvýši sa povedomie obyvateľov a návštevníkov o prírodných hodnotách, čo bude viesť k tomu, že budú vnímať prírodu, biodiverzitu a krajinu ako dôležité pre naše zdravie, životnú úroveň, pohodu, prosperitu a kvalitu života. Verejnosť bude informovaná o zámeroch a cieľoch ochrany prírody, biodiverzity a krajiny.

**Strategický cieľ 3.: Chrániť a udržateľne na pôde hospodáriť s dôrazom na produkciu regionálnych potravín, odolnosť voči zmene klímy a rozvoj bioekonomiky na vidieku**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Výmera chránených pôd v obciach kraja bude stabilizovaná a nebude dochádzať k jej záberu mimo nevyhnutných prípadov a v odôvodnenom rozsahu, nedôjde k poklesu výmery poľnohospodárskej pôdy na obyvateľa kraja. Intenzívne poľnohospodárstvo bude transformované na udržateľné využívanie pôdy, ktoré je kľúčové pre produkciu potravín, obnovu biodiverzity v poľnohospodárskej krajine a odolnosť na extrémne prejavy počasia súvisiace so zmenou klímy. Zachovanie biologickej rozmanitosti je dôležité z hľadiska odolnosti krajiny voči zmene klímy a jej negatívnym dopadom.

### *Špecifický cieľ 3.1.: Stabilizovať výmeru chránených pôd a zabezpečiť jej ochranu*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Zabezpečí sa ochrana pôdy - výmera chránených pôd bude stabilizovaná a nebude dochádzať k jej záberu mimo nevyhnutných prípadov a v odôvodnenom rozsahu. Ako hlavný nástroj na ochranu pôdy a stabilizáciu výmery chránených pôd bude využívaná územnoplánovacia dokumentácia na miestnej a regionálnej úrovni. Obce, ktoré nemajú územný plán si ho vypracujú a schvália. Samosprávy a okresné úrady budú pri posudzovaní každého potenciálneho záberu - odňatí agrárnej pôdy na nepoľnohospodárske účely, prioritne chrániť najkvalitnejšiu pôdu. Namiesto ďalších záberov pôdy bude uprednostňovaná revitalizácia existujúcich nevyužívaných objektov.

### *Špecifický cieľ 3.2.: Zlepšiť kvalitu poľnohospodárskej pôdy, znížiť emisie z poľnohospodárstva a zvýšiť jeho odolnosť na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, biodiverzitu, poľnohospodárske činnosti a priemysel a štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Za účelom naplnenia cieľa bude kladený dôraz na precízne farmárčenie a uplatňovanie šetrných technologických postupov – ako zavádzanie ekologického poľnohospodárstva, agrolesníckych systémov, regeneratívneho poľnohospodárstva. Zvýši sa podiel extenzívnych chovov na úkor intenzívnych, tzn. zvieratá budú viac vyháňané na pašu. Zlepší sa životné podmienky zvierat – investíciami do modernizácie infraštruktúry, zväčšením priestoru pre chované zvieratá a pod. V krajine budú doplnené vegetačné prvky, ktoré budú chrániť pôdu pred vetrom a povrchovým odtokom vody a zároveň vytvoria podmienky pre vznik biotopov: biopásky, medze a stromoradia a pod. Rovnako bude dôležité zachovanie a podpora obnovenia mokradných spoločenstiev v poľnohospodárskej krajine. Eliminované bude neopodstatnené používanie ťažkých mechanizmov, neprimerané spracovanie pôdy: príliš hlboká orba, opakované základné spracovanie pôdy, orba po spádnici, zníženie používania agrochemikálií, nesprávne osevné postupy: nevhodný výber plodín, málo časté striedanie plodín, pestovanie monokultúr na veľkých plochách a nedodržiavanie rotácie plodín, ponechávanie pôdy bez pokrytia, odlesňovanie rozsiahlych pozemkov a pod. Dôležité je aj dôsledné uplatňovanie pôdoochranných a bezorbových technológií. Zlepší sa kvality pôdy a spomalí sa jej degradácia v postihnutých oblastiach. Vyššia diverzifikácia pestovaných plodín a orientácia na produkciu potravín prispeje k potravinovej sebestačnosti Slovenska. V horských a podhorských oblastiach sa zvýši podiel extenzívnych chovov na pašiach na úkor intenzívnych chovov. V oblastiach s nízkym zastúpením TTP sa v intenzívnych chovoch aplikujú kvalitné technológie. Dôležité je vytvorenie pestrej mozaiky stanovišť v poľnohospodárskej krajine a tým zvýšiť jej biodiverzitu.

### *Špecifický cieľ 3.3.: Zvýšiť konkurencieschopnosť a udržateľnosť poľnohospodárstva ako súčasti bioekonomiky vidieka a prispieť k potravinovej sebestačnosti*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, poľnohospodárske činnosti a priemysel a štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Pre naplnenie tohto cieľa je nevyhnutné nastavenie podmienok podpory ľudských zdrojov v poľnohospodárskom sektore a vo vzdelávaní v poľnohospodárskych odboroch. Taktiež sa bude podporovať lokálny trh s potravinami, zavádzanie šetrných postupov, modernizácia výroby/produkcie s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie.

### **Strategický cieľ 4.: Zdravé polyfunkčné lesy, odolné voči zmene klímy**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, lesné hospodárstvo, biodiverzitu, ochranu kvality ovzdušia, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Základným prostriedkom na naplnenie strategického cieľa je uplatňovanie aktívneho trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a ochrana prírodných lesov.

#### *Špecifický cieľ 4.1.: Zvýšiť odolnosť lesných ekosystémov na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, lesné hospodárstvo, biodiverzitu, ochranu kvality ovzdušia, štruktúru a využívanie krajiny. Za účelom dosiahnutia cieľa budú realizované komplexné opatrenia zamerané na ochranu lesov a ich udržateľné využívanie. Opatrenia budú primárne sústredené na porasty najviac zraniteľné voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy a súvisiacim faktorom (podkôrný hmyz). Bude realizovaná premena na odolnejšie zmiešané lesy, v ktorých bude zvýšený podiel chýbajúcich

pôvodných drevín a drevín budúcej klímy (asistovaná migrácia). Vďaka týmto opatreniam sa dosiahne zníženie náhodných ťažieb a prispeje sa k zvýšeniu záchyty uhlíka v lesoch. Kľúčovým opatrením v tomto ciele je zavádzanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, t. j. postupne vytváranie lesov s diferencovanou vekovou, druhovou, genetickou a priestorovou štruktúrou v maximálnej možnej miere sa približujúcou prirodzeným lesom charakteristickým pre podmienky danej lokality. Keďže medzi hlavné problémy pri zavádzaní PBHL patrí premnožená raticová zver, súvisiacim opatrením v rámci tohto cieľa je aj zníženie stavu raticovej zveri v problematických oblastiach. V nadväznosti na zavádzanie PBHL bude tiež optimalizovaná hustota siete lesných ciest, rovnako budú zavedené opatrenia zamerané na zvýšenie kvality lesnej dopravnej siete tak, aby sa čo najviac vyhovovali potrebám PBHL. Preto budú realizované opatrenia zamerané na zlepšenie stavu približovacích ciest - sanáciou, asanáciou nekvalitnej dočasnej dopravnej siete, pravidelnou údržbou a starostlivosťou. Lesné hospodárstvo zamerané na ochranu a zvyšovanie odolnosti lesov na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V rámci lesného hospodárstva budú používané environmentálne šetrné postupy, používané moderné a environmentálne šetrné technológie a realizované adaptačné opatrenia na zlepšenie vekovej a druhovej štruktúry lesy, zlepšenie vodného režimu lesov a zníženia pôdnej erózie.

#### *Špecifický cieľ 4.2.: Eliminovať negatívne antropogénne vplyvy na lesy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, lesné hospodárstvo, biodiverzitu, štruktúru a využívanie krajiny. Prostredníctvom zodpovedného územného a krajinného (integrovaného manažmentu krajiny) plánovania sa stanovia limity antropogénnych tlakov na lesné ekosystémy.

#### *Špecifický cieľ 4.3.: Prispôbiť sa spoločenským požiadavkám na lesy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, lesné hospodárstvo, biodiverzitu, štruktúru a využívanie krajiny. Prostredníctvom zodpovedného územného a krajinného (integrovaného manažmentu krajiny) plánovania sa stanovia limity antropogénnych tlakov na lesné ekosystémy a budú sa podporovať aj mimo produkčné funkcie lesa - vodozádržná funkcia, sekvestrácia uhlíka, ochrana pôdy, podpora biodiverzity, rekreácia.... Základným prostriedkom na naplnenie požiadaviek bude uplatňovanie aktívneho trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a ochrana prírodných lesov.

#### *Špecifický cieľ 4.4.: Zvýšiť konkurencieschopnosť a udržateľnosť lesného hospodárstva ako súčasti bioekonomiky*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať pozitívny vplyv na pôdu, lesné hospodárstvo, priemysel, biodiverzitu, štruktúru a využívanie krajiny, obyvateľstvo a zamestnanosť. Základom pre využitie lesného hospodárstva je zmena spôsobu hospodárenia s prírodnými zdrojmi a diverzifikácia činností na vidieku. Je potrebné, aby ľudia najmä na vidieku tvorili väčšiu hodnotu s využitím menšieho množstva vstupov, ale najmä, aby minimalizovali dopad týchto činností na životné prostredie. Vzhľadom na potrebu diverzifikácie regionálnej ekonomiky a zvyšovanie jej konkurencieschopnosti je potrebné rozvíjať v kraji udržateľné lesné hospodárstvo a drevospracujúci priemysel aj integráciou nových trendov ako napr. cirkulárna bioekonomika. V rámci tohto cieľa budú prijaté opatrenia zamerané na podporu spracovania dreva do produktov s vyššou pridanou hodnotou na domácom trhu a zvýšenie zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov v lesnícko-drevárskom sektore. Na deklaráciu trvalo udržateľného obhospodarovania lesov budú subjekty využívať medzinárodne uznávaný systém certifikácie lesov.

### **Strategický cieľ 5.: Chrániť a udržateľne využívať nerastné suroviny**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na priemysel, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Z hľadiska energetickej stability sa bude podporovať rozvoj využitia geotermálnej energie zeme a udržateľné využívanie nerastných surovín.

#### *Špecifický cieľ 5.1.: Minimalizovať dopady geohazardov*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na rozvoj územia, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Za účelom minimalizovať riziká geohazardov bude kladený dôraz na reguláciu rozvoja územia v miestach potenciálnych geohazardov a to prostredníctvom územno-plánovacej dokumentácie, ktorá bude uplatňovaná v územných a stavebných konaniach. Na základe programu prevencie a manažmentu zosuvných rizík bude vykonávaná sanácia a monitoring svahových deformácií. Prevencii

svahových deformácii bude venovaná pozornosť aj v rámci realizácie adaptačných opatrení na zmenu klímy.

#### *Špecifický cieľ 5.2.: Eliminovať dopady envirozátiaž (EZ)*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na rozvoj územia, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Základným krokom je určenie povinnej osoby a následne určenie harmonogramu sanačných prác zo strany orgánov štátnej správy. Je dôležité aby okresné úrady v sídle kraja vo svojej pôsobnosti vyžadovali od povinných osôb plnenie plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže (t. j. realizáciu prieskumných prác a sanáciu). V neposlednom rade je dôležité posilniť prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží, ktorý určí rizikovosť environmentálnej záťaže. Systematicky budú eliminované dopady najrizikovejších environmentálnych záťaží.

#### *Špecifický cieľ 5.3.: Racionálne využívať horninové prostredie a znížiť potrebu surovín/zdrojov ich opätovným využívaním*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na rozvoj územia, štruktúru a využívanie krajiny, priemysel a obyvateľstvo a jeho zdravie. Podporovať sa budú opatrenia, ktoré znížia spotrebu primárnych surovín a to najmä opätovným získavaním a/alebo využívaním materiálov. Opätovne bude využívaný napr. odpad z hald a odkalísk, stavebný a demolačný odpad. Pre realizáciu týchto opatrení bude však nevyhnutné zmapovať haldy a odkaliská z hľadiska ich potenciálu opätovného využitia. V kraji je potenciál na rozvoj hrubej kamenárskej výroby, avšak je potrebné vykonať inventarizáciu vhodných lomov. Vykonaním nového výpočtu zásob (zreálnením) a následnou úpravou chránených ložiskových území a dobývacieho priestoru sa zníži ochrana územia a otvorí sa jeho potenciálne využitie pre lokálne samosprávy na rozvoj (iné využitie územia). Za účelom racionálneho využívania horninového prostredia bude akákoľvek banská a ťažobná činnosť povolená s ohľadom na vplyvy na životné prostredie a s podmienkou použitia najlepších dostupných technológií. Dôležitou súčasťou je aj posilniť podporu využitia geotermálnej energie pre využitie v bežných činnostiach (CZT, výroba el. energie). V zmysle prechodu k obehovému hospodárstvu sa uvedený cieľ zamerá na efektívne využívanie surovín, ich spätné získavanie z výrobkov a odpadov a znížovanie tak spotreby primárnych zdrojov a ňou spojených negatívnych vplyvov na životné prostredie.

### **Strategický cieľ 6.: Spoločne reagovať na zmenu klímy vo všetkých oblastiach života**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na priemysel, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Ide o celospoločenskú potrebu zmeny správania sa obyvateľstva na lokálnej úrovni, ktoré prispeje ku globálnym impaktom, nielen vo veciach klimateckej zmeny, ale aj trvalo udržateľného spôsobu života. Vzdelávanie a aplikácia zmien vo všetkých spoločenských oblastiach je kľúčové pre ochranu klímy, pretože tak vieme dlhodobo a efektívne vplývať na správanie sa ľudí. Realizáciou a prezentovaním pozitívnych príkladov sa prispeje k akceptácii týchto opatrení.

#### *Špecifický cieľ 6.1.: Vytvoriť podmienky pre reakciu na zmenu klímy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Reakcia na zmenu klímy si vyžaduje spoluprácu aktérov z rôznych sektorov, ktorí sa budú podieľať na realizácii mitigačných a adaptačných opatrení. V reakcii na zmenu klímy je dôležité postavenie samospráv, keďže sú do veľkej miery zodpovedné za realizáciu opatrení na lokálnej úrovni. Vypracované budú regionálne a lokálne nízkouhlíkové a adaptačné stratégie. Najmä rizikové obce si vo vlastnom záujme vypracujú adaptačnú stratégiu a integrujú ju do územného plánu, aby preventívne zamedzili takej výstavbe a zmenám krajinných štruktúr, ktoré môžu ešte zhoršiť budúce dopady zmeny klímy. Tieto budú následne podkladom pre rozhodovanie a prioritizáciu investícií v danej oblasti. Prostredníctvom vzdelávania a osvetly o zmene klímy sa zvýši adaptácia obyvateľstva a ich zodpovedné správanie.

#### *Špecifický cieľ 6.2.: Všetky zásahy a aktivity v krajine a sídlach plánovať za účelom zvyšovania odolnosti regiónu na zmenu klímy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na priemysel, služby, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo a jeho zdravie. Realizovať sa budú len také projekty a činnosti, ktoré majú pozitívny príspevok k zvyšovaniu odolnosti kraja voči zmene klímy. Riešenie klimateckej krízy sa bude využívať ako

príležitosť pre rozvoj regionálnej udržateľnej a zelenej ekonomiky. Prostriedky sa budú racionálne investovať v súlade so zmierňovaním a adaptáciou na zmenu klímy - do obehového hospodárstva, udržateľnej regionálnej energetiky, do zvyšovania potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti, podpory regionálneho trhu, integrovanej verejnej dopravy, zhodnocovania odpadov, do adaptačných opatrení a ďalších opatrení na zlepšenie kvality životného prostredia. V rámci tohto cieľa budú realizované environmentálne zodpovedné projekty, ktoré nie len posúvajú k uhlíkovej neutralite, ale majú potenciál najlepšej ekonomickej návratnosti verejných výdavkov, vytvárať zelené pracovné miesta (zvyšovať zamestnanosť) a podporovať plnenie sociálnych cieľov. Medzi najlepšie investície z hľadiska ekonomického multiplikátora a pozitívny dopad na klímu patria investície do čistej fyzickej infraštruktúry (OZE, skladovanie energie, modernizácia distribučnej siete), do renovácií a modernizácie budov za účelom zvýšenia ich energetickej efektívnosti (zateplenie, kúrenie a skladovanie energie), do vzdelávania a odbornej prípravy, ktorá pomáha nezamestnaným a štrukturálnemu prechodu k dekarbonizácii, do prírodného kapitálu (odolnosť a regenerácia ekosystémov, obnova biotopov, ekologické poľnohospodárstvo) a výdavky na vedu a výskum. Rozvíjať sa majú udržateľné formy cestovného ruchu, ktoré zároveň rešpektujú ochranu prírodných zdrojov. Nové investície budú plánované a posúdené z hľadiska ich príspevku k uhlíkovej neutralite a tiež zníženiu zraniteľnosti dotknutého územia voči zmene klímy.

*Špecifický cieľ 6.3.: Zabezpečiť ochranu zdravia a majetku obyvateľstva voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie. V rámci tohto cieľa bude zabezpečená potrebná technika a ľudské kapacity (záchranné zložky), informačné systémy a systémy včasného varovania pre prípady rizikových a mimoriadnych situácií. Vývoju zmeny klímy a jej dopadov bude prispôsobovaná organizácia riadenia rizík, ktorá bude zastrešovať prevenciu a prípravu na extrémne udalosti, zásahovú činnosť (okamžitú aj dlhodobú) aj obnovu postihnutej oblasti, vrátane transferu skúseností medzi záchrannými zložkami. Zvyšujúce sa riziko negatívnych dopadov zmeny klímy na zdravie obyvateľstva bude zohľadnené pri zabezpečovaní dostupnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti pre zraniteľné skupiny obyvateľstva

### **Strategický cieľ 7.: Zlepšiť kvalitu ovzdušia**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, priemysel, služby, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, dopravu a iné aktivity človeka a obyvateľstvo a jeho zdravie. Znečisťovanie ovzdušia priamo súvisí so zmenou klímy, stratou biodiverzity a ďalšími zdrojmi a formami znečistenia, ktorých dopady sa môžu zhoršovať. Niektoré znečisťujúce látky urýchľujú zmenu klímy, ktorá následne môže prispievať k znečisteniu ovzdušia, napríklad v prípade lesných požiarov alebo vyšších hladín ozónu počas horúčav.

*Špecifický cieľ 7.1.: Znížiť znečistenie ovzdušia z vykurovania v domácnostiach*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, priemysel, služby a obyvateľstvo a jeho zdravie. V reakcii na znečistenia ovzdušia je potrebné intenzívne pokračovať v iniciatívach na zlepšenie kvality ovzdušia, ako sú zvyšovanie energetickej účinnosti a dekarbonizácia. Zásadným krokom je rozšírenie monitorovacej siete a manažment dát, tak aby boli ľahko dostupné a použiteľné pre rôzne skupiny aktérov. Keďže najväčšia miera znečistenia ovzdušia v kraji je spôsobená lokálnymi kúreniskami, a to najmä vo vidieckych oblastiach regiónu, je dôležité prijímať inkluzívne riešenia zamerané na najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva a územie. Budú sa podporovať projekty napojenie sa na centrálny zdroj vykurovania, zateplenie strechy a obvodového plášťa domu, osadenia kvalitných okien a dverí za účelom zníženia energetických strát, čím sa ušetrí množstvo tepla, ktoré je potrebné na vykurovanie. Ďalším navrhovaným opatrením je výmena zastaraných zdrojov tepla.

*Špecifický cieľ 7.2.: Riešiť problém veľkých a stredných stacionárnych zdrojov znečistenia*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, priemysel, služby a obyvateľstvo a jeho zdravie. V prípade veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia sa bude podporovať prechod na BAT - Best Available Techniques.

*Špecifický cieľ 7.3.: Znížiť znečistenie ovzdušia z dopravy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, dopravu, služby a obyvateľstvo a jeho zdravie. Ide o systematickú podporu verejnej dopravy, zlepšovanie dostupnosti a komfortu cestujúcich, spolu s budovaním príslušného mobiliáru. Vďaka inteligentným dopravným riešeniam, bus pruhom a znížením rýchlosti v centrách miest na 30 km/h, bude jazda verejnou dopravou rýchlejšia a efektívnejšia. Neustále zlepšovanie infraštruktúry pre chodcov a cyklistov, spolu s realizáciou prvkov zelenej infraštruktúry v sídlach, pravidelným zametáním a kropením ciest, sa zníži podiel jemných prachových častíc v ovzduší.

#### *Špecifický cieľ 7.4.: Zníženie znečistenia ovzdušia z poľnohospodárstva*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, poľnohospodárstvo, služby a obyvateľstvo a jeho zdravie. Ide o opatrenia súvisiace s dodržiavaním kódexu správnej farmárskej praxe, ktorý rešpektuje špecifické podmienky spojené s hospodárením s dusíkom, so správnym kŕmením a s ustajnením zvierat. Môže sa tak prispieť k zníženiu emisií amoniaku, zvlášť v prípade ošípaných a hydiny, nízkoemisným spôsobom hnojenia, uskladňovaním hnojív a obmedzovaním emisií amoniaku používaním minerálnych hnojív. Podporovanou aktivitou je aj meranie zápachu a markerov zápachu (H<sub>2</sub>S a merkaptanov, NH<sub>3</sub>) z poľnohospodárstva, bioplynových staníc, čistiarni odpadových vôd, skládok odpadov, v urbánnom prostredí napr. okolia veľkých výrobných a energetických podnikov, malých lakovní, prípadne ďalších zdrojov zápachu a pri sťažnostiach obyvateľov na zápach, pričom prašnosť poľnohospodárskej pôdy je vhodné znižovať striedaním plodín, úhorovaním, využívaním protideflačnej funkcie rastlinného krytu, no najmä zmenšovaním osevných blokov obnovou a výsadbou remíz, alejí a vetrolamov, ktoré ovplyvňujú prúdenie vetra a ukladanie prachových častíc.

#### *Špecifický cieľ 7.5.: Realizovať udržateľný urbanizmus a krajnotvorné opatrenia za účelom zlepšovania kvality ovzdušia vo všetkých regiónoch kraja*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, krajinu a jej využívanie a štruktúru, dopravu, služby, priemysel a obyvateľstvo a jeho zdravie. Ide o aktivity spojené s plánovaním rozvoja územia berúc do úvahy lokálne podmienky a za účelom zlepšovania kvality ovzdušia.

#### *Špecifický cieľ 7.6.: Zlepšiť systém monitorovania kvality ovzdušia*

Rozšírením automatickej monitorovacej siete aspoň o ďalších 5 lokalít v kraji sa získajú podrobnejšie údaje o podiele jednotlivých znečisťujúcich látok v ovzduší a tak aj lepšie podklady pre modelovanie a následnú argumentáciu pri riešení problémov z jednotlivých zdrojov. Mobilné monitorovacie vozidlo by prispelo k operatívne zisťovaniu v prípade priemyselných havárií, smogových situácií, či krátkodobých epizód, ktoré majú negatívny vplyv na stav životného prostredia a zdravie obyvateľstva. Za uváženie stojí aj možnosť senzorov kvality ovzdušia, ktoré by slúžili na indikatívne meranie. Taktiež bude podporený prieskumný monitoring kvality ovzdušia prenosnými analyzátorami.

#### *Špecifický cieľ 7.7.: Zvyšovanie povedomia obyvateľstva o kvalite ovzdušia*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia a obyvateľstvo a jeho zdravie. Zvyšovaním povedomia obyvateľstva ohľadom správnych techník vykurovania, sa zníži vysoká spotreba palivového dreva. Napomôže sa k predchádzaniu častým požiarom, ktoré sú spôsobené usadzovaním sadzí v komínoch, ktoré pri špecifických podmienkach vzplanú. Takto je produkované vysoké množstvo znečisťujúcich látok v ovzduší pochádzajúcich z nedokonalého spaľovacieho procesu. Vďaka edukácií a pozitívnej motivácii sa zníži podiel znečisťujúcich látok v ovzduší. Vzdelávaním a osvetou sa postupne zlepši informovanosť obyvateľstva o dôsledkoch znečisteného ovzdušia na ľudské zdravie a aj vplyvu na odolnosť ekosystémov

### **Strategický cieľ 8.: Prechod k obehovému hospodárstvu**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na priemysel, služby a odpadové hospodárstvo. Podpora bude smerovaná na ekodizajn výrobkov, ekoinovácie a využívanie druhotných surovín vo výrobe a službách a to aj zvyšovaním podielu zeleného verejného obstarávania verejnými inštitúciami, čím sa zvýši dopyt po takýchto produktoch.

### *Špecifický cieľ 8.1.: Vytvoriť podmienky na prechod k obehovému hospodárstvu*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na priemysel, služby a odpadové hospodárstvo. V rámci tohto cieľa budú realizované opatrenia zamerané na podporu procesu prechodu na obehové hospodárstvo. Zvýši sa povedomie o obehovom koncepte medzi podnikateľským sektorom a spotrebiteľmi osvetovými a vzdelávacími aktivitami. Zlepší sa podmienky a záujem o zavádzanie obehových obchodných modelov, a to najmä vďaka zvýšenej miere prepájania aktérov z oblastí podnikateľského, vedecko-výskumného, inovačného, vzdelávacieho a verejného sektora a zavedením iných motivačných mechanizmov. S tým súvisia aktivity zamerané na vznik dodávateľsko-odberateľskej siete a zlepšenie využívania odpadov ako druhotných surovín. Princípy obehového hospodárstva budú integrované do rozvojových verejných politík na regionálnej aj lokálnej úrovni, a do všetkých rozvojových projektov, s dôrazom na tie, ktoré budú financované z verejných zdrojov. Vo verejnej správe budú využívané dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky. Zelené verejné obstarávanie bude zabezpečovať aspoň 70 % z celkovej hodnoty verejného obstarávania; v podnikateľskom prostredí sa zvýši zavádzanie EMAS a zvýši sa záujem o environmentálne označovanie produktov. Princípy obehového hospodárstva budú integrované do existujúcich a nových podnikov vrátane sociálnych podnikov, čo navyše rozšíri možnosti zamestnať zraniteľné a znevýhodnené skupiny obyvateľstva. Tieto opatrenia zvýšia mieru povedomia u širokej skupiny obyvateľov, budú stimulovať podnikateľské prostredie, vznik zelených inovácií a ich zavádzanie do praxe a zlepší stav odpadového hospodárstva v kraji.

### *Špecifický cieľ 8.2.: Predchádzať vzniku odpadov*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na priemysel, služby, odpadové hospodárstvo a obyvateľstvo a jeho zdravie. V oblasti odpadového hospodárstva bude dôraz kladený na predchádzanie vzniku odpadu a opätovné použitie s cieľom čo najvyššieho opätovného využitia materiálov a to najmä systémovou osvetou verejnosti, samospráv a súkromného sektora. Dôraz sa bude klásť na predchádzanie vzniku odpadu už pri návrhu výrobkov a služieb, s dôrazom na celý životný cyklus výrobkov. Bude vybudovaná dostatočná infraštruktúra, ktorá umožňuje veci zdieľať, požičovať, opravovať a opätovne využívať. Predchádzanie vzniku odpadov je základným opatrením a princípom obehového hospodárstva. Vzniku odpadu sa bude predchádzať už v štádiu návrhu výrobkov a služieb. Zvyškové reziduá z výroby budú opätovne využívané. Za týmto účelom bude v rámci tohto cieľa realizovaná systémová osвета verejnosti, samospráv a podnikateľského sektora. Cieľom informačnej kampane zameranej na spotrebiteľa bude aj zmena správania pri tvorbe potravinového odpadu s cieľom predchádzať jeho tvorbe; propagácia domáceho a komunitného kompostovania. Bude vznikať potrebná infraštruktúra pre komunálnu sféru, ako sú centrá opätovného používania, centrá zdieľaného používania, kde budú mať občania možnosti odovzdať veci, ktoré sa dajú ešte použiť, resp. opraviť a použiť.

### *Špecifický cieľ 8.3.: Odkloniť odpady zo skládok, zvýšiť mieru recyklácie komunálnych odpadov a znížiť mieru ich skládkovania*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na priemysel, služby a odpadové hospodárstvo. V rámci tohto cieľa sú potrebné najmä investície do technickej infraštruktúry na nakladanie s odpadom v mestách a obciach (vybavenie kontajnerových stojísk, zberných dvorov a pod.). Tieto opatrenia nadväzujú na potrebu dôsledného triedenia odpadov a zhodnocovania komunálneho odpadu a budú vhodne doplnené osvetovými a informačnými aktivitami obyvateľstva. V mestách a obciach bude zavádzaný prioritne motivačný množstvový zber komunálnych odpadov. Obce si budú plniť povinnosť do miestneho poplatku za komunálny odpad pre obyvateľstvo v plnej miere premietiť náklady súvisiace s nakladaním s KO v rozsahu platných právnych predpisov. Zároveň bude vykonávaná prevencia vzniku čiernych skládok - najmä obce budú vykonávať preventívne opatrenia, spolupracovať s políciou a hľadať a trestať znečisťovateľov. V rámci tohto cieľa budú vytvorené nové recyklačné kapacity, pre tie komodity, kde recyklačné kapacity chýbajú, alebo sú nedostatočné. Potrebná bude aj výstavba recyklačných kapacít a zavádzanie recyklačných technológií pre tie komodity, kde recyklačné kapacity chýbajú alebo sú nedostatočné; výstavba infraštruktúry pre nakladanie s inými problémovými druhmi odpadov. Z hľadiska hierarchie odpadového hospodárstva bude energetické zhodnocovanie odpadu poslednou možnosťou, prioritou bude predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie a recyklácia. Pri budovaní ďalších kapacít na energetické zhodnocovanie odpadov budú zanalyzované kapacity existujúcich zariadení vo vzťahu k



niektorým problémovým druhom odpadov

### **Strategický cieľ 9.: Smerom k uhlíkovo neutrálnemu regiónu**

Navrhovaný strategický cieľ bude prispievať k medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050 s cieľom zmierniť zmenu klímy. Do roku 2030 to znamená cieľ znížiť emisie skleníkových plynov najmenej o 55 % v porovnaní s hodnotami z roku 1990. Uvedený záväzok sa bude naplňovať znižovaním energetickej náročnosti a zvyšovaním využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE). Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, priemysel, dopravu, obyvateľstvo, poľnohospodárstvo, pôdu, lesné hospodárstvo, biodiverzitu a služby, pričom podporí využívanie OZE.

#### *Špecifický cieľ 9.1.: Vytvoriť podmienky pre udržateľné energetické plánovanie*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na plánovacie procesy a vytvorí administratívny, odborný a poradný rámec pre proces dekarbonizácie a posilňovania energetickej sebestačnosti regiónov, pričom bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, priemysel a služby. Základom udržateľnej regionálnej a lokálnej energetiky je zabezpečenie odborných kapacít. S týmto zámerom budú v kraji vytvorené Regionálne centrá udržateľnej energetiky (RCUE), ktoré budú koordinovať proces dekarbonizácie a posilňovania energetickej sebestačnosti regiónov tak, aby sa zároveň zvyšovala ich adaptabilita a odolnosť voči zmene klímy. Budú mať jednotnú organizačnú, metodickú, informačnú a implementačnú úroveň riadenia procesov. Ich úlohou bude zabezpečenie zberu a manažmentu dát, analýza východiskového stavu, strategické plánovanie a poskytovanie služieb v oblasti energetiky regionálnym aktérom. Ich výstupy budú v súlade s klimatickými cieľmi a s cieľom posilniť regionálnu energetiku kraja. Samosprávy budú využívať výstupy RCUE pre prioritizáciu a prípravu investičných projektov, nízkouhlíkových stratégií a optimalizáciu energetického manažmentu samosprávy.

#### *Špecifický cieľ 9.2.: Dekarbonizovať energetický priemysel a zvyšovať mieru využívania obnoviteľných zdrojov energie šetrne k prírode*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia a priemysel a bude podporovať využívanie OZE. V roku 2030 sa zníži podiel emisii v sektore energetického priemyslu. Zároveň sa zvýši podiel vyrobenej energie s OZE. Využívanie energie bude v súlade s energetickým plánovaním založeným na využívaní komunitnej energetiky. Na naplnenie cieľa budú zavádzané opatrenia v súlade s udržateľným energetickým plánovaním, zamerané na OZE s podmienkou zohľadňovania environmentálnych aspektov, optimalizáciu distribučnej siete a vzťahov, vznik energetických komunít.

#### *Špecifický cieľ 9.3.: Dekarbonizovať priemysel a rozvíjať zelenú regionálnu ekonomiku*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, zamestnanosť, obyvateľstvo a priemysel a bude podporovať využívanie OZE. Navrhovaný špecifický cieľ bude mať za následok zníženie emisii v existujúcich odvetviach priemyslu a diverzifikáciu regionálnej ekonomiky o nové nízko-emisné formy. Investície pôjdu do ochrany a efektívneho využívania prírodných zdrojov, do obehového hospodárstva, udržateľnej regionálnej energetiky, do zvyšovania potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti, do podpory regionálneho trhu, integrovanej verejnej dopravy, zhodnocovania odpadov, do tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach, do adaptačných opatrení a ďalších opatrení na zlepšenie kvality životného prostredia. Optimalizácia procesov bude prebiehať prostredníctvom využívania najlepších dostupných techník (BAT) a politik.

#### *Špecifický cieľ 9.4.: Dekarbonizovať sektor budov*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, energetický priemysel, obyvateľstvo, biodiverzitu a stavebný fond. Do roku 2030 sa zvýši podiel komplexne obnovených budov - verejných budov, rodinných domov, bytových domov a ostatných budov. Výsledkom bude zvýšenie ich energetickej efektívnosti, zníženie emisii skleníkových plynov a príspevok k zmierňovaniu zmeny klímy. Na dosiahnutie cieľa bude realizovaná komplexná obnova verejných budov, bytových domov, rodinných domov a ostatných budov. Pri obnove budov bude kladený dôraz na kombináciu mitigačných a adaptačných opatrení, a to najmä v oblastiach najviac zasiahnutými nepriaznivými prejavmi zmeny klímy. Najmä pri verejných budovách budú pri plánovaní obnovy využívané aj nástroje na hodnotenie odolnosti budov na zmenu klímy a prioritizácia na základe cost-benefit analýzy. Komplexná obnova budov by mala zahŕňať aj

opatrenia na zachovanie a podporu biodiverzity, ako sú napr. umelé hniezda pre vtáky a netopiere. Okrem komplexnej obnovy budov k zníženiu emisií prispievajú aj ďalšie individuálne opatrenia týkajúce sa zmeny správania spotrebiteľov s cieľom znížiť spotrebu energie (vypínanie svetla, nepoužívanie stand-by režimov, zníženie teploty kúrenia, opatrenia na zníženie spotreby energie na ohrev vody a ďalšie).

#### *Špecifický cieľ 9.5.: Znížiť emisie z dopravy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, dopravu a obyvateľstvo. Špecifický cieľ sa zameriava vyššie využívanie verejnej hromadnej dopravy na úkor IAD za účelom znížiť emisie z dopravy pomocou zatraktívnenia verejnej dopravy a tvorby integrovaného dopravného systému. Jeho hlavnou úlohou bude zjednotiť, integrovať a prepojiť jednotlivé prepravné módy, vrátane nemotorovej dopravy. Železničná doprava by sa mala stať ťažiskovým prepravným módom. Rozvíjané a začleňované do dopravného systému majú byť nízkoemisné formy dopravy, vrátane súvisiacej infraštruktúry. Osobitne bude riešená doprava v mestách, kde je problémom najmä parkovanie - vytváraním záchytných parkovísk, nadväznosťou systémov zdieľaných bicyklov a mestskej hromadnej dopravy, optimalizáciou parkovacej politiky, zavedením nízkoemisných zón a podobne. Zavedenie nízkoemisných zón, alebo zón bez áut bude aj vo vybraných turisticky exponovaných miestach. Projekty realizácie obnovy a rozširovania ciest budú podmienené začlenením samostatnej cyklistickej komunikácie. Pre podporu cyklistickej dopravy ako ekologického a udržateľného módu dopravy budú realizované nízkonákladové opatrenia v rámci upokojovania dopravy (obmedzenia rýchlosti, spomaľovacie prahy, redukcia priestoru v centrách miest pre motorovú dopravu a pod.), dobudovaná bude cyklistická infraštruktúra a ďalšie služby, ako napríklad bike-sharing (zdieľanie bicyklov). V nákladnej a kamiónovej doprave by sa mali vo väčšej miere okrem elektrického pohonu začať využívať vozidlá s pohonom na alternatívne palivá ako zemný plyn alebo vodík, ktoré sú vhodnejšie pre ťažkú nákladnú dopravu. V rámci realizácie budú opatrenia týkajúce sa dopravnej infraštruktúry kombinované s adaptačnými opatreniami na zmenu klímy, ktoré podporia zmiernenie prejavov zmeny v urbánnom prostredí (líniová výsadba, vegetačné deliace pásy, polopriepustné povrchy na parkoviskách a cyklocestách, vegetačné a tieniace prvky na zastávkach a pod.). Zároveň je potrebné prispôsobiť dopravnú infraštruktúru tak, aby sa zvýšila jej odolnosť na nepriaznivé prejavy zmeny klímy (napr. optimalizácia kapacity priepustov z dôvodu zvýšeného výskytu extrémnych zrážok, systémy odvádzania a zasakovania vôd z ciest a parkovísk a pod.).

#### *Špecifický cieľ 9.6.: Znížiť množstvo emisií v sektore poľnohospodárstva*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na kvalitu ovzdušia, pôdu, poľnohospodárstvo, biodiverzitu, štruktúru a využívanie krajiny a obyvateľstvo. Navrhovaný špecifický cieľ má napomôcť zastaviť trend nárastu emisií z poľnohospodárstva a zvýšiť kvalitu pôdy a jej schopnosť zachytávať uhlík a to zavádzaním opatrení, ktoré budú na jednej strane podporovať zamestnanosť na vidieku, zvyšovať produkčnú sebestačnosť v živočíšnej výrobe, ale tiež znižovať emisie amoniaku a metánu zo živočíšnej výroby. Zavedené opatrenia budú zároveň podporovať biodiverzitu a obnovu krajinných štruktúr, ako súčasť kultúrneho a prírodného dedičstva kraja. Za účelom tohto cieľa budú zavádzané šetrné poľnohospodárske postupy a precízne poľnohospodárstvo, ktorého podstatou dosiahnuť čo najlepšie úrody poľnohospodárskych plodín a zlepšiť odolnosť rastlín voči chorobám a škodcom, a čo najmenej zaťažiť životné prostredie. Inými slovami používať hnojivá, alebo pesticídy len tam, kde je to skutočne potrebné a len v nevyhnutnom množstve. Precízne poľnohospodárstvo tiež optimalizuje prevádzku poľnohospodárskych strojov a znižuje emisie z ich prevádzky. Vo zvýšenej miere budú používané organické hnojivá (maštalný hnoj) a budú nahrádzať umelé hnojivá, zavádzané budú bezorbové poľnohospodárske postupy, agrodrevinové systémy a pod. V oblasti chovu hospodárskych zvierat bude preferovaný extenzívny chov (pastva) a v prípade intenzívnych chovov sa budú využívať najlepšie dostupné techniky (BAT) na prevenciu a zníženie emisií amoniaku a metánu.

#### **Strategický cieľ 10.: Environmentálna výchova a vzdelávanie pre všetkých**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na obyvateľstvo a jeho aktivity. Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета je identifikovaná ako prierezová téma a jeden z hlavných nástrojov na dosiahnutie cieľov vo všetkých oblastiach ochrany a tvorby životného prostredia. Prechod na zelenú ekonomiku bude

mať významný vplyv na charakter pracovných miest, s čím súvisia zmeny vo vyžadovaných odborných vedomostiach a zručnostiach absolventov. Preto je potrebné zamerať sa na odborné vzdelávanie a prípravu odborníkov. Hlavnou výzvou pred ktorou sa v tejto oblasti stojí je obnoviť a posilniť vzťah obyvateľov kraja k prírode, tak aby sa životné prostredie ako hodnota dostala do každodenných aktivít a rozhodnutí na všetkých úrovniach spoločnosti.

*Špecifický cieľ 10.1.: Zlepšiť a rozvíjať podmienky pre poskytovanie environmentálnej výchovy vo formálnom a neformálnom vzdelávaní*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na obyvateľstvo. Systematický rozvoj environmentálnej výchovy vo formálnom vzdelávaní bude podporený potrebnou infraštruktúrou a materiálno-technickým zabezpečením škôl v environmentálnych témach, vrátane učebníc s aktuálnym obsahom. V kraji bude vytvorená funkčná sieť stredísk environmentálnej výchovy, ktorá zabezpečí realizáciu EVVO mimo školského prostredia pre široké spektrum cieľových skupín a zlepši sa spolupráca jednotlivých aktérov. Fungovať bude atraktívna ponuka zážitkových aktivít a vzdelávacích programov pre rôzne cieľové skupiny. Informácie o ponuke v kraji budú dostupné cez portál environmentálnej výchovy. Vhodným nastavením grantov a výziev sa podporí aktívna angažovanosť škôl a verejnosti.

*Špecifický cieľ 10.2.: Zabezpečiť prípravu učiteľov pre poskytovanie environmentálnej výchovy*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na obyvateľstvo. Cieľom je, aby v roku 2030 bolo v Banskobystrickom kraji súčasťou stredoškolského a vysokoškolské štúdiá budúcich učiteľov environmentálne minimum a majú byť dostupné programy ďalšieho vzdelávania v oblasti environmentálnej výchovy pre učiteľov. Každý budúci učiteľ absolvuje v rámci svojho štúdia environmentálne minimum, aby bola prierezová téma environmentálna výchova dôsledne začlenená do vyučovacieho procesu. Učitelia sú schopní zdôrazňovať súvislosti medzi spoločenskými, ekonomickými a environmentálnymi problémami a okrem výkladu informácií sa zameriavajú na rozvoj zručností. Okrem environmentálneho minima budú pre pedagógov dostupné programy ďalšieho vzdelávania, ktoré sa zameriavajú na integráciu environmentálnej výchovy v celom školskom vzdelávacom programe.

*Špecifický cieľ 10.3.: Zabezpečiť odborné kapacity pre zelenú transformáciu regiónu*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na obyvateľstvo, trh práce a hospodárstvo. V roku 2030 budú v Banskobystrickom kraji postačujúce odborné kapacity pre povolania v kľúčových odvetviach súvisiacich so zelenou transformáciou regiónu (obehové hospodárstvo, udržateľná energetika, poľnohospodárstvo, stavebníctvo,...). Študijné odbory, ktoré zanikajú alebo sú prebytočné budú transformované na odbory súvisiace s prípravou odborníkov v oblasti zelenej ekonomiky, ochrany a tvorby životného prostredia. Zriaďovatelia investujú do materiálno-technického zabezpečenia škôl, pripravujú podmienky a praktický zrealizujú duálne vzdelávanie študentov. Študentom budú k dispozícii stáže a odborná prax a motivačné nástroje, ako sú napr. štipendiá. Vhodnými aktivitami sa zvýši atraktivita a informovanosť uchádzačov o trendoch a potrebách trhu práce.

*Špecifický cieľ 10.4.: Zvýšiť environmentálne povedomie a zlepšiť spoluprácu regionálnych aktérov podieľajúcich sa na manažmente životného prostredia a regionálnom rozvoji vrátane verejnosti*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na obyvateľstvo a hospodárstvo. V kraji budú realizované vzdelávacie programy a informačné podujatia pre rôzne cieľové skupiny, socioekonomickí aktéri a verejnosť budú pri riešení problémov lokálnej úrovne spolupracovať. Bude vytvorený rámec na pomoc s manažmentom životného prostredia pre samosprávy.

*Špecifický cieľ 10.5.: Využiť potenciál prírodného a kultúrneho dedičstva na zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov a návštevníkov kraja*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na obyvateľstvo a cestovný ruch. V kraji bude vybudovaná a prevádzkovaná infraštruktúra na realizáciu výchovy k ochrane prírody, biodiverzity a krajiny s cieľovým stavom porovnateľným so štandardom európskych krajín, vytvorené prislúchajúce vzdelávacie programy a budú dostupné produkty udržateľného cestovného ruchu. Výstavné a múzejné priestory predstavujúce prírodné a kultúrne hodnoty kraja budú modernizované a udržiavané, s dôrazom na aktualizáciu

prezentačných foriem.

### **Strategický cieľ 11.: Lepšie dáta pre lepšie plánovanie a rozhodovanie**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na rozhodovacie a plánovacie procesy za pomoci zlepšenia dostupnosti relevantných dát a zapojenia všetkých relevantných aktérov.

*Špecifický cieľ 11.1.: Nastaviť systém manažmentu dát a aktívne ich využívať pri strategickom plánovaní a rozhodovaní*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na rozhodovacie a plánovacie procesy za pomoci zlepšenia dostupnosti relevantných dát a zapojenia všetkých relevantných aktérov. Bude potrebné využiť a rozvíjať existujúce nástroje na harmonizované zdieľanie údajov verejnej správy v rámci procesov elektronizácie verejnej správy, infraštruktúry priestorových údajov a iniciatívy pre otvorené vládnutie. Granularita údajov bude prispôsobená potrebám hodnotenia plnenia environmentálnych cieľov a dáta budú dostupné širokej verejnosti ako otvorené dáta. Následne ich budú orgány štátnej a verejnej správy využívať v udržateľnom regionálnom rozvoji. Za týmto účelom budú v regióne posilňované analyticko-strategické a koordinačné kapacity.

*Špecifický cieľ 11.2.: Zlepšiť spoluprácu dotknutých aktérov a zapájať verejnosť do rozvojových aktivít a rozhodovania o životnom prostredí na regionálnej a miestnej úrovni*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na rozhodovacie a plánovacie procesy za pomoci zapojenia všetkých relevantných aktérov. Za účelom dosiahnutia cieľa budú realizované aktivity na podporu vzájomnej informovanosti, spolupráce a spoločné hľadanie trvalo udržateľných riešení.

### **Strategický cieľ 12.: Posilniť a prepojiť výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy**

Navrhovaný strategický cieľ bude mať vplyv na výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy a teda na vedu a výskum.

*Špecifický cieľ 12.1.: Budovanie kapacít pre výskumné a inovačné prostredie v oblasti životného prostredia*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na výskumné a inovačné prostredie v oblasti životného prostredia a teda na vedu a výskum. Za účelom dosiahnutia cieľa bude rozvíjaná vedecko-výskumná infraštruktúra a ľudské zdroje s osobitným dôrazom na aplikáciu poznatkov a inovácii, ktoré prispievajú k riešeniu kľúčových environmentálnych problémov a výziev kraja.

*Špecifický cieľ 12.2.: Prepájať vedecko-výskumné inštitúcie s podnikmi a samosprávami za účelom vývoja a implementácie udržateľných riešení*

Navrhovaný špecifický cieľ bude mať vplyv na vedu a výskum a vedomostnú ekonomiku. Za účelom naplnenia cieľa bude rozvíjaná spolupráca medzi vedecko-výskumnými, inovačnými inštitúciami a ústrednými orgánmi štátnej správy, ďalšími orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, záujmovými združeniami a podnikateľským sektorom s cieľom vyvíjať a aplikovať udržateľné riešenia konkrétnych problémov v regióne. Pri napĺňaní cieľa bude aktívne využívaná spolupráca na medzinárodnej úrovni.

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normovne prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 1.1.</b>												
Zaviesť a podporovať integrovaný prístup k ochrane a využívaniu vôd	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Posilniť spoluprácu zodpovedných aktérov za účelom zjednotiť požiadavky na ochranu a hospodárske využívanie vôd	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0/-	+	+	+/0/-
Ukrotenie opatrení vyplývajúcich z integrovaného plánovania, ochranné pásma vodárenských zdrojov a mapy plánov manažmentu povodňového rizika a plánov manažmentu povodí do územnoplánovacích dokumentácií a strategických dokumentov	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Povoliť a následne realizovať len také činnosti a investície, ktoré ak majú vplyv na kvalitu a kvantitu vôd, musia byť zlepšovať, alebo aspoň nezhoršovať stav/potenciál dotknutých vodných útvarov, s výnimkou odôvodnených investícií v zmysle Rámcovej smernice o vode. Rozhodovať na základe relevantných dát	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Nároky na odber vôd prispôsobiť reálnym možnostiam a potenciálu územia, so zohľadnením očakávaných dopadov zmeny klímy (majú byť spracované v ÚPD miest a obcí)	+	+/0	+	0	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Zabezpečiť funkčný krízový manažment pre obdobie sucha a nedostatku vody	+	+/0	+	+/0	+	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0	+/0/-	+/0/-
Rozvíjať vedecko-výskumné činnosti v oblasti ochrany a využívania vôd, vrátane popularizácie vedy a aplikácie poznatkov a inovácií do praxe	+	+/0	+	+/0	+	+	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Témy súvisiace s ochranou a udržateľným využívaním vôd zahrnúť do portfólia environmentálnej výchovy a	+	0	+/0	0	+	0	0	0	0	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normovne prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
vzdelávacích a osvetových aktivít. vzdelávania												
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 1.2.</b>												
Zabraňovať znečisteniu vôd, udržať, resp. zlepšiť stav vôd vo všetkých vodných útvaroch, akceptácia stanovísk správcu toku	+	+	+/0	0	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Eliminovať znečistenie z priemyslu, dôsledne zavádzať najlepšie dostupné techniky na čistenie priemyselných odpadných vôd (BAT v súlade s referenčnými dokumentmi BREF) v priemyselných prevádzkach	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-
Eliminovať znečistenie komunálnymi odpadovými vodami	+	+	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Stanoviť pravidlá, spôsob a rozsah využitia okolia tokov a nádrží s cieľom eliminovať znečistenie vody a brehov ľudskou činnosťou (kúpanie, rekreácia, vodné športy, rybolov a zakrmovanie rýb)	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-
Realizovať opatrenia na zníženie znečistenia povrchových vôd plávajúcim odpadom, osobitne plastami	+	+/0	0	0	+	0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Zachovávať a dôsledne sa starať o brehovú vegetáciu na vodných tokoch a vytvárať prírode blízke opatrenia v okolí vodných tokov, ktoré zabránia znečisteniu z plošných zdrojov znečistenia	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-
Zavádzať šetrné postupy hospodárenia v poľnohospodárstve s dôrazom na minimalizáciu erózie pôdy a riziko splachov hnojív a pesticídov do vôd	+	+	+/0	+/0	+	+/0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Zavádzať šetrné postupy v lesnom hospodárstve s dôrazom na elimináciu erózie pôdy a zanášanie koryt tokov sedimentami, a narušenie prameňov a koryt tokov pri lesohospodárskych činnostiach	+	+	+/0	+/0	+	+/0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Zlepšiť systém kontroly zo strany kontrolných orgánov	+	+	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
V súvislosti s rizikom masového množenia tzv. povodňových druhov komárov v riečnych nivách zaviesť systematický program regulácie ich populácií, využívať postupy a prípravky s minimálnym negatívnym vplyvom na mokradné ekosystémy (napr. environmentálny manažment, biologická kontrola)	+/-	+/0	0	0	+/0	+/0	+/0/-	0	+/0	0	0	+/0/-
Minimalizovať používanie látok, ktoré ohrozujú alebo poškodzujú ekosystémy, znečisťujú podzemné vody a/alebo povrchové vody pri odstraňovaní invázijských a iných neželaných organizmov	+	+/0	+/0	+/0	+	+	+	0	+/0	0	0	+/0/-
Sanácia environmentálnych záťaží, ktoré ohrozujú vodné zdroje	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Podporovať komplexné revitalizácie vodných tokov prírode blízkym spôsobom pri procesoch ako je krajinné plánovanie, pozemkové úpravy, tvorba územno-plánovacej dokumentácie, strategickom plánovaní a rozhodovacích konaniach	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-
Realizovať projekty komplexnej revitalizácie tokov : Odstraňovať, resp. spriechodňovať migračné bariéry na vodných tokoch s cieľom obnoviť priechodnosť vodných tokov pre ichyofaunu, cieľové druhy rýb a v neposlednom rade aj zlepšenie prenosu živín a sedimentov. Obnoviť prírodný charakter koryta toku a príľahlého územia.	+/0	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-
Modernizovať a rekonštruovať existujúce vodné elektrárne a súvisiace vodné stavby (hydroenergetické sústavy) s dôrazom na elimináciu	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
negatívnych vplyvov na životné prostredie, najmä migráciu rýb a manažment sedimentov a možnosti zvyšovania cestovaného ruchu (využívanie tokov vodákmi).												
Realizácia alternatívnych spôsobov čistenia odpadových vôd (napr. koreňové čistiarne) a dôsledná kontrola existujúcich zariadení (žumpy, septiky atď.)	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 1.3.</b>												
Zpracovanie území, vyznačených na základe všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia máp povodňového rizika do územnoplánovacej dokumentácie a jej dodržiavanie v rozhodovacích konaniach	+/-	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Podporovať environmentálne vhodné spôsoby zachytávania a udržiavania vody v krajine v rámci integrovaného manažmentu krajiny	+	+	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Ochrana a starostlivosť o „kostru“ zelenej infraštruktúry: sieť území Natura 2000, chránené územia v národnej sieti v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z., prvky územného systému ekologickej stability a ďalšie oblasti mimo chránených území (najmä lesy, lúky, nelesná drevinová vegetácia).	+	+/0	+	+	+	+/0	+/0	+	+	+/0	+/0	+/0/-
Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry mimo zastavaného územia obce (napr. zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie, revitalizácia mokradí a rašelinísk, revitalizácia sádov, viníc, obnova brehových porastov a pod.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/0	+/0	+/0/-



	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Zavádzanie šetrných hospodáriacich postupov a realizácia vodozádržných opatrení na poľnohospodárskej pôde: napr. zavádzať také postupy, technológie a zariadenia, ktoré minimalizujú nadmerné zhutnenie pôdy (bezorbové postupy), zavádzanie agro-lesníckych systémov, vytváranie environmentálnych prvkov na podporu biodiverzity a znižovanie výmery plôch pôdných blokov, realizovať vodozádržné opatrenia napr. zatravnovaný vsakovací pás, infiltračná priekopa, prielohová terasa (prieloh), terasa, terasovanie, odvodnenie poľnej cesty a následné zadržanie vody a ďalšie	+	+	+	+/0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Zvýšenie retenčnej kapacity hydromelioračných kanálov, resp. ich revitalizácia (v nadväznosti na prehodnotenie ich stavu, funkčnosti a potenciálu)	+	+/0	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Zavádzanie šetrných hospodáriacich postupov a realizácia vodozádržných opatrení v lesnej pôde. Prehodnotiť drevinové zloženie a vo vzťahu k adaptačným opatreniam na zmenu klímy a pri obnove lesa upraviť aj smerom k zvyšovaniu odolnosti porastov voči suchu a znižovaniu zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi	+	+/0	+	+/0	+	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 1.4.</b>												
Komplexné plánovanie opatrení na zlepšenie manažmentu vôd v sídlach vychádzajúce z urbanistických štúdií, pasportizácie zelene, analýzy rizík a hodnotenia zraniteľnosti voči dopadom zmeny klímy na dané	+	+/0	+	+/0	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
územie a ďalších, uplatňované prostredníctvom územného plánovania, urbanizmu a architektúry												
Zpracovanie opatrení na zlepšenie manažmentu vôd a plánov manažmentu povodňového rizika do územnoplánovacej dokumentácie a jej dodržiavanie v rozhodovacích konaniach	+	+/0	+	+/0	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Realizovať prvky na zlepšenie manažmentu vody v sídlach ako súčasť všetkých rozvojových projektov	+	+/0	+	+/0	+	+/0/-	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Minimalizácia strát vody v rozvodných sieťach	+/-	+/0/-	+/0/-	0/-	+	+/0/-	0/-	0	0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Šetrenie vodou spotrebiteľmi	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Rekonštrukcia a dobudovanie verejných vodovodov a ďalšej infraštruktúry súvisiacej so zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou	+/-	+/0/-	+/0/-	0/-	+	+/0/-	0/-	0	0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Identifikácia deficitných oblastí z hľadiska zásob pitnej vody	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Identifikácia rizikových oblastí z hľadiska sucha a nedostatku vody	+	0	0	0	+	+/0	0	0	0	0	0	+/0/-
Krízové plánovanie pre dlhodobé suchu v rizikových oblastiach	+	0	0	0	+	+/0	+/0	0	+/0	0	0	+/0/-
Zachytávanie a využívanie odpadovej „šedej“ vody v budovách	+	+/0	+/0	0	+	+/0	+/0	0	+/0	0	0	+/0/-
Zachytávanie a využívanie dažďovej vody (dažďové záhrady, vsakovacie a retenčné plochy, nádrže na zachytávanie zrážkovej vody, zelené strechy a ďalšie)	+	+/0	+/0	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	0/-	0/-	+/0/-
Minimalizácia podielu nepriepustných povrchov a ich náhrada priepustnými povrchmi	+	+/0	+/0	+/0	+	+	+	+	+	0/-	0/-	+/0/-
Zabezpečenie dostatočnej kapacity prietoku kanalizačnej sústavy	+/-	+/0/-	+/0/-	0/-	+	+/0/-	0/-	0	0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Rozdelenie kanalizačného systému na splaškovú a zrážkovú vodu	+/-	+0/-	+0/-	0/-	+	+0/-	0/-	0	0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Realizácia prvkov zelenej infraštruktúry v sídlach v rámci verejnej zelene, vyhradenej zelene, zelených striech a vegetačných striech na súkromných a verejných objektoch a ďalšie	+	+0	+	+	+	+	+	+	+	+0/-	+0/-	+0/-
Preferencia suchu odolných druhov vegetácie a prírode blízka údržba zelene	+	+0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Citlivá úprava tokov v intravilánoch, zabezpečenie funkčných brehových porastov	+/-	+0/-	+0/-	0/-	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Realizácia protipovodňových opatrení podľa Plánu manažmentu povodňového rizika	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Kombinovať zelené a technické opatrení ako súčasť systému ochrany pred povodňami - tam, kde je to možné efektívne spomaliť odtok vody z krajiny, zvýšiť retenčnú schopnosť povodia a podporiť prirodzenú akumuláciu vody, využiť územia vhodné na transformáciu povodňovej vlny	+	+0	+0	+0/-	+	+0/-	+0/-	+	+	+0/-	+0/-	+0/-
Dobudovať potrebnú infraštruktúru a navrhnúť ďalšie opatrenia na základe vyhodnotenia účinnosti zelenej a technickej infraštruktúry. Z hľadiska udržateľnosti dlhodobo zabezpečiť údržbu doteraz vybudovaných opatrení bez negatívneho environmentálneho vplyvu na okolie	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Vybudovanie a údržba monitorovacieho a predpovedného systému, cezhraničné systémy - tok lpeľ	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 2.1.</b>												
Vypracovať a realizovať	+0/-	+0	+0	+0	+	+0	+	+	+	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
programy starostlivosti chránených území, prioritne území sústavy NATURA 2000												
Zavádzať hodnotenie ekosystémových služieb do praxe, najmä pri hľadaní kompromisov medzi využívaním a ochranou prírodných zdrojov využívať hodnotenie ekosystémových služieb	+0/-	+0	+0	+0	+	+0	+0	+0	+0	+0/-	+0	+0
Dokončiť prehodnotenie a zonáciu národného parku Nízke Tatry v súlade s kritériami IUCN	+0/-	+0	+0	+0	+	+0	+	+	+	0	0	+0/-
Uplatňovať integrovaný koncept ochrany krajiny	+0/-	+0	+0	+0	+	+0	+	+	+	0	0	+0/-
Definovať ohrozenia chránených území súvisiace s turistickými, športovými, rekreačnými a ďalšími aktivitami a zohľadňovať tieto ohrozenia pri zabezpečovaní manažmentu chránených území a príprave dokumentácie ochrany prírody	+0/-	+0	+0	+0	+	+0	+	+	+	0	0	+0/-
Rozvíjať prioritne udržateľný cestovný ruch, najmä prírodný turizmus	+0	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 2.2.</b>												
Spracované a realizované programy starostlivosti a programy záchrany (manažmentové opatrenia na zachovanie alebo zlepšenie stavu biotopov a ich celistvosti), realizácia manažmentových opatrení na genofondových lokalitách chránených druhov	+0/-	+0	+0	+0	+	+0	+	+	+	0	0	+0/-
Obnova degradovaných ekosystémov	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-	+0/-	+0/-
Zabezpečiť ochranu pralesov, mokradí a trávinnno-bylinných biotopov a nelesnej drevinovej vegetácie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Citlivo navrhovať a hodnotiť plány alebo projekty, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmety ochrany.	+0/-	+0/-	+0	+0	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Spracovať, aktualizovať a	+0/-	+0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
schváliť územné systémy ekologickej stability (RÚSES) a rešpektovať ich pri územnom plánovaní a povoľovaní stavieb a činností v krajine.												
Systematický monitoring výskytu invázných organizmov a ich plošné odstraňovanie	+/0	0	+/0	0	0	0	+	0	+	0	0	+/0/-
Opatrenia na podporu biodiverzity mimo chránených území - poľnohospodárskej krajine, lesnom hospodárstve a sídlach.	+	+/0	+	+/0	+	+/0	+	+	+	0	0	+/0/-
Opatrenia na zabezpečenie priechodnosti krajiny pre migráciu živočíchov (ekodukty, navádzacia zeleň a pod.)	+	+/0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Zelená a modrá infraštruktúra v krajine so zameraním na pôvodné druhy drevín	+	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Podpora mestskej zelene so zameraním na pôvodné druhy drevín	+	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 2.3.</b>												
Komunikácia a spolupráca medzi zainteresovanými aktérmi a ich zapájanie do rozhodovania	+	0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Vybudovať a prevádzkovať zariadenia/infraštruktúru na realizáciu výchovy v ochrane prírody, biodiverzity a krajiny s cieľovým stavom porovnateľným so štandardom európskych krajín a tvorba nových vzdelávacích programov.	+	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Realizácia pilotných projektov spolupráce medzi aktérmi v CR a ochrane prírody	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Vytvorenie pilotnej koncepcie budovania infraštruktúry pre návštevníkov CHÚ	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 3.1.</b>												
Vypracovanie a schválenie územných plánov	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Prioritne chrániť najkvalitnejšiu pôdu v rozhodovacích konaniach	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Revitalizácia brownfieldov	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-	+0/-	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 3.2.</b>												
Precízne farmárčenie a uplatňovanie šetrných technologických postupov, vrátane uplatňovania digitálnych a inovatívnych technológií	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Využívať organické hnojivá - najmä maštalný hnoj, kompostu	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	0	0	+0/-
Rozvíjať extenzívne chovy a zlepšovať životné podmienky zvierat	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	0	0	+0/-
Realizovať prírodné prvky, ktoré budú chrániť pôdu pred vetrom a vodou, podporovať biodiverzitu a vodný režim krajiny	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 3.3.</b>												
Zabezpečiť kontinuitu a modernizáciu vzdelávania v poľnohospodárskych odboroch	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Preferovať lokálne produkty a podporovať tak regionálny trh potravín	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Pri prenájme pôdy hospodáriacim subjektom vyžadovať zavádzanie šetrných postupov	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Modernizácia výroby/produkcie s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 4.1.</b>												
Podporovať prebudovu na odolnejšie lesy (vnášanie chýbajúcich pôvodných drevín a drevín budúcej klímy - asistovaná migrácia)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-	0	+0/-
Realizovať primerané adaptačné vodozádržné opatrenia na lesných pozemkoch	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Zvýšiť podiel lesov obhospodarovaním PBHL	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Zabezpečiť efektívnu reguláciu stavov raticovej zveri a zlepšiť monitoring	+	0	0	0	0	0	+	+	+	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
spôsobených škôd												
Vedecko-výskumná činnosť - projekty skúmajúce vplyv zmeny klímy na lesné ekosystémy s cieľom navrhnúť vhodné adaptačné opatrenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Podieľať sa na monitorovaní a vyhodnocovaní dopadov zmeny klímy na lesné ekosystémy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 4.2.</b>												
Minimalizovať zníženie výmery lesného pôdneho fondu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-	0	+0/-
V exponovaných oblastiach zaviesť efektívnu kontrolu priamych antropogénnych vplyvov	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Vytvoriť systém na elimináciu energetickej chudoby	+	+0	+	+	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Vytvoriť systém integrovaného manažmentu krajiny - krajinného územného plánovania a zodpovedného územného plánovania	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 4.3.</b>												
Oceniť ekosystémové služby lesa (v nadväznosti na nové poznatky)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Identifikovať disproporcie pri platbách za ESL	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Vytvoriť mechanizmy platieb za ESL	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Identifikovať požiadavky spoločnosti na lesné ekosystémy v kraji na všetkých úrovniach	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Vytvoriť platformu pre participáciu aktérov	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-
Prinášať témy lesníctva a starostlivosti o les širokej verejnosti prostredníctvom programov lesnej pedagogiky	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 4.4.</b>												
Investovať do vytvárania a udržania pracovných miest v lesnom hospodárstve s dôrazom na podporu PBHL a realizáciu adaptačných	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
opatrení na zmenu klímy												
Investície do rozvoja kapacít na spracovanie dreva do produktov s vyššou pridanou hodnotou na domácom trhu a zvyšovanie zamestnanosti v lesnícko-drevárskom sektore.	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
Podporovať vzdelávanie a rekvifikáciu v oblasti udržateľného lesného hospodárstva (prispôbiť sa v trendom v LH)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Realizovať prírodné riešenia na obhospodarovanie krajiny (podpora PBHL, certifikácie lesov)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Rozvoj inovačného potenciálu a zavádzanie inovácií do praxe	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 5.1.</b>												
Regulovať rozvoj územia v miestach potenciálnych geohazardov prostredníctvom územnoplánovacej dokumentácie	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Zlepšiť monitoring geohazardov, najmä zosuvov, realizovať geologické prieskumy v miestach potenciálnych zosuvov v blízkosti ľudských aktivít prioritne v miestach plánovaného rozvoja	+	+	0	+/0	+/0	+	+/0	+	+	+	+	+/0/-
Sanácia zosuvov na základe Programu prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 - 2029)	+	+	0	+/0	+/0	+	+/0	+	+	+	+	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 5.2.</b>												
Vyžadovať od povinných osôb plnenie plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/0	+/0	+/0/-
Určiť držiteľa (pôvodcu) environmentálnej záťaže	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/0	+/0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 5.3.</b>												
Povoľovanie banskej a ťažobnej činnosti len s podmienkou použitia najlepších dostupných technológií (BAT)	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Zlepšiť znalostnú bázu	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-



	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
potenciálu územia pre racionálne využitie nerastných surovín												
Zmapovať haldy a odkaliská z hľadiska ich potenciálu opätovného využitia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Opätovne využiť odpad z hald a odkalísk a podporovať princípy obehovej ekonomiky v oblasti využívania nerastných surovín	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Využiť potenciál lomov na hrubú kamenársku výrobu	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Motivovať súkromný sektor k racionálnemu využitiu surovín (pridaná hodnota)	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Podporovať geologický prieskum a možnosti využitia geotermálnej energie v geotermálnych oblastiach kraja	+	+/0/-	+	+	0/-	0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Prehodnotiť aktuálny stav dobývacích priestorov v nadväznosti na obmedzenia, ktoré vyplývajú pre územie zo statusu dobývacieho priestoru	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Vytvoriť podporný systém pre samosprávy a tretí sektor na zabezpečenie a krajinársku úpravu opustených lomov	+/0/-	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Využiť potenciál biotopov vznikajúcich po ťažobnej činnosti na ochranu prírody a biodiverzity	+	+/0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 6.1.</b>												
Vypracovať regionálne a subregionálne štúdie a stratégie, ktoré umožnia efektívne rozhodovanie a prioritizáciu mitigačných a adaptačných opatrení (napr. analytické štúdie, nízkouhlíkové, adaptačné stratégie, a pod.)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Integrovať vypracované štúdie a stratégie do územných a rozvojových plánov, a ich striktné dodržiavanie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/0/-	0	+/0/-
Vzdelávacia a informačné	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
aktivity o zmene klímy pre všetky cieľové skupiny, vrátane šírenia príkladov dobrej a zlej praxe												
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 6.2.</b>												
V reakcii na zmenu klímy vhodne kombinovať mitigačné a adaptačné opatrenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Podporovať miestnu, regionálnu a nadregionálnu spoluprácu aktérov pri príprave a realizácii mitigačných a adaptačných opatrení	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Nové investície plánovať a posudzovať z hľadiska ich príspevku k uhlíkovej neutralite a tiež zníženiu zraniteľnosti dotknutého územia voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Diverzifikácia regionálnej ekonomiky investíciami do rozvoja zelenej ekonomiky a tvorby zelených pracovných miest	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/0/-	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 6.3.</b>												
Identifikácia vývoja rizík, určenie spôsobov prevencie, zavádzanie postupov a opatrení na pripravenosť a reakciu na katastrofy spôsobené zmenou klímy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Budovanie a modernizácia systémov včasného varovania a vyrozumievania	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Zohľadňovať riziká vyplývajúce z negatívnych prejavov zmeny klímy na zraniteľné skupiny obyvateľstva pri zabezpečovaní dostupnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 7.1.</b>												
Napojenie sa na centrálny zdroj vykurovania, je jedným z najlepších riešení,	+	+/0/-	+	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0	+/0	+/0/-	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
samozrejme len v prípade, ak je táto možnosť dostupná v blízkosti nehnuteľnosti.												
Používanie výlučne kvalitného paliva, ktorým je suché drevo, drevené brikety alebo pelety. Palivové drevo je potrebné sušiť na vetranom mieste aspoň dva roky	+	+/0/-	+	+	+/0	+/0/-	+/0	+/0	+/0	+/0/-	0	+/0/-
Zateplenie strechy a obvodového plášťa domu, osadenie kvalitných okien a dverí za účelom zníženia energetických strát ušetrí množstvo tepla, ktoré je potrebné na vykurovanie	+	0	+	+	0	0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	0	+/0/-
Výmena zastaraných zdrojov tepla, ktoré pomôžu ušetriť nielen financie, pretože majú nižšiu spotrebu, ale efektívnejším spaľovaním prispievajú k tomu, že z dymovodu je emitovaných	+	0	+	+	0	0	0	0	0	+/0/-	0	+/0/-
Zriadenie sociálnych podnikov pre výrobu kvalitného paliva z OZE (spracovanie dreva, biomasy, bioodpadov)	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 7.2.</b>												
Prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečistenia musia dbať na dodržiavanie emisných limitov a technických požiadaviek na zdroje znečisťovania ovzdušia.	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
Zo zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia im tiež vyplýva povinnosť zavádzať najlepšie dostupné techniky (BAT - Best Available Techniques).	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
K mimoriadnym situáciám môže dôjsť počas skúšobnej prevádzky alebo pri poruchách prevádzkového cyklu. Vtedy by mali v reálnom čase zodpovední upozorniť obyvateľstvo na hroziace riziká	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Zavádzanie BAT technológií vs. BAU	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 7.3.</b>												
Zdieľanie jász (carpooling), používanie verejnej dopravy namiesto osobného auta, alebo použitie bicykla na kratšie vzdialenosti pri presunoch mestom často šetrí nielen ovzdušie, ale aj čas na hľadanie parkovacieho miesta.	+	+0	+	+	+0	+0	+0	0	+0	0	0	+0/-
Budovanie bezpečnej infraštruktúry udržateľnej mobility (znižovanie počtu parkovacích miest).	+	+0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Čistenie komunikácií a výsadba vhodne zvolenej uličnej zelene, ktorá môže ovplyvňovať kvalitu ovzdušia v blízkosti ciest tým, že zachytáva znečisťujúce látky. Týmto spôsobom je možné vytvárať aj atraktívne koridory pre chodcov.	+	+0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Vytvoriť systém integrovaného manažmentu krajiny - krajinného územného plánovania a zodpovedného územného plánovania.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 7.4.</b>												
Farmári by mali dodržiavať kódex správnej farmárskej praxe, ktorý rešpektuje špecifické podmienky spojené s hospodárením s dusíkom, so správnym kŕmením a s ustajnením zvierat. Môžu tak prispieť k zníženiu emisií amoniaku, zvlášť v prípade ošípaných a hydiny, nízkoemisným spôsobom hnojenia, uskladňovaním hnojív a obmedzovaním emisií amoniaku používaním minerálnych hnojív	+	+0/-	+0	+0	+0	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	0	0	+0/-
Meranie zápachu a markerov zápachu (H <sub>2</sub> S a merkaptanov, NH <sub>3</sub> ) z poľnohospodárstva, bioplynových staníc, čistiarní	+	0	+0	+0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
odpadových vôd, skládok odpadov, v urbánnom prostredí napr. okolia veľkých výrobných a energetických podnikov, malých lakovní, prípadne ďalších zdrojov zápachu a pri sťažnostiach obyvateľov na zápach												
Prašnosť poľnohospodárskej pôdy je vhodné znižovať striedaním plodín, úhorovaním, využívaním protideflačnej funkcie rastlinného krytu, no najmä zmenšováním osevných blokov obnovou a výsadbou remíz, alejí a vetrolamov, ktoré ovplyvňujú prúdenie vetra a ukladanie prachových častíc.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Výskum vplyvu poľnohospodárskej krajiny a čistoty ciest na sekundárnu prašnosť	+	0	+	+	0	0	+	0	+	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 7.5.</b>												
Pri plánovaní rôznych funkčných plôch je potrebné brať do úvahy reliéf krajiny a smer prevládajúcich vetrov. Najmä priemyselné prevádzky môžu byť zdrojom znečisťujúcich látok alebo zápachu rovnako ako veľkofarmy, bioplynové stanice a pod. To isté platí pre dobývacie priestory alebo odkaliská. Ich orientáciu a vzdialenosť voči obytným zónam je potrebné zvažovať podľa lokálnych podmienok a najmä so zapojením a informovaním verejnosti.	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Pri umiestňovaní horeuvedených činností je vždy potrebné zvažovať aj faktor prepravy materiálov, ktorá by nemala nadmerne zaťažovať obyvateľstvo.	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Dopravné koridory - diaľnice a rýchlостné cesty je potrebné umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
obytných zón a tiež s ohľadom na prevládajúci smer vetra.												
Plochy s prioritnou funkciou zelene, biocentrá a biokoridory môžu nielen ovplyvniť prúdenie vzduchu, ale aj plniť významnú úlohu z pohľadu rozptylu a usadzovania znečisťujúcich látok, preto je potrebné počítať s nimi v urbanizovanej aj voľnej krajine v dostatočnom rozsahu a množstve.	+	+/0	+	+	+/0	+/0	+	+	+	0	0	+/0/-
Výskum vplyvu zmien zelene v urbánnom a vidieckom prostredí na sekundárnu prašnosť a kvalitu ovzdušia.	+	0	+	+	+/0	+/0	+	+	+	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 7.6.</b>												
Rozšíriť oblasti monitorovania a informovania verejnosti o úrovni znečistenia ovzdušia nielen o stacionárne stanice ale aj o mobilné stanice, ktoré vybavením simulujú stacionárne a umožnia kombinovať monitorovacie vybavenie v zmysle požiadaviek. Mobilné stanice budú zároveň slúžiť ako pohotovostné monitorovacie zariadenia v prípade havárii chemického alebo prašného charakteru. Kontinuálny analyzátor ťažkých kovov skráti čas informovania o ich koncentráciách v ovzduší aspoň na jednom odberovom mieste.	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Okrem kontinuálneho automatického monitoringu úrovne znečistenia ovzdušia, SHMÚ zabezpečí aj indikatívne merania znečisťujúcich látok v okolitom ovzduší. Pre zabezpečenie zníženia znečisťovania ovzdušia a zlepšenia jeho kvality je potrebné, aby znečisťujúce látky, ktoré majú stanovenú	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normované prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
limitnú hodnotu, boli merané v požadovanom rozsahu a kvalite.												
Zriadiť originálny prieskumný monitoring kvality ovzdušia prenosnými analyzátormi.	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Rozšíriť oblasti monitorovania a informovania verejnosti o úrovni znečistenia ovzdušia nielen o stacionárne stanice ale aj o mobilné stanice, ktoré vybavením simulujú stacionárne a umožnia kombinovať monitorovacie vybavenie v zmysle požiadaviek. Mobilné stanice budú zároveň slúžiť ako pohotovostné monitorovacie zariadenia v prípade havárii chemického alebo prášneho charakteru. Kontinuálny analyzátor ťažkých kovov skráti čas informovania o ich koncentráciách v ovzduší aspoň na jednom odberovom mieste.	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Okrem kontinuálneho automatického monitoringu úrovne znečistenia ovzdušia, SHMÚ zabezpečí aj indikatívne merania znečisťujúcich látok v okolitom ovzduší. Pre zabezpečenie zníženia znečisťovania ovzdušia a zlepšenia jeho kvality je potrebné, aby znečisťujúce látky, ktoré majú stanovenú limitnú hodnotu, boli merané v požadovanom rozsahu a kvalite.	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 7.7.</b>												
Osvetové kampane a vzdelávacie programy na podporu opatrení v oblasti kvality ovzdušia a zvyšovanie povedomia o význame kvality ovzdušia (konferencie, workshopy, informačné dni, študijné cesty)	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Komunikácia výstupov verejnosti: stránka samosprávneho kraja bbsk.sk, stránka projektu www.populair.sk, webová https://dnesdycham.populair.sk a mobilná aplikácia (Dnes Dýcham), mediálne výstupy, informačné materiály, tranzitná reklama a reklama v supermarketoch, online reklama	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Pilotné projekty zamerané na vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti pre dopravné riešenia na zlepšenie kvality ovzdušia vo vybraných mestách	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Mobilný a informatívny monitoring kvality ovzdušia a monitorovanie implementovaných opatrení	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 8.1..</b>												
Realizovať vzdelávacie a informačné aktivity o koncepte obehového hospodárstva pre rôzne cieľové skupiny - samosprávy, deti a mládež, širokú verejnosť, odbornú verejnosť, podnikateľský sektor - a využitím rôznych foriem	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Vytvoriť informačné materiály a informačné platformy na šírenie praktických informácií uplatniteľných pri prechode na obehové hospodárstvo (napr. katalóg produktov vhodných pre zelené verejné obstarávanie, zoznamy recyklátorov a potenciálnych partnerov pre vytváranie priemyselných symbióz, zoznam kľúčových aktérov v regióne pri podpore obehového hospodárstva, zoznam dostupných podporných nástrojov a služieb v prechode na cirkulárnu ekonomiku...)	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Prepájať a podporovať	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-



	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
aktérov z viacerých sektorov, vrátane prepájania s výskumným a neziskovým sektorom, samosprávami akademickou obcou, za účelom podpory vzniku spoluprác, cirkulárnych pilotných projektov, zavádzania ekoinovácií, šírenia know-how, transferu poznatkov, osvedčených postupov a technológií a pod.												
Zavádzať motivačné nástroje pre podnikateľský sektor a nastavenie finančnej politiky s ohľadom na návrhy Cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo v oblasti ekonomických nástrojov, ktoré tvoria jednu zo štyroch sledovaných oblastí	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Zavádzať obehové obchodné modely a integrovať princípy obehového hospodárstva v podnikateľskom sektore, vrátane poradenstva pri ich zavádzaní	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Uplatňovať dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky (napr. zelené verejné obstarávanie, environmentálne označovanie výrobkov,...), prípadne ekvivalentné nástroje dostupné na trhu (napr. ISO štandardy, komerčné certifikačné schémy ako BCorp, Cradle2Cradle a pod.)	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Zavádzať ekologické inovácie	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	0	+/0/-
Integrovať obehové hospodárstvo do rozvojových politík regionálneho a miestneho významu	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 8.2.</b>												
Realizovať vzdelávacie a informačné aktivity v téme odpadového hospodárstva a predchádzania vzniku odpadov (predchádzanie	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normovne prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
odpadov, minimalizácia odpadov, opätovné využívanie, recyklácia, zhodnocovanie, zneškodňovanie, problematika voľne pohodeného odpadu,...) pre rôzne cieľové skupiny - samosprávy, deti a mládež, širokú verejnosť, odbornú verejnosť, podnikateľský sektor - a rôznou formou												
Podporovať ekodizajn výrobkov a aplikovanie obehových biznis modelov predlžujúcich životnosť výrobkov a ich používanie	+	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Opätovne využívať rezíduá z výroby priamo v prevádzkach alebo podporiť priemyselnú symbiózu za účelom uzatvárania materiálových tokov	+	+0	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Vytvárať potravinové banky na elimináciu potravinového odpadu	+	+0	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Vytvárať centrá opätovného používania a centrá zdieľaného používania, ktoré budú zároveň slúžiť širokej verejnosti na zvyšovanie osvedy a praktických zručností pri opravovaní, repasovaní, upcyclácii výrobkov a pod.	+	0	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Vytvárať cirkulárne mapy miest a regiónov	+	+0	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Organizovať verejné podujatia s ohľadom na minimalizáciu odpadov	+	+0	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
Zriaďovať zariadenia na predaj potravín nevhodných na konzumáciu na iné účely (krmovina – okrem prikrmovania voľne žijúcich živočíchov, kompostovanie, energetické zhodnotenie)	+	0	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 8.3.</b>												
Realizovať vzdelávacie a informačné aktivity, zamerané na triedenie odpadov s dôrazom na BRKO	+	+0	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normovne prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Vytvárať technickú infraštruktúru pre nakladanie s KO na mestách a obciach	+	+/0	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Vytvárať technickú infraštruktúru pre nakladanie s ďalšími odpadmi, vrátane nebezpečných odpadov	+	+/0	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Zavádzať množstvový zber	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Realizovať preventívne opatrenia proti vzniku čiernych skládok	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-
Analyzovať recyklačné kapacity pre komunálne aj priemyselné odpady, vrátane nebezpečných odpadov	+	+/0	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Vytvárať nové recyklačné kapacity pre komunálne aj priemyselné odpady, vrátane nebezpečných odpadov	+	+/0/-	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Zavádzať nové recyklačné technológie pre komunálne aj priemyselné odpady, vrátane nebezpečných odpadov	+	+/0/-	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 9.1.</b>												
Zriadenie Regionálnych centier udržateľnej energetiky (RCUE)	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Zriadenie Krajského energetického centra v BBSK	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Vzdelávanie a odborná príprava pre prechod k dekarbonizácii	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Koncepčná optimalizácia energetického manažmentu samospráv a súkromného sektora (napr. stratégia energetického manažmentu, nízkouhlíková stratégia,...)	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 9.2.</b>												
Zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Zriadenie Regionálnych centier udržateľnej energetiky (RCUE)	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 9.3.</b>												
Využívanie najlepších dostupných techník (BAT) a politík v priemysle za	+	+/0/-	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
účelom znižovania emisií												
Realizácia environmentálne zodpovedných projektov a podpora vzniku zelených pracovných miest	+	+0/-	+0	+0	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	0	0	+0/-
Vytvoriť podmienky pre energetické plánovanie a zvyšovanie energetickej sebestačnosti v kraji	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
V oblasti regionálnej ekonomiky potreba investovať do jej diverzifikácie o nízkoemisné formy, predovšetkým prechod na obehové hospodárstvo	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 9.4.</b>												
Komplexná obnova budov	+	+0/-	+	+	+0	+0	+0	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Behaviorálne a technické opatrenia na zníženie spotreby energií	+	0	+	+	+0	+0	+0	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 9.5.</b>												
Minimalizovať potrebu dopravy, využívať digitálne technológie (napr. telekonferencie, práca z domu)	+0/-	+0	+	+	+0	+0	0	0	0	0	0	+0/-
Redukovať použitie individuálnej automobilovej dopravy, využívanie verejnej dopravy, zdieľania áut, bicyklov	+0/-	+0	+	+	+0	+0	0	0	0	0	0	+0/-
Rozvíjať mestá priaznivo pre cyklo dopravu a pešiu dostupnosť	+	+0	+	+	+0	+0	+0/-	0	+0/-	0	0	+0/-
Rozvíjať a dekarbonizovať verejnú autobusovú dopravu v kontexte IDS	+	+0	+	+	+0	+0	+0	0	+0	0	0	+0/-
Rozvoj a dekarbonizácia MHD v kontexte IDS	+	+0	+	+	+0	+0	+0	0	+0	0	0	+0/-
Vytvoriť krajský informačný systém pre IDS	+	+0	+	+	+0	+0	+0	0	+0	0	0	+0/-
Pripraviť a realizovať pilotné projekty IDS s potenciálom rozširovania a vzájomného prepájania	+	+0	+	+	+0	+0	+0	0	+0	0	0	+0/-
Rozvíjať infraštruktúru pre udržateľnú elektromobilitu	+	+0	+	+	+0	+0	+0	0	+0	0	0	+0/-
Rozvoj a modernizácia železničnej dopravy	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Opatrenia na zvýšenie odolnosti a adaptačnej kapacity dopravnej	+	+0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
infraštruktúry na nepriaznivé prejavy zmeny klímy												
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 9.6.</b>												
Zavádzanie šetrných poľnohospodárskych postupov a precízne poľnohospodárstvo	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
Preferovať extenzívny chov hospodárskych zvierat, v prípade intenzívneho chovu využívať najlepšie dostupné techniky (BAT) na prevenciu a zníženie emisií amoniaku a metánu.	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
Modernizácia a digitalizácia poľnohospodárstva	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 10.1.</b>												
Koncepcne a metodicky nastaviť rozvoj EVVO na rôznych úrovniach	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0	0	+/0/-
Zabezpečiť pozíciu koordinátora EV na školách a zabezpečiť systematickú koordináciu EV	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Viesť evidenciu koordinátorov EV a umožniť koordinátorom relevantné vzdelávanie	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Zaviesť environmentálne štandardy škôl, komunikovať pripravované a realizované aktivity	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Zabezpečiť potrebnú infraštruktúru a materiálo-technické zabezpečenie výučby EV	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Zlepšiť spoluprácu so samosprávou, školami v okolí, poskytovateľmi EV, regionálnymi aktérmi a verejnosťou	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Realizovať výskumy cielene zamerané na efektívnosť výučby environmentálnej výchovy	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Využívať portál environmentálnej výchovy EWOBX ako priestor pre zdieľanie, čerpanie informácií, vzájomné prepájanie sa	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Vytvoriť a realizovať	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
atraktívnu ponuku vzdelávacích programov s využitím vhodných aktivizujúcich a zážitkových foriem a metód, informačných a digitálnych technológií s dôrazom na lokálne a regionálne environmentálne problémy a dopady globálnych problémov na regionálnej a lokálnej úrovni												
Grantovými mechanizmami podporiť aktívnu angažovanosť škôl a verejnosti v environmentálnej oblasti	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Zaradiť pracovníka EVVO do Národnej sústavy kvalifikácií	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Posilniť inštitucionálno-personálne kapacity pre koordináciu rozvoja EVVO v kraji	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Vytvoriť envirocentrá, strediská environmentálnej výchovy, vrátane pobytových, porovnateľných so štandardom európskych krajín	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 10.2.</b>												
Zabezpečiť environmentálne minimum budúcich učiteľov (začlenenie kurzov zameraných na poznatky - nevyhnutný tematický obsah, ciele, metódy výučby a odporúčané aktivity v environmentálnej výchove, ale aj praktické zručnosti a návyky, medzi štandardný obsah štúdia pedagogiky)	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Zabezpečiť programy ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti EV	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 10.3.</b>												
Transformovať študijné odbory na stredných odborných školách, ktoré zanikajú alebo sú prebytočné na odbory súvisiace s prípravou odborníkov v oblasti zelenej	+	0	0	0	0	0	0	0	+0/-	0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
ekonomiky, ochrany a tvorby životného prostredia (nové odbory, inovovať existujúce vzdelávacie odbory, resp. vytvoriť systém rekvalifikácií v príslušnej oblasti)												
Transformovať študijné odbory na vysokých školách a univerzitách	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Pripraviť a realizovať duálne vzdelávanie	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Pripraviť a realizovať stáže, odbornú prax a zavádzať motivačné nástroje, ako sú napr. štipendiá	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Zvýšiť atraktivitu a informovanosť uchádzačov o trendoch a potrebách trhu práce	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Zadávať vysokým školám a univerzitám výskumné úlohy a školské práce podľa potrieb praxe	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	0	0	+0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 10.4.</b>												
Programy vzdelávania v regionálnych environmentálnych témach pre sociálno-ekonomických aktérov	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Programy pre verejnosť, vrátane verejnosti aktívnej v komunite, v regionálnych environmentálnych témach	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Využívanie nástrojov spoločného rozhodovania ako participácia	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0/-
Prepájanie samospráv, podnikateľov, MVO a verejnosti pri riešení environmentálnych tém a problémov na lokálnej úrovni	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	+0/-
Sprostredkovanie environmentálneho vzdelávania a osvetu obyvateľom kraja, vrátane osvetových aktivít realizovaných ako súčasť projektov a rozvojových aktivít v oblasti ŽP, v kombinácii s využitím participácie a	+	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	+0	0	+0/-

	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
dobrovoľníctva												
Vytvorenie a udržanie odborných kapacít pre poradenstvo v oblasti manažmentu životného prostredia pre samosprávy a aktérov zodpovedných za implementáciu opatrení v jednotlivých oblastiach ŽP	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 10.5.</b>												
Vytvorenie návštevníckych centier v chránených územiach porovnateľných so štandardom európskych krajín	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	0	0	+/0/-
Modernizácia výstavných a múzejných priestorov	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Modernizácia foriem prezentácie prírodných a kultúrnych hodnôt kraja	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Produkty udržateľného cestovného ruchu, vrátane prírodného cestovného ruchu a sprevádzaných produktov a kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 11.1.</b>												
Budovanie odborných kapacít zodpovedných za tvorbu, spracovanie, využívanie a prepájanie dát	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/0/-
Zber, vyhodnocovanie a zverejňovanie otvorených dát	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Budovanie odborných kapacít zodpovedných za strategické plánovanie a zodpovedné rozhodovanie	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Využívanie dátových analýz v procesoch strategického plánovania, rozhodovania a prioritizácie investícií a rozvojových aktivít	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Riešenie výziev v oblastiach životného prostredia ako súčasť rozvoja inteligentných miest a regiónov	+	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 11.2.</b>												
Zlepšenie informovanosti a spolupráce medzi zodpovednými aktérmi a	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-



	Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na normové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
dotknutými subjektami, vrátane zavádzania participatívnych procesov												
Zapájanie sa verejnosti do procesov súvisiacich s ochranou a tvorbou životného prostredia (účasť dotknutej verejnosti v procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie, územného plánovania, dobrovoľnícka činnosť)	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 12.1.</b>												
Budovanie kapacít pre výskumné a inovačné prostredie, vrátane ľudských zdrojov a potrebnej infraštruktúry	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Zlepšovanie súvisiacich podmienok pre rozvoj vedy, výskumu a inovácií, ktoré podporujú udržateľný sociálny a hospodársky rozvoj kraja	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
<b>Opatrenia pre špecifický cieľ 12.2.</b>												
Vznik medzisektorových inovačných partnerstiev pre oblasti súvisiace so životným prostredím. Implementácia ďalších opatrení v súlade so Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 - 2027, Regionálnou inovačnou stratégiou Banskobystrického samosprávneho kraja 2023 - 2025, Koncepcie SMART a iných	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-
Rozvíjanie nadregionálnej spolupráce s dôrazom na transfer poznatkov v medzinárodnom prostredí	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-

Vplyvy aktivít uvádzaných v Akčnom pláne:

		Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
Aktivita 1	Urbanistická štúdia únosnosti územia UNESCO - Banská Štiavnica a okolie	+/0/-	+/0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/0/-
Aktivita 2	Urbanistická štúdia rozvoja turizmu Bystrianska dolina	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 3	Urbanistická štúdia Lučenec a okolie	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 4	Obstaranie nového Územného plánu regiónu Banskobystrického kraja	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 5	Interaktívne zverejnenie RÚSESov	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita 6	Dostupné dáta ÚPN VÚC BBK	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita 7	Dostupnosť ÚPD miest a obcí BBSK	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita 8	Iniciovať proces vysporiadania sa s dedičstvom po ťažbe v Bani Dolina (Veľký Krtíš)	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 9	Cirkulárna mapa Banskobystrického kraja	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 10	Zavedenie „Environmentálne zodpovedného manažmentu na Ú-BBSK“	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita 11	Koncepcia environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu v BBSK	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita 12	Krajská sieť envirocentier - projektová príprava prvého envirocentra	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 13	Odborná stáž na Ú-BBSK v oblasti územného plánovania a životného prostredia	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita 14	Monitoring a zverejňovanie príkladov dobrej praxe v oblastiach	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+/0/-

		Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
	životného prostredia												
Aktivita 15	Vypracovanie krajskej stratégie na zlepšenie kvality ovzdušia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Aktivita 16	Adaptačná stratégia BBSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Aktivita 17	Spracovanie pasportizácie zelene ciest II. a III. triedy s programom starostlivosti	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Aktivita 18	Spracovanie pasportizácie zelene na majetku BBSK s programom starostlivosti	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Aktivita 19	Realizácia programov starostlivosti z Aktivity 17 a z Aktivity 18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+0/-
Aktivita 20	Platforma pre participáciu aktérov v drevárskom a lesníckom sektore	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Aktivita 21	Realizácia misie BBSK pre vytvorenie „BioEconomy Valley“ ako nástroja pre hospodársky rast regiónov BBSK	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Aktivita 22	Spravidca enviroprogramami pre stredné školy	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+0/-
Aktivita 23	Rozvoj zázemia v Novohrad-Nógrad geoparku - návštevnícke centrum Hajnáčka	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Aktivita 24	Realizácia aktivít na podporu udržateľného cestovného ruchu	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Aktivita 25	Revitalizácia historického Coburgovského parku v Pohorelskej Maši	+	+0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+0/-
Aktivita 26	Udržateľný rozvoj cykloturistiky v chránených územiach	+	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-	+0/-
Aktivita 27	Energetický	+	0	+	+	+0	+0	+0	+0	+0	0	0	+0/-

		Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
	manažment BBSK - zníženie spotreby energií v organizáciách BBSK												
Aktivita 28	Energetický manažment BBSK - zníženie finančných nákladov na energie v organizáciách BBSK	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 29	Regionálne centrá udržateľnej energetiky (RCUE) - etablovanie regionálneho plánovania rozvoja udržateľnej energetiky	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 30	Osmička - revitalizácia budovy bývalého gymnázia na sídlisku Sekier vo Zvolene	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 31	Aktualizácia inventarizácie nevyužívaných objektov vhodných na revitalizáciu	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 32	Rekonštrukcia objektu a areálu bývalého SOU stavebného na Komenského ulici v Banskej Bystrici	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 33	Revitalizácia Domu kultúry v Banskej Bystrici na centrum kultúry, vedy a inovácií	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 34	Povrazník - konverzia areálu bývalej SOŠ na ulici Špitálskej v Banskej Štiavnici	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 35	Územno-plánovacia príprava cyklo dopravných projektov	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 36	Implementácia IDS (integrovanej dopravný systém) - integrácia jednotlivých druhov dopravy v Banskobystrickom kraji	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-	+/0/-
Aktivita 37	Femina DSS Veľký Blh	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-

		Vplyv na obyvateľstvo	Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	Vplyv na klimatické pomery	Vplyv na ovzdušie	Vplyv vodné pomery	Vplyv na pôdu	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	Vplyv na krajinu	Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	Iné vplyvy
	- rekonštrukcia domu v Jesenskom pre ZPB												
Aktivita 38	SOŠ IT Banská Bystrica - Vzdelávanie pre budúcnosť Industry 4.0	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 39	Školský internát pri Strednej odbornej škole lesníckej Banská Štiavnica - zníženie energetickej náročnosti objektu hlavnej budovy	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 40	Stredná odborná škola drevárska vo Zvolene - podpora infraštruktúry a rozvoja zvyšovania kvality odborného vzdelávania	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 41	Rekonštrukcia administratívnej budovy Komenského ulica, Banská Bystrica - Úrad BBSK	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-
Aktivita 42	Príprava schémy dotačnej podpory opatrení na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy a ekostabilizačných opatrení v BBK	+	0	+	+	+/0	+/0	+/0	+/0	+/0	0	0	+/0/-

Celkové hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

významnosť predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie na národnej úrovni				
Vplyv	významnosť vplyvu			
	bez vplyvu	vplyv málo významný	vplyv významný	vplyv závažný
Vplyv na obyvateľstvo		o		
Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery		o		
Vplyv na klimatické pomery		o		
Vplyv na ovzdušie		o		
Vplyv vodné pomery		o		
Vplyv na pôdu		o		
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		o		
Vplyv na krajinu		o		

Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability		o		
Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská		o		
Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality		o		
Iné vplyvy		o		

významnosť predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie na regionálnej a lokálnej úrovni				
Vplyv	významnosť vplyvu			
	bez vplyvu	vplyv málo významný	vplyv významný	vplyv závažný
Vplyv na obyvateľstvo			o	
Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery		o		
Vplyv na klimatické pomery		o		
Vplyv na ovzdušie			o	
Vplyv vodné pomery			o	
Vplyv na pôdu			o	
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		o		
Vplyv na krajinu		o		
Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability		o		
Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská		o		
Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality		o		
Iné vplyvy		o		

Ide o pozitívne a negatívne vplyvy, nepriame, sekundárne, kumulatívne a synergické, ktoré budú pôsobiť krátkodobo, strednodobo a dlhodobo, zväčša na lokálnej alebo regionálnej úrovni.

Pozitívne a negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie			
Vplyv	významnosť vplyvu		
	bez vplyvu	vplyv pozitívny	vplyv negatívny
Vplyv na obyvateľstvo		o	o
Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery		o	
Vplyv na klimatické pomery		o	
Vplyv na ovzdušie		o	
Vplyv vodné pomery		o	
Vplyv na pôdu		o	o
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		o	o
Vplyv na krajinu		o	
Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability		o	o
Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská		o	
Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality		o	
Iné vplyvy		o	o

## V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V súvislosti s opatreniami, ale najmä a aktivitami ENVIROSTRATÉGIE BBSK pre rozvoj cyklistickej a cykloturistickej dopravy a infraštruktúry v chránených územiach (aktivita 26) pre niektoré úseky siete cyklotrás a návrhu nových úsekov cyklotrás v BBSK už aktuálne prebieha proces (aktivita 35), ktorého cieľom je nájdenie najlepšieho riešenia s najmenším vplyvom na chránené územia vrátane území Európskej sústavy chránených území Natura 2000. Niektoré z cyklotrás a prvkov infraštruktúry cykloturistických trás sa nachádzajú v územiach Európskej sústavy chránených území Natura 2000 a je

potrebné preveriť na úrovni územných plánov a projektov možné vplyvy a prípadne nájsť riešenia s najmenším vplyvom na územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000. V prípade potreby je potrebné preveriť na projektovej úrovni, či a do akej miery budú pôsobiť negatívne vplyvy na územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000 a predmety a ciele ich ochrany v primeranom hodnotení (aj v prípadoch, kedy nebudú tieto projekty spĺňať limity podľa zákona o EIA). Požiadavku na tento postup je potrebné zapracovať do strategického dokumentu. Pri realizačných projektoch jednotlivých opatrení je potrebné zabezpečiť, aby boli zosúladené s platnými záväznými regulatívmi Územného plánu vyššieho územného celku Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj s platnými záväznými regulatívmi územno-plánovacích dokumentami jednotlivých dotknutých obcí a rešpektovali ciele ochrany jednotlivých území Európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Pre potreby spracovania správy o hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie podľa určeného rozsahu hodnotenia pre navrhovaný strategický dokument, ktorý vydal Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie pod č. OU-BB-OSZP1-2022/004269 podľa § 8 zákona o EIA, bolo spracované „PRIMERANÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU „ZELENÝ KRAJ – STRATÉGIA ENVIRONMENTÁLNEJ POLITIKY BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA - ENVIROSTRATÉGIA BBSK“ NA ÚZEMIA SÚSTAVY NATURA 2000“ (Mgr. Rastislav Rybanič, PhD., 2024). Uvedené hodnotenie tvorí samostatnú prílohu tejto správy o hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. V rámci uvedeného hodnotenia bolo 6 území CHVÚ (Cerová vrchovina-Porimavie, Muránska planina-Stolica, Nízke Tatry, Poiplie, Poľana a Veľká Fatra) identifikovaných ako územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000, ktoré môžu byť dotknuté strategickým dokumentom ENVIROSTRATÉGIA BBSK. V rámci navrhovaných aktivít uvádzaných v Akčnom pláne sa území Európskej sústavy chránených území Natura 2000 týkajú aktivity č. 26 (Udržateľný rozvoj cykloturistiky v chránených územiach) a 35 (Územno-plánovacia príprava cyklo dopravných projektov). Viaceré z navrhovaných úsekov tejto dopravnej infraštruktúry sa nachádzajú v územiach CHVÚ, niektoré z nich sú existujúce cesty, miestne a účelové komunikácie, cyklochodníky a iné sú len plánované a navrhované, prípadne sa počíta s ich rekonštrukciou a modernizáciou. Pri veľkej väčšine preverovaných opatrení nie sú známe konkrétne podrobnosti trasovania, parametrov a technického riešenia navrhovaných opatrení dopravnej infraštruktúry. Tieto opatrenia na projektovej úrovni a zásahy pri ich realizácii môžu predstavovať zásah do biotopov predmetov ochrany, vyrušovanie pri výstavbe a využívaní ciest, a cyklotrás alebo iné vplyvy v CHVÚ. Vzhľadom na lokalizáciu niektorých navrhnutých opatrení v CHVÚ je možné predpokladať, že pri realizácii rekonštrukcie, modernizácii alebo výstavbe nových úsekov infraštruktúry cyklotrás a následne ich prevádzke môžu byť dotknuté niektoré druhy vtákov, ktoré sú predmetmi ochrany dotknutých CHVÚ. Predovšetkým môžu byť dotknuté tie druhy vtákov, ktoré obývajú lokality, ktorými sú navrhované opatrenia vedené, najmä okraje lesných komplexov, lúky a pasienky, brehové porasty riek. Keďže nie sú známe ďalšie podrobnosti a parametre o jednotlivých aktivitách pri opatrení, nie je možné úplne identifikovať všetky dotknuté predmety ochrany – druhy vtákov v CHVÚ a preto sa uvádzajú len ilustratívne príklady druhov, ktoré môžu byť opatreniami dotknuté z hľadiska svojej citlivosti alebo väzby na biotop (tento zoznam nie je vyčerpávajúci a v jednotlivých územiach sa môže líšiť):

- Orol krikľavý *Aquila pomarina*
- Orol skalný *Aquila chrysaetos*
- Výr skalný *Bubo bubo*
- Ďateľ bielochrbtý *Dendrocopos leucotos*
- Ďateľ prostredný *Dendrocopos medius*
- Tesár čierny *Dryocopus martius*
- Chrapkáč poľný *Crex cer*
- Prepelica poľná *Coturnix octárni*
- Muchárik bieločrý *Ficedula albicollis*
- Krutohlav hnedý *Jynx torquilla*
- Kuvičok vrabčí *Glaucidium passerinum*
- Strakoš obyčajný *Lanius collurio*
- Škovránik stromový *Lullula arborea*
- Muchár sivý *Muscicapa striata*

- Hrdlička poľná *Streptopelia turtur*
- Penica jarabá *Sylvia nisoria*
- Pôtik kapcavý *Aegolius funereus*
- Rybárik riečny *Alcedo atthis*
- Sova dlhochvostá *Strix uralensis*
- Včelár lesný *Pernis apivorus*
- Žltochvost hôrny *Phoenicurus Phoenicurus*
- Žlna sivá *Picus canus*

Vyššie uvedené zásahy môžu predstavovať zásah do predmetov ochrany území – biotopov a biotopov druhov s následkom ich zničenia alebo poškodenia, vyrušovanie pri výstavbe a využívaní dopravnej infraštruktúry alebo iné vplyvy. Vzhľadom na lokalizáciu niektorých navrhnutých úsekov opatrení, ako napríklad cyklotrás v ÚEV, je možné predpokladať, že pri realizácii rekonštrukcie, modernizácii alebo výstavbe nových úsekov ciest, železnice alebo cyklotrás a následne ich prevádzky, môžu byť dotknuté niektoré biotopy a druhy, ktoré sú predmetmi ochrany dotknutých ÚEV. Predovšetkým môžu byť priamo dotknuté biotopy záberom a tiež tie druhy, ktoré obývajú lokality, ktorými sú navrhované opatrenia vedené, najmä okraje lesných komplexov, lúky a pasienky, brehové porasty riek. Keďže nie sú známe ďalšie podrobnosti a parametre o jednotlivých opatreniach, nie je možné úplne identifikovať všetky dotknuté predmety ochrany – biotopy a druhy v ÚEV.

Nižšie sa uvádzajú niektoré ilustratívne príklady druhov a biotopov, ktoré môžu byť opatreniami dotknuté z hľadiska svojej citlivosti alebo väzby na biotop (tento zoznam nie je vyčerpávajúci a v jednotlivých územiach sa môže líšiť):

❖ biotopy:

- 3130 – Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoeto-Nanojuncetea*
- 3220 – Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov
- 3240 – Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos*
- 4060 – Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni
- 4070 – Kosodrevina
- 4080 – Spoločenstvá subalpínskych krovín
- 6110 – Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyssosedion albi*
- 6150 – Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte
- 6170 – Alpínske a subalpínske vápnomilné trávinnobylinné porasty
- 6190 – Dealpínske trávinnobylinné porasty
- 6210 – Suchomilné trávinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (\*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)
- 6230 – Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
- 6430 – Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nižin do alpínskeho stupňa
- 6510 – Nížinné a podhorské kosné lúky
- 7220 – Penovcové prameniská
- 7230 – Slatiny s vysokým obsahom báz
- 8160 – Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
- 8210 – Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 – Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9130 – Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9150 – Vápnomilné bukové lesy
- 9180 – Lipovo javorové sutinové lesy
- 91E0 – Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 91Q0 – Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy



- 9410 – Horské smrekové lesy
- 9420 – Smrekovcovo-limbové lesy

❖ druhy:

- *Barbastella barbastellus*
- *Bombina variegata*
- *Callimorpha quadripunctaria*
- *Campanula serrata*
- *Canis lupus*
- *Carabus variolosus*
- *Castor fiber*
- *Cochlearia tatrae*
- *Cucujus cinnaberinus*
- *Cypripedium calceolus*
- *Dianthus nitidus*
- *Drepanocladus vernicosus*
- *Lampetra planeri*
- *Lutra lutra*
- *Lynx lynx*
- *Mannia triandra*
- *Marmota marmota latirostris*
- *Microtus tatricus*
- *Miniopterus schreibersii*
- *Myotis bechsteinii*
- *Myotis dasycneme*
- *Myotis emarginatus*
- *Myotis myotis*
- *Pseudogaurotina excellens*
- *Pulsatilla slavica*
- *Rhinolophus ferrumequinum*
- *Rhinolophus hipposideros*
- *Rupicapra rupicapra tatrica*
- *Spermophilus citellus*
- *Scapania massolongi*
- *Tortella rigens*
- *Tozzia carpathica*
- *Triturus montandoni*
- *Ursus arctos*
- *Vertigo geyeri*

Na strategickej úrovni a s úrovňou dostupných podrobností o realizácii navrhnutých opatrení pri budovaní cyklotrás, nie je možné podrobne identifikovať a vyhodnotiť vplyvy na dotknuté druhy a biotopy v dotknutých územiach Európskej sústavy chránených území Natura 2000 (ÚEV a CHVÚ), pričom sa dá väčšinou očakávať mierne negatívny vplyv, ale nie je možné vylúčiť aj významne negatívne vplyvy pokiaľ nebudú pri návrhoch rešpektované územia Európskej sústavy chránených území Európskej sústavy chránených území Natura 2000. K podrobnému vyhodnoteniu vplyvov na predmety a ciele ochrany jednotlivých dotknutých území Európskej sústavy chránených území Natura 2000, nebolo možné na tejto strategickej úrovni hodnotenia pristúpiť. Preto je potrebné pri realizácii modernizácie, rekonštrukcie alebo výstavby dopravnej infraštruktúry v rámci kostrovej siete cyklotrás BBSK, ktoré sa nachádzajú v územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000 a predpokladá sa významný zásah do území Európskej sústavy chránených území Natura 2000, ktorý nie je možný zmierniť zmenou trasy, vypracovať primerané hodnotenie na úrovni jednotlivých realizačných projektov (alebo navrhnuť / zmeniť trasu mimo územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000). V rámci aktivity 35 Akčného plánu ENVIROSTRATÉGIE BBSK sa má premietnuť navrhovaná cyklistická infraštruktúra do územných plánov príslušných miest

a obcí. Na tejto strategickej úrovni by sa mali vyriešiť aj prípadné konflikty s cieľmi ochrany území Európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Z hľadiska vyhodnotenia možných kumulatívnych vplyvov uvedených v územnoplánovacej dokumentácii na úrovni Banskobystrického kraja neboli identifikované také zámery a aktivity, ktoré budú mať v kombinácii s hodnoteným strategickým dokumentom nepriaznivý vplyv na územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000 a ich predmety ochrany vo všeobecnosti. Podrobnejšie vyhodnotenie musí byť vykonané na projektovej úrovni pri projektoch, ktoré sú navrhovanými zmenami na základe limitov podľa zákona o EIA, alebo na základe rozhodnutia orgánov ochrany prírody a krajiny v odbornom stanovisku.

Z hľadiska vyhodnotenia možných kumulatívnych vplyvov iných investičných zámerov boli v rámci analýzy kumulatívnych vplyvov preverené plány (rámcové strategické dokumenty hodnotené v procese SEA) navrhnuté, schválené a realizované v Banskobystrickom kraji.

Prehľad predpokladanej kumulácie vplyvov jednotlivých dôležitých zámerov a aktivít na strategickej úrovni je uvedený v nasledujúcej tabuľke (neboli hodnotené dokumenty PHSR obcí).

Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
Integrovaná územná stratégia UMR Lučenec 2022-2027 (2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA)	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja "Envirostratégia BBSK" Stav: Rozsah hodnotenia	Rozsah hodnotenia	Nie	Aktivity v strategickom hodnotený dokument.
Obec Lúčky - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Oznámenie	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Prochot - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Stará Kremnička - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Pitelová - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Kosorín - Nízkouhlíková stratégia 2030	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Jastrabá - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Janova Lehota - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať

Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
			kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Ľuboreč - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Budiná - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia mesta Lučenec - aktualizácia koncepcie rozvoja mesta Lučenec v oblasti tepelnej energetiky	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Lipovany - Nízkouhlíková stratégia Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Mikušovce - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Holiša – Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Hrochoť - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Slaská - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
„Integrovaná územná stratégia mestskej funkčnej oblasti mesta Banská Bystrica na roky 2021-2027 s výhľadom do roku 2030“ Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Ladzany - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Sebechleby - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Hontianske Nemce - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia

Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
			Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Čekovce - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Cerovo - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja Rimavská Sobota (IÚS UMR Rimavská Sobota) Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
"Nízkouhlíková stratégia mesta Nová Baňa" Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie MAS Cerovina Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie MAS Malohont Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie MAS Malý Gemer Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie Mesto Tisovec Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie VSP Južný Gemer Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia mesta Banská Štiavnica Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Regionálna integrovaná územná stratégia BBK, verzia 1.2 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia CLLD Stredný Gemer 2016- 2023 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii

Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
			s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia CLLD územia Partnerstva Muránska planina - Čierny Hron Stav: Oznámenie	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD) "Srdcom späť s Malohontom, jeho rozvoj je naším mottom", pre obdobie 2016 – 2023 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia CLLD MAS Chopok juh Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Integrovaná stratégia rozvoja územia Miestnej akčnej skupiny CEROVINA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia miestneho rozvoja v regióne Zlatej cesty 2014 - 2020 "Naša minulosť nám pomáha hľadať cestu do budúcnosti" Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia podpory malého a stredného podnikania v meste Zvolen na obdobie 10 rokov Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Integrovaná územná stratégia UMR Lučenec 2022-2027 (2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja "Envirostratégia BBSK" Stav: Rozsah hodnotenia	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Lúčky - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Prochot - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.

Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
Obec Stará Kremnička - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Pitelová - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Kosorín - Nízkouhlíková stratégia 2030	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Jastrabá - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Janova Lehota - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Ľuboreč - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Budiná - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia mesta Lučenec - aktualizácia koncepcie rozvoja mesta Lučenec v oblasti tepelnej energetiky	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Lipovany - Nízkouhlíková stratégia Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Mikušovce - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Holiša – Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Hrochoť - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Slaská - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav:	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom

Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
Akcia je ukončená v procese SEA			dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
„Integrovaná územná stratégia mestskej funkčnej oblasti mesta Banská Bystrica na roky 2021-2027 s výhľadom do roku 2030“ Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Ladzany - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Sebechleby - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Hontianske Nemce - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Čekovce - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Obec Cerovo - Nízkouhlíková stratégia 2030 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja Rimavská Sobota (IÚS UMR Rimavská Sobota) Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
"Nízkouhlíková stratégia mesta Nová Baňa" Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie MAS Cerovina Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie MAS Malohont Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie MAS Malý Gemer Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie Mesto Tisovec Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať

Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
			kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia pre územie VSP Južný Gemer Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Nízkouhlíková stratégia mesta Banská Štiavnica Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Regionálna integrovaná územná stratégia BBK, verzia 1.2 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia CLLD Stredný Gemer 2016- 2023 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia CLLD územia Partnerstva Muránska planina - Čierny Hron Stav: Oznámenie	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD) "Srdcom späť s Malohontom, jeho rozvoj je naším mottom", pre obdobie 2016 – 2023 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia CLLD MAS Chopok juh Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Integrovaná stratégia rozvoja územia Miestnej akčnej skupiny CEROVINA Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Stratégia miestneho rozvoja v regióne Zlatej cesty 2014 - 2020 "Naša minulosť nám pomáha hľadať cestu do budúcnosti" Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja Stav: Akcia je ukončená v procese SEA
Stratégia podpory malého a stredného podnikania v meste Zvolen na obdobie 10 rokov Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.
Program odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020 Stav: Akcia je ukončená v procese SEA	Ukončené	Nie	Aktivity v strategickom dokumente nebudú mať kumulatívny vplyv na územia



Plán /stav	Výsledok procesu SEA	Kumulatívne vplyvy na územia Natura 2000	Poznámka
			Natura 2000 v kombinácii s ENVIROSTRATÉGIU BBSK.

Pri analýzach kumulatívnych vplyvov boli identifikované zámery a plány od roku 2007. Niektoré z týchto zámerov sú už realizované, iné sú stále v štádiu prípravy. Zvyšné plány nemajú kumulatívne vplyvy na územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000, spolu s hodnoteným strategickým dokumentom ENVIROSTRATÉGIA BBSK. Zámery ďalších dokumentov, ktoré by mohli mať kumulatívny vplyv neboli v čase spracovania primeraného hodnotenia (05/2024) známe.

Žiadne kumulatívne a synergicky pôsobiace vplyvy týchto strategickým dokumentom spolu s hodnoteným strategickým dokumentom na územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000 neboli identifikované.

Primerané hodnotenie v zmysle vyhlášky MŽP SR 170/2021 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Metodiky Primeraného hodnotenia (Žiačiková a kol., 2023) identifikovalo spomedzi území Európskej sústavy chránených území Natura 2000 tie, ktoré sa nachádzajú na území Banskobystrického samosprávneho kraja. Tieto územia sú uvedené v tabuľke nižšie ako pravdepodobne dotknuté opatreniami strategického dokumentu ENVIROSTRATÉGIA BBSK. Celkovo ide o 7 CHVÚ a 24 ÚEV.

Názov a kód územia	Vyhodnotenie na predmety a ciele ochrany	Odhadovaný vplyv ENVIROSTRATÉGIA BBSK na predmety ochrany
CHVÚ Cerová vrchovina-Porimavie	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
CHVÚ Muránska planina-Stolica	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
CHVÚ Nízke Tatry	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
CHVÚ Poiplie	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
CHVÚ Poľana	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
CHVÚ Veľká Fatra	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Alúvium Hrona	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Alúvium Muráňa	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Bacúšska jelšina	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Cerová vrchovina	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Dálovský močiar	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Ďumbierske Tatry	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Hodrušská hornatina	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Horné lazy	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Horný tok Ipľa	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Ipeľské hony	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Kiarovský močiar	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Kráľovohoľské Tatry	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Lúky pod Besníkom	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Mäsiarsky bok	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Muránska planina	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Rimava	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Stredný tok Hrona	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Stredný tok Ipľa	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny
ÚEV Veľká Fatra	Nebolo možné podrobne vyhodnotiť	Mierne negatívny

Ostatné analyzované územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000 v BBSK nebudú dotknuté priamo, nepriamo ani prostredníctvom vstupov alebo výstupov strategického dokumentu, ani v kombinácii s inými projektami. Pri primeranom hodnotení boli brané do úvahy ciele ochrany predmetov ochrany dostupné pre dotknuté CHVÚ a ÚEV v čase spracovania hodnotenia (05/2024) dostupné na webovej stránke ŠOP SR. Na druhej strane nebolo dostupných dostatok technických podrobností o jednotlivých opatreniach – projektoch cykloturistických trás a infraštruktúry, ktoré predstavujú zmeny s vplyvom na územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000, preto podrobné vyhodnotenie vplyvov na ciele ochrany území nebolo v tomto strategickom stupni možné. Preto bol pri hodnotení

vplyvov na územia Európskej sústavy chránených území Natura 2000 použitý aj princíp predbežnej opatrnosti. Počas hodnotenia boli analyzované kumulatívne vplyvy a nebolo identifikované pôsobenie možných kumulovaných vplyvov hodnoteného strategického dokumentu spolu s podobne zameranými strategickými dokumentami. Mierne negatívne vplyvy posudzovaného strategického dokumentu sa dajú zmierniť.

Na základe vykonaného primeraného hodnotenia strategického dokumentu možno konštatovať, že schválenie strategického dokumentu ENVIROSTRATÉGIA BBSK nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu území Európskej sústavy chránených území Natura 2000 samostatne, ani v kombinácii s inými projektami. Pri ďalšom schvaľovaní dokumentu je potrebné rešpektovať navrhované zmiernujúce opatrenia a v prípade modernizácie, rekonštrukcie a výstavby infraštruktúry cyklotrás v územiach Európskej sústavy chránených území Natura 2000 a v niektorých prípadoch je možné očakávať podrobnejšie primerané hodnotenie na úrovni územných plánov alebo realizačných projektov.

## **VI. ZÁVERY**

### **1. Výsledok procesu posudzovania.**

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK““ na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zväžil význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení strategického dokumentu, výsledku verejného prerokovania pre správu o hodnotení strategického dokumentu, došlých stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania a za súčasného stavu poznania

#### **sa odporúča**

schválenie strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK““ v znení, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie a na základe ktorého bola vypracovaná správa o hodnotení strategického dokumentu.

Zároveň je potrebné zohľadniť opatrenia uvedené v kapitole VI.3 záverečného stanoviska a zapracovať ich do predmetného strategického dokumentu ešte pred jeho schválením.

Ak budú konkrétne projekty, predkladané v rámci tohto strategického dokumentu, spadať pod posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie podľa tretej časti zákona, resp. pod Smernicu o biotopoch, musí byť environmentálne posudzovanie, resp. primerané hodnotenie vykonané ešte pred vydaním povolenia podľa osobitných predpisov.

### **2. Odporúčaný variant.**

Na schválenie sa **odporúča posudzovaný variant**, tak ako bol prezentovaný v správe o hodnotení strategického dokumentu.

V správe o hodnotení strategického dokumentu bolo preukázané, že posudzovaný variant vykazuje výrazne pozitívnejšie vplyvy oproti stavu, ak by sa strategický dokument neschválil.

### **3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.**

Pri hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované významné negatívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať zo schválenia navrhovaného strategického dokumentu. Základným opatrením na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia je schválenie navrhovaného

strategického dokumentu a jeho dôsledná aplikácia v praxi, či už v podobe realizácie jednotlivých činností alebo aktivít, ktoré obsahujú jednotlivé strategické ciele, resp. v jeho zapracovaní do ostatných strategických dokumentov na úrovni kraja alebo lokálnej úrovni v Banskobystrickom kraji.

Vo vzťahu k samotnému strategickému dokumentu sa odporúča mať stanovený cieľ pre všetky špecifické ciele, zjednotiť používanie skratiek a doplniť indikátory tak, aby každý špecifický cieľ mal svoj indikátor. Vo vzťahu k úspešnej implementácii navrhované strategického dokumentu je potrebné mať na zreteli, že závisí aj od finančného krytia jednotlivých navrhovaných aktivít a preto by bolo vhodné v rámci jednotlivých strategických cieľov uvádzať aj predpokladané finančné krytie, resp. zdroje, z ktorých budú financované jednotlivé aktivity a činnosti, ktorým má byť zabezpečený konkrétny strategický cieľ tak, aby sa dosiahol cieľový stav.

V súvislosti s opatreniami, ale najmä aktivitami ENVIROSTRATÉGIE BBSK pre rozvoj cyklistickej a cykloturistickej dopravy a infraštruktúry v chránených územiach je potrebné nájsť najlepšie riešenie s najmenším vplyvom na chránené územia vrátane území Natura 2000. V prípade potreby je potrebné preveriť na projektovej úrovni, či a do akej miery budú pôsobiť negatívne vplyvy na územia Natura 2000 a predmety a ciele ich ochrany v primeranom hodnotení. Pri realizačných projektoch jednotlivých opatrení je potrebné zabezpečiť, aby boli zosúladené s platnými záväznými regulatívmi Územného plánu vyššieho územného celku Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj s platnými záväznými regulatívmi územno-plánovacích dokumentami jednotlivých dotknutých obcí a rešpektovali ciele ochrany jednotlivých území Natura 2000.

Pre úspešné naplnenie zadaných cieľov, resp. cieľového stavu je potrebné pri príprave, schvaľovaní alebo povoľovaní činností a aktivít, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, resp. sú predmetom dosahovania cieľov zadaných navrhovaným strategickým dokumentom prostredníctvom opatrení, alebo sú zahrnuté ako aktivity v navrhovanom strategickom dokumente, aby sa uvedených procesov zúčastnili všetci relevantní aktéri. Následne je preto potrebné zabezpečiť adekvátne administratívne a technické podmienky a ľudské zdroje na jeho úspešnú implementáciu, resp. aby sa vytvorili aj podmienky, ktoré zabezpečia vhodnú informovanosť a pomoc pre jednotlivých aktérov, aby boli zabezpečené účinné nástroje, ktorými sa dá dosiahnuť nastolený cieľový stav.

Zároveň sú navrhované nasledujúce odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu:

- V rámci realizácie aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie rešpektovať a zachovávať lokality vymedzené na základe cieľov právne záväzného dokumentu Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o obnove prírody, schváleného 17. 06. 2024 ministrom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky Ing. Mgr. Tomášom Tarabom a Radou Európskej únie, s cieľom zmierniť prejavy zmeny podnebia a účinky prírodných hrozieb a rizík.
- V rámci realizácie aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie vylučovať urbanizované plochy a stavebné objekty zo záplavových území a plne rešpektovať prirodzené inundačné plochy a alúviá nivy vodných tokov ako nezastaviteľné územia, ktoré sú vymedzené záplavovou čiarou minimálne  $Q_{500}$ .
- V rámci realizácie aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie nezasahovať do lokalít s výskytom mokradí v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vzhľadom na zachovanie vodného režimu a prírodných procesov v aluviálnych porastoch.
- V rámci realizácie aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie rešpektovať záväzné ciele z čl. 6. Živé rieky dokumentu „Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“ (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2022).
- V rámci realizácie aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie revitalizáciu vodných tokov realizovať formou obnovenia prirodzených fyzikálnych procesov, vedúcich k rozvoju prirodzených riečnych foriem a prvkov.
- Jednotlivé konkrétne investičné aktivity uvádzané v akčnom pláne Envirostratégie bude potrebné vyhodnotiť na úrovni jednotlivých projektov, kde bude zrejmé presné umiestnenie a technické riešenie jednotlivých projektov.

- Pre aktivity uvádzané v akčnom pláne Envirostratégie a ktoré naplňajú požiadavky zákona o EIA, je potrebné postupovať v súlade s požiadavkami zákona o EIA
- V prípade aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie, ktoré by pravdepodobne mohli mať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, aj v zmysle platnej legislatívy podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, resp. aj podľa zákona o EIA je potrebné spracovať primerané hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 autorizovanou osobou podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- V rámci návrhu strategického dokumentu upraviť skratky tak, aby zodpovedali skutkovému stavu.
- Pri realizácii aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie, ktoré by mali byť umiestnené na kúpeľnom území s prírodnými liečebnými kúpeľmi a kúpeľnými liečebňami, je potrebné uplatňovať ochranu kúpeľného režimu. Podľa § 36 zákona č. 538/2005 Z. z. na kúpeľnom území sú využívatelia prírodných liečivých zdrojov a klimatických podmienok vhodných na liečenie povinní vytvárať kúpeľné prostredie, ktorého súčasťou sú liečebne, kúpeľné liečebne, balneoterapie, parky, kolonády, spoločenské objekty, technické a balneotechnické zariadenia a primerane počtu lôžok podieľať sa na nákladoch s tým spojených.
- Pri realizácii aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie rešpektovať územia ochranných pásiem prírodných liečivých zdrojov, resp. prírodných minerálnych zdrojov a na kúpeľných územiach kúpeľných miest rešpektovať obmedzenia a zakázané činnosti podľa § 27 ods. 6, § 28 ods. 3, § 35 ods. 5 a § 50 ods. 17 zákona č. 538/2005 Z. z. ako aj vyhlášky MZ SR č. 24/2010 Z. z..
- Pri realizácii aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie rešpektovať ochranné pásma letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení a infraštruktúru leteckej dopravy na území Banskobystrického samosprávneho kraja, ktoré sú súčasťou územnoplánovacej dokumentácie veľkého územného celku Banskobystrický kraj.
- Pri realizácii aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie rešpektovať ustanovenia zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Navrhovaným strategickým dokumentom zabezpečiť aj ochranu, zachovanie a primerané prezentovanie a zapracovanie lokalít svetového a európskeho kultúrneho dedičstva, pamiatkových území, pamiatkových objektov a ich ochranných pásiem a evidovaných archeologických nálezov a nálezísk na území Banskobystrického kraja.
- Pri realizácii aktivít uvádzaných v akčnom pláne Envirostratégie rešpektovať platné územnoplánovacie dokumentácie na území Banskobystrického kraja a požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov a schválených súvisiacich strategických dokumentov.
- V špecifickom ciele 10.4. Zvýšiť environmentálne povedomie a zlepšiť spoluprácu regionálnych aktérov podieľajúcich sa na manažmente životného prostredia a regionálnom rozvoji vrátane verejnosti sú ako zodpovední aktéri za záujmy ochrany prírody uvedené len správy NP, pričom absentuje ŠOP SR.
- V opatrení pre Špecifický cieľ 2.3. sú medzi zodpovednými aktérmi nesprávne uvedené „orgány ŠOP SR“.
- Navrhované opatrenia „Zabezpečiť ochranu pralesov, mokradí a trávinnno-bylinných biotopov a nelesnej drevinovej vegetácie“ a „Citlivo navrhovať a hodnotiť plány alebo projekty, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmety ochrany“ odporúčame z navrhovaného strategického dokumentu odstrániť vzhľadom na ich duplicitu zo všeobecne záväznými právnymi predpismi.

#### **4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu.**

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona na základe oznámenia, stanoveného rozsahu hodnotenia, konzultácií, správy o hodnotení k strategickému dokumentu, verejného prerokovania k správe o hodnotení strategického dokumentu a odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona, vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie a požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie.

Pri odporúčaní strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK““ sa brali do úvahy predovšetkým environmentálne, sociálne ale aj hospodárske vplyvy na celoštátnej, regionálnej i lokálnej úrovni.

Z výsledku environmentálneho posudzovania navrhovaného strategického dokumentu vyplynulo, že strategický dokument v predkladanej verzii je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie. Zároveň je potrebné zohľadniť opatrenia uvedené v kapitole VI.3 záverečného stanoviska a zapracovať ich do predmetného strategického dokumentu ešte pred jeho schválením.

V správe o hodnotení strategického dokumentu boli špecifikované, popísané a hodnotené všetky významné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Správa o hodnotení ako aj odborný posudok odborne spôsobilej osoby preukázali potenciál pozitívnych vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj schopnosť a možnosť eliminovať, resp. minimalizovať potenciálne negatívne environmentálne vplyvy implementácie navrhovaného strategického dokumentu.

## 5. Návrh monitoringu.

V zmysle zákona sú obstarávateľ a rezortný orgán povinný zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie. Monitorovanie environmentálnych vplyvov spočíva v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní vplyvov, vyhodnocovaní jeho účinnosti a zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom. Na účely sledovania a vyhodnocovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu, s cieľom predísť duplicitám v monitorovaní, je možné použiť výsledky existujúceho systému monitorovania.

Napĺňanie jednotlivých navrhovaných strategických cieľov je navrhované sledovať (monitorovať) pomocou navrhovaných indikátorov plnenia strategického cieľa, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

<b>Strategický cieľ 1.: Chrániť a udržateľne využívať vodné zdroje s ohľadom na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy ako sú povodne, sucho a nedostatok vody</b>			
<b>Indikátor</b>	<b>Počiatočná hodnota</b>	<b>Cieľová hodnota (2030)</b>	<b>Zdroj dát</b>
Podiel obyvateľstva zásobovaného pitnou vodou z verejného vodovodu (%)	87,8 % (2021)	95 %	ŠÚ SR
Podiel obyvateľstva pripojeného na kanalizačnú sieť s ČOV (%)	60,8 % (2021)	80 %	ŠÚ SR
Počet vodných útvarov v čiastkovom povodí Iľfa v aspoň dobrom stave (%)	28 %	50 %	VP SR
Počet vodných útvarov v čiastkovom povodí Hrona v aspoň dobrom stave (%)	46 %	70 %	VP SR
<b>Strategický cieľ 2.: Zlepšiť ochranu prírody, biodiverzity a krajiny</b>			
Aktualizované, spracované a schválené RÚSES-y pre okresy kraja	9	13	OU v sídle kraja
Dokončenie zonácií NP v kraji (NAPANT)	4	5	MŽP SR
Schválenie zákona o krajinnom plánovaní	n	a	zbierka zákonov
<b>Strategický cieľ 3.: Chrániť a udržateľne na pôde hospodáriť s dôrazom na produkciu regionálnych potravín, odolnosť voči zmene klímy a rozvoj bioekonomiky na vidieku</b>			
Počet samospráv so schváleným územným plánom (počet)	174 (+ 85 smernú ÚPD) (2022)	516	OU v sídle kraja
Výmera ornej pôdy na obyvateľa (ha)	0,6135 ha (2021)	stabilizovaná	UGKK
Výmera poľnohospodárskej pôdy (ha)	406 942 (2021)	stabilizovaná	UGKK
Registrovaná výmera poľnohospodárskej pôdy v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (ha)	64 716,73 (2023)	nárast o 10 %	ÚKSUP
<b>Strategický cieľ 4.: Zdravé polyfunkčné lesy, odolné voči zmene klímy</b>			
Výmera certifikovanej porastovej plochy lesov (FSC a PEFC certifikácia) (ha) (2021)	FSC - 5681 PEFC - 328 580	nárast o 20 %	Certifikačný orgán
Podiel prirodzenej obnovy lesa (%) (2019)	60 %	75 %	NLC
Podiel náhodnej ťažby (2019)	922 462 m <sup>3</sup>	pokles o 40 %	NLC
Výmera porastovej pôdy (ha) (2019)	454 121	neklesá	NLC
<b>Strategický cieľ 5.: Chrániť a udržateľne využívať nerastné suroviny</b>			
Prieskum (identifikácia a klasifikácia) pravdepodobných environmentálnych záťaží REZ-A (počet EZ v REZ-A)	129	0	MŽP SR
Sanácia EZ s vysokou prioritou (REZ-B) (počet EZ v REZ-B)	22	0	MŽP SR

Počet projektov využitia geotermálnej energie (CZT, výroba el. energie)	0	1	ŠGÚDŠ
Počet sanovaných lokalít svahových deformácií s vysokou prioritou riešenia (R4, R3)	0	7	ŠGÚDŠ
<b>Strategický cieľ 6.: Spoločne reagovať na zmenu klímy vo všetkých oblastiach života</b>			
Regionálna adaptačná stratégia zmeny klímy BBK	n	a	BBSK
Regulatívy adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy v záväznej časti ÚPN VÚC BBK	n	a	BBSK
<b>Strategický cieľ 7.: Zlepšiť kvalitu ovzdušia</b>			
Automatické monitorovacie stanice	8	13	SHMÚ
Mobilné monitorovacie stanice	0	3	SHMÚ
Programy na zlepšenie kvality ovzdušia v rizikových oblastiach kraja	0	3+	OÚ v sídle kraja
Limitné hodnoty na ochranu zdravia ľudí a kritické úrovne na ochranu vegetácie (PM <sub>10</sub> )	53	pod 35	SHMÚ

<b>Strategický cieľ 8.: Prechod k obehovému hospodárstvu</b>			
Miera skládkovania komunálnych odpadov v BBK	49 % (2021)	25 % 10 % (2035)	ŠÚ SR
Produkcia odpadov v kg na obyvateľa	446 kg (2021)	klesajúci trend	ŠÚ SR
Zber triedených zložiek komunálnych odpadov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov	46 % (2021)	stúpajúci trend	ŠÚ SR
Obce so zavedeným množstvovým zberom	82 (2021)	280	ŠÚ SR
Subjekty s registráciou EMAS v BBK	10 (2022)	stúpajúci trend	SAŽP
<b>Strategický cieľ 9.: Smerom k uhlíkovo neutrálnemu regiónu</b>			
Regionálne centrá udržateľnej energetiky	0	3	BBSK
Implementácia IDS BBK	0	1	BBSK
Modelové príklady efektívnej regionálnej energetiky	0	3	SIEA
<b>Strategický cieľ 10.: Environmentálna výchova a vzdelávanie pre všetkých</b>			
Zavedenie environmentálneho minima budúcich učiteľov (n/a)	n	a	MŠVVaM SR, MŽP SR
Certifikované strediská environmentálnej výchovy v BBK (počet)	0	5	MŽP SR
<b>Strategický cieľ 11.: Lepšie dáta pre lepšie plánovanie a rozhodovanie</b>			
Verejne dostupné ÚPD obcí a miest	135	516	OU v sídle kraja, obce, MD SR
Zverejnenie schválených RÚSES	7	13	SAŽP
<b>Strategický cieľ 12.: Posilniť a prepojiť výskumné a inovačné prostredie zamerané na udržateľné využívanie zdrojov a riešenie zmeny klímy</b>			
Vedecko-výskumné projekty v BBK vo vybraných oblastiach ŽP	19	stúpajúci trend	CVTI SR
Karentované časopisy, časopisy registrované v databázach SCOPUS a Web of Science univerzít a vedecko-výskumných inštitúcií kraja za rok	176	stúpajúci trend	CVTI SR

Orgán zodpovedný za monitoring vyhodnocovanie je Úrad BBSK, oddelenie územného plánovania životného prostredia v spolupráci s oddelením dátových analýz.

**6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.**

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona na základe oznámenia, stanoveného rozsahu hodnotenia, konzultácií, správy o hodnotení k strategickému dokumentu, verejného prerokovania k správe o hodnotení strategického dokumentu a odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona, vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie a požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie.

Pri odporúčaní strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky

Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK“ sa brali do úvahy predovšetkým environmentálne, sociálne ale aj hospodárske vplyvy na celoštátnej, regionálnej i lokálnej úrovni.

Z výsledku environmentálneho posudzovania navrhovaného strategického dokumentu vyplynulo, že strategický dokument v predkladanej verzii je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie. Zároveň je potrebné zohľadniť opatrenia uvedené v kapitole VI.3 záverečného stanoviska a zapracovať ich do predmetného strategického dokumentu ešte pred jeho schválením.

V správe o hodnotení strategického dokumentu boli špecifikované, popísané a hodnotené všetky významné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Správa o hodnotení ako aj odborný posudok odborne spôsobilej osoby preukázali potenciál pozitívnych vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj schopnosť a možnosť eliminovať, resp. minimalizovať potenciálne negatívne environmentálne vplyvy implementácie navrhovaného strategického dokumentu.

Príslušnému orgánu bolo ku správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu doručených 77 stanovísk a to:

- záväzné stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 3040/2024-6.3 66019/2024 zo dňa 28. 10. 2024)
- stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Sekcie majetku a infraštruktúry, Odboru správy nehnuteľného majetku štátu (list č. SEMal-EL13/2-II-973/2024 zo dňa 14. 09. 2024)
- stanovisko Ministerstva dopravy Slovenskej republiky (list č. 26275/2024/SSD/81234 zo dňa 27. 09. 2024)
- stanovisko Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorátu kúpeľov a žriediel (list č. 24870-2024-1KŽ-2 zo dňa 27. 09. 2024)
- stanovisko Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorátu kúpeľov a žriediel (list č. 24870-2024-1KŽ-4 zo dňa 30. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (list č. ÚVZSR/OHŽP/15071/37482/2024 zo dňa 10. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici (list č. RÚVZBB/OHŽPaZ/4286/12231/2024 zo dňa 09. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci (list č. RÚVZLC/OHŽPaZ/573/4036/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote (list č. RÚVZRS/OHŽPaZ/1770/8395/2024 zo dňa 19. 09. 2024)
- záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (list č. RÚVZZH/OHŽPZ/1329/5746/2024 zo dňa 18. 09. 2024)
- odpoveď Dopravného úradu (list č. 26248/2024/ROP-002-P/64650 zo dňa 16. 09. 2024)
- záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica (list č. S-PUSR-017210/2024 Z-PUSR-079117/2024/MAR zo dňa 24. 10. 2024)
- záväzné stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušného orgánu štátnej správy z hľadiska ochrany prírody a krajiny (list č. OU-BB-OSZP1-2024/039840-006 zo dňa 22. 10. 2024)
- vyjadrenie Okresného úradu Banská Štiavnica, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-BS-OSZP-2024/001222-002 zo dňa 07. 10. 2024)
- vyjadrenie k zaslaní informácie o verejnom prekovaní správy o hodnotení Okresného úradu Veľký Krtíš, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu ochrany ovzdušia (list č. OU-VK-OSZP-2024/007327-002 zo dňa 10. 09. 2024)

- vyjadrenie Okresného úradu Brezno, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu ochrany ovzdušia (list č. OU-BR-OSZP-2024/009636-002 zo dňa 23. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve (list č. OU-DT-OSZP-2024/001168-002 zo dňa 01. 10. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-DT-OSZP-2024/001173-002 zo dňa 30. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-DT-OSZP-2024/001166-002 zo dňa 20. 09. 2024)
- vyjadrenie Okresného úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-LC-OSZP-2024/010898-007 zo dňa 26. 09. 2024)
- záväzné stanovisko Okresného úradu Rimavská Sobota, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-RS-OSZP-2024/017395-003 zo dňa 18. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Revúca, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej vodnej správy (list č. OU-RA-OSZP-2024/001004-002 zo dňa 27. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-ZH-OSZP-2024/013059-003 zo dňa 26. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-ZH-OSZP-2024/012551-004 zo dňa 26. 09. 2024)
- stanovisko Okresného úradu Detva, odboru krízového riadenia (list č. OU-DT-OKR-2024/001197-002 zo dňa 20. 09. 2024)
- list o zaslaní stanovísk doručených k správe o hodnotení obstarávateľovi (Banskobystrickému samosprávnemu kraju, Oddeleniu územného plánovania a životného prostredia) príslušnému orgánu (Okresnému úradu v sídle kraja) (list č. 11739/2024/ODDUPZP-16 zo dňa 09. 10. 2024)
- stanovisko Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici (list č. OBUBB\_2363-3695/2024-II zo dňa 11. 09. 2024)
- stanovisko Obvodného banského úradu v Košiciach (list č. OBUKE\_1077-2836/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko mesta Dudince (list č. 3424/2024 zo dňa 25. 09. 2024)
- stanovisko obce Drienovo (list zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Dubno (list č. K OcÚ/Dub-59/2024)
- stanovisko obce Dubovec (list č. 155/2024-01 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Dúbravy (list č. 1744/2024 zo dňa 20. 09. 2024)
- stanovisko obce Ďubákovo (list č. 20/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Gemer (list č. 28/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Gemerské Teplice (list č. OUGT 128-001/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Gemerský Jablonec (list č. 157/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Holiša (list č. OCUHOL2024/190/1 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Hronsek (list č. OÚ-HR-387/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Hrušov (list č. HRU-1295/60/2024-1614/2024 zo dňa 11. 10. 2024)
- stanovisko obce Hrušovo (list č. 223/2024 zo dňa 02. 10. 2024)
- stanovisko obce Hubovo (list č. OcÚ 128/2024-128 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Hucín (list č. OUH164/2024 doručené dňa 19. 09. 2024)
- stanovisko obce Chvalová (list č. 113/2024 zo dňa 05. 10. 2024)
- stanovisko obce Jestice (list č. Ucu/Jest - 149/2024 zo dňa 03. 10. 2024)
- stanovisko obce Kalonda (list č. OcU-69/2024-001 zo dňa 01. 10. 2024)
- stanovisko obce Konrádovce (list č. OcÚ/Kon - 230/2024 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Kováčovce (list č. 134/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Králiky (list č. 257/2024 zo dňa 13. 09. 2024)
- stanovisko obce Kráľ (list č. 85/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Lehôtka (list č. OcU 57/2024 zo dňa 08. 10. 2024)



- stanovisko obce Lenka (list č. 166/2024-282 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Licince (list č. 141-001/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko Lieskovec (R ...../ 2024 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Lubeník (list č. OCU LUB 433/2024-002 zo dňa 19. 09. 2024)
- stanovisko obce Lupoč (list č. OcÚ/092/2024-2 zo dňa 12. 09. 2024)
- stanovisko obce Ľuboreč (list č. OcU/156/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Mašková (list č. OcÚ/103/2024 zo dňa 12. 09. 2024)
- stanovisko obce Mokrá Lúka (list č. 1195/2024 zo dňa 19. 09. 2024)
- informácia obce Môlča (list č. D2024/000186 zo dňa 03. 10. 2024)
- stanovisko obce Muráň (list č. 534/2024-003 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Nandraž (list č. OcÚNAN-102-002/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Otročok (list č. 121/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Otročok (list č. 152/2024 doručené dňa 20. 09. 2024)
- stanovisko obce Ploské (list č. 40/2024 Plc zo dňa 18. 09. 2024)
- stanovisko obce Prihradzany (list č. 89/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Rákoš (list č. OcÚRák-236/2024-003 zo dňa 02. 10. 2024)
- stanovisko obce Ratková (list č. 227/2024 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Ratkovská Lehota (list č. 66/24 doručené dňa 25. 09. 2024)
- stanovisko obce Riečka (list č. OCÚ/24/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Riečka (list č. S 190/2024 zo dňa 02. 10. 2024)
- stanovisko obce Rimavské Brezovo (list č. 141/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Ružiná (list č. R 481-2 zo dňa 04. 10. 2024)
- stanovisko obce Rybník (list č. 68/24 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Selce (list č. OCÚSelce-75/2024-001 zo dňa 18. 09. 2024)
- stanovisko obce Sirk (list č. OcUSi-146-006/2024 zo dňa 16. 09. 2024)
- stanovisko obce Studená (list č. 2024/018 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Šoltýska (list č. 160/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Terany (list č. 96/2024 zo dňa 07. 10. 2024)
- stanovisko obce Veľká Lúka (list č. 1812/2024 zo dňa 25. 09. 2024)
- stanovisko obce Višňové (list č. 42/2024 zo dňa 17. 09. 2024)
- stanovisko obce Voznica (list č. OcÚ-158/2024-2 zo dňa 18. 10. 2024)

V žiadnom stanovisku nebola uvedená požiadavka, že by pripomienkujúci subjekt nesúhlasil so schválením navrhovaného strategického dokumentu, resp. by neodporúčal chválenie navrhovaného strategického dokumentu, pričom doručené stanoviská boli súhlasné, zväčša bez pripomienok, ale aj s pripomienkami. Iba v stanovisku Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako orgánu štátnej správy z hľadiska ochrany prírody a krajiny (list č. OU-BB-OSZP1-2024/039840-006 zo dňa 22. 10. 2024) bolo uvedené, že k správe o hodnotení strategického dokumentu prakticky nemožno zaujať jednoznačné stanovisko. Dôvodom bol všeobecný charakter navrhnutých cieľov, nekonkrétne aktivity nepremietnuté do správy o hodnotení strategického dokumentu ako aj výhrady uvedené v stanovisku, v časti Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody. Uvedené stanovisko bolo vyhodnotené.

Do procesu posudzovania navrhovaného strategického dokumentu podľa zákona sa verejnosť nezapojila a to ani formou písomných stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente, k rozsahu hodnotenia, k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu samotného strategického dokumentu a taktiež nebola prítomná na verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu samotného strategického dokumentu.

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK““ na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zväžil význam očakávaných vplyvov

strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení strategického dokumentu, výsledku verejného prerokovania pre správu o hodnotení strategického dokumentu, došlých stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania a za súčasného stavu poznania sa odporúča schválenie strategického dokumentu „Zelený kraj - stratégia environmentálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja „Envirostratégia BBSK““ v znení, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie a na základe ktorého bola vypracovaná správa o hodnotení strategického dokumentu.

Zároveň je potrebné zohľadniť opatrenia uvedené v kapitole VI.3 záverečného stanoviska a zapracovať ich do predmetného strategického dokumentu ešte pred jeho schválením. Uvažovať s nimi aj v najbližšej aktualizácii strategického dokumentu.

Ak budú konkrétne projekty, predkladané v rámci tohto strategického dokumentu, spadať pod posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie podľa tretej časti zákona, resp. pod Smernicu o biotopoch, musí byť environmentálne posudzovanie, resp. primerané hodnotenie vykonané ešte pred vydaním povolenia podľa osobitných predpisov.

Zároveň je potrebné zohľadniť aj Návrh monitoringu uvedený v kapitole VI.5 tohto záverečného stanoviska.

#### **7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.**

Do procesu posudzovania navrhovaného strategického dokumentu podľa zákona sa verejnosť nezapojila a to ani formou písomných stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente, k rozsahu hodnotenia, k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu samotného strategického dokumentu a taktiež nebola prítomná na verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu samotného strategického dokumentu.

### **VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV**

#### **1. Spracovatelia záverečného stanoviska**

Príslušný orgán v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia:

Okresný úrad Banská Bystrica  
Odbor starostlivosti o životné prostredie  
Ing. Sláva Igazová

#### **2. Potvrdenie správnosti údajov**

Okresný úrad Banská Bystrica  
Odbor starostlivosti o životné prostredie  
Ing. Martina Machala  
vedúca odboru

#### **3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska**

Banská Bystrica, 28. 01. 2025